

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar samt till vissa andra lagar

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att det stiftas en ny lag om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar. Samtidigt upphävs den gällande lagen om tillhandahållare av virtuella valutor. I propositionen föreslås därtill ändringar i lagen om Finansinspektionen, lagen om Finansinspektionens tillsynsavgifter, lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism samt strafflagen. Dessutom görs det tekniska ändringar i kreditinstitutslagen, lagen om investeringstjänster, lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet, lagen om placeringsfonder, lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder, lagen om handel med finansiella instrument, lagen om betalningsinstitut, lagen om ett övervakningssystem för bank- och betalkonton, lagen om penninginsamlingar, lotterilagen, lagen om Konkurrens- och konsumentverket och lagen om rättegång i marknadsdomstolen.

Syftet med propositionen är att utfärda bestämmelser som kompletterar Europeiska unionens så kallade förordning om marknader för kryptotillgångar (*MiCA*) och förordningen om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och vissa kryptotillgångar (*förordningen om betalningsuppgifter, TFR*).

Enligt förordningen förutsätter tillhandahållande av kryptotillgångstjänster auktorisation i stället för den nuvarande registreringen. Det ger rätt att tillhandahålla gränsöverskridande kryptotillgångstjänster till en annan EES-stat med ett så kallat EU-pass. Verksamheten bedrivs också i fortsättningen under myndighetstillsyn och verksamhet som strider mot förordningen sanktioneras.

Som åtgärder för att genomföra förordningarna fogas till lagstiftningen bestämmelser om Finansinspektionens befogenheter samt tillsynsuppgifter och tillsynsavgifter. Den skadeståndsskyldighet och tystnadsplikt för tjänsteleverantörer som tillämpas på finansmarknaden utvidgas till att gälla aktörer enligt den nya förordningen.

Därtill är syftet med propositionen att korrigera de brister som upptäckts i det nationella genomförandet av fjärde och femte penningtvättsdirektivet. Lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism ändras också på grund av nationella behov av lagändringar.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft i enlighet med tidsfristerna i förordningarna, huvudsakligen den 30 december 2024. Bestämmelserna om e-pengatoken och tillgångsanknutna token avses dock träda i kraft redan den 30 juni 2024.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
MOTIVERING.....	6
1 Bakgrund och beredning.....	6
1.1 Bakgrund.....	6
1.2 Beredning.....	7
2 EU-rättsaktens målsättning och huvudsakliga innehåll.....	9
2.1 Förordningen om marknader för kryptotillgångar, MiCA.....	9
2.2 Förordningen om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och vissa kryptotillgångar, TFR	15
2.3 Andra relaterade EU-bestämmelser	24
3 Nuläge och bedömning av nuläget	25
3.1 Definitioner av kryptotillgång, kryptotillgångstjänst och leverantör av kryptotillgångstjänster	26
3.2 Auktorisation, bedrivande av verksamhet med stöd av anmälan	28
3.3 Övergångsbestämmelse och förenklat auktorisationsförfarande	31
3.4 Behöriga myndigheter	32
3.5 Register över leverantörer av kryptotillgångstjänster och affärsverksamhet som inte omfattas av EU-förordningen om marknader för kryptotillgångar.....	34
3.6 Kriterier för bedömning av kunskaper och kompetens.....	36
3.7 Tystnadsplikt.....	36
3.8 Offentliggörande av insiderinformation	37
3.9 Befogenheter enligt MiCA	38
3.10 Rapportering av överträdelser.....	45
3.11 Behöriga myndigheters administrativa sanktioner och andra administrativa åtgärder samt straffrättsliga påföljder	46
3.12 Rätt att överklaga.....	51
3.13 Skadeståndsskyldighet.....	52
3.14 Annan gällande lagstiftning.....	53
3.14.1 Lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism.....	53
3.14.2 Lagen om Finansinspektionen	55
3.14.3 Tillsynsavgifter	55
3.14.4 Lagen om penninginsamlingar	57
3.14.5 Strafflagen.....	57
3.14.6 Lotterilagen.....	59
3.14.7 Lagen om ett övervakningssystem för bank- och betalkonton	59
4 Förslagen och deras konsekvenser	60
4.1 De viktigaste förslagen	60
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna.....	62
4.2.1 Ekonomiska konsekvenser.....	62
4.2.1.1 Konsekvenser för hushållen.....	62
4.2.1.2 Konsekvenser för företagen.....	64
4.2.1.3 Konsekvenser för internationella organisationer	68
4.2.1.4 Konsekvenser för de offentliga finanserna	68

4.2.1.5 Konsekvenser för samhällsekonomi och en helhetsbedömning av konsekvenserna	68
4.2.2 Konsekvenser för miljön	69
4.2.3 Konsekvenser för myndigheterna	69
4.2.3.1 Konsekvenser för Finansinspektionen	69
4.2.3.2 Konsekvenser för Tullen	70
4.2.3.3 Konsekvenser för Centralen för utredning av penningtvätt	70
4.2.3.4 Konsekvenser för Verket för finansiell stabilitet	70
4.2.3.5 Konsekvenser för utrikesministeriet och finansministeriet	70
4.2.3.6 Övriga konsekvenser för myndigheterna	71
4.2.3.7 Konsekvenser för samhället	71
4.2.3.8 Konsekvenser för dataskyddet	71
4.2.3.9 Konsekvenser för brottsbekämpning och säkerhet samt penningtvätt och finansiering av terrorism	72
5 Alternativa handlingsvägar	72
5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser	72
5.2 Handlingsmodeller som används eller planeras i andra medlemsstater	75
6 Remissvar	77
6.1 Remissvar om genomförandet av EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar och förordningen om betalningsuppgifter	78
6.2 Remissvar om de förslag som gäller internationella organisationer	97
7 Specialmotivering	99
7.1 Lag om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar	99
7.2 Lag om Finansinspektionen	111
7.3 Lag om Finansinspektionens tillsynsavgifter	117
7.4 Strafflag	118
7.5 Kreditinstitutslag	122
7.6 Lagen om investeringstjänster	122
7.7 Lag om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet	122
7.8 Lag om placeringsfonder	123
7.9 Lag om förvaltare av alternativa investeringsfonder	123
7.10 Lag om handel med finansiella instrument	123
7.11 Lagen om penninginsamlingar	123
7.12 Lotterilagen	124
7.13 Lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism	124
7.14 Lag om ett övervakningssystem för bank- och betalkonton	130
7.15 Lag om Konkurrens- och konsumentverket	131
7.16 Lag om rättegång i marknadsdomstolen	131
7.17 Lag om betalningsinstitut	131
8 Bestämmelser på lägre nivå än lag	131
9 Ikraftträdande	132
10 Verkställighet och uppföljning	133
11 Förhållande till andra propositioner	134
11.1 Samband med andra propositioner	134
11.2 Förhållande till budgetpropositionen	134

12 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning.....	134
12.1 Utnyttjande av nationellt handlingsutrymme.....	134
12.2 Egendomsskydd och näringsfrihet.....	135
12.3 Tystnadsplikt och skydd av personuppgifter	137
12.4 Den straffrättsliga legalitetsprincipen.....	139
12.5 Skyddet för privatlivet	141
12.6 Tillsynsavgifter av skattenatur.....	141
LAGFÖRSLAG.....	143
1. Lag om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar	143
2. Lag om ändring av lagen om Finansinspektionen	153
3. Lag om ändring av lagen om Finansinspektionens tillsynsavgifter.....	159
4. Lag om ändring av strafflagen	161
5. Lag om ändring av 5 kap. 1 och 2 § i kreditinstitutslagen.....	165
6. Lag om ändring av 2 kap. i lagen om investeringstjänster	166
7. Lag om ändring av 2 kap. 1 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet.....	167
8. Lag om ändring av 2 kap. 2 § i lagen om placeringsfonder	168
9. Lag om ändring av 3 kap. 3 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	168
10. Lag om ändring av 2 kap. 1 § i lagen om handel med finansiella instrument.....	169
11. Lag om ändring av lagen om penninginsamlingar	169
12. Lag om ändring av lotterilagen.....	171
13. Lag om ändring av lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism.....	172
14. Lag om ändring av lagen om ett övervakningssystem för bank- och betalkonton ...	177
15. Lag om ändring av 11 § i lagen om Konkurs- och konsumentverket.....	180
16. Lag om ändring av 1 kap. 6 § i lagen om rättegång i marknadsdomstolen	180
17. Lag om ändring av 2 kap. i lagen om betalningsinstitut.....	181
BILAGOR	183
PARALLELLTEXT	183
2. Lag om ändring av lagen om Finansinspektionen	183
3. Lag om ändring av lagen om Finansinspektionens tillsynsavgifter.....	194
4. Lag om ändring av strafflagen	197
5. Lag om ändring av 5 kap. 1 och 2 § i kreditinstitutslagen.....	204
6. Lag om ändring av 2 kap. i lagen om investeringstjänster	205
7. Lag om ändring av 2 kap. 1 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet.....	206
8. Lag om ändring av 2 kap. 2 § i lagen om placeringsfonder	207
9. Lag om ändring av 3 kap. 3 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder	208
10. Lag om ändring av 2 kap. 1 § i lagen om handel med finansiella instrument.....	209
11. Lag om ändring av lagen om penninginsamlingar	209
12. Lag om ändring av lotterilagen.....	211

13. Lag om ändring av lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism.....	213
14. Lag om ändring av lagen om ett övervakningssystem för bank- och betalkonton ...	221
15. Lag om ändring av 11 § i lagen om Konkurrens- och konsumentverket.....	226
16. Lag om ändring av 1 kap. 6 § i lagen om rättegång i marknadsdomstolen	227
17. Lag om ändring av 2 kap. i lagen om betalningsinstitut.....	228
FÖRORDNINGSUTKAST	230
Statsrådets förordning om ändring av statsrådets förordning om betydande offentliga uppdrag som avses i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism.....	230

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

Kryptotillgångar och kryptotillgångstjänster har blivit mer kända bland allmänheten under de senaste åren. Kryptotillgångar är digitala värde- eller rättighetsrepresentationer. Även om det inte finns helt tillförlitlig statistik om personer som investerar i kryptotillgångar är det ändå känt att investerarnas intresse har ökat.

Kryptotillgångar omfattas för närvarande inte av unionslagstiftningsakter om finansiella tjänster, med undantag för bestämmelserna om bekämpning av penningtvätt. EU-lagstiftningen gäller tills vidare inte tillhandahållande av tjänster i samband med kryptotillgångar, såsom drift av handelsplattformar för kryptotillgångar, utbyte av kryptotillgångar mot medel eller andra kryptotillgångar, eller förvaring och administration av kryptotillgångar för kunders räkning. I vissa medlemsstater har det funnits nationell reglering av kryptotillgångstjänster, men enhetlig europeisk praxis har saknats. Detta har varit en utmaning, särskilt med tanke på att det är fråga om en helt digital tjänstemodell och att investerare enkelt kan anlita tjänster som tillhandahålls i andra medlemsstater och i länder utanför EES.

Avsaknaden av enhetliga europeiska regler gör att innehavare av kryptotillgångar utsätts för risker, särskilt på områden som inte omfattas av konsumentskyddsregler. Detta kan också leda till betydande risker för marknadens integritet, bl.a. i form av marknadsmissbruk och ekonomisk brottslighet.

Samtidigt förtydligar en enhetlig europeisk reglering auktorisationsfrågorna och konkurrensförutsättningarna för leverantörer av kryptotillgångstjänster. Avsaknaden av ett gemensamt europeiskt regelverk har också hindrat tillhandahållandet av kryptotillgångstjänster från en medlemsstat till en annan enligt principen om en enda auktorisation.

En annan brist i regleringen av kryptotillgångar har gällt spårbarheten av överföringar av kryptotillgångar. Det har inte funnits någon enhetlig reglering i Europeiska unionen vars tillämpning skulle göra det möjligt att spåra överföringar av kryptotillgångar på samma sätt som överföringar av traditionella tillgångar. I och med de nya bestämmelserna ska leverantörer av tjänster för virtuella tillgångar se till att överföringar av kryptotillgångar åtföljs av uppgifter om avsändare och mottagare av dessa. Tjänsteleverantörerna ska även inhämta, inneha och lämna de uppgifterna till motparten i överföringen, och på begäran göra dem tillgängliga för behöriga myndigheter. De nya bestämmelserna kommer att förbättra upptäckten av misstänkta transaktioner och misstänkt verksamhet och förhindra kriminella metoder för att tvätta pengar som erhållits på olaglig väg eller finansiera terrorism genom det finansiella systemet.

Den 24 september 2020 lade Europeiska kommissionen fram ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om marknader för kryptotillgångar och om ändring av direktiv (EU) 2019/1937¹, COM (2020) 593 final - 2020/0265 (COD), på grundval av vilket Europaparlamentet och rådet antog förordning (EU) 2023/114 om marknader för

¹ eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020PC0593

kryptotillgångar och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 1095/2010 samt direktiven 2013/36/EU och (EU) 2019/1937, nedan kallad *MiCA*.

Den 20 juli 2021 lade Europeiska kommissionen fram ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1113 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och vissa kryptotillgångar och ändring av direktiv (EU) 2015/849, på grundval av vilket Europaparlamentet och rådet antog förordning (EU) 2023/1113 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och vissa kryptotillgångar och ändring av direktiv (EU) 2015/849 (omarbetning), nedan kallad *TFR*, som också börjar tillämpas den 30 december 2024.

År 2017 genomfördes dessutom nationellt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/849 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 648/2012 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG och kommissionens direktiv 2006/70/EG (nedan *det fjärde penningtvättsdirektivet*). Det fjärde penningtvättsdirektivet genomfördes nationellt bland annat genom lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (444/2017, nedan *penningtvättslagen*) och lagen om centralen för utredning av penningtvätt (445/2017).

Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/843 om ändring av direktiv (EU) 2015/849 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, och om ändring av direktiven 2009/138/EG och 2013/36/EU (nedan *femte penningtvättsdirektivet*) har genomförts nationellt genom lagen om ett övervakningssystem för bank- och betalkonton (571/2019), lagen om tillhandahållare av virtuella valutor (572/2019) samt ändringar i bland annat penningtvättslagen.

I det nationella genomförandet av fjärde och femte penningtvättsdirektivet har det upptäckts brister som gäller internationella organisationers betydande offentliga uppdrag. Dessutom finns det ett nationellt behov av att ändra penningtvättslagen när det gäller bemyndigandet att utfärda förordning av statsrådet med närmare bestämmelser om de i lagen avsedda betydande offentliga uppdragen.

1.2 Beredning

Beredningen av EU-rättsakten

Efter att kommissionen lagt fram sitt förslag till EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar informerade statsrådet riksdagen om förslaget genom U-skrivelse 56/2020 rd den 5 november 2020. I skrivelsen beskrivs det huvudsakliga innehållet i kommissionens förslag. Statsrådet ansåg det viktigt att regleringen av finansmarknaden i framtiden också identifierar och omfattar nya digitala verksamhetsformer och digitala fenomen, som har juridisk betydelse för att realisera kundskyddet och för marknadens störningsfria funktion med tanke på en bevarad finansiell stabilitet. Eftersom hela finanssektorn grundar sig på allmänt förtroende för att dess verksamhet är stabil, ska dataskyddet, kundskyddet och investerarskyddet hållas på en hög nivå även vid tillhandahållandet av nya tjänster. Statsrådet understödde ett lagstiftningsmål där utgångspunkten är att reglera likartade finansiella tjänster på det sätt som deras karaktär kräver, det vill säga enligt principen samma risk, samma verksamhet, samma regler. Statsrådet konstaterade också att det för att göra det möjligt för kreditinstitut och elektroniska penninginstitut att ge ut e-pengatoken bör göras en noggrann bedömning för att i tillräcklig utsträckning på förhand kunna försäkra sig om verksamhetsförutsättningar som är nödvändiga med tanke på den finansiella stabiliteten. Statsrådet uppmärksammade huruvida

rättsaktsförslagets tillämpningsområde och vissa definitioner är tillräckligt teknikneutrala för att också möjliggöra utveckling av sådana tjänstelösningar som förslagen för närvarande inte omfattar.

Europaparlamentet och rådet såg under behandlingen behov av att uppdatera lagstiftningen. I förordningen gjordes ändringar bland annat genom tillägg av anmälningsskyldigheter som gäller kryptotillgångars miljö- och klimatpåverkan. Den slutliga regleringen antogs den 9 juni 2023 och trädde i kraft den 30 juni 2023. Förordningen ska i huvudsak tillämpas från och med den 30 december 2024. Bestämmelserna om tillgångsanknutna token och e-pengatoken tillämpas dock i huvudsak redan från och med den 30 juni 2024.

Kommissionen lade den 20 juli 2021 fram sitt förslag till omarbetning av förordning 2015/847 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel som ett led i genomförandet av EU:s handlingsplan för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism (*lagstiftningspaketet mot penningtvätt*). Efter att kommissionen lagt fram sitt förslag till EU:s förordning om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel informerades statsrådet riksdagen om förslaget genom U-skrivelse 42/2021 rd den 9 september 2021. I skrivelsen beskrivs det huvudsakliga innehållet i förslagen i lagstiftningspaketet mot penningtvätt. Statsrådet understödde kommissionens mål om att förenhetliga och utveckla EU:s penningtvättsreglering. Statsrådet ansåg att det är viktigt att säkerställa att regleringen följer EU:s dataskyddslagstiftning och respekterar de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna. Statsrådet understödde förslaget att leverantörer av kryptotillgångstjänster ska omfattas fullt ut av tillämpningsområdet för lagstiftningen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism. Under förhandlingarna lämnade statsrådet den 3 februari 2022 en kompletterande skrivelse till riksdagen (UJ 37/2022 vp). Behandlingen av förslaget till TFR-förordning inleddes i rådets arbetsgrupp för finansiella tjänster den 22 juli 2021 som ett led i förhandlingarna om lagstiftningspaketet mot penningtvätt. Den slutliga rättsakten antogs den 9 juni 2023 och trädde i kraft den 30 juni 2023. Förordningen ska tillämpas från och med den 30 december 2024.

Beredningen av propositionen

Regeringens proposition har beretts som tjänsteuppdrag. I samband med beredningen kontaktades alla tillhandahållare av virtuella valutor som finns i Finansinspektionens register, och de erbjöds möjlighet att diskutera vilka tjänster bolaget tillhandahåller och vilka konsekvenser MiCA och TFR samt genomförandet av dem har för bolagen. Antalet registrerade tillhandahållare av virtuella valutor var 12 vid den tidpunkt då intervjuerna genomfördes. En motsvarande möjlighet erbjöds ett institut för elektroniska pengar som i sin verksamhet utnyttjar blockkedjeteknik.

Intervjuer genomfördes med sju leverantörer av virtuella valutor och ett institut för elektroniska pengar. Det finns skillnader i bolagens affärsmodeller och tjänsteutbud och därför samrådde man med enskilda bolag för att få en tillräcklig helhetsbild. Utöver konsekvenserna för tjänsteleverantörer och utgivare togs det upp hur bolagen anser att MiCA och TFR förändrar marknaden och investerarnas inställning till kryptotillgångar. Diskussioner fördes i olika skeden av beredningen också med Finansinspektionen, Finlands Bank, Tullen, Centralkriminalpolisen, inrikesministeriet, justitieministeriet, Transport- och kommunikationsverket Traficom och Skyddspolisen.

I samband med beredningen bad man de andra medlemsstaterna ge besked om de hade för avsikt att nationellt tillämpa den ytterligare övergångstid och det förenklade auktorisationsförfarande

som MiCA möjliggör. Likaså utredde man de andra medlemsstaternas avsikter att med stöd av nationell lagstiftning tillåta att leverantörer av kryptotillgångstjänster bedriver annan verksamhet än de tjänster som avses i MiCA samt omfattningen av de tjänster som planeras bli nationellt tillåtna. Eftersom genomförandet fortfarande pågick hade man inte omfattande tillgång till de slutliga ståndpunkterna och det var därför inte möjligt att bedöma den allmänna linjen.

Beredningsunderlaget till propositionen finns offentligt tillgängligt på adressen <https://valtioneuvosto.fi/sv/projekt/VM103:00/2023>.

2 EU-rättsaktens målsättning och huvudsakliga innehåll

2.1 Förordningen om marknader för kryptotillgångar, MiCA

Det huvudsakliga innehållet i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar

Till följd av MiCA har Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ett eget och harmoniserat regelverk för marknader för kryptotillgångar. Något sådant har tidigare inte funnits för kryptotillgångar och relaterade tjänster och verksamheter.

MiCA består av nio avdelningar. I avdelning I anges rättsaktens syfte, tillämpningsområde och definitioner. Avdelning II omfattar andra kryptotillgångar än tillgångsanknutna token eller e-pengatoken. Avdelning III gäller tillgångsanknutna token och avdelning IV gäller e-pengatoken. I avdelning V finns bestämmelser om auktorisation av och verksamhetsvillkor för leverantörer av kryptotillgångstjänster. I avdelning VI finns bestämmelser om förhindrande av och förbud mot marknadsmissbruk som rör kryptotillgångar. Avdelning VII gäller de behöriga myndigheterna, Europeiska bankmyndigheten (*EBA*) och Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (*Esma*). Avdelning VIII gäller delegerade akter och avdelning IX innehåller övergångs- och slutbestämmelser.

Syfte, tillämpningsområde och definitioner

I avdelning I anges rättsaktens syfte, tillämpningsområde och definitioner. Enligt artikel 2 är förordningen tillämplig på fysiska och juridiska personer och vissa andra företag som deltar i utgivning, erbjudande till allmänheten och upptagande till handel av kryptotillgångar eller som tillhandahåller tjänster med anknytning till kryptotillgångar i unionen. Enligt artikel 2 faller bland annat ECB och offentliga internationella organisationer utanför förordningens tillämpningsområde. Förordningen är inte tillämplig på kryptotillgångar som är unika och som inte är fungibla med andra kryptotillgångar. Förordningen är inte heller tillämplig på kryptotillgångar som klassificeras som exempelvis finansiella instrument, insättningar, strukturerade insättningar eller skade- och livförsäkringsprodukter i enlighet med EU:s gällande lagstiftning.

I artikel 3 fastställs de begrepp och definitioner som ska användas vid tillämpningen av förordningen. Med kryptotillgång avses en digital representation av ett värde eller av en rättighet som kan överföras och lagras elektroniskt med hjälp av teknik för distribuerade liggare eller liknande teknik. Med tillgångsanknuten token avses en typ av kryptotillgång som inte är en e-pengatoken och som ska upprätthålla ett stabilt värde genom att hänvisa till ett annat värde eller en annan rättighet eller en kombination därav, inbegripet en eller flera officiella valutor. Med e-pengatoken avses en typ av kryptotillgång som ska upprätthålla ett stabilt värde genom att hänvisa till värdet på en officiell valuta.

Enligt artikel 3 i förordningen avses med kryptotillgångstjänst någon av följande tjänster och verksamheter som avser någon kryptotillgång: kryptotillgångstjänst: någon av följande tjänster och verksamheter som avser någon kryptotillgång: tillhandahållande av förvaring och administration av kryptotillgångar för kunders räkning, drift av en handelsplattform för kryptotillgångar, utbyte av kryptotillgångar mot medel, utbyte av kryptotillgångar mot andra kryptotillgångar, utförande av order avseende kryptotillgångar för kunders räkning, placering av kryptotillgångar, mottagande och överföring av order avseende kryptotillgångar för kunders räkning, tillhandahållande av rådgivning om kryptotillgångar, tillhandahållande av portföljförvaltning av kryptotillgångar eller tillhandahållande av överföringstjänster för kryptotillgångar för kunders räkning.

Andra kryptotillgångar än tillgångsanknutna token eller e-pengatoken

Avdelning II omfattar andra kryptotillgångar än tillgångsanknutna token eller e-pengatoken. I den avdelningen fastställs när andra kryptotillgångar än tillgångsanknutna token eller e-pengatoken får erbjudas till allmänheten (artikel 4) och tas upp till handel (artikel 5). I avdelningen anges i detalj innehållet i och formen på vitboken om kryptotillgångar (artikel 6) och föreskrivs om marknadsföringsmaterial (artikel 7). Vitboken om kryptotillgångar ska anmälas till den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten (artikel 8). Dessutom innehåller avdelningen bestämmelser om bland annat ångerrätt (artikel 13). Icke-professionella innehavare som köper andra kryptotillgångar än tillgångsanknutna token och e-pengatoken antingen direkt från en erbjudare eller från en leverantör av kryptotillgångstjänster som placerar kryptotillgångar för den erbjudarens räkning ska ha ångerrätt. Med icke-professionella innehavare avses enligt artikel 3.1 punkt 37 en fysisk person som agerar för ändamål som faller utanför den personens närings- eller yrkesverksamhet.

Skyldigheten att utarbeta och offentliggöra en vitbok om kryptotillgångar gäller erbjudare som avses i artikel 4.1 och personer som avses i artikel 5.1 och som ansöker om upptagande till handel av en kryptotillgång. I det senare fallet kan personen också komma överens med den auktoriserade handelsplattformen om att handelsplattformen utarbetar och offentliggör vitboken. Erbjudare av andra kryptotillgångar än tillgångsanknutna token eller e-pengatoken är inte skyldiga att offentliggöra eller utarbeta en vitbok om kryptotillgångar, om erbjudandet omfattas av de undantag som avses i artikel 4.2 eller 4.3.

Tillgångsanknutna token

Avdelning III i förordningen gäller tillgångsanknutna token. Kapitel 1 i den avdelningen handlar om auktorisation för att erbjuda tillgångsanknutna token till allmänheten och att ansöka om upptagande av dem till handel. Det är i princip endast utgivare av tillgångsanknutna token som kan erbjuda sådana till allmänheten eller ansöka om att de ska tas upp till handel. Andra personer får erbjuda tillgångsanknutna token till allmänheten eller ansöka om att de ska tas upp till handel endast efter skriftligt medgivande från utgivaren (artikel 16.1). Skyldigheten att utarbeta och offentliggöra en vitbok om kryptotillgångar ligger hos utgivaren när dessa arrangemang används. Huvudregeln är att det krävs auktorisation för att erbjuda tillgångsanknutna token till allmänheten. Auktorisationskravet gäller inte när värdet på erbjudandet ligger under 5 miljoner euro eller när erbjudandet endast riktas till kvalificerade investerare (artikel 16.2). Även i dessa fall ska utgivaren utarbeta och offentliggöra en vitbok om kryptotillgångar.

Kreditinstitut får erbjuda tillgångsanknutna token enligt sin auktorisation om myndigheten finner att kreditinstitutets vitbok om kryptotillgångar är fullständig, det vill säga om den innehåller alla de uppgifter som krävs (artikel 17). Innehållet i ansökan om auktorisation

beskrivs i detalj (artikel 18). Likaså definieras innehållet i och formen på en vitbok om kryptotillgångar avseende tillgångsanknutna token exakt (artikel 18). De behöriga myndigheterna ges på förhand fastställda tidsplaner för bedömning av ansökningar om auktorisation (artikel 20) och för beviljande eller nekande av auktorisation. Den behöriga myndigheten ska översända sitt utkast till beslut för kännedom till Europeiska bankmyndigheten (EBA), Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma) och Europeiska centralbanken (ECB). Om en medlemsstats officiella valuta inte är euro ska utkastet till beslut översändas till den nationella centralbanken i stället för till ECB. EBA och Esma ska avge ett yttrande om utkastet till beslut inom 20 arbetsdagar. Även ECB (eller den nationella centralbanken) ska avge ett yttrande inom 20 arbetsdagar. ECB:s yttrande behandlar de risker som kan uppstå för den finansiella stabiliteten, väl fungerande betalningssystem, den penningpolitiska transmissionen och den monetära suveräniteten. Om ECB avger ett negativt yttrande på grund av en risk avseende väl fungerande betalningssystem, den penningpolitiska transmissionen eller den monetära suveräniteten ska auktorisationen nekas.

I avdelning III kapitel 2 finns bestämmelser om skyldigheter för utgivare av tillgångsanknutna token. Dessa omfattar bland annat hederligt, rättvist och professionellt agerande i bästa intresse för innehavare av tillgångsanknutna token (artikel 27), offentliggörande av vitboken om kryptotillgångar (artikel 28), förfaranden för hantering av klagomål (artikel 31) och kapitalbaskrav (artikel 35).

I avdelning III kapitel 3 finns bestämmelser om tillgångsreserven. Utgivare av tillgångsanknutna token ska alltid inneha och upprätthålla en tillgångsreserv (artikel 36). De ska upprätta policyer, förfaranden och avtalsarrangemang för förvaringen av reservtillgångar (artikel 37). Utgivare får endast investera tillgångar i tillgångsreserven i mycket likvida finansiella instrument med minimal marknadsrisk, kreditrisk och koncentrationsrisk. Investeringarna ska kunna avvecklas snabbt och med minimala negativa prisseffekter (artikel 38). Utgivare av tillgångsanknutna token ska inte bevilja någon ränta relaterad till tillgångsanknutna token (artikel 40).

I avdelning III kapitel 4 finns bestämmelser om förvärv av utgivare av tillgångsanknutna token. I kapitlet tas närmare ställning till den myndighetsbedömning som gäller förvärv av innehav (artikel 41) och innehållet i bedömningen (artikel 42).

Avdelning III kapitel 5 handlar om betydande tillgångsanknutna token. Det finns särskilda kriterier för klassificering av tillgångsanknutna token som betydande tillgångsanknutna token (artikel 43). Utgivare av tillgångsanknutna token kan också själva ange att de vill att deras tillgångsanknutna token ska klassificeras som betydande (artikel 44). Det fastställs särskilda ytterligare skyldigheter för utgivare av betydande tillgångsanknutna token (artikel 45). Utgivare av betydande tillgångsanknutna token ska till exempel införa en ersättningspolicy som främjar en sund och effektiv riskhantering hos sådana utgivare. EBA ska fatta beslut om huruvida en tillgångsanknutna token ska klassificeras som betydande.

Avdelning III kapitel 6 gäller planer för återhämtning och inlösen (artiklarna 46 och 47). Utgivare av tillgångsanknutna token ska upprätta planer för återhämtning och inlösen och anmäla dem till den behöriga myndigheten inom sex månader från dagen för auktorisationen enligt artikel 21 eller inom sex månader från dagen för godkännandet av vitboken om kryptotillgångar enligt artikel 17.

E-pengatoken

I avdelning IV föreskrivs det om e-pengatoken och om krav som ska uppfyllas av alla utgivare av e-pengatoken. En person får lämna ett erbjudande till allmänheten om eller ansöka om upptagande till handel av en e-pengatoken i unionen om den berörda personen är auktoriserad som kreditinstitut eller institut för elektroniska pengar (artikel 48) och har anmält en vitbok om kryptotillgångar till den behöriga myndigheten och har offentliggjort den vitboken i enlighet med artikel 51. Efter skriftligt medgivande från utgivaren av e-pengatoken får även andra personer erbjuda e-pengatoken eller ansöka om upptagande till handel av dem. Skyldigheten att utarbeta och offentliggöra en vitbok om kryptotillgångar ligger då hos utgivaren. Om utgivaren inte är skyldig att ansöka om auktorisation är den inte heller skyldig att utarbeta eller offentliggöra en vitbok om kryptotillgångar. Leverantörer av kryptotillgångstjänster ska inte bevilja någon ränta när de tillhandahåller kryptotillgångstjänster med anknytning till e-pengatoken (artikel 50). Utgivare av e-pengatoken är ansvariga för informationen i en vitbok om kryptotillgångar (artikel 52). I kapitlet föreskrivs det också om marknadsföringsmaterial som avser e-pengatoken (artikel 53) och om investering av medel som erhållits i utbyte mot e-pengatoken (artikel 54). Även utgivare av e-pengatoken ska upprätta planer för återhämtning och inlösen. Vid upprättandet av dessa ska avdelning III kapitel 6 tillämpas, med vissa undantag (artikel 55).

I avdelning IV kapitel 2 fastställs krav som gäller betydande e-pengatoken. Europeiska bankmyndigheten ansvarar för klassificeringen av e-pengatoken som betydande e-pengatoken (artikel 56). En utgivare av e-pengatoken kan också själv begära att en e-pengatoken ska klassificeras som betydande (artikel 57). Betydande e-pengatoken omfattas av vissa särskilda ytterligare skyldigheter. Den behöriga myndigheten får besluta att tillämpa dessa ytterligare skyldigheter även på utgivare av sådana e-pengatoken som inte är betydande (artikel 58).

Auktorisation av och verksamhetsvillkor för leverantörer av kryptotillgångstjänster

I avdelning V finns bestämmelser om auktorisation av och verksamhetsvillkor för leverantörer av kryptotillgångstjänster. Avdelning V kapitel 1 gäller auktorisation av leverantörer av kryptotillgångstjänster. Som ett undantag från kravet på auktorisation (artikel 59) anges tillhandahållande av kryptotillgångstjänster från ett tredjeland uteslutande på kundens initiativ (artikel 61). I avdelning V kapitel 1 finns det dessutom bestämmelser om innehållet i ansökan om auktorisation (artikel 62), bedömning av ansökan om auktorisation och beviljande eller nekande av auktorisation (artikel 63), återkallande av auktorisation för en leverantör av kryptotillgångstjänster (artikel 64) och gränsöverskridande tillhandahållande av kryptotillgångstjänster (artikel 65).

Kryptotillgångstjänster kan också tillhandahållas efter anmälan (artikel 60). Tillhandahållande av kryptotillgångstjänster efter anmälan är möjligt för de finansiella enheter som anges i bestämmelsen. Dessa inbegriper kreditinstitut, värdepapperscentraler, värdepappersföretag, marknadsoperatörer, institut för elektroniska pengar, förvaltningsbolag eller förvaltare av alternativa investeringsfonder. De kan på grundval av en anmälan tillhandahålla sådana kryptotillgångstjänster som är likvärdiga med de tjänster som de auktoriserats för och som gäller kryptotillgångar.

I avdelning V kapitel 2 fastställs skyldigheter för alla leverantörer av kryptotillgångstjänster. Leverantörer av kryptotillgångstjänster är skyldiga att agera hederligt, rättvist och professionellt i enlighet med kunders bästa intresse (artikel 66). Leverantörer av kryptotillgångstjänster ska alltid uppfylla försiktighetskraven (artikel 67) och ha de styrningsarrangemang som krävs enligt lagstiftningen (artikel 68). Dessa inbegriper också att medlemmarna i ledningsorganet för leverantörer av kryptotillgångstjänster ska ha tillräckligt gott anseende och lämpliga kunskaper,

färdigheter och erfarenheter, både enskilt och kollektivt, för att kunna utföra sina uppgifter. I kapitlet föreskrivs det också om förvaring av kunders kryptotillgångar och andra medel – i praktiken kontovaluta – (artikel 70), förfarandet för hantering av klagomål (artikel 71), identifiering, förebyggande och hantering av och information om intressekonflikter (artikel 72), utkontraktering (artikel 73) och ordnad avveckling av leverantörer av kryptotillgångstjänster (artikel 74).

I avdelning V kapitel 3 fastställs skyldigheter med avseende på specifika kryptotillgångstjänster. Kapitlet innehåller bestämmelser om förvaring och administration av kryptotillgångar för kunders räkning (artikel 75), drift av en handelsplattform för kryptotillgångar (artikel 76), utbyte av kryptotillgångar mot medel – i praktiken i allmänhet mot kontovaluta – eller andra kryptotillgångar (artikel 77), utförande av order avseende kryptotillgångar för kunders räkning (artikel 78), placering av kryptotillgångar (artikel 79), mottagande och överföring av order avseende kryptotillgångar för kunders räkning (artikel 80), tillhandahållande av rådgivning om kryptotillgångar och tillhandahållande av portföljförvaltning av kryptotillgångar (artikel 81) och tillhandahållande av överföringstjänster för kryptotillgångar för kunders räkning (artikel 82).

I avdelning V kapitel 4 finns bestämmelser om förvärv av leverantörer av kryptotillgångstjänster. I kapitlet tas närmare ställning till den myndighetsbedömning som gäller förvärv av innehav (artikel 83) och innehållet i bedömningen (artikel 84). I avdelning V kapitel 5 finns bestämmelser om villkoren och sättet för identifiering av betydande leverantörer av kryptotillgångar (artikel 85).

Förhindrande av och förbud mot marknadsmissbruk som rör kryptotillgångar

Avdelning VI handlar om förhindrande av och förbud mot marknadsmissbruk som rör kryptotillgångar. Bestämmelserna i avdelningen gäller endast kryptotillgångar som är upptagna till handel eller för vilka en ansökan om upptagande till handel har lämnats in (artikel 86). Avdelningen innehåller en definition av insiderinformation (artikel 87) och bestämmelser om offentliggörande av insiderinformation (artikel 88). Regleringen förbjuder insiderhandel (artikel 89), olagligt röjande av insiderinformation (artikel 90) och marknadsmanipulation (artikel 91). I avdelningen finns också bestämmelser om förhindrande och upptäckt av marknadsmissbruk (artikel 92).

Behöriga myndigheter, EBA och Esma

I avdelning VII kapitel 1 finns bestämmelser om de behöriga myndigheternas befogenheter och samarbete mellan behöriga myndigheter, EBA och Esma. Medlemsstaterna ska utse de behöriga myndigheter som är ansvariga för att fullgöra de funktioner och uppgifter som fastställs i MiCA. Medlemsstaterna ska informera EBA och Esma om dessa (artikel 93). Dessutom ska medlemsstaterna fastställa de behöriga myndigheternas befogenheter (artikel 94). Kapitlet innehåller också bestämmelser om samarbete mellan behöriga myndigheter (artikel 95), samarbete med EBA och Esma (artikel 96) och samarbete med andra myndigheter (artikel 98). I kapitel 1 finns bestämmelser om förebyggande åtgärder (artikel 102) och om Esmas och EBA:s befogenheter att tillfälligt intervensera (artiklarna 103 och 104). Även de behöriga myndigheterna får vidta produktinterventioner, till exempel genom att förbjuda eller begränsa marknadsföring, distribution eller försäljning av kryptotillgångar eller vissa typer av verksamhet eller praxis som rör kryptotillgångar (artikel 105).

I kapitlet föreskrivs det också om behöriga myndigheters hantering av klagomål. Behöriga myndigheter ska inrätta förfaranden som gör det möjligt för kunder och andra berörda parter,

inbegripet konsumentorganisationer, att lämna in klagomål till de behöriga myndigheterna om överträdelser av bestämmelserna i MiCA (artikel 108).

I avdelning VII kapitel 2 finns bestämmelser om Esmas offentliga register. Esma ska upprätta ett register över vitböcker om kryptotillgångar, utgivare av tillgångsanknutna token och e-pengatoken och leverantörer av kryptotillgångstjänster (artikel 109). Dessutom ska Esma upprätta ett icke uttömmande register över enheter som inte uppfyller skyldigheten att ansöka om auktorisation eller som tillhandahåller kryptotillgångstjänster från ett tredjeland utan auktorisation, utom uteslutande på kundens initiativ (artikel 110).

I avdelning VII kapitel 3 finns bestämmelser om administrativa sanktioner och andra administrativa åtgärder. Medlemsstaterna ska i enlighet med nationell rätt föreskriva att de behöriga myndigheterna ska ha åtminstone alla de befogenheter som anges i artikel 111 i förordningen. I den avdelningen finns också bestämmelser om utövande av tillsynsbefogenheter och befogenheter att påföra sanktioner (artikel 112), rätten att överklaga (artikel 113) och om offentliggörande av beslut (artikel 114). Medlemsstaterna ska se till att de behöriga myndigheterna kan agera i enlighet med dessa. Esma och EBA ska underrättas om administrativa sanktioner och andra administrativa åtgärder och straffrättsliga påföljder (artikel 115).

I avdelning VII kapitel 4 finns bestämmelser om EBA:s tillsynsansvar för utgivare av betydande tillgångsanknutna token och betydande e-pengatoken samt tillsynskollegier. I kapitlet föreskrivs det också om EBA:s kommitté för kryptotillgångar (artikel 118) och om tillsynskollegier för utgivare av betydande tillgångsanknutna token och betydande e-pengatoken (artikel 119). För varje utgivare av en betydande tillgångsanknutna token eller utgivare av en betydande e-pengatoken ska EBA inrätta, styra och leda ett rådgivande tillsynskollegium för att underlätta utövandet av tillsynsuppgifter och samordna tillsynsuppgifterna enligt MiCA. Kollegiet får också avge icke-bindande yttranden i vissa frågor (artikel 120).

I avdelning VII kapitel 5 finns bestämmelser om EBA:s befogenheter och behörighet vad gäller utgivare av betydande tillgångsanknutna token och utgivare av betydande e-pengatoken. EBA har bland annat allmänna utredningsbefogenheter (artikel 123) och rätt att genomföra kontroller på plats (artikel 124). I kapitlet föreskrivs det också om informationsutbyte mellan EBA och behöriga myndigheter (artikel 125) och EBA:s tillsynsåtgärder, sanktionsavgifter och viten (artiklarna 130–134) samt om hörande och överklagande (artiklarna 135 och 136). EBA ska ta ut tillsynsavgifter av utgivare av betydande tillgångsanknutna token och utgivare av betydande e-pengatoken (artikel 137). När det är nödvändigt för att EBA korrekt ska kunna utföra en tillsynsuppgift som avser utgivare av betydande tillgångsanknutna token eller utgivare av betydande e-pengatoken får EBA delegera särskilda tillsynsuppgifter till en behörig nationell myndighet (artikel 138).

Senast den 30 juni 2025 ska medlemsstaterna underrätta kommissionen, EBA och Esma om de lagar och andra författningar, inbegripet straffrättsliga bestämmelser, som genomför kraven i avdelning VII (artikel 99).

Delegerade akter och övergångs- och slutbestämmelser

I avdelning VIII föreskrivs det om utövande av delegering (artikel 139). I avdelning IX finns övergångsbestämmelser och slutbestämmelser. Senast den 30 juni 2025 ska kommissionen lägga fram en interimrapport, vid behov åtföljd av ett lagstiftningsförslag (artikel 140). Senast den 31 december 2025 och varje år därefter ska Esma, i nära samarbete med EBA, lämna in en

rapport till Europaparlamentet och rådet om tillämpningen av MiCA och utvecklingen på marknader för kryptotillgångar (artikel 141). Senast den 30 december 2024 ska kommissionen efter samråd med EBA och Esma lägga fram en rapport till Europaparlamentet och rådet om den senaste utvecklingen avseende kryptotillgångar, framför allt på områden som inte tas upp i MiCA, vid behov åtföljd av ett lagstiftningsförslag (artikel 142). Rapporten ska bland annat innehålla en utvärdering av utvecklingen inom decentraliserade finansiella tjänster på marknader för kryptotillgångar och en bedömning av huruvida det är nödvändigt och möjligt att reglera utlåning och upplåning av kryptotillgångar. Senast den 30 juni 2027 ska kommissionen, efter samråd med EBA och Esma, lägga fram en rapport till Europaparlamentet och rådet om tillämpningen av MiCA, i tillämpliga fall åtföljd av ett lagstiftningsförslag.

I artikel 143 föreskrivs det om övergångsbestämmelser. Leverantörer av kryptotillgångstjänster som tillhandahåller sina tjänster i enlighet med tillämplig lag före den 30 december 2024 får fortsätta att göra detta till och med den 1 juli 2026 eller till dess att de har beviljats eller nekats en auktorisation enligt artikel 63 i MiCA, beroende på vilket som inträffar först. Medlemsstaterna får besluta att inte tillämpa övergångsordningen för leverantörer av kryptotillgångstjänster eller att förkorta dess varaktighet, om de anser att deras nationella regelverk som var tillämpligt före den 30 december 2024 är mindre strikt än MiCA. Senast den 30 juni 2024 ska medlemsstaterna meddela kommissionen och Esma om de har utnyttjat övergångsordningen. Samtidigt ska övergångsordningens varaktighet anges. I artikel 143 föreskrivs det också om ett förenklat auktorisationsförfarande. Medlemsstaterna får tillämpa ett förenklat förfarande för ansökningar om auktorisation som lämnas in mellan den 30 december 2024 och den 1 juli 2026, förutsatt att den sökande den 30 december 2024 hade auktorisation att tillhandahålla kryptotillgångstjänster enligt nationell rätt.

2.2 Förordningen om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och vissa kryptotillgångar, TFR

Allmänt

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/847 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och om upphävande av förordning (EG) nr 1781/2006, nedan *förordningen om betalningsuppgifter*, antogs för att säkerställa att de krav som tagits fram av arbetsgruppen för finansiella åtgärder (Financial Action Task Force, nedan *FATF*) avseende leverantörer av tjänster för elektroniska överföringar tillämpas på ett enhetligt sätt i hela unionen, särskilt kravet på att betaltjänstleverantörer måste se till att överföring av medel åtföljs av uppgifter om betalaren och betalningsmottagaren. De ändringar av FATF:s rekommendationer som gjordes i juni 2019 syftar till att reglera s.k. virtuella tillgångar och leverantörer av tjänster för virtuella tillgångar, och medför nya och liknande skyldigheter för leverantörer av tjänster för virtuella tillgångar för att underlätta spårning av överföringar av virtuella tillgångar. Enligt skäl 10 i TFR motsvarar definitionen av kryptotillgångar i MiCA definitionen av virtuella tillgångar i FATF:s reviderade rekommendationer, och förteckningen över kryptotillgångstjänster och leverantörer av kryptotillgångstjänster som omfattas av den förordningen omfattar även de leverantörer av tjänster för virtuella tillgångar som identifierats som sådana av FATF och som anses kunna ge upphov till problem med penningtvätt och finansiering av terrorism.

Enligt de nya rekommendationerna måste leverantörer av tjänster för överföring av virtuella tillgångar se till att dessa överföringar åtföljs av uppgifter om avsändare och mottagare, som de måste inhämta, inneha, lämna till motparten i överföringen och göra tillgängliga för berörda myndigheter på begäran.

Förordningen om betalningsuppgifter har kompletterats genom att tillämpningsområdet utvidgats till att omfatta även leverantörer av kryptotillgångar. I och med den omarbetade förordningen ska leverantörer av kryptotillgångar samla in uppgifter om parterna i transaktioner med kryptotillgångar i enlighet med FATF:s rekommendation nr 15. Förordningen är tillämplig på transaktioner som görs av leverantörer av kryptotillgångar oberoende av om de görs i fiatvalutor eller kryptotillgångar när det i transaktionen ingår en elektronisk penningförsändelse eller överföring av kryptotillgångar mellan en leverantör av kryptotillgångar och en annan rapporteringsskyldig. På överföring av kryptotillgångar tillämpas samma krav som på gränsöverskridande elektroniska penningförsändelser på grund av de risker de är förknippade med. Leverantörer av kryptotillgångstjänster ska säkerställa att överföringar av medel åtföljs av bland annat avsändarens namn och adress, kontonummer eller motsvarande uppgifter, såsom avsändarens adress i en distribuerad liggare eller kontonummer för kryptotillgångar, avsändarens officiella personliga dokumentnummer och kundnummer eller alternativt födelsedatum och födelseort samt mottagarens namn och kontonummer eller motsvarande uppgifter. Överföringsmottagarens leverantör av kryptotillgångar ska säkerställa att behövliga uppgifter om den som gör överföringen finns tillgängliga och se till en tillräcklig övervakning av överföringarna. Om avsändaren eller mottagaren av en överföring är en juridisk person och, förutsatt att det nödvändiga fältet finns i det relevanta meddelandeformatet, om avsändaren tillhandahåller sin leverantör av kryptotillgångstjänster den koden, ska överföringen åtföljas av den aktuella identifieringskoden för juridiska personer (LEI), eller, om en sådan saknas, en annan tillgänglig likvärdig officiell identifieringskod för avsändaren och/eller mottagaren.

Syfte, tillämpningsområde och definitioner

I artiklarna 1–3 i kapitel I i TFR anges förordningens syfte, tillämpningsområde och definitioner. Artiklarna motsvarar i övrigt artiklarna 1–3 i förordningen om betalningsuppgifter, men de har kompletterats med bestämmelser om överföringar av kryptotillgångar. Enligt artikel 1 gäller förordningens bestämmelser de uppgifter om betalare och betalningsmottagare som ska åtfölja överföringar av medel, i alla valutor, och de uppgifter om avsändare och mottagare som ska åtfölja överföringar av kryptotillgångar, i syfte att förebygga, upptäcka och utreda penningtvätt och finansiering av terrorism, när minst en av de betaltjänstleverantörer eller leverantörer av kryptotillgångstjänster som är involverade i överföringen av medel eller överföringen av kryptotillgångar är etablerad eller har sitt säte, beroende på vad som är tillämpligt, i unionen.

I artikel 2.1, som gäller tillämpningsområdet för TFR, anges att förordningen ska tillämpas på överföringar av medel, i alla valutor, som sänds eller tas emot av en betaltjänstleverantör eller en förmedlande betaltjänstleverantör som är etablerad i unionen, och att den också ska tillämpas på överföringar av kryptotillgångar, inbegripet överföringar av kryptotillgångar, som utförs med hjälp av kryptobankomater, om leverantören av kryptotillgångstjänster, eller den förmedlande leverantören av kryptotillgångstjänster har sitt säte i unionen. Artikel 2.2–2.4 i TFR innehåller undantag från tillämpningen av förordningen. Förordningen ska inte tillämpas på de tjänster som förtecknas i artikel 3 a-m och o i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2366 om betaltjänster på den inre marknaden, om ändring av direktiven 2002/65/EG, 2009/110/EG och 2013/36/EU samt förordning (EU) nr 1093/2010 och om upphävande av direktiv 2007/64/EG (andra betaltjänstdirektivet), till exempel kontantbetalningar direkt från betalaren till betalningsmottagaren utan mellanhand.

TFR ska inte tillämpas på överföringar av medel eller överföringar av e-pengatoken enligt definitionen i artikel 3.1.7 i MiCA som utförs med hjälp av ett betalkort, ett instrument för elektroniska pengar, en mobiltelefon eller annan förbetald eller efterhandsbetald digital

utrustning eller it-utrustning med liknande egenskaper när kortet, instrumentet eller utrustningen uteslutande används för betalning av varor eller tjänster och alla överföringar i samband med transaktionen åtföljs av numret på kortet, instrumentet eller utrustningen. TFR ska tillämpas om ett betalkort, ett instrument för elektroniska pengar, en mobiltelefon eller annan förbetald eller efterhandsbetald digital utrustning eller it-utrustning med liknande egenskaper används för att verkställa en överföring av medel eller e-pengatoken mellan fysiska personer som agerar i egenskap av konsumenter för andra ändamål än handelsverksamhet, affärsverksamhet eller yrkesverksamhet.

TFR-förordningen ska inte tillämpas på personer som inte har någon annan verksamhet än att omvandla pappersdokument till elektroniska uppgifter och som gör detta i enlighet med ett avtal med en betaltjänstleverantör eller personer som inte har någon annan verksamhet än att tillhandahålla betaltjänstleverantörers meddelandesystem eller andra stödsystem för överföring av medel eller system för clearing och avveckling. Förordningen ska inte tillämpas på överföringar av medel där något av följande villkor är uppfyllt: överföringen innebär att betalaren tar ut kontanter från betalarens eget betalkonto, överföringen utgör en överföring av medel till en offentlig myndighet som betalning för skatter, böter eller andra avgifter inom en medlemsstat, både betalaren och betalningsmottagaren är betaltjänstleverantörer som agerar för egen räkning eller överföringen görs genom checkavbildningar, inklusive trunkerade checkar. När det gäller kryptotillgångar är förordningen inte tillämplig på överföringar av kryptotillgångar om både avsändaren och mottagaren är leverantörer av kryptotillgångstjänster som agerar för egen räkning eller om överföringen utgör en överföring av kryptotillgångar från person till person som utförs utan medverkan av en leverantör av kryptotillgångstjänster.

Artikel 2.5 i TFR ger medlemsstaterna ett visst handlingsutrymme när det gäller tillämpningen av förordningen i vissa situationer med låg risk för penningtvätt och finansiering av terrorism. Enligt artikeln får en medlemsstat besluta att inte tillämpa denna förordning på överföringar av medel inom dess territorium till en betalningsmottagares betalkonto som uteslutande möjliggör betalning för tillhandahållande av varor eller tjänster, om betalningsmottagarens betaltjänstleverantör har möjlighet att med hjälp av en unik transaktionsidentifikator via betalningsmottagaren spåra överföringar av medel från den person som har ingått ett avtal med betalningsmottagaren om tillhandahållande av varor eller tjänster och om överföringen av medel inte överskrider 1 000 euro.

I artikel 3 i TFR definieras bland annat begreppen finansiering av terrorism, penningtvätt, betalare, betalningsmottagare, betaltjänstleverantör, betalkonto, medel och överföring av medel. Med överföring av kryptotillgångar avses alla transaktioner i syfte att flytta kryptotillgångar från en adress i den distribuerade liggaren, ett kryptotillgångskonto eller en annan utrustning som möjliggör lagringen av kryptotillgångar till annan sådan plats, som för antingen en avsändares eller en mottagares räkning utförs av minst en leverantör av kryptotillgångstjänster, oavsett om avsändaren och mottagaren är en och samma person och oavsett om avsändarens och mottagarens leverantör av kryptotillgångstjänster är en och samma person. När det gäller definitionen av kryptotillgång hänvisas det till definitionen i artikel 3.1.5 i MiCA utom när den ingår i de kategorier som förtecknas i artikel 2.2, 2.3 och 2.4 i den förordningen eller på annat sätt räknas som medel. I fråga om kryptotillgångar definieras dessutom i artikel 3 i TFR förmedlande leverantörer av kryptotillgångstjänster, konton för kryptotillgångar, fristående adresser, mottagare och teknik för distribuerade liggare.

Skyldigheter för betaltjänstleverantörer

Kapitel II i TFR, som fastställer skyldigheter för betaltjänstleverantörer, är indelat i tre avsnitt, varav det första gäller skyldigheter för betaltjänstleverantörer, det andra skyldigheter för betalarens betaltjänstleverantör och det tredje skyldigheter för förmedlande betaltjänstleverantörer. Kapitel II i TFR motsvarar till stor del kapitel II i förordningen om betalningsuppgifter, men ett nytt krav är att överföringar av medel ska åtföljas av betalarens och betalningsmottagarens identifieringskod för juridiska personer (LEI) eller någon annan tillgänglig likvärdig officiell identifieringskod.

I artikel 4 i TFR anges vilka uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel, vilket för betalarens del innebär namn, betalkontonummer, adress inbegripet landets namn, officiella personliga dokumentnummer och kundnummer eller, alternativt, betalarens födelsedatum och födelseort och, om tillämpligt, betalarens aktuella identifieringskod för juridiska personer, under förutsättning att det nödvändiga fältet finns i det relevanta formatet för betalningsmeddelanden, och om betalaren tillhandahåller den koden till sin betaltjänstleverantör, eller, om sådan saknas, annan tillgänglig likvärdig officiell identifieringskod. I den artikeln anges också de uppgifter om betalningsmottagaren som betalarens betaltjänstleverantör ska se till att överföringar av medel åtföljs av. Dessa inbegriper betalningsmottagarens namn, betalkontonummer och betalningsmottagarens aktuella LEI-kod, under förutsättning att det nödvändiga fältet finns i det relevanta formatet för betalningsmeddelanden, och om betalaren tillhandahåller den koden till sin betaltjänstleverantör, eller, om sådan saknas, annan tillgänglig likvärdig officiell identifieringskod. Om det inte rör sig om en överföring till eller från ett betalkonto ska betaltjänstleverantören se till att överföringen av medel åtföljs av en unik transaktionsidentifierare i stället för ett betalkontonummer. I artikeln åläggs betaltjänstleverantören att kontrollera riktigheten i uppgifterna om betalaren på grundval av handlingar, uppgifter eller upplysningar från en tillförlitlig och oberoende källa innan medlen överförs.

I artikel 5 i TFR föreskrivs det om överföringar av medel inom unionen. Enligt punkt 1 ska överföringar av medel, genom undantag från artikel 4.1 och 4.2, om alla betaltjänstleverantörer i betalningskedjan är etablerade inom unionen, åtminstone åtföljas av både betalarens och betalningsmottagarens betalkontonummer eller, där artikel 4.3 är tillämplig, av den unika transaktionsidentifieraren. I artikel 5 föreskrivs det också om skyldigheten för betalarens betaltjänstleverantör att inom tre arbetsdagar efter att ha mottagit en begäran om information från betalningsmottagarens betaltjänstleverantör eller den förmedlande betaltjänstleverantören lämna vissa uppgifter samt om undantag som gäller kontroll av uppgifter om betalaren.

Artikel 6 gäller överföringar av medel från unionen till parter utanför unionen. I punkt 1 föreskrivs det att vid en batchöverföring från en enskild betalare där betalningsmottagarnas betaltjänstleverantörer är etablerade utanför unionen ska förordningens artikel 4.1 inte tillämpas på enskilda överföringar som sammanförts i batchöverföringen, under förutsättning att batchfilen innehåller de uppgifter som avses i artikel 4.1, 4.2 och 4.3 och att dessa uppgifter har kontrollerats i enlighet med artikel 4.4 och 4.5, och att de enskilda överföringarna åtföljs av betalarens betalkontonummer eller, där artikel 4.3 är tillämplig, den unika transaktionsidentifieraren. Som ett undantag från de skyldigheter att lämna uppgifter som anges i artikel 4.1 innehåller artikel 6.2 de uppgifter som åtminstone ska åtfölja överföringar av medel som uppgår till högst 1 000 euro och som inte förefaller vara sammankopplade till andra överföringar av medel, som tillsammans med överföringen i fråga överstiger 1 000 euro. Dessa uppgifter inbegriper betalarens och betalningsmottagarens namn och betalarens och betalningsmottagarens betalkontonummer eller, där artikel 4.3 är tillämplig, den unika transaktionsidentifieraren.

I artikel 7 föreskrivs det om förfaranden vid upptäckt av saknade uppgifter om betalaren eller betalningsmottagaren. I enlighet med artikel 7.1 ska betalningsmottagarens betaltjänstleverantör införa effektiva förfaranden för att fastställa huruvida fälten för uppgifter om betalaren och betalningsmottagaren har fyllts i med hjälp av de vedertagna tecken eller inmatningsdata som är tillåtna i enlighet med systemet. I artikel 7.2 preciseras att betalarens betaltjänstleverantör ska införa effektiva förfaranden, inbegripet, om så är lämpligt, övervakning efter eller samtidigt med överföringarna, för fastställande av huruvida följande uppgifter om betalaren eller betalningsmottagaren saknas: vid överföringar av medel där betalarens betaltjänstleverantör är etablerad inom unionen, de uppgifter som avses i artikel 5, vid överföringar av medel där betalarens betaltjänstleverantör är etablerad utanför unionen, de uppgifter som avses i artikel 4.1 a, b och c, och 4.2 a och b och vid batchöverföringar där betalarens betaltjänstleverantör är etablerad utanför unionen, de uppgifter som avses i artikel 4.1 a, b och c, och 4.2 a och b med avseende på den batchöverföringen. I enlighet med artikel 7.3 ska betalningsmottagarens betaltjänstleverantör vid överföringar av medel som överstiger 1 000 euro, oavsett om dessa överföringar utförs i en enda transaktion eller flera transaktioner som förefaller vara sammankopplade, i regel innan denne krediterar betalningsmottagarens betalkonto eller gör medlen tillgängliga för betalningsmottagaren, kontrollera att uppgifterna om betalningsmottagaren är riktiga, på grundval av handlingar, uppgifter eller upplysningar från en tillförlitlig och oberoende källa. När det gäller överföringar av medel som uppgår till högst 1 000 euro och som inte förefaller vara sammankopplade till andra överföringar av medel som tillsammans med överföringen i fråga överstiger 1 000 euro, behöver betalningsmottagarens betaltjänstleverantör inte kontrollera riktigheten i uppgifterna om betalningsmottagaren, såvida inte betalningsmottagarens betaltjänstleverantör utbetalar medlen i kontanter eller i anonyma elektroniska pengar, eller har rimliga skäl att misstänka penningtvätt eller finansiering av terrorism.

I artikel 8 föreskrivs det om överföringar av medel där uppgifter om betalaren eller betalningsmottagaren saknas eller är ofullständig. Enligt artikel 8.1 ska betalningsmottagarens betaltjänstleverantör inrätta effektiva riskbaserade förfaranden för att avgöra om en överföring av medel som saknar erforderliga fullständiga uppgifter om betalaren och betalningsmottagaren ska verkställas, avvisas eller avbrytas samt för att vidta lämpliga uppföljningsåtgärder. Om vissa uppgifter som nämns i artikeln saknas eller är ofullständiga, ska betalningsmottagarens betaltjänstleverantör avvisa överföringen eller begära de uppgifter som krävs före eller efter krediteringen av betalningsmottagarens betalkonto eller tillgängliggörandet av tillgångar för betalningsmottagaren. I artikel 8 föreskrivs det också om åtgärder till följd av upprepad underlåtenhet att lämna uppgifter om betalare och betalningsmottagare samt om skyldighet att anmäla underlåtenhet att lämna uppgifter och vidtagna åtgärder till tillsynsmyndigheten för bekämpning av penningtvätt och av finansiering av terrorism. I artikel 9 föreskrivs det om skyldigheten för betalningsmottagarens betaltjänstleverantör att beakta saknade eller ofullständiga uppgifter om betalaren eller betalningsmottagaren som en faktor när den bedömer om en transaktion är misstänkt och om den ska rapporteras till finansunderrättelseenheten i enlighet med penningtvättsdirektivet. I artiklarna 10–13 föreskrivs det om skyldigheter för förmedlande betaltjänstleverantörer på motsvarande sätt som det i artiklarna i avsnitt 2 i kapitel II föreskrivs om skyldigheter för betalningsmottagarens betaltjänstleverantör. I artikel 10 föreskrivs det om skyldigheten för förmedlande betaltjänstleverantörer att lagra uppgifter om betalaren och betalningsmottagaren som åtföljer en överföring. Artikel 11 innehåller bestämmelser om upptäckt av saknade uppgifter om betalaren eller betalningsmottagaren och om de åtgärder som ska vidtas av förmedlaren, och i artikel 12 föreskrivs det om överföringar av medel där uppgifter om betalaren eller betalningsmottagaren saknas. Artikel 13 gäller skyldigheten att bedöma avsaknaden av uppgifter med avseende på huruvida en transaktion är misstänkt och rapporteringsskyldigheten till finansunderrättelseenheten.

Skyldigheter för leverantörer av kryptotillgångstjänster

I kapitel III i TFR fastställs skyldigheter för leverantörer av kryptotillgångstjänster. Kapitlet är nytt jämfört med den tidigare förordningen om betalningsuppgifter. Kapitlet är indelat i tre avsnitt, varav det första gäller skyldigheter för avsändarens leverantör av kryptotillgångar, det andra skyldigheter för mottagarens leverantör av kryptotillgångstjänster och det tredje skyldigheter för förmedlande leverantörer av kryptotillgångstjänster. I artikel 14 föreskrivs det om uppgifter som ska åtfölja överföringar av kryptotillgångar, och artikeln motsvarar i stor utsträckning bestämmelserna i artikel 4 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel. Enligt punkt 1 ska avsändarens leverantör av kryptotillgångstjänster se till att överföringar av kryptotillgångar åtföljs av uppgifter om avsändaren. Uppgifterna inbegriper avsändarens namn, avsändarens adress, avsändarens adress i den distribuerade liggaren, i de fall där en överföring av kryptotillgångar registreras på ett nätverk som använder DLT eller liknande teknik, och avsändarens kontonummer för kryptotillgångar om ett sådant konto finns och används för transaktionen, kontonummer för kryptotillgångar i de fall där en överföring av kryptotillgångar inte registreras på ett nätverk som använder DLT eller liknande teknik, avsändarens adress, inbegripet landets namn, officiella personliga dokumentnummer, kundnummer eller, alternativt, avsändarens födelsedatum och födelseort samt avsändarens aktuella LEI-kod, under förutsättning att det nödvändiga fältet finns i det relevanta meddelandeformatet, och om avsändaren tillhandahåller sin leverantör av kryptotillgångstjänster den koden, eller, om en sådan saknas, annan tillgänglig likvärdig officiell identifieringskod för avsändaren. På motsvarande sätt föreskrivs i artikel 14.2 en skyldighet för avsändarens leverantör av kryptotillgångstjänster att se till att överföringar av kryptotillgångar åtföljs av motsvarande uppgifter som anges i artikel 14.1. Enligt artikel 14.3 ska genom undantag från punkterna 1 c och 2 c, i fall där en överföring av kryptotillgångar inte registrerats på ett nätverk som använder DLT eller liknande teknik och inte görs till eller från ett konto för kryptotillgångar, avsändarens leverantör av kryptotillgångstjänster säkerställa att överföringen av kryptotillgångar åtföljs av en unik transaktionsidentifierare. Enligt punkt 4 ska de uppgifter som avses i punkterna 1 och 2 lämnas på ett säkert sätt, och i enlighet med den allmänna dataskyddsförordningen, före, samtidigt som eller i samband med överföringen av kryptotillgångar, och det får inte krävas att uppgifterna direkt ska medfölja, eller ingå i, överföringen av kryptotillgångar.

I punkt 5 föreskrivs det att vid överföring av kryptotillgångar till en fristående adress ska avsändarens leverantör av kryptotillgångstjänster inhämta och bevara de uppgifter som avses i punkterna 1 och 2 och ska säkerställa att överföringen av kryptotillgångar kan identifieras individuellt. Utan att det påverkar särskilda riskreducerande åtgärder som vidtagits i enlighet med artikel 19b i penningtvättsdirektivet ska, vid en överföring av ett belopp som överstiger 1 000 euro till en fristående adress, avsändarens leverantör av kryptotillgångstjänster dessutom vidta lämpliga åtgärder för att bedöma om den adressen ägs eller kontrolleras av avsändaren. Enligt artikel 14.6 ska avsändarens leverantör av kryptotillgångstjänster innan den överför kryptotillgångarna kontrollera riktigheten i de uppgifter som avses i punkt 1, på grundval av handlingar, uppgifter eller upplysningar från en tillförlitlig och oberoende källa, och i artikel 14.7 preciseras att den kontroll som avses i punkt 6 ska anses ha ägt rum när avsändarens identitet har kontrollerats i enlighet med artikel 13 i penningtvättsdirektivet och uppgifterna från kontrollen har lagrats i enlighet med artikel 40 i penningtvättsdirektivet eller avsändaren omfattas av artikel 14.5 i penningtvättsdirektivet. Enligt artikel 14.5 i femte penningtvättsdirektivet ska medlemsstaterna kräva att ansvariga enheter inte bara vidtar åtgärder för kundkännedom gentemot alla nya kunder utan även vid lämpliga tidpunkter gentemot befintliga kunder, efter en riskkänslighetsanalys, eller när en kunds relevanta omständigheter förändras eller om den ansvariga enheten har en rättslig skyldighet att under det berörda kalenderåret kontakta kunden för att granska alla relevanta uppgifter om den verkliga

huvudmannen eller de verkliga huvudmännen, eller om den ansvariga enheten har haft denna skyldighet enligt rådets direktiv 2011/16/EU.

Enligt artikel 14.8 ska avsändarens leverantör av kryptotillgångstjänster inte möjliggöra initiering av eller verkställa någon överföring av kryptotillgångar förrän kraven i den här artikeln har fullgjorts i sin helhet.

I artikel 15 föreskrivs ett undantag från tillämpningen av artikel 14.1 när det gäller batchöverföring av kryptotillgångar från en enskild avsändare, under förutsättning att batchfilen innehåller de uppgifter som avses i artikel 14.1, 14.2 och 14.3, att dessa uppgifter har kontrollerats i enlighet med artikel 14.6 och 14.7, och att de enskilda överföringarna åtföljs av avsändarens adress i den distribuerade liggaren, om artikel 14.2 b är tillämplig, avsändarens kontonummer för kryptotillgångar, om artikel 14.2 c är tillämplig, eller den unika transaktionsidentifieraren, om artikel 14.3 är tillämplig.

Skyldigheterna i fråga om upptäckt av saknade uppgifter om avsändaren eller mottagaren fastställs i artikel 16 och mottagarens leverantör av kryptotillgångstjänster åläggs att införa effektiva förfaranden för att upptäcka om de uppgifter som avses i artikel 14.1 och 14.2 saknas. I artikeln ingår också skyldigheter att kontrollera riktigheten i de uppgifter som avses i artikel 14.2 från en tillförlitlig och oberoende källa. I artikel 17 fastställs förfaranden för överföringar av kryptotillgångar där uppgifter om avsändaren eller mottagaren saknas eller är ofullständiga. I artikeln hänvisas det till förfaranden som grundar sig på den riskbedömning som avses i artikel 13 i penningtvättsdirektivet. Om mottagarens leverantör av kryptotillgångstjänster får kännedom om att de uppgifter som avses i artikel 14.1 eller 14.2 eller artikel 15 saknas eller är ofullständiga, ska den leverantören av kryptotillgångstjänster på grundval av en riskbedömning och utan onödigt dröjsmål antingen avvisa överföringen eller återsända de överförda kryptotillgångarna till avsändarens kryptotillgångskonto eller begära erforderliga uppgifter om avsändaren och mottagaren före det att kryptotillgångarna görs tillgängliga för mottagaren. I artikeln åläggs mottagarens leverantör av kryptotillgångstjänster att vidta åtgärder med anledning av upprepad underlåtenhet att tillhandahålla uppgifter om avsändaren eller mottagaren, till exempel genom att utfärda varningar, avvisa överföringar eller begränsa eller avsluta affärsförbindelserna. Dessutom ska mottagarens leverantör av kryptotillgångstjänster meddela den underlåtenheten och de åtgärder som vidtagits till den behöriga myndighet som ansvarar för att övervaka efterlevnaden av bestämmelser som rör bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism. I artikel 18 föreskrivs det om skyldigheten för mottagarens leverantör av kryptotillgångstjänster att beakta saknade eller ofullständiga uppgifter som en faktor när den bedömer om en transaktion är misstänkt och om den ska rapporteras.

Skyldigheter för förmedlande leverantörer av kryptotillgångstjänster

Artiklarna 19–21 innehåller skyldigheter för förmedlande leverantörer av kryptotillgångstjänster. Enligt artikel 19 ska förmedlande leverantörer av kryptotillgångstjänster säkerställa att alla mottagna uppgifter om avsändaren och mottagaren som åtföljer en överföring av kryptotillgångar översänds i samband med överföringen och att förteckningen över sådana uppgifter lagras och på begäran görs tillgänglig för de behöriga myndigheterna. I artikel 20 föreskrivs det om effektiva förfaranden som ska tillämpas av förmedlande leverantörer av kryptotillgångstjänster för att upptäcka om uppgifter om avsändaren eller mottagaren saknas. I artikel 21 föreskrivs det om de förfaranden som ska tillämpas av förmedlande leverantörer av kryptotillgångstjänster när uppgifter om avsändaren eller mottagaren saknas och i artikel 22 om bedömning av överföringar av kryptotillgångar med avseende på skyldigheten att rapportera misstänkta transaktioner.

I kapitel IV i TFR finns endast artikel 23, där det föreskrivs om gemensamma åtgärder som ska tillämpas av betaltjänstleverantörer och leverantörer av kryptotillgångstjänster. Artikel 23 är ny i förhållande till bestämmelserna i förordningen om betalningsuppgifter, och enligt den ska betaltjänstleverantörer och leverantörer av kryptotillgångstjänster ha infört interna strategier, förfaranden och kontroller för att säkerställa genomförandet av unionens restriktiva åtgärder och nationella restriktiva åtgärder vid överföringar av medel och kryptotillgångar enligt denna förordning. EBA ska senast när tillämpningen av förordningen inleds utfärda riktlinjer som specificerar de ovannämnda åtgärderna.

Uppgiftsskydd och lagring av uppgifter

I kapitel V i TFR finns bestämmelser om uppgifter, uppgiftsskydd och lagring. I artikel 24 förutsätts att betaltjänstleverantörer och leverantörer av kryptotillgångstjänster utan dröjsmål ska besvara förfrågningar angående uppgifter som krävs enligt TFR från de myndigheter i deras hem- eller etableringsmedlemsstat som ansvarar för bekämpning av penningtvätt och av finansiering av terrorism. Artikel 24 motsvarar till stor del artikel 14 i förordningen om betalningsuppgifter, men den har kompletterats med leverantörer av kryptotillgångstjänster.

I artikel 25 föreskrivs om dataskydd. Behandling av personuppgifter enligt förordningen omfattas av den allmänna dataskyddsförordningen (2016/679). Personuppgifter som behandlas enligt förordningen av kommissionen eller av EBA omfattas av dataskyddsförordningen för EU:s institutioner (EU) 2018/1725. I artikel 25.2 kopplas behandlingen av personuppgifter till bekämpning av penningtvätt och av finansiering av terrorism, och behandling av personuppgifter på grundval av förordningen för kommersiella ändamål är förbjuden. Betaltjänstleverantörer och leverantörer av kryptotillgångstjänster ska tillhandahålla nya kunder den information som krävs enligt artikel 13 i den allmänna dataskyddsförordningen innan en affärsrelation ingås eller en enskild transaktion genomförs. I artikel 25.2 föreskrivs det vidare att Europeiska dataskyddsstyrelsen efter samråd med EBA ska utfärda riktlinjer för det praktiska genomförandet av dataskyddskrav för överföring av personuppgifter till tredjeländer i samband med överföringar av kryptotillgångar. EBA ska utfärda riktlinjer om lämpliga förfaranden för att avgöra om en överföring av kryptotillgångar ska verkställas, avvisas, återsändas eller avbrytas i situationer då överensstämmelse med dataskyddskraven för överföring av personuppgifter till tredjeländer inte kan säkerställas.

I artikel 26 föreskrivs det om skyldigheter att lagra uppgifter. Enligt punkt 1 ska uppgifter om betalaren och betalningsmottagaren eller avsändaren och mottagaren inte lagras längre än vad som är absolut nödvändigt. Betalarens och betalningsmottagarens betaltjänstleverantörer ska lagra de uppgifter som avses i artiklarna 4–7, och avsändarens och mottagarens leverantörer av kryptotillgångstjänster ska lagra de uppgifter som avses i artiklarna 14–16, under en period på fem år. I artikel 26.2 föreskrivs det om radering av personuppgifter och eventuell ytterligare lagringstid för uppgifterna. Den ytterligare lagringstiden får inte vara längre än fem år.

Enligt artikel 27 ska informationsutbyte enligt förordningen mellan behöriga myndigheter omfattas av penningtvättsdirektivet.

Administrativa sanktioner och åtgärder

I artikel 28 föreskrivs det om administrativa sanktioner och åtgärder. Medlemsstaterna ska fastställa regler för administrativa sanktioner och åtgärder för överträdelse av förordningen. Medlemsstaterna får besluta att inte fastställa regler för administrativa sanktioner eller åtgärder vid överträdelse av de bestämmelser i TFR som omfattas av straffrättsliga påföljder i deras

nationella rätt. Enligt artikel 28.5 och 28.6 ska juridiska personer kunna ställas till ansvar för de överträdelser som avses i artikel 29 i förordningen. I artikel 29 föreskrivs det att åtminstone de administrativa sanktioner och åtgärder som fastställs i artikel 59.2 och 59.3 i penningtvättsdirektivet ska tillämpas på vissa överträdelser av TFR, såsom underlåtenhet att lämna uppgifter eller underlåtenhet att lagra uppgifter.

I artikel 30 föreskrivs det om offentliggörande av sanktioner och åtgärder, i artikel 31 om behöriga myndigheters tillämpning av sanktioner och åtgärder, i artikel 32 om rapportering av överträdelser och i artikel 33 om tillsyn som utövas av behöriga myndigheter.

Kapitel VII i förordningen gäller genomförandebefogenheter och innehåller artikel 34 om kommittéförfarandet. I den hänvisas till kommissionens kommitté för förebyggande av penningtvätt och finansiering av terrorism.

I kapitel VIII artikel 35 finns bestämmelser om undantag, och den motsvarar artikel 24 i förordningen om betalningsuppgifter. Enligt artikeln kan kommissionen bemyndiga en medlemsstat att ingå överenskommer med ett tredjeland eller territorium utanför tillämpningsområdet för EU-fördragen som innehåller undantag från TFR, varigenom det blir möjligt att behandla överföringar av medel mellan det landet eller territoriet och den berörda medlemsstaten som överföringar av medel inom den medlemsstaten. En förutsättning för bemyndigandet är bland annat att det berörda landet eller territoriet ingår i en monetär union med den berörda medlemsstaten.

Kapitel IX i TFR innehåller övriga bestämmelser. I artikel 36 föreskrivs det om EBA:s riktlinjer för behöriga myndigheter, betaltjänstleverantörer och leverantörer av kryptotillgångstjänster i fråga om vissa artiklar i förordningen. I artikel 37 åläggs kommissionen att se över förordningen senast tolv månader efter ikraftträdandet av den förordning om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism, det vill säga förslag COM (2021) 420 final, som fortfarande är under förhandling. Enligt artikeln ska kommissionen dessutom utfärda en rapport i vilken riskerna med överföringar till eller från fristående adresser eller enheter som inte är etablerade i unionen bedöms samt en rapport om tillämpningen och kontrollen av efterlevnaden av TFR.

Slutbestämmelser och ändringar av penningtvättsdirektivet

Kapitel X i förordningen innehåller slutbestämmelser som är nya jämfört med den tidigare förordningen om betalningsuppgifter. I artikel 38 föreskrivs det om ändring av penningtvättsdirektivet, bland annat genom att det läggs till definitioner av leverantörer av kryptotillgångstjänster, kryptotillgångar och fristående adresser samt införs en skyldighet för EBA att utfärda riktlinjer om riskvariabler och riskfaktorer som leverantörer av kryptotillgångstjänster ska beakta när de ingår affärsförbindelser eller utför transaktioner med kryptotillgångar. Tillämpningsområdet för penningtvättsdirektivet är från och med den 30 december 2024 i stället för enbart plånböcker för virtuella valutor och växlingstjänster mellan virtuella valutor och fiatvalutor alla de kryptotillgångstjänster som definieras i MiCA.

I penningtvättsdirektivet har dessutom införts en ny artikel 19a, enligt vilken leverantörer av kryptotillgångstjänster ska identifiera och bedöma risken för penningtvätt och finansiering av terrorism i samband med överföringar av kryptotillgångar som riktas till eller härrör från en fristående adress. Enligt artikeln ska leverantörer av kryptotillgångstjänster ha infört interna strategier, förfaranden och kontroller för detta ändamål. Medlemsstaterna ska kräva att leverantörer av kryptotillgångstjänster vidtar riskreducerande åtgärder som motsvarar de

identifierade riskerna. Dessa riskreducerande åtgärder ska inbegripa en eller flera av följande åtgärder: att vidta riskbaserade åtgärder för att identifiera och kontrollera identiteten på avsändaren eller mottagaren av en överföring till eller från en fristående adress eller avsändarens eller mottagarens verkliga huvudman, inbegripet genom att förlita sig på tredje parter, att kräva ytterligare information om de överförda kryptotillgångarnas ursprung och destination, att genomföra en skärpt fortlöpande övervakning av dessa transaktioner samt att vidta andra åtgärder för att minska och hantera riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism samt risken för att riktade ekonomiska sanktioner och riktade ekonomiska sanktioner som rör finansiering av spridning av vapen inte genomförs eller kringgås. Dessutom föreskrivs det i artikeln att EBA senast den 30 december 2024 ska utfärda preciserande riktlinjer om åtgärderna i artikeln. På grund av den nya artikel som införts i penningtvättsdirektivet måste penningtvättslagen ändras genom bestämmelser om skärpta åtgärder för kundkontroll i fråga om fristående adresser.

En ny artikel 19b har införts i penningtvättsdirektivet. I artikeln förutsätts det att vid gränsöverskridande korrespondentförbindelser som inbegriper verkställandet av kryptotillgångstjänster enligt definitionen i artikel 3.1.16 i MiCA, med undantag för led h i den punkten, med en motpartsenhet som inte är etablerad i unionen och som tillhandahåller liknande tjänster, ska medlemsstaterna, genom undantag från artikel 19, utöver de åtgärder för kundkännedom som fastställs i artikel 13 i detta direktiv, kräva att leverantörer av kryptotillgångstjänster, när de ingår en affärsförbindelse med en sådan enhet, gör följande: fastställer om motpartsenheten har tillstånd eller är registrerad, samlar in så mycket information om motpartsenheten att de får full insikt i dess affärsverksamhet och utifrån offentligt tillgänglig information kan bedöma dess anseende och övervakningens kvalitet, bedömer de kontroller för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism som motpartsenheten har infört, inhämtar godkännande från sin ledning innan de ingår nya korrespondentförbindelser, dokumenterar respektive ansvarsområden för varje part i korrespondentförbindelsen, när det gäller "payable-through"-konton för kryptotillgångar, försäkras sig om att motpartsenheten har kontrollerat identiteten på och fortlöpande vidtagit åtgärder för kundkännedom med avseende på de kunder som har direkt tillgång till konton hos korrespondentenheten, och att den på begäran kan tillhandahålla relevant kundkännedom till korrespondentenheten. Om leverantörer av kryptotillgångstjänster beslutar att avsluta korrespondentförbindelser av skäl som rör strategin för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism, ska de dokumentera sitt beslut.

Leverantörer av kryptotillgångstjänster ska uppdatera kundkännedomsuppgifterna för korrespondentförbindelsen regelbundet eller när nya risker uppstår i förhållande till motpartsenheten. Medlemsstaterna ska dessutom säkerställa att leverantörer av kryptotillgångstjänster beaktar de uppgifter som avses i punkt 1 för att på grundval av en riskbedömning fastställa vilka lämpliga åtgärder som ska vidtas för att minska de risker som är förknippade med motpartsenheten. I artikel 19b ingår också en skyldighet för EBA att utfärda preciserande riktlinjer. Den nya artikel 19b i penningtvättsdirektivet medför behov av ändringar i penningtvättslagen, eftersom leverantörer av kryptotillgångstjänster bör införas i bestämmelserna om korrespondentförbindelser.

I penningtvättsdirektivet har lagts till en artikel 24a som gäller EBA:s riktlinjer om skärpta åtgärder för kundkännedom i samband med kryptotillgångstjänster. Dessutom har artiklarna 45.9, 47.1 och 67 ersatts genom tillägg av hänvisningar till kryptotillgångar och genom att medlemsstaterna åläggs att senast den 30 december 2024 anta och offentliggöra de lagar och andra författningar som har samband med ändringarna av penningtvättsdirektivet.

Genom artikel 39 i TFR upphävs den gamla förordningen om information om betalaren från och med den dag då TFR börjar tillämpas och i artikel 40 föreskrivs det att TFR ska tillämpas från och med den 30 december 2024.

2.3 Andra relaterade EU-bestämmelser

Direktivet om ändring av direktiv 2011/16/EU om administrativt samarbete i fråga om beskattning (DAC8) antogs i oktober 2023 och efter det kommande nationella genomförandet kommer Skatteförvaltningen automatiskt att årligen få uppgifter från leverantörer av kryptotillgångstjänster som de rapporterar till skattemyndigheterna i sina hemmedlemsstater. Rapporteringen gäller i stor utsträckning transaktioner med kryptotillgångar och elektroniska pengar, det vill säga överföringar och utbyten. Informationsutbytet inleds 2027 och avser uppgifter för 2026. Den nationella lagberedning som gäller DAC8-direktivet kommer att inledas under andra halvan av 2024.

Finland har tillsammans med en stor grupp länder antagit en deklaration om att inleda informationsutbyte om beskattning av kryptotillgångar 2027 också med länder utanför EU, såsom USA. Detta informationsutbyte omfattas av OECD:s Crypto-Asset Reporting Framework (CARF)², som kommer att bidra till att påverka kraven på dokumentation för aktörer och tillgången till information också utanför EU.

3 Nuläge och bedömning av nuläget

Tillhandahållande av kryptotillgångstjänster är ingen ny företeelse. Den första kända kryptotillgången bitcoin lanserades 2009. I dag finns det tusentals kryptotillgångar och kring dem har det bildats ett mångsidigt tjänsteutbud. Under de senaste åren har kryptotillgångar fått relativt stor uppmärksamhet i offentligheten och bland investerare.

För närvarande regleras tillhandahållande av kryptotillgångstjänster i penningtvättsdirektivet. Tillämpningsområdet omfattar tjänsteleverantörer som erbjuder växlingstjänster mellan virtuella valutor och fiatvalutor (artikel 2.1.3 g) och tillhandahållare av plånböcker för virtuella valutor (artikel 2.1.3 h). Enligt artikel 47.1 är medlemsstaterna skyldiga att se till att leverantörer av växlingstjänster mellan virtuella valutor och fiatvalutor och tillhandahållare av plånböcker för virtuella valutor är registrerade. En del av medlemsstaterna, inklusive Finland, har antagit nationell lagstiftning som gäller tillhandahållande av kryptotillgångstjänster och som innehåller också andra krav än den registreringsskyldighet som penningtvättsdirektivet förutsätter. De nationella lagstiftningarna skiljer sig dock avsevärt åt i fråga om vilka skyldigheter som åläggs leverantörer av kryptotillgångstjänster. Det har inte funnits någon enhetlig europeisk praxis.

Skyldigheterna enligt EU:s penningtvättsdirektiv har genomförts i Finland genom lagen om tillhandahållare av virtuella valutor (572/2019), där det föreskrivs om förutsättningarna för verksamhet med virtuella valutor, såsom förvaring och skydd av kundmedel, kundkontroll samt bevaring av handlingar och uppgifter som gäller tjänsterna. I lagen finns en allmän bestämmelse om marknadsföring. I lagen föreskrivs det också om avregistrering och om påföljder för tillhandahållare av virtuella valutor. Lagen trädde i kraft den 1 maj 2019.

² <https://www.oecd.org/tax/exchange-of-tax-information/crypto-asset-reporting-framework-and-amendments-to-the-common-reporting-standard.htm>

Finansinspektionen har med stöd av 11 § 2 mom., 11 § 4 mom. och 13 § 4 mom. i lagen om tillhandahållare av virtuella valutor meddelat en föreskrift (Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar 4/2019, Tillhandahållare av virtuella valutor) som innehåller en sammanställning av Finansinspektionens föreskrifter, anvisningar, rekommendationer och tolkningar som riktar sig till tillhandahållare av virtuella valutor och som gäller iakttagande av bestämmelserna om förvaring av kundmedel och kundkontroll samt förhindrande och utredning av penningtvätt och av finansiering av terrorism.

I nuläget, där det inte finns några enhetliga europeiska regler, med undantag för regler för bekämpning av penningtvätt, utsätts innehavare av kryptotillgångar för en mängd olika risker. Bristerna gäller till exempel drift av handelsplattformar för kryptotillgångar, utbyte av kryptotillgångar mot medel eller andra kryptotillgångar, eller förvaring och administration av kryptotillgångar för kunders räkning. Avsaknaden av sådana regler leder till betydande risker för marknadens integritet, bland annat i form av marknadsmissbruk och ekonomisk brottslighet.

Marknaderna för kryptotillgångar är fortfarande blygsamma till sin storlek och utgör ännu inget hot mot den finansiella stabiliteten. Det är dock möjligt att det i framtiden ges ut nya typer av kryptotillgångar som syftar till att stabilisera sitt pris i förhållande till en viss tillgång eller en korg av tillgångar, och en sådan utveckling skulle kunna medföra ytterligare utmaningar när det gäller finansiell stabilitet, väl fungerande betalningssystem, den penningpolitiska transmissionen eller den monetära suveräniteten. De nya reglerna kommer också att skapa ett ramverk för utgivning av sådana kryptotillgångar.

3.1 Definitioner av kryptotillgång, kryptotillgångstjänst och leverantör av kryptotillgångstjänster

Definitioner av virtuell valuta och kryptotillgång

Virtuella valutor definieras i 2 § i lagen om tillhandahållare av virtuella valutor. I den lagen avses med virtuell valuta ett värde i digital form a) som inte getts ut av en centralbank eller någon annan myndighet och som inte utgör ett lagligt betalningsmedel, b) som en person kan använda som betalningsinstrument, och c) som kan överföras, lagras och växlas elektroniskt.

I och med MiCA övergår man till att använda definitionen av kryptotillgång i stället för virtuell valuta. Begreppet kryptotillgång har ansetts utgöra en bättre beskrivning av fenomenet och dess utveckling. Med kryptotillgång avses enligt artikel 3.1.5 i MiCA en digital representation av ett värde eller av en rättighet som kan överföras och lagras elektroniskt med hjälp av teknik för distribuerade liggare eller liknande teknik. Definitionen av virtuell valuta omfattar eventuell användning som betalningsmedel, vilket inte har motsvarat utvecklingen inom kryptotillgångar. Kryptotillgångar har framför allt använts som investeringsobjekt, och lagligt användningen av dem som betalningsmedel har varit mycket begränsad i Europa. Det nya begreppet kryptotillgång omfattar inte längre användning som betalningsmedel.

I sina rekommendationer använder FATF definitionen virtuell tillgång. I MiCA och TFR har man dock gått in för att använda definitionen av kryptotillgång. I skäl 10 i TFR konstateras att definitionen av kryptotillgång i MiCA motsvarar definitionen av virtuell tillgång i FATF:s reviderade rekommendationer. Dessutom omfattar förteckningen över kryptotillgångar och leverantörer av kryptotillgångstjänster i MiCA även de leverantörer av tjänster för virtuella tillgångar som identifierats som sådana av FATF och som anses kunna ge upphov till problem med penningtvätt och finansiering av terrorism.

Kryptotillgång är ett huvudbegrepp som även omfattar tillgångsanknutna token och e-pengatoken. I den nationella lagstiftningen har det inte funnits några definitioner av e-pengatoken eller tillgångsanknutna token. I MiCA används begreppet e-pengatoken. Juridiskt är e-pengatoken elektroniska pengar i den mening som avses i direktivet om elektroniska pengar och därmed också medel enligt definitionen i det andra betaltjänstdirektivet. I fortsättningen kommer e-pengatoken att omfatta både kryptotillgångar och elektroniska pengar. På e-pengatoken tillämpas således bestämmelserna i både MiCA och den nationella lagstiftning som grundar sig på direktivet om elektroniska pengar.

Tillämpningsområdet för MiCA definieras mer detaljerat än tillämpningsområdet för lagen om tillhandahållare av virtuella valutor. I bägge två utesluts kryptotillgångar som ges ut av Europeiska centralbanken eller en myndighet från tillämpningsområdet. Enligt artikel 2 faller bland annat offentliga internationella organisationer utanför tillämpningsområdet för MiCA. I MiCA förtydligas den gällande tolkningen att förordningen inte heller är tillämplig på kryptotillgångar som klassificeras som exempelvis finansiella instrument, insättningar, strukturerade insättningar eller skade- och livförsäkringsprodukter i enlighet med EU:s gällande lagstiftning.

I lagen om tillhandahållare av virtuella valutor tas inte i detalj ställning till huruvida lagen ska tillämpas på kryptotillgångar som är unika och som inte är utbytbara (fungibla) med andra kryptotillgångar (även kända som NTF eller non-fungible token). Enligt artikel 2.3 i MiCA är förordningen inte tillämplig på kryptotillgångar som är unika och som inte är fungibla med andra kryptotillgångar. Exempel på sådana är digital konst och digitala samlarföremål. Värdet på sådana unika och icke-fungibla kryptotillgångar kan hänföras till varje kryptotillgångs unika egenskaper och den nytta den ger innehavaren. Enligt skäl 10 i MiCA är förordningen inte heller tillämplig på kryptotillgångar som representerar tjänster eller fysiska tillgångar som är unika och icke-fungibla, såsom produktgarantier eller fastigheter. I skäl 11 i MiCA preciseras att de fraktionerade delarna av en unik och icke-fungibel kryptotillgång inte bör anses vara unika och icke-fungibla. Utgivning av kryptotillgångar som icke-fungibla token i stora serier eller samlingar bör betraktas som en indikator på deras fungibilitet. Enligt Finansinspektionens tolkning är NFT-produkter inte virtuella valutor, om de är unika nyttigheter som inte heller kan delas upp i delar. Den precisering som MiCA för med sig ändrar inte nuläget vad gäller NFT-produkter. Marknaden för kryptotillgångar erbjuder token som kallas för NFT-produkter men som de facto inte är unika och icke-fungibla. Den rättsliga bedömningen av token sker alltid utifrån deras faktiska egenskaper, det vill säga bedömningen görs från fall till fall.

Kryptotillgångstjänster och leverantörer av kryptotillgångstjänster

Med tillhandahållare av virtuella valutor avses enligt 2 § i lagen om tillhandahållare av virtuella valutor en utgivare av virtuella valutor, en växelplattform för virtuella valutor och dess marknadsplats samt en leverantör av förvaringstjänster för virtuella plånböcker. Med tjänst i anslutning till virtuella valutor avses utgivning av virtuella valutor, en växelplattform för virtuella valutor och tillhandahållande av förvaringstjänster för virtuella plånböcker.

Till skillnad från EU:s femte penningtvättsdirektiv omfattar tillämpningsområdet för lagen om tillhandahållare av virtuella valutor också utgivare av virtuella valutor. Dessutom avviker definitionen av växelplattform för virtuella valutor i lagen om tillhandahållare av virtuella valutor från definitionen i penningtvättsdirektivet, och det omfattar ett bredare spektrum av tjänstetyper än penningtvättsdirektivet. Med växelplattform för virtuella valutor avses enligt 2 § i lagen en fysisk eller juridisk person som affärs- eller yrkesmässigt 1) som en tjänst växlar virtuella valutor till ett lagligt betalningsmedel eller till en annan virtuell valuta, 2) som en

tjänst växlar virtuella valutor till någon annan nytthet eller någon annan nytthet till virtuell valuta, eller 3) administrerar en marknadsplats där kunderna kan bedriva sådan verksamhet som avses i underpunkterna a och b i denna punkt.

Enligt förarbetena till lagen (RP 167/2018 rd) omfattas till exempel byte av guld mot virtuell valuta av lagens tillämpningsområde. Som växelplattform betraktas också administration av en marknadsplats där kunderna kan bedriva sådan verksamhet. Då omfattar lagen också decentraliserade marknadsplatser för virtuella valutor som fungerar utan en förvaringstjänst för virtuella plånböcker. En marknadsplats kan vara en multilateral handelsplattform eller en förmedlingstjänst.

Enligt artikel 3.1 16 i MiCA avses med kryptotillgångstjänst tillhandahållande av förvaring och administration av kryptotillgångar för kunders räkning, drift av en handelsplattform för kryptotillgångar, utbyte av kryptotillgångar mot medel, utbyte av kryptotillgångar mot andra kryptotillgångar, utförande av order avseende kryptotillgångar för kunders räkning, placering av kryptotillgångar, mottagande och överföring av order avseende kryptotillgångar för kunders räkning, tillhandahållande av rådgivning om kryptotillgångar, tillhandahållande av portföljförvaltning av kryptotillgångar eller tillhandahållande av överföringstjänster för kryptotillgångar för kunders räkning.

En skillnad jämfört med lagen om tillhandahållare av virtuella valutor är särskilt att utbyte av kryptotillgångar mot nyttheter, såsom guld, inte räknas som kryptotillgångstjänster i MiCA. Å andra sidan har rådgivning om kryptotillgångar i lagen om tillhandahållare av virtuella valutor inte ansetts vara en tjänst som anknyter till virtuella valutor och den har lämnats utanför lagens tillämpningsområde.

Nästan alla aktörer som är registrerade som leverantör av en växelplattform för virtuella valutor har också registrerat sig för ömsesidigt utbyte av virtuella valutor. Även MiCA förutsätter i fortsättningen auktorisation för denna tjänst. Däremot har endast en aktör registrerat sig för utbyte av virtuella valutor mot andra nyttheter eller vice versa. Denna verksamhet kan i fortsättningen bedrivas utan auktorisation enligt MiCA. Utövandet av sådan verksamhet kan dock vara förknippat med element som omfattas av annan reglering av finansmarknaden, såsom förmedling av betalningar.

Under den tid som lagen om tillhandahållare av virtuella valutor har tillämpats har Finansinspektionen inte registrerat en enda utgivning av virtuella valutor. Finansinspektionen har fått några förfrågningar om utgivning av virtuella valutor. Dessa förfrågningar har av olika orsaker inte lett till registrering. En orsak har varit att planerade virtuella valutor har visat sig vara elektroniska pengar eller finansiella instrument, och om en utgivning har genomförts har annan sektorslagstiftning än lagen om tillhandahållare av virtuella valutor tillämpats.

3.2 Auktorisation, bedrivande av verksamhet med stöd av anmälan

Tillhandahållande av kryptotillgångstjänster med auktorisation

För närvarande kan kryptotillgångstjänster tillhandahållas genom registrering hos Finansinspektionen som tillhandahållare av virtuella valutor. En del av de kryptotillgångstjänster som räknas upp i MiCA omfattas för närvarande inte av regleringskraven. Genom lagen om tillhandahållare av virtuella valutor har den registreringsskyldighet som förutsätts i EU:s penningtvättsdirektiv genomförts. EU:s penningtvättsdirektiv tillämpas på leverantörer som erbjuder förvaringstjänster för virtuella

plånböcker och växlingstjänster mellan virtuella valutor och fiatvalutor. Enligt artikel 47 ska medlemsstaterna säkerställa att leverantörer av växlingstjänster mellan virtuella valutor och fiatvalutor samt tillhandahållare av plånböcker för virtuella valutor är registrerade.

Bestämmelser om förutsättningar för registrering finns i 6 § i lagen om tillhandahållare av virtuella valutor. Enligt den ska Finansinspektionen registrera en anmälare som en tillhandahållare av virtuella valutor, om 1) den sökande har rätt att utöva näringsverksamhet i Finland, 2) anmälaren inte har försatts i konkurs och, om anmälaren är en fysisk person, har uppnått myndighetsålder, inte har fått sin handlingsbehörighet begränsad och inte har blivit förordnad en intressebevakare, 3) anmälaren är tillförlitlig. På grund av att lagen om tillhandahållare av virtuella valutor har ett bredare tillämpningsområde än penningtvättsdirektivet har registreringsskyldigheten blivit mer omfattande än i penningtvättsdirektivet. Även definitionen av växelplattform för virtuella valutor i lagen om tillhandahållare av virtuella valutor avviker från penningtvättsdirektivet. Definitionen omfattar också aktörer som växlar virtuella valutor till någon annan nyttinghet eller någon annan nyttinghet till virtuell valuta som en tjänst. Som växelplattform betraktas också administration av en marknadsplats där kunderna kan bedriva sådan verksamhet. Då omfattar lagen också decentraliserade marknadsplatser för virtuella valutor som fungerar utan en förvaringstjänst för virtuella plånböcker. En marknadsplats kan vara en multilateral handelsplattform eller en förmedlingstjänst.

Enligt artikel 59 i MiCA förutsätter tillhandahållandet av kryptotillgångstjänster i regel en ansökan om auktorisation som det föreskrivs om i artikel 63 i MiCA. Ett undantag från kravet på auktorisation för kryptotillgångstjänster utgör vissa finansiella enheter som förtecknas i artikel 60 och som får tillhandahålla kryptotillgångstjänster med stöd av anmälan. Kravet på auktorisation för kryptotillgångstjänster i MiCA innebär att de som registrerat sig som tillhandahållare av virtuella valutor är skyldiga att ansöka om auktorisation enligt MiCA för tillhandahållande av kryptotillgångstjänster, om de fortfarande avser att bedriva denna verksamhet. För tydlighetens skull ska den nya lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar innehålla en informativ bestämmelse om auktorisationsskyldighet. Dessutom förutsätter den nya auktorisationsskyldigheten för tillhandahållande av kryptotillgångstjänster en ändring av förteckningen över auktoriserade tillsynsobjekt i 4 § 2 mom. i lagen om Finansinspektionen.

Utgivare av kryptotillgångar omfattas för närvarande av registreringsskyldigheten enligt lagen om tillhandahållare av virtuella valutor. Utgivning av kryptotillgångar kräver i regel inte auktorisation enligt MiCA. Auktorisation ska sökas om den kryptotillgång som ges ut är en e-pengatoken eller en tillgångsanknuten token. Enligt artiklarna 16 och 48 i MiCA krävs det inte auktorisation för erbjudande till allmänheten av andra kryptotillgångar än tillgångsanknutna token eller e-pengatoken eller upptagande av sådana kryptotillgångar till handel. Enligt artikel 4 i MiCA får juridiska personer som har utarbetat en vitbok om kryptotillgångar lämna ett erbjudande till allmänheten om sådana kryptotillgångar eller ta upp dem till handel. Det krävs inte heller någon auktorisation för att erbjuda andra kryptotillgångar än tillgångsanknutna token och e-pengatoken till allmänheten eller för att ta upp dem till handel.

Enligt MiCA räknas utbyte av kryptotillgångar mot nyttingheter såsom guld inte som en kryptotillgångstjänst, och därför krävs inte heller auktorisation för sådan verksamhet i fortsättningen. På nationell nivå finns det inte längre något behov av att föreskriva om registreringsskyldighet för sådana aktörer. FATF-rekommendationerna förutsätter inte registrering av dessa aktörer och Finansinspektionen har inte registrerat en enda utgivare under den tid som lagen om tillhandahållare av virtuella valutor har tillämpats. I fortsättningen ska

sådana i artikel 3.1.10 i MiCA avsedda utgivare som är andra personer än tillsynsobjekt enligt 4 § i lagen om Finansinspektionen och sådana erbjudare som avses i artikel 13 som är andra än tillsynsobjekt enligt 4 § i lagen om Finansinspektionen betraktas som andra finansmarknadsaktörer enligt 5 § i lagen om Finansinspektionen. Som andra finansmarknadsaktörer ska likaså betraktas de personer som avses i artikel 16.1 andra stycket och artikel 48.1 andra stycket i MiCA och som ansöker om upptagande av en kryptotillgång till handel. Ändringarna behövs för att befogenheterna och påföljderna enligt MiCA ska kunna utsträckas också till utgivare och erbjudare.

Utgivare av tillgångsanknutna token definieras för närvarande inte i den nationella lagstiftningen. I och med MiCA får tillgångsanknutna token ges ut om den behöriga myndigheten har beviljat sökanden auktorisation i enlighet med artikel 21. Dessutom gör MiCA det möjligt för kreditinstitut att ge ut tillgångsanknutna token med stöd av anmälan. Ansökande utgivare definieras i artikel 3.1.11 i MiCA. Med ansökande utgivare avses en utgivare av tillgångsanknutna token eller e-pengatoken som ansöker om auktorisation att erbjuda dessa kryptotillgångar till allmänheten eller att uppta dem till handel. Detta förutsätter en ändring i den förteckning över auktoriserade tillsynsobjekt som finns i 4 § 2 mom. i lagen om Finansinspektionen.

Bedrivande av verksamhet med stöd av anmälan

Lagen om tillhandahållare av virtuella valutor gör det inte möjligt för aktörer inom finanssektorn att tillhandahålla tjänster i anslutning till virtuella valutor på annat sätt än med stöd av registrering. I praktiken har aktörer inom finanssektorn varit tvungna att vid sidan av sitt övriga verksamhetstillstånd ansöka om registrering som tillhandahållare av virtuella valutor för att tillhandahålla sådana tjänster. För närvarande har en enda tillhandahållare av virtuella valutor tillstånd för betalningsinstitut. Två tillhandahållare av virtuella valutor har en registrering som ger rätt att ge ut elektroniska pengar. En enda tillhandahållare av virtuella valutor har inom sin koncern auktorisation som institut för elektroniska pengar. En enda tillhandahållare av virtuella valutor har inom sin koncern en registrering som förvaltare av alternativa investeringsfonder (AIF-förvaltare). Dessutom har Finansinspektionen beviljat auktorisation för ett institut för elektroniska pengar som ger ut elektroniska pengar i en blockkedja. Detta institut för elektroniska pengar har också ett bolag inom sin koncern som är registrerat som AIF-förvaltare. Finansinspektionen har dessutom registrerat en AIF-förvaltare vars affärsverksamhet anknyter till virtuella valutor. Denna AIF-förvaltare är dock inte registrerad som tillhandahållare av virtuella valutor.

MiCA gör det möjligt för vissa aktörer inom finanssektorn att tillhandahålla kryptotillgångstjänster med stöd av anmälan utan någon separat auktorisation för tillhandahållande av kryptotillgångstjänster. I fortsättningen kan kreditinstitut, värdepapperscentraler, värdepappersföretag, institut för elektroniska pengar, fondbolag, AIF-förvaltare och marknadsoperatörer tillhandahålla kryptotillgångstjänster enligt definitionen i artikel 60 i MiCA med stöd av anmälan. Exempelvis kan en AIF-förvaltare efter anmälan tillhandahålla en kryptotillgångstjänst som motsvarar portföljförvaltning och tillhörande tjänster, om AIF-förvaltarens auktorisation omfattar sådana tjänster på grundval av dess normala auktorisation.

MiCA gör det möjligt för kreditinstitut att också ge ut tillgångsanknutna token och e-pengatoken med stöd av anmälan (artiklarna 16 och 48). På samma sätt kan ett institut för elektroniska pengar erbjuda e-pengatoken till allmänheten och ansöka om upptagande till handel av dem genom anmälan (artikel 48).

I och med MiCA kan aktörer inom finanssektorn som tillhandahåller kryptotillgångstjänster och som ger ut tillgångsanknutna token eller e-pengatoken fatta affärsrättsliga beslut om huruvida de ska ha ett separat tillstånd att tillhandahålla kryptotillgångstjänster eller om tjänsterna ska tillhandahållas med stöd av anmälan. Vid tidpunkten för diskussionerna i samband med lagberedningen hade dessa aktörer ännu inte någon exakt uppfattning om hur de kommer att organisera sin affärsverksamhet.

Gränsöverskridande tillhandahållande av tjänster

Nationell registrering av kryptotillgångstjänster som beviljats med stöd av penningtvättsdirektivet har gett rätt att tillhandahålla tjänster endast i den medlemsstat som beviljat registreringen. I Finland har således endast sådana tillhandahållare av virtuella valutor som är registrerade hos Finansinspektionen rätt att tillhandahålla tjänster i anslutning till virtuella valutor enligt 4 § i lagen om tillhandahållare av virtuella valutor. Leverantörer har i praktiken varit tvungna att utreda vilka krav som gäller för tillhandahållande av kryptotillgångstjänster i varje medlemsstat och vid behov ansöka om registrering i flera medlemsstater. Denna situation har gjort det svårare för leverantörer av kryptotillgångstjänster att utvidga sin verksamhet över gränserna. Det kan också ha lett till att skillnader i lagstiftningen i olika länder har utnyttjats.

Finansinspektionen har bland annat i ett pressmeddelande³ påmint om att endast registrerade tillhandahållare får marknadsföra virtuella valutor och tjänster i anslutning till dem i Finland. Ett sådant tillhandahållande av tjänster utgör enligt Finansinspektionen till exempel riktad marknadsföring av virtuella valutor och tjänster i anslutning till dem till finländare. Marknadsföring av virtuella valutor på finska och i Finland är således endast tillåten för aktörer som har registrerat sig som tillhandahållare av virtuella valutor i Finland.

För närvarande kan e-pengatoken erbjudas med stöd av auktorisation som institut för elektroniska pengar, som Finansinspektionen beviljar på ansökan. Utgivare av e-pengatoken har i sin verksamhet kunnat utnyttja ett EU-pass redan före tillämpningen av MiCA. Den nationella lagstiftningen innehåller varken någon definition av tillgångsanknutna token eller bestämmelser om ordnande av utgivning av tillgångsanknutna token.

Artikel 65 i MiCA möjliggör gränsöverskridande tillhandahållande av kryptotillgångstjänster inom EES. En leverantör av kryptotillgångstjänster som avser att tillhandahålla kryptotillgångstjänster i mer än en medlemsstat ska informera den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten. Den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten ska inom tio arbetsdagar efter mottagandet av informationen meddela denna information till de gemensamma kontaktpunkterna i värdmedlemsstaterna, till Esma och till EBA. Möjligheten att utnyttja ett så kallat EU-pass är en betydande förbättring för leverantörer av kryptotillgångstjänster. I fortsättningen behöver aktörerna inte utreda skillnaderna i lagstiftningen i olika medlemsstater, utan de kan utvidga sitt tjänsteutbud till den inre marknaden genom en anmälan. Flera aktörer som intervjuades i samband med lagberedningen uttryckte tydligt sin avsikt att utnyttja möjligheten att få ett EU-pass så snart som möjligt.

Tillhandahållande av tjänster på kundens eget initiativ

³<https://www.finanssivalvonta.fi/sv/press--publicerat/Pressmeddelanden/2021/virtuella-valutor-far-marknadsforas-i-finland-endast-av-har-registrerade-aktorer/>

Registreringsskyldigheten enligt lagen om tillhandahållare av virtuella valutor gäller inte situationer där en finländsk kund på eget initiativ besöker en utländsk tjänsteleverantörs webbplats eller möter annan reklam än sådan som uttryckligen riktas till finländare på internationella webbplatser. På motsvarande sätt föreskrivs det i MiCA att om ett tredjelandsföretag tillhandahåller en kryptotillgångstjänst eller utför kryptotillgångsverksamhet uteslutande på initiativ av en kund som är etablerad eller befinner sig i unionen ska auktorisationskravet enligt artikel 59 inte tillämpas på tredjelandsföretagets tillhandahållande av tjänsten eller utförande av verksamheten åt denna kund.

3.3 Övergångsbestämmelse och förenklat auktorisationsförfarande

MiCA innehåller en övergångsbestämmelse som gäller auktorisationsförfarandet. Enligt artikel 143.3 i MiCA får leverantörer av kryptotillgångstjänster som tillhandahöll sina tjänster i enlighet med tillämplig lag före den 30 december 2024 fortsätta att göra detta till och med den 1 juli 2026 eller till dess att de har beviljats eller nekats en auktorisation enligt artikel 63, beroende på vilket som inträffar först. Medlemsstaterna får besluta att inte tillämpa övergångsordningen för leverantörer av kryptotillgångstjänster eller att förkorta dess varaktighet, om de anser att deras nationella regelverk som var tillämpligt före den 30 december 2024 är mindre strikt än denna förordning.

Innan MiCA börjar tillämpas skiljer sig de nationella regelverken åt i de olika medlemsstaterna. I skäl 114 i ingressen till MiCA betonas att det är viktigt att de medlemsstater som i dagsläget inte har infört stränga försiktighetskrav för leverantörer av kryptotillgångstjänster som för närvarande är verksamma enligt deras regelverk har möjlighet att kräva att sådana leverantörer av kryptotillgångstjänster omfattas av strängare krav än de som fastställs i de nationella regelverken. I sådana fall bör medlemsstaterna tillåtas att inte tillämpa, eller att förkorta, den övergångsperiod på 18 månader som annars skulle göra det möjligt för leverantörer av kryptotillgångstjänster att tillhandahålla tjänster på grundval av deras befintliga nationella regelverk.

Enligt 4 § i lagen om tillhandahållare av virtuella valutor får näringsidkare tillhandahålla tjänster i anslutning till virtuella valutor endast om de är registrerade som tillhandahållare av virtuella valutor enligt den lagen. Bestämmelser om förutsättningar för registrering finns i 6 § i lagen om tillhandahållare av virtuella valutor. Enligt paragrafen ska Finansinspektionen registrera en anmälare som en tillhandahållare av virtuella valutor, om 1) den sökande har rätt att utöva näringsverksamhet i Finland, 2) anmälaren inte har försatts i konkurs och, om anmälaren är en fysisk person, har uppnått myndighetsålder, inte har fått sin handlingsbehörighet begränsad och inte har blivit förordnad en intressebevakare, 3) anmälaren är tillförlitlig. Finansinspektionen granskar i samband med registreringen inte kapitaltäckningen för tillhandahållare av virtuella valutor, eftersom det inte finns närmare bestämmelser om kapitaltäckningskraven i lagen om tillhandahållare av virtuella valutor.

Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma) publicerade den 17 oktober 2023 ett brev⁴ riktat till rådet för ekonomiska och finansiella frågor (Ekofin), där Esma uppmanar medlemsstaterna att utse tillsynsmyndigheter enligt MiCA utan onödigt dröjsmål. Esma önskar

⁴ <https://www.esma.europa.eu/press-news/esma-news/esma-encourages-preparations-smooth-transition-mica>

också att den nationella ytterligare övergångsperioden inte ska vara längre än 12 månader om medlemsstaterna beslutar att utnyttja den.

Både avsaknaden av kapitaltäckningskrav i lagen om tillhandahållare av virtuella valutor och Esmas ställningstagande talar för att inte alls bevilja en nationell ytterligare övergångsperiod eller att den ska vara kortare än vad MiCA tillåter. De aktörer som intervjuades i samband med lagberedningen lyfte inte fram behovet av en separat övergångsperiod. Aktörerna betonade däremot sin vilja att utnyttja EU-passet enligt MiCA så snart som möjligt. Tryggande av kontinuiteten i verksamheten för tillhandahållare av virtuella valutor som är registrerade hos Finansinspektionen i det fall att dessa tillhandahållare ansöker om auktorisation som leverantör av kryptotillgångstjänster enligt MiCA lyftes fram i samband med beredningen. Detta har beaktats i samband med bedömningen av övergångsperioden.

3.4 Behöriga myndigheter

Finansinspektionen utövar tillsyn över aktörer som är registrerade enligt lagen om tillhandahållare av virtuella valutor. Som alternativa myndigheter betraktades under beredningen av lagen om tillhandahållare av virtuella valutor Finansinspektionen och regionförvaltningsverket, som båda utövar tillsyn över företagen på finansmarknaden. I samband med lagberedningen (RP 167/2018 rd) konstaterades det att den verksamhet som bedrivs av tillhandahållare av virtuella valutor sannolikt kommer att få allt större betydelse på finansmarknaden under följande decennium och tillsynen har liknande särdrag som tillsynen över betalningsinstitut, och därför föreslogs det att tillsynsansvaret ska åläggas Finansinspektionen.

Marknaden för kryptotillgångar har utvecklats under de senaste åren och deras betydelse på finansmarknaden har ökat. De kryptotillgångstjänster som avses i MiCA är i stor utsträckning desamma som Finansinspektionen redan utövar tillsyn över med stöd av lagen om tillhandahållare av virtuella valutor. MiCA gör det möjligt för kreditinstitut, värdepapperscentraler, värdepappersföretag, marknadsoperatörer, institut för elektroniska pengar, förvaltningsbolag för fondföretag och AIF-förvaltare att tillhandahålla vissa kryptotillgångstjänster med stöd av anmälan. Kreditinstitut får, efter anmälan, också ge ut tillgångsanknutna token. E-pengatoken får ges ut av institut för elektroniska pengar och kreditinstitut. Finansinspektionen är också tillsynsmyndighet för ovannämnda aktörer inom finanssektorn. Det är därför ändamålsenligt att Finansinspektionen utses till behörig myndighet enligt artikel 93 i MiCA.

I lagen om tillhandahållare av virtuella valutor ställs inga krav på aktörernas kapitaltäckning. I och med MiCA ställs minimikapitalkrav på leverantörer av kryptotillgångstjänster som bestäms enligt typen av kryptotillgångstjänst som tillhandahålls. Utgivare av tillgångsanknutna token är dessutom skyldiga att upprätta en plan för återhämtning och inlösen i enlighet med artiklarna 46–47 i MiCA. Den behöriga myndigheten ska i tillämpliga fall underrätta utgivarens resolutions- och tillsynsmyndighet om planen för inlösen. Om utgivaren av tillgångsanknutna token är ett kreditinstitut eller en enhet som omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU bör den behöriga myndigheten samråda med den ansvariga resolutionsmyndigheten. Den resolutionsmyndigheten bör ha rätt att granska planen för inlösen i syfte att identifiera eventuella inslag i den som skulle kunna inverka negativt på möjligheten till resolution av utgivaren, utgivarens resolutionsstrategi eller eventuella åtgärder som föreskrivs i utgivarens resolutionsplan, och lämna rekommendationer till den behöriga myndigheten i dessa frågor. I samband med detta bör resolutionsmyndigheten också ha rätt att överväga om några ändringar krävs av resolutionsplanen eller resolutionsstrategin. Resolutionsmyndigheten får granska planen om inlösen i syfte att identifiera eventuella åtgärder

i planen för inlösen som skulle kunna inverka negativt på utgivarens möjlighet till resolution, och lämna rekommendationer om dessa frågor till den behöriga myndigheten.

Ovannämnda uppgifter kräver inga ändringar i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet (1195/2014). Enligt 1 kap. 4 § 1 mom. 12 punkten ska Verket för finansiell stabilitet sköta sina uppgifter enligt andra lagar och förordningar. Skötseln av uppgifter enligt artiklarna 46 och 47 i MiCA kräver således inte någon separat fullmakt. I 3 kap. i lagen om resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag (1194/2014, nedan *resolutionslagen*) finns heltäckande bestämmelser om hur Verket för finansiell stabilitet ska bedöma möjligheterna till avveckling. Det kapitlet kan tillämpas på bedömningen av planen för inlösen, varvid Verket för finansiell stabilitet i praktiken ska bedöma hur planen för inlösen påverkar institutets planerade resolutionsstrategi, oberoende av om det är fråga om ett insolvensförfarande eller en resolution.

I 11 § 1 punkten i lagen om Konkurs- och konsumentverket sägs det att innan konsumentombudsmannen meddelar ett i 10 § avsett förbud eller interimistiskt förbud eller för ett ärende till marknadsdomstolen ska konsumentombudsmannen begära utlåtande av Finansinspektionen, om ärendet gäller Finansinspektionens tillsynsobjekt eller en tillhandahållare av virtuella valutor. I fortsättningen ska leverantörer av kryptotillgångstjänster vara auktoriserade tillsynsobjekt. Användningen av begreppet tillhandahållare av virtuella valutor upphör i och med tillämpningen av MiCA. Därför behöver 11 § 1 punkten i lagen om Konkurs- och konsumentverket ändras så att begreppet tillhandahållare av virtuella valutor stryks. Som en ny 3 punkt ska i förteckningen införas erbjudare och personer som ansöker om upptagande till handel av kryptotillgångar enligt MiCA. Dessa ska i fortsättningen betraktas som andra finansmarknadsaktörer enligt 5 § i lagen om Finansinspektionen.

3.5 Register över leverantörer av kryptotillgångstjänster och affärsverksamhet som inte omfattas av EU-förordningen om marknader för kryptotillgångar

Register över leverantörer av kryptotillgångstjänster

Finansinspektionen ska enligt 5 § i lagen om tillhandahållare av virtuella valutor föra ett register över tillhandahållare av virtuella valutor. I 8 § föreskrivs det om de uppgifter som ska föras in i registret och i 9 § om de uppgifter som ska föras in i registret och som Finansinspektionen ska göra allmänt tillgängliga via internet. Dessa uppgifter inbegriper bland annat enskilda näringsidkares eller juridiska personers namn, besöksadresser till verksamhetsställen, registreringsdatum och offentliga varningar som meddelats anmälaren och sådana förbud som förenats med vite. Tillhandahållare av virtuella valutor ska utan dröjsmål till Finansinspektionen anmäla ändringar i de uppgifter som har införts i registret. Vidare ska en tillhandahållare av virtuella valutor informera Finansinspektionen om att denne inte har tillhandahållit sådana tjänster under de senaste sex månaderna eller att denne har lagt ned sin verksamhet.

Finansinspektionen publicerar på sin webbplats uppgifter om registrerade tillhandahållare av virtuella valutor och om vilka typer av tjänster de tillhandahåller (förvaringstjänst för virtuella plånböcker, växelplattform, utgivning). Av de tillhandahållare av virtuella valutor som Finansinspektionen registrerat tillhandahåller majoriteten både växlingstjänster för virtuella valutor och förvaringstjänster för virtuella plånböcker. Två aktörer tillhandahåller endast växlingstjänster för virtuella valutor och en endast förvaringstjänster för virtuella plånböcker.

I och med MiCA kommer Esma att upprätta ett register som ska innehålla uppgifter om vitböcker om kryptotillgångar för andra kryptotillgångar än tillgångsanknutna token och e-pengatoken, utgivare av tillgångsanknutna token, utgivare av e-pengatoken och leverantörer av

kryptotillgångstjänster. I fortsättningen hittar investerare uppgifter om europeiska auktoriserade aktörer centralt i Esmas register, som enligt artikel 109 i MiCA ska vara tillgängligt för allmänheten på Esmas webbplats. De behöriga myndigheterna ska underrätta Esma om alla ändringar som meddelas dem. I registret ska också införas uppgifter om alla andra sådana tjänster som tillhandahålls av utgivare av tillgångsanknutna token och e-pengatoken samt leverantörer av kryptotillgångstjänster som inte omfattas av tillämpningsområdet för MiCA. I fråga om dessa tjänster ska en hänvisning till tillämplig unionsrätt eller nationell rätt antecknas i registret. Det är en betydande förbättring jämfört med nuläget där det inte finns något centralt europeiskt register.

Affärsverksamhet som inte omfattas av tillämpningsområdet för EU-förordningen om marknader för kryptotillgångar

Lagen om tillhandahållare av virtuella valutor begränsar inte vilken annan verksamhet som registrerade tillhandahållare av virtuella valutor kan bedriva. Utövare av annan verksamhet är bundna av de begränsningar som regleringen av branschen ställer i respektive fall. En enda tillhandahållare av virtuella valutor har auktorisation som betalningsinstitut och två är registrerade som utgivare av elektroniska pengar. Dessutom har en tillhandahållare inom sin koncern auktorisation som institut för elektroniska pengar. Dessa gör det möjligt för aktörerna i fråga att tillhandahålla olika betaltjänster. Dessa tjänsteleverantörer ansvarar själva för de betaltjänster som de tillhandahåller i samband med sina tjänster för virtuella valutor.

Enligt artikel 70.4 i MiCA får leverantörer av kryptotillgångstjänster själva, eller genom en tredje part, tillhandahålla betaltjänster med anknytning till den kryptotillgångstjänst de erbjuder, förutsatt att leverantören av kryptotillgångstjänster själv eller tredje parten är auktoriserad att tillhandahålla dessa tjänster enligt direktiv (EU) 2015/2366. MiCA ändrar inte nuläget, utan för tillhandahållande av betaltjänster i samband med kryptotillgångstjänster behövs det också i fortsättningen en separat auktorisation för kryptotillgångstjänster och en auktorisation som betalningsinstitut.

Vissa tillhandahållare av virtuella valutor bedriver utlåningsverksamhet och beviljar lån med säkerhet där kryptotillgångarna fungerar som säkerhet för lånet. Lån beviljas både institutionella aktörer och konsumenter. Vissa tillhandahållare av virtuella valutor uttryckte ett potentiellt intresse för att erbjuda denna typ av lån i framtiden. En del erbjuder dem redan nu.

För beviljande av företagslån krävs ingen separat registrering eller auktorisation. De tillhandahållare av virtuella valutor som beviljar lån till konsumenter är aktörer som utöver att vara registrerade som tillhandahållare av virtuella valutor även har auktorisation som betalningsinstitut. Enligt 9 § 1 mom. 1 punkten i lagen om betalningsinstitut är det tillåtet för betalningsinstitut att tillhandahålla valutaväxling, kontobytestjänster enligt 15 a kap. i kreditinstitutslagen samt andra motsvarande funktionella tilläggstjänster eller tilläggstjänster som har ett nära samband med betaltjänster. Dessutom får betalningsinstitutet bedriva också annan affärsverksamhet, om inte annat följer av 19 § 2 mom. i lagen om betalningsinstitut. En auktorisation enligt MiCA förändrar inte nuläget, det vill säga en auktorisation som leverantör av kryptotillgångstjänster enligt MiCA möjliggör inte beviljande av konsumentkrediter. Rätt att bevilja krediter ska ansökas om separat.

Vissa tillhandahållare av virtuella valutor erbjuder experttjänster som främst rör kryptotillgångar eller tekniska system som används för kryptotillgångstjänster. En tillhandahållare av virtuella valutor meddelade att den också kommer att erbjuda experttjänster som gäller annat än den finansiella sektorn. Dessa verksamhetsformer är till sin karaktär inte

sådana att de hör till de auktorisationspliktiga funktionerna enligt MiCA eller är förenliga med unionsrätten. Tillåtande av andra tjänster grundar sig enligt MiCA på nationell prövning och kräver att bestämmelser om det anges i nationell rätt (artikel 109.3 f, artikel 109.4 e och artikel 109.5 g). Bestämmelserna överläter det till medlemsstaterna att bedöma hur verksamheten ska regleras närmare. I Esmas register införs uppgifter om de tjänster som tillhandahålls av aktörerna i registret och som inte omfattas av tillämpningsområdet för MiCA. När det gäller dessa uppgifter ska en hänvisning till tillämplig unionsrätt eller nationell rätt antecknas i registret.

Syftet med MiCA är att leverantörer av kryptotillgångstjänster, utgivare av e-pengatoken och utgivare av tillgångsanknutna token ska kunna erbjuda sina kunder ett brett utbud av tjänster. Kapitaltäckningsbestämmelserna i MiCA beaktar dock inte de risker som sådan verksamhet medför, vilka kan återspegla sig negativt på aktörens förmåga att tillhandahålla tjänster utan att kundernas intressen äventyras. MiCA tar inte ställning till huruvida verksamhet som är tillåten på grundval av nationell rätt ska omnämnas i auktorisationen. Den förutsätter dock att information om dessa tjänster lämnas till Esma.

I annan reglering som gäller leverantörer av finansieringstjänster har det tidigare blivit praxis att olika sidotjänster inkluderas i auktorisationen. Rätt att enligt 2 kap. 3 § 1 mom. 8 punkten i lagen om investeringstjänster och 2 kap. 2 § 1 mom. i lagen om placeringsfonder bedriva annan verksamhet som är jämförbar med eller har ett nära samband med verksamhet som avses i 2 kap. 3 § 1 mom. i lagen om investeringstjänster eller rätt att bedriva till fondverksamheten väsentligen hörande verksamhet antecknas i auktorisationen på allmän nivå.

Utöver detta har det blivit praxis att tillhandahållande av andra tjänster inte antecknas i auktorisationen. Exempelvis enligt 9 § 2 mom. i lagen om betalningsinstitut får betalningsinstitutet bedriva också annan affärsverksamhet, om inte annat följer av 19 § 2 mom. Ett betalningsinstituts verksamhet ska organiseras på ett tillförlitligt sätt och betalningsinstitutet får inte ta så stora risker att dess kapitaltäckning eller likviditet väsentligt äventyras. Finansinspektionen har med stöd av 19 § 2 mom. i lagen om betalningsinstitut rätt att begränsa den övriga affärsverksamheten eller förutsätta att betalningsinstitutet utöver betaltjänster inte tillhandahåller andra tjänster än sådana som avses i 9 § 1 mom. i lagen om betalningsinstitut, om det inte annars är möjligt att organisera verksamheten och riskhanteringen på ett tillräckligt tillförlitligt sätt.

Den som ansöker om auktorisation lägger alltid i samband med ansökan eller senare i samband med den fortlöpande tillsynen fram en utredning för Finansinspektionen om vad den planerade verksamheten omfattar. Finansinspektionen bedömer från fall till fall huruvida verksamheten är tillåten med avseende på regleringen. Verksamhetsmodellen bidrar till att gränserna för auktorisationerna inte fördunklas och att tillsynsorganet har en möjlighet att bedöma huruvida den planerade verksamheten kommer att bedrivas på det sätt som krävs enligt regleringen.

Det kan anses motiverat att tillämpa tillvägagångssättet enligt lagen om betalningsinstitut för att tillåta annan verksamhet också i samband med tillhandahållande av kryptotillgångstjänster, eftersom en del av de tillhandahållare av virtuella valutor som Finansinspektionen registrerat även har auktorisation som betalningsinstitut. Det är viktigt att samtidigt se till att den övriga affärsverksamheten inte äventyrar kundernas intressen och kundskyddet.

3.6 Kriterier för bedömning av kunskaper och kompetens

Enligt artikel 81.7 i MiCA ska leverantörer av kryptotillgångstjänster som tillhandahåller rådgivning om kryptotillgångar säkerställa att fysiska personer som ger råd eller information

om kryptotillgångar eller en kryptotillgångstjänst för deras räkning har de kunskaper och den kompetens som krävs för att de ska kunna fullgöra sina skyldigheter. Medlemsstaterna ska offentliggöra de kriterier som använts för att bedöma sådan kunskap och kompetens. Esma ska utfärda riktlinjer för bedömning av kunskap och kompetens senast den 30 december 2024. Lagen om tillhandahållare av virtuella valutor innehåller inga krav på kunskap och kompetens.

Europaparlamentets och rådets direktiv om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU (nedan *direktivet om marknader för finansiella instrument*, 2014/65/EU) innehåller ett motsvarande krav. Kravet har genomförts i lagen om investeringstjänster så att Finansinspektionen har getts befogenhet att meddela föreskrifter för att precisera en allmän bestämmelse i direktivet. Samtidigt har det ställts krav på att Finansinspektionen i samband med beredningen av föreskriften ska beakta Esmas riktlinjer för bedömning av kunskaper och kompetens. Finansinspektionen har i sin föreskrifts- och anvisningssamling meddelat sådana föreskrifter och anvisningar (Organisering av och förfaranden vid tillhandahållande av investeringstjänster, Föreskrifter och anvisningar 7/2018). Det är ändamålsenligt att motsvarande tillvägagångssätt iaktas också vid det nationella offentliggörandet av kriterierna i artikel 81.7 i MiCA.

3.7 Tystnadsplikt

I lagen om tillhandahållare av virtuella valutor finns det inga bestämmelser om tystnadsplikt i fråga om den ekonomiska ställningen för kunder till tillhandahållare av virtuella valutor, någons personliga förhållanden eller företagshemligheter. I MiCA finns inte heller bestämmelser om tystnadsplikt mellan tjänsteleverantörer och kunder eller om skyddet av tystnadsplikten. I artikel 1.1 i MiCA finns det en förteckning över frågor som är väsentliga för att genomföra den inre marknaden och om vilka det är behövligt att ange enhetliga bestämmelser i medlemsstaterna. De omfattar inte tystnadsplikt mellan tjänsteleverantören och dennes kund eller skyddet av den och därför finns inga hinder för att reglera det på nationell nivå. Bestämmelser om

tystnadsplikt används i stor utsträckning i den inhemska finansmarknadsregleringen, till exempel i lagstiftningen om värdepappersföretag, AIF-förvaltare, leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster och kreditinstituts verksamhet. Dessa kan med stöd av anmälan, inom ramen för sin egen auktorisation, tillhandahålla vissa kryptotillgångstjänster. Av dessa skäl föreslås det i lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar en separat bestämmelse om tystnadsplikt, användning av samtycke vid utlämnande av uppgifter samt en straffbestämmelse som gäller brott mot tystnadsplikten. På grund av tidpunkten för utfärdandet av den övriga finansmarknadsregleringen har man i de sekretessbestämmelser som ingår i den inte beaktat grundlagsutskottets senaste utlåtandepraxis i fråga om användning av samtycke som skyddsåtgärd. Det bör övervägas huruvida en precisering av användningen av samtycke ska införas även på andra ställen i finansmarknadsregleringen nästa gång bestämmelserna ses över

3.8 Offentliggörande av insiderinformation

Bestämmelserna om offentliggörande av insiderinformation är nya för utgivare och erbjudare av kryptotillgångar och motsvarande bestämmelser finns inte i lagen om tillhandahållare av virtuella valutor. I artikel 88 i MiCA föreskrivs om offentliggörande av insiderinformation. Insiderinformation definieras i artikel 87 i förordningen. Enligt artikel 88.1 i MiCA ska utgivare, erbjudare och personer som ansöker om upptagande till handel ska så snart som möjligt informera allmänheten om insiderinformation som direkt berör dem, på ett sätt som ger allmänheten en snabb tillgång till informationen och möjlighet till en fullständig och korrekt bedömning i rätt tid. Utgivare, erbjudare och personer som ansöker om upptagande till handel

får inte kombinera offentliggörande av insiderinformation till allmänheten med marknadsföring av sin verksamhet. Utgivare, erbjudare och personer som ansöker om upptagande till handel ska på sin webbplats under minst fem år lägga ut och bevara all insiderinformation som de är skyldiga att offentliggöra.

Enligt artikel 88.2 i MiCA får utgivare, erbjudare och personer som ansöker om upptagande till handel på eget ansvar skjuta upp offentliggörandet för allmänheten av insiderinformation om samtliga följande villkor är uppfyllda: ett omedelbart offentliggörande skadar sannolikt de legitima intressena för utgivare, erbjudare eller personer som ansöker om upptagande till handel, ett uppskjutet offentliggörande vilseleder sannolikt inte allmänheten och utgivare, erbjudare eller personer som ansöker om upptagande till handel kan säkerställa att informationen förblir konfidentiell.

I artikel 88.3 första stycket första meningen i MiCA föreskrivs det att om en utgivare, erbjudare eller person som ansöker om upptagande till handel har skjutit upp offentliggörandet av insiderinformation ska denna omedelbart efter det att informationen offentliggjorts för allmänheten informera den behöriga myndigheten om att offentliggörandet av informationen skjutits upp och ge en skriftlig förklaring till hur villkoren enligt punkt 2 uppfylldes. Enligt artikel 3.3 första stycket andra meningen får medlemsstaterna dock alternativt fastställa att en sådan förklaring endast behöver tillhandahållas på den behöriga myndighetens begäran. En motsvarande bestämmelse om lämnande av en redogörelse för uppskjutet offentliggörande av insiderinformation på begäran finns också i artikel 17.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 om marknadsmissbruk (*marknadsmissbruksförordning, MAR*) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG. I fråga om det handlingsutrymme som MAR lämnar har man i den nationella lagstiftningen valt en praxis där en redogörelse för villkoren för uppskjutet offentliggörande av information ska lämnas till Finansinspektionen på dess begäran (6 kap. 2 § i värdepappersmarknadslagen (746/2012)). På grund av de liknande skyldigheterna att lämna in en redogörelse i MiCA och MAR är det ändamålsenligt att i den nationella lagstiftningen införa en praxis som motsvarar både MiCA och MAR. Den föreslagna praxisen är därmed förenlig med Finansinspektionens praxis för tillsyn över informationsskyldigheten som infördes i samband med genomförandet av MAR.

3.9 Befogenheter enligt MiCA

Finansinspektionens befogenheter enligt lagen om tillhandahållare av virtuella valutor är begränsade till förbud mot tillhandahållande av virtuella valutor utan registrering (15 §), avregistrering (16 §) och förbud mot fortsatt verksamhet tills en försummelse har rättats till (17 §). Tillhandahållare av virtuella valutor betraktas som andra finansmarknadsaktörer, och därför är också de relevanta befogenheterna i lagen om Finansinspektionen tillämpliga.

I avdelning VII kapitel 1 i MiCA finns bestämmelser om de behöriga myndigheternas befogenheter och samarbete mellan behöriga myndigheter, EBA och Esma. Medlemsstaterna ska utse de behöriga myndigheter som är ansvariga för att fullgöra de funktioner och uppgifter som fastställs i MiCA. De behöriga myndigheterna ska i enlighet med nationell rätt ha minst de befogenheter som anges i artikel 94 i MiCA. I dessa befogenheter betonas särdragen hos kryptotillgångar och kryptotillgångstjänster, och de är betydligt mer omfattande än de gällande bestämmelserna i lagen om tillhandahållare av virtuella valutor och i lagen om Finansinspektionen, men i princip motsvarar de i många avseenden Finansinspektionens nuvarande tillsynsbefogenheter. De minimibefogenheter som förutsätts i EU-förordningen om marknader för kryptotillgångar och som ska föreskrivas nationellt innebär ett betydande ingrepp i näringsidkares friheter. Det är fråga om fullharmoniserad reglering av befogenheter som i

huvudsak inte innehåller något nationellt handlingsutrymme. Minimibefogenheterna enligt EU-förordningen om marknader för kryptotillgångar är exceptionellt omfattande också jämfört med den övriga finansmarknadsregleringen. Syftet med förordningen har varit att skapa sätt att ingripa i missförhållanden på kryptotillgångsmarknaden med starkaste möjliga befogenheter, som ställvis är mycket brett formulerade för att de ska kunna tillämpas i så många situationer som möjligt.

Enligt artikel 94.1 a i MiCA ska de behöriga myndigheterna ha befogenhet att kräva att en person tillhandahåller information och dokument som de behöriga myndigheterna anser skulle kunna vara relevanta för utförandet av deras uppgifter. Denna befogenhet ingår i 18 § 1 och 4 mom. och 19 § 3 mom. i lagen om Finansinspektionen.

Enligt artikel 94.1 b i MiCA ska de behöriga myndigheterna ha befogenhet att tillfälligt avbryta, eller att kräva att en leverantör av kryptotillgångstjänster tillfälligt avbryter, tillhandahållandet av kryptotillgångstjänster under högst 30 på varandra följande arbetsdagar varje gång det föreligger skäligen anledning att misstänka att denna förordning har överträtts. Enligt led c ska de behöriga myndigheterna ha befogenhet att förbjuda tillhandahållande av kryptotillgångstjänster om de behöriga myndigheterna slår fast att förordningen har överträtts. Enligt led d ska de behöriga myndigheterna ha befogenhet att lämna ut, eller att kräva att en leverantör av kryptotillgångstjänster lämnar ut, all väsentlig information som kan påverka tillhandahållandet av de berörda kryptotillgångstjänsterna, i syfte att säkerställa skyddet av kundernas intressen, i synnerhet för icke-professionella innehavare, eller en väl fungerande marknad. Enligt led e ska de behöriga myndigheterna ha befogenhet att offentliggöra det faktum att en leverantör av kryptotillgångstjänster inte fullgör sina skyldigheter. Enligt led f ska de behöriga myndigheterna ha befogenhet att tillfälligt avbryta, eller att kräva att en leverantör av kryptotillgångstjänster tillfälligt avbryter, tillhandahållandet av kryptotillgångstjänster om de behöriga myndigheterna anser att leverantören av kryptotillgångstjänster befinner sig i en sådan situation att tillhandahållandet av kryptotillgången skulle skada kundernas intressen, i synnerhet icke-professionella innehavare. Enligt led g ska de behöriga myndigheterna ha befogenhet att kräva att befintliga avtal överförs till en annan leverantör av kryptotillgångstjänster i fall där en leverantör av kryptotillgångstjänsters auktorisation återkallas i enlighet med artikel 64 i MiCA, under förutsättning att kunderna och den leverantör av kryptotillgångstjänster till vilken avtalen ska överföras godkänner detta. Befogenheterna enligt de led som räknas upp ovan är nya och gäller endast tillhandahållande av kryptotillgångstjänster. Därför är det mest ändamålsenligt att placera befogenheterna i den föreslagna lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar.

Enligt artikel 94.1 h i MiCA ska de behöriga myndigheterna ha befogenhet att, där det finns skäl att anta att en person tillhandahåller kryptotillgångstjänster utan auktorisation, beordra att verksamheten omedelbart upphör utan någon föregående varning eller tidsfrist. Denna nya befogenhet enligt MiCA möjliggör ett snabbt ingripande och gäller endast åtgärder mot leverantörer av kryptotillgångstjänster. Därför är det mest ändamålsenligt att placera befogenheten i den föreslagna lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar.

Enligt artikel 94.1 i MiCA ska de behöriga myndigheterna ha befogenhet att kräva att erbjudare, personer som ansöker om upptagande till handel av kryptotillgångar eller utgivare av tillgångsanknutna token eller e-pengatoken ändrar sin vitbok om kryptotillgångar eller ytterligare ändrar sin reviderade vitbok om kryptotillgångar, om de konstaterar att vitboken om kryptotillgångar eller den reviderade vitboken om kryptotillgångar inte innehåller den information som krävs enligt artiklarna 6, 19 eller 51. Enligt led j ska de behöriga myndigheterna ha befogenhet att kräva att erbjudare, personer som ansöker om upptagande till

handel av kryptotillgångar eller utgivare av tillgångsanknutna token eller e-pengatoken, reviderar sitt marknadsföringsmaterial om de konstaterar att marknadsföringsmaterialet inte uppfyller kraven i artiklarna 7, 29 eller 53 i denna förordning. Enligt led k ska de behöriga myndigheterna ha befogenhet att kräva att erbjudare, personer som ansöker om upptagande till handel av kryptotillgångar eller utgivare av tillgångsanknutna token och e-pengatoken tar upp ytterligare information i sina vitböcker om kryptotillgångar när så är nödvändigt för den finansiella stabiliteten eller för att skydda intressena för innehavare av kryptotillgångar, i synnerhet icke-professionella innehavare. Befogenheterna i led i, j och k är nya och gäller endast åtgärder mot vissa aktörer som definieras i MiCA. Därför är det mest ändamålsenligt att placera dem i den föreslagna lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar.

Enligt artikel 94.1 l i MiCA ska de behöriga myndigheterna ha befogenhet att tillfälligt avbryta ett erbjudande till allmänheten eller ett upptagande till handel av kryptotillgångar i högst 30 på varandra följande arbetsdagar varje gång det föreligger skälig anledning att misstänka att förordningen har överträtts. Enligt led m ska de behöriga myndigheterna ha befogenhet att förbjuda ett erbjudande till allmänheten eller ett upptagande till handel av kryptotillgångar i de fall då de slagit fast att förordningen har överträtts eller om det föreligger skälig anledning att misstänka att den kommer att överträdas. Enligt led n ska de behöriga myndigheterna ha befogenhet att tillfälligt avbryta, eller att kräva att en leverantör av kryptotillgångstjänster som driver en handelsplattform för kryptotillgångar tillfälligt avbryter handel med kryptotillgången under högst 30 på varandra följande arbetsdagar varje gång det föreligger skälig anledning att misstänka att förordningen har överträtts. Enligt led o ska de behöriga myndigheterna ha befogenhet att förbjuda handel med kryptotillgångar på en handelsplattform för kryptotillgångar om de finner att förordningen har överträtts eller om det föreligger skälig anledning att misstänka att den kommer att överträdas. Enligt led p ska de behöriga myndigheterna ha befogenhet att tillfälligt avbryta tillhandahållandet av eller förbjuda marknadsföringsmaterial om det föreligger skälig anledning att misstänka att förordningen har överträtts. Enligt led q ska de behöriga myndigheterna ha befogenhet att kräva att erbjudare, personer som ansöker om upptagande till handel av kryptotillgångar, utgivare av tillgångsanknutna token eller e-pengatoken eller relevanta leverantörer av kryptotillgångstjänster upphör med eller tillfälligt drar in marknadsföringsmaterial under högst 30 på varandra följande arbetsdagar varje gång det föreligger skälig anledning att misstänka att förordningen har överträtts. Befogenheterna i led l–q är nya och gäller endast åtgärder mot vissa aktörer som definieras i MiCA. Därför är det mest ändamålsenligt att placera dem i den föreslagna lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar.

Enligt artikel 94.1 r i MiCA ska de behöriga myndigheterna ha befogenhet att offentliggöra det faktum att en erbjudare, en person som ansöker om upptagande till handel av en kryptotillgång eller en utgivare av en tillgångsanknuten token eller e-pengatoken inte uppfyller sina skyldigheter enligt förordningen. Enligt led s ska de behöriga myndigheterna ha befogenhet att lämna ut, eller att kräva att erbjudaren, den person som ansöker om upptagande till handel av en kryptotillgång eller utgivaren av den tillgångsanknutna token eller e-pengatoken lämnar ut all väsentlig information som kan påverka bedömningen av den kryptotillgång som erbjuds allmänheten eller som tagits upp till handel i syfte att säkerställa skyddet av intressena för innehavare av kryptotillgångar, i synnerhet icke-professionella innehavare, eller en väl fungerande marknad. Enligt led t ska de behöriga myndigheterna ha befogenhet att tillfälligt avbryta, eller att kräva att den relevanta leverantören av kryptotillgångstjänster som driver handelsplattformen för kryptotillgångar tillfälligt avbryter, handeln med kryptotillgångarna om de anser att situationen för erbjudaren, den person som ansöker om upptagande till handel av en kryptotillgång eller utgivaren av en tillgångsanknuten token eller e-pengatoken är sådan att handeln skulle skada intressena för innehavare av kryptotillgångar, i synnerhet icke-

professionella innehavare. Enligt led u ska de behöriga myndigheterna ha befogenhet att, om det finns skäl att anta att en person utan auktorisation ger ut tillgångsanknutna token eller e-pengatoken eller att en person erbjuder eller ansöker om upptagande till handel med andra kryptotillgångar än tillgångsanknutna token eller e-pengatoken utan en vitbok om kryptotillgångar som anmälts i enlighet med artikel 8, beordra att verksamheten omedelbart upphör utan någon föregående varning eller tidsfrist. Befogenheterna i led r–u är nya och gäller endast åtgärder mot vissa aktörer som definieras i MiCA. Därför är det mest ändamålsenligt att placera dem i den föreslagna lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster.

Enligt artikel 94.1 v i MiCA ska de behöriga myndigheterna ha befogenhet att vidta alla typer av åtgärder för att säkerställa att en erbjudare, en person som ansöker om upptagande till handel av kryptotillgångar, en utgivare av en tillgångsanknuten token eller e-pengatoken eller en leverantör av kryptotillgångstjänster uppfyller kraven i denna förordning, inbegripet att kräva att alla förfaranden eller handlingar som de behöriga myndigheterna anser strida mot denna förordning upphör. Befogenheten i fråga ingår i huvudsak i 27 § och 33 § i lagen om Finansinspektionen. Enligt 27 § i lagen om Finansinspektionen är det möjligt att begränsa tillståndsenlig verksamhet till exempel i situationer där det annars i tillsynsobjektets verksamhet har konstaterats förekomma oskicklighet eller oförsiktighet och det är uppenbart att fortsatt verksamhet allvarligt skulle äventyra förverkligandet av de mål för tillsynen över finansmarknaden som anges i lagens 1 §. Dessutom möjliggör 33 § i lagen om Finansinspektionen utfärdande av verkställighetsförbud och rättelseuppmaning. Utgivare enligt artikel 3.1.10 och erbjudare enligt artikel 3.1.13 i MiCA ska i fortsättningen betraktas som andra finansmarknadsaktörer. Genomförandet av led v förutsätter att utgivare och erbjudare läggs till i förteckningen i 27 § 5 mom. i lagen om Finansinspektionen.

Enligt artikel 94.1 w i MiCA ska de behöriga myndigheterna ha befogenhet att utföra inspektioner eller utredningar på plats på andra platser än privatbostäder för fysiska personer, och för detta ändamål få tillträde till lokaler för att få åtkomst till dokument och andra uppgifter i någon form. Enligt led x ska de behöriga myndigheterna ha befogenhet att utkontraktera kontroller eller utredningar till revisorer eller experter. Befogenheten i led w ingår i 34 § i lagen om Finansinspektionen. Enligt led x ska de behöriga myndigheterna ha befogenhet att vid behov utkontraktera hela kontrollen. Befogenheten är ny till denna del och det är ändamålsenligt att den genomförs som en separat bestämmelse i lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar.

Enligt artikel 94.1 y i MiCA ska de behöriga myndigheterna ha befogenhet att kräva att en fysisk person avsätts från ledningsorganet för en utgivare av en tillgångsanknuten token eller en leverantör av kryptotillgångstjänster. I 28 § i lagen om Finansinspektionen föreskrivs det om begränsning av ledningens verksamhet. Förbudet i 28 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen är tidsbegränsat och uppfyller således inte till alla delar kravet i led y, och därför ska det i paragrafen tas in en uttrycklig bestämmelse om ett permanent förbud som gäller en fysisk person som är verksam i det högsta förvaltningsorganet för en utgivare av tillgångsanknutna token eller en leverantör av kryptotillgångstjänster om personen upprepade gånger har brutit mot bestämmelserna.

Enligt artikel 94.1 z i MiCA ska de behöriga myndigheterna ha befogenhet att kräva att en person vidtar åtgärder för att minska storleken på sin position eller exponering avseende kryptotillgångar. Befogenheten enligt led z är ny. I 37 d § i lagen om Finansinspektionen finns en motsvarande befogenhet som gäller kontroller av positionshantering inom råvaruderivat. Därför är det ändamålsenligt att det till lagen om Finansinspektionen fogas en ny 37 g § om kontroll av kryptotillgångspositioner, i vilken befogenheten inkluderas. Enligt ordalydelsen i MiCA ska den behöriga myndigheten minst ha rätt att kräva att en person vidtar åtgärder. För

att säkerställa en effektiv tillsyn är det dock mer ändamålsenligt att Finansinspektionen ska ha rätt att ålägga en person att vidta åtgärder.

Enligt artikel 94.1 aa i MiCA ska de behöriga myndigheterna ha befogenhet att, om inga andra effektiva medel står till buds för att se till att en överträdelse av denna förordning upphör och i syfte att förebygga risken för allvarlig skada för intressena för kunderna eller innehavarna av kryptotillgångar, vidta nödvändiga åtgärder, inbegripet genom att anmoda en tredje part eller en myndighet att genomföra dessa åtgärder, för att i) ta bort innehåll eller begränsa åtkomsten till ett onlinegränssnitt eller beordra att en varning tydligt visas för kunder och innehavare av kryptotillgångar när de använder ett onlinegränssnitt, ii) beordra en värdtjänstleverantör att ta bort, förhindra eller begränsa åtkomst till ett onlinegränssnitt, eller iii) beordra ett domänregister eller en domänregistrator att radera ett fullt kvalificerat domännamn och tillåta den berörda behöriga myndigheten att registrera detta. Med onlinegränssnitt avses enligt artikel 3.1 punkt 38 i MiCA all programvara, inklusive en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en erbjudare eller en leverantör av kryptotillgångstjänster eller för någon av dessas räkning och som syftar till att ge innehavare av kryptotillgångar tillgång till deras kryptotillgångar och till att ge kunder tillgång till kryptotillgångstjänster. En motsvarande typ av befogenhet finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2394 om samarbete mellan de nationella myndigheter som har tillsynsansvar för konsumentskyddslagstiftningen och om upphävande av förordning (EG) nr 2006/2004 (nedan *CPC-förordningen*). Befogenheterna enligt CPC-förordningen har satts i kraft genom lagen om vissa befogenheter för konsumentskyddsmyndigheterna (566/2020), där det i 12 § föreskrivs om befogenheter i samband med onlinegränssnitt och domännamn. Den bestämmelsen räcker inte för att omfatta de befogenheter som anges i led aa. Med kunder avses enligt artikel 3.1 punkt 39 i MiCA utöver fysiska personer också juridiska personer till vilka en leverantör av kryptotillgångstjänster tillhandahåller kryptotillgångstjänster. Därför är det mest ändamålsenligt att befogenheten ingår i lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar.

Den behöriga myndigheten får begära att domstolen ska besluta om de befogenheter som avses i artikel 94.1 och 94.2 i MiCA när så krävs enligt nationell rätt. I samband med beredningen av lagen om vissa befogenheter för konsumentskyddsmyndigheterna bedömdes det huruvida en domstol bör anförtros beslutsfattandet när det gäller utövande av de befogenheter som hänför sig till onlinegränssnitt och domännamn. Denna lösning valdes dock inte, utan med beaktande av befogenhetens ändamål, dvs. möjligheten att reagera snabbt på uppdagade lagöverträdelser som kan leda till allvarlig skada för konsumenternas allmänna intresse, anses det korrekt att myndigheten själv kan besluta om utövandet.

Enligt artikel 94.1 ab i MiCA ska de behöriga myndigheterna ha befogenhet att kräva att en utgivare av en tillgångsanknuten token eller e-pengatoken, i enlighet med artiklarna 23.4, 24.3 eller 58.3, inför ett minsta nominellt belopp eller begränsar det antal som ges ut. Denna befogenhet är ny och det är mest ändamålsenligt att den införs i den föreslagna lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar.

Enligt artikel 94.3 i MiCA ska de behöriga myndigheterna för att utföra sina uppgifter enligt avdelning VI i förordningen i enlighet med nationell rätt ha vissa andra tillsyns- och utredningsbefogenheter utöver de befogenheter som avses i punkt 1. Avdelning VI handlar om förhindrande av och förbud mot marknadsmissbruk som rör kryptotillgångar. Enligt artikel 94.3 a i MiCA ska de behöriga myndigheterna ha befogenhet att få tillgång till alla dokument och uppgifter oavsett typ eller ta kopia av dessa. Bestämmelser om befogenheter enligt bestämmelsen finns i 21 och 24 § i lagen om Finansinspektionen. Den lagens 21 § omfattar dock i sin nuvarande form inte utredning av missbruk på kryptotillgångsmarknaden. Paragrafen behöver kompletteras till denna del.

Enligt artikel 94.3 b i MiCA ska de behöriga myndigheterna ha befogenhet att kräva eller begära upplysningar av vem som helst, även av de personer som efter varandra verkar för att vidarebefordra order eller utföra de berörda operationerna samt deras huvudmän, och om nödvändigt kalla en person till förhör och förhöra personen för att få tillgång till information. I 21 § i lagen om Finansinspektionen föreskrivs det om rätten att få uppgifter av alla de personer som avses i bestämmelsen. Paragrafen omfattar inte utredning av missbruk på kryptotillgångsmarknaden. Bestämmelsen behöver kompletteras till denna del. I 22 § i lagen om Finansinspektionen föreskrivs det om rätten att kalla en person för att höras. Befogenheten att kalla en person för att höras har inte ansetts innebära någon skyldighet för personen att infinna sig hos en myndighet för att bli hörd (t.ex. RP 65/2016 rd, s. 25).

Enligt artikel 94.3 c i MiCA ska de behöriga myndigheterna ha befogenhet att få tillträde till fysiska och juridiska personers lokaler för att beslagta dokument och information, oavsett typ, vid rimlig misstanke om att det finns dokument eller information med koppling till föremålet för kontrollen eller utredningen som kan vara relevanta för att bevisa att det föreligger insiderhandel eller marknadsmanipulation. I lagen föreskrivs ingen uttrycklig rätt till beslag för Finansinspektionen. Enligt 24 § 3 mom. i lagen om Finansinspektionen har Finansinspektionen dock rätt att av personer och företag som avses i 19, 21 och 23 § för granskning få handlingar och upptagningar som innehåller information av det slag som avses i den nämnda paragrafen. Med stöd av 19 § 3 mom. och 21 § 2 mom. i lagen om Finansinspektionen omfattar Finansinspektionens rätt att få uppgifter i fråga om specificerade tillsynsåtgärder och affärstransaktioner alla personer som av grundad anledning kan antas vara i besittning av information som är nödvändig för tillsynen. När Finansinspektionens utredningsbefogenheter enligt MAR fastställdes konstaterades det att det senare i samband med en separat fortsatt beredning kommer att utvärderas huruvida utredningsbefogenheterna i fråga om beslag är tillräckliga (RP 65/2016 rd, s. 26). I detta sammanhang är det inte motiverat att bedöma saken på annat sätt. Det föreslås således inte någon bestämmelse om Finansinspektionens rätt till beslag i lagen om Finansinspektionen.

Enligt artikel 94.3 d i MiCA ska de behöriga myndigheterna ha befogenhet att överlämna ärenden för lagföring. Sett ur ett nationellt straffprocessuellt perspektiv är Finansinspektionens roll i fråga om den punkten begränsad till rätten att överlämna ärenden för brottsutredning. Denna rätt har Finansinspektionen utan någon uttrycklig bestämmelse i lagen. Finansinspektionen är samtidigt skyldig att i enlighet med 3 c § i lagen utan dröjsmål underrätta en behörig myndighet om den märker eller misstänker att finansiella tjänster eller det finansiella systemet utnyttjas eller planeras bli utnyttjade för brottsliga ändamål.

Enligt artikel 94.3 e i MiCA ska de behöriga myndigheterna, i den mån det är tillåtet enligt nationell rätt, ha befogenhet att begära in befintliga uppgifter om datatrafik som innehas av en teleoperatör där det finns en rimlig misstanke om en överträdelse och om sådana uppgifter kan vara av betydelse för att undersöka en överträdelse av artiklarna 88–91. I dessa artiklar föreskrivs det om offentliggörande av insiderinformation, förbud mot insiderhandel, förbud mot olagligt röjande av insiderinformation och förbud mot marknadsmanipulation. En motsvarande bestämmelse om utredning finns också i flera andra EU-direktiv och EU-förordningar om finansiella tjänster. I samband med genomförandet av utredningsbefogenheterna enligt MAR har det konstaterats att Finansinspektionen på grund av bestämmelserna om skydd för privatlivet och hemligheten i fråga om förtroliga meddelanden i 10 § i grundlagen inte har getts denna befogenhet i Finland. I Finland har endast polisen rätt att få teleövervakningsuppgifter i enlighet med bestämmelserna i tvångsmedelslagen (806/2011), och vid misstankar om grovt missbruk av insiderinformation eller grov marknadsmanipulation kan polisen få domstolens tillstånd till teleövervakningsuppgifter. I praktiken kan denna befogenhet i dagsläget endast användas så att polisen inleder en förundersökning i ärendet och begär tillstånd av domstolen för att få tillgång

till teleövervakningsuppgifter. Samtidigt har det konstaterats att det senare i samband med en separat fortsatt beredning kommer att utvärderas huruvida de nuvarande befogenheterna att använda tvångsmedel är tillräckliga (RP 65/2016 rd, s. 26). Det är inte motiverat att i detta sammanhang ändra det tillvägagångssätt som valdes i samband med genomförandet av MAR utan en grundlig bedömning av huruvida Finansinspektionens nuvarande utredningsbefogenheter är tillräckliga. Därför föreslås det i lagen om Finansinspektionen inte någon bestämmelse som ger Finansinspektionen rätt att begära in befintliga uppgifter om datatrafik som innehas av en teleoperatör när den utreder överträdelser av artiklarna 88–91 i förordningen. I detta avseende bör det noteras att enligt förordningen ska de behöriga myndigheterna ha befogenheten i fråga i den mån det är tillåtet enligt nationell rätt. I den nationella tvångsmedelslagstiftningen ingår inte någon rätt för Finansinspektionen att begära in uppgifter om datatrafik. Således kan ett beslut om att inte föreskriva nationellt om en sådan befogenhet för Finansinspektionen anses möjligt enligt förordningen.

Enligt artikel 94.3 f i MiCA ska de behöriga myndigheterna ha befogenhet att begära att tillgångar fryses eller beläggs med kvarstad eller båda. Som det konstateras i fråga om bestämmelsen i artikel 94.3 c har Finansinspektionen inte någon uttrycklig rätt enligt lag att belägga med eller kräva kvarstad. För att säkerställa betalningen av en påföljdsavgift eller ordningsavgift har Finansinspektionen dock rätt att hos tingsrätten ansöka om att egendom beläggs med kvarstad. Bestämmelser om kvarstad finns i 7 kap. i rättegångsbalken (4/1734).

Enligt artikel 94.3 g i MiCA ska de behöriga myndigheterna ha befogenhet att tillfälligt införa ett förbud mot utövande av yrkesverksamhet. I de gällande 27 och 28 § i lagen om Finansinspektionen ingår redan för närvarande befogenhet att begränsa tillståndsenlig verksamhet och ledningens verksamhet. Dessutom har Finansinspektionen enligt 71 § 1 mom. 2 punkten i lagen om Finansinspektionen rätt att lämna ut uppgifter till åklagarmyndigheten för meddelande av näringsförbud i enlighet med lagen om näringsförbud (1059/1985).

Enligt artikel 94.3 h i MiCA ska den behöriga myndigheten ha befogenhet att vidta alla åtgärder som behövs för att säkerställa att allmänheten är korrekt informerad, bland annat genom korrigering av utlämnad falsk eller vilseledande information, även genom att kräva att en erbjudare, en person som ansöker om upptagande till handel, en utgivare eller en annan person som har offentliggjort eller spridit falsk eller vilseledande information ska offentliggöra en rättelse. Denna befogenhet ingår delvis i 33 § i lagen om Finansinspektionen. I den föreslagna lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar föreslås dock en bestämmelse om Finansinspektionens befogenhet att meddela förbuds- och rättelsebeslut för verksamhet som står i strid med förordningen. Den föreslagna bestämmelsen behövs eftersom 33 § i lagen om Finansinspektionen endast är tillämplig på sådana i bestämmelsen avsedda personer och andra personer som är verksamma på finansmarknaden som Finansinspektionen ska utöva tillsyn över.

Enligt artikel 94.7 i MiCA ska en person som rapporterar information till den behöriga myndigheten i enlighet med denna förordning inte anses överträda eventuella restriktioner för offentliggörande av information som ålagts genom avtal eller i någon lagbestämmelse eller administrativ bestämmelse, och den rapporterande personen ska inte ha någon form av rättsligt ansvar med avseende på denna rapportering. Bestämmelser om mottagande av rapporter om överträdelser av bestämmelserna om finansmarknaden och om förfaranden för uppföljning av dem finns i 71 a § i lagen om Finansinspektionen och i finansministeriets förordning om mottagande av rapporter om överträdelser av de bestämmelser som gäller finansmarknaden och om förfarandena för uppföljning av rapporterna vid Finansinspektionen (1447/2016), som utfärdats med stöd av lagen.

I artikel 98 i MiCA föreskrivs det att när en erbjudare, en person som ansöker om upptagande till handel, en utgivare av en tillgångsanknuten token eller e-pengatoken eller en leverantör av kryptotillgångstjänster bedriver annan verksamhet än den som omfattas av denna förordning, ska de behöriga myndigheterna samarbeta med de myndigheter som ansvarar för tillsynen eller kontrollen av sådan annan verksamhet enligt relevant unionsrätt eller nationell rätt, inbegripet skattemyndigheter och relevanta tillsynsmyndigheter i tredjeländer. Enligt artikel 100.1 i MiCA ska all information som utbyts mellan behöriga myndigheter enligt denna förordning och som avser affärs- eller driftsförhållanden och andra ekonomiska eller personliga förhållanden anses vara konfidentiell och omfattas av tystnadsplikt, utom då den behöriga myndigheten när informationen lämnas anger att informationen får lämnas ut eller då sådant utlämnande krävs för rättsliga förfaranden eller fall som omfattas av nationell skattelagstiftning eller straffrätt. Bestämmelserna i artiklarna 98 och 100 i MiCA är direkt tillämpliga på Finansinspektionen på grundval av att den är den behöriga myndighet som avses i MiCA.

I artikel 102 i MiCA föreskrivs det om förebyggande åtgärder i situationer där värmedlemsstatens behöriga myndighet har tydliga och påvisbara grunder för att misstänka att det förekommer oegentligheter i verksamheten hos en erbjudare, en person som ansöker om upptagande till handel av kryptotillgångar, en utgivare av en tillgångsanknuten token eller e-pengatoken eller en leverantör av kryptotillgångstjänster. I dessa situationer ska den behöriga myndigheten i värmedlemsstaten underrätta den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten och Esma om sina iakttagelser. I artikeln föreskrivs det också om åtgärder i situationer där de oegentligheter som utgör överträdelsen fortsätter trots de åtgärder som vidtagits av den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten. Sådana åtgärder som vidtas av tillsynsmyndigheten i en värmedlemsstat inbegriper att hindra erbjudaren, den person som ansöker om upptagande till handel, utgivaren av den tillgångsanknutna token eller e-pengatoken eller leverantören av kryptotillgångstjänster från att bedriva ytterligare verksamhet i värmedlemsstaten. Den behöriga myndigheten ska utan onödigt dröjsmål informera Esma och i förekommande fall EBA om detta. Esma och, i förekommande fall, EBA ska utan onödigt dröjsmål informera kommissionen om detta. Bestämmelsen i artikeln är tillämplig på Finansinspektionen på grundval av att den är den behöriga myndighet som avses i MiCA.

3.10 Rapportering av överträdelser

Enligt artikel 116 i MiCA ska direktiv (EU) 2019/1937 (nedan *visselblåsardirektivet*) tillämpas på rapportering av överträdelser av förordningen och på skyddet av personer som rapporterar sådana överträdelser. Visselblåsardirektivet har genomförts nationellt genom lagen om skydd för personer som rapporterar om överträdelser av EU-rätten och den nationella lagstiftningen (1171/2022), nedan *visselblåsarlagen*. Genom artikel 147 i MiCA ändras visselblåsardirektivet så att det i bilagan om dess tillämpningsområde läggs till överträdelse av MiCA-förordningen. Skyldigheten att inrätta en intern rapporteringskanal för auktoriserade tillsynsobjekt enligt MiCA följer således av visselblåsarlagen, vars 2 § om lagens tillämpningsområde hänvisar till bilagan till visselblåsardirektivet. Om det dock är fråga om till exempel ett värdepappersföretag som tillhandahåller kryptotillgångstjänster med auktorisation för värdepappersföretag efter att ha gjort en sådan anmälan till Finansinspektionen som förutsätts i MiCA, grundar sig skyldigheten att inrätta en intern rapporteringskanal på 6 b kap. 13 § i lagen om investeringstjänster (747/2012). En sådan rapporteringskanal kan också användas för rapportering av överträdelser av bestämmelserna i MiCA. Det som sägs ovan gäller också andra sådana auktoriserade finansmarknadsaktörer som kan tillhandahålla kryptotillgångstjänster med stöd av anmälan till Finansinspektionen och för vilka skyldigheten att inrätta en rapporteringskanal följer av sektorspecifik lagstiftning i stället för av visselblåsarlagen.

Det krav på stegvis rapportering i rapporteringskanalerna som anges 7 § i visselblåsarlagen ska inte tillämpas på rapportering av överträdelser av bestämmelserna om finansmarknaden. När det gäller skydd för visselblåsare möjliggör 71 a § i lagen om Finansinspektionen och den förordning av finansministeriet som utfärdats med stöd av den att misstänkta överträdelser av bestämmelser om finanssektorn i första hand inte behöver rapporteras via en intern rapporteringskanal. Visselblåsare kan således välja om de rapporterar via aktörens interna rapporteringskanal eller en rapporteringskanal som tillhandahålls av Finansinspektionen. Detta motsvarar den regleringslösning för rapportering av överträdelser av bestämmelserna om finansmarknaden som valdes i samband med genomförandet av visselblåsar direktivet (RP 147/2022 rd, s. 62).

Enligt artikel 94.7 i MiCA ska en person som rapporterar information till den behöriga myndigheten, det vill säga Finansinspektionen, i enlighet med förordningen inte anses överträda eventuella restriktioner för offentliggörande av information som ålagts genom avtal eller i någon lagbestämmelse eller administrativ bestämmelse, och den rapporterande personen ska inte ha någon form av rättsligt ansvar med avseende på denna rapportering. Bestämmelser om mottagande av rapporter om överträdelser av bestämmelserna om finansmarknaden och om förfaranden för uppföljning av dem finns i 71 a § i lagen om Finansinspektionen och i finansministeriets förordning om mottagande av rapporter om överträdelser av de bestämmelser som gäller finansmarknaden och om förfarandena för uppföljning av rapporterna vid Finansinspektionen (1447/2016), som utfärdats med stöd av lagen.

I 71 § i lagen om Finansinspektionen ingår bestämmelser om Finansinspektionens rätt och skyldighet att lämna ut information. Enligt 71 § 1 mom. 14 punkten i den gällande lagen om Finansinspektionen har Finansinspektionen trots sekretessbestämmelserna rätt att lämna ut uppgifter till arbetarskyddsmyndigheterna för att de ska kunna fullgöra sina uppgifter och för att fullfölja samarbetsskyldigheterna enligt artikel 8 i kommissionens genomförandedirektiv (EU) 2015/2392 om Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 vad gäller rapportering till behöriga myndigheter av faktiska eller potentiella överträdelser av den förordningen. Finansinspektionen kan dock i praktiken ha behov av att samarbeta med arbetarskyddsmyndigheterna också i andra ärenden än sådana som omfattas av tillämpningsområdet för marknadsmissbruksförordningen, när Finansinspektionen har mottagit en rapport om överträdelse av finanslagstiftningen och den som rapporterar eventuellt utsätts för sådana förbjudna repressalier som avses i 23 § i visselblåsarlagen. Därför föreslås det att bestämmelsen ändras så att den omfattar Finansinspektionens rätt att lämna ut uppgifter till arbetarskyddsmyndigheterna i alla fall som gäller rapportering om överträdelser av finanslagstiftningen där det är möjligt att den som rapporterar utsätts för repressalier enligt 23 § i visselblåsarlagen.

3.11 Behöriga myndigheters administrativa sanktioner och andra administrativa åtgärder samt straffrättsliga påföljder

I 17 § i lagen om tillhandahållare av virtuella valutor föreskrivs det om andra påföljder för tillhandahållare av virtuella valutor. I paragrafens 1 mom. sägs det att om en tillhandahållare av virtuella valutor i väsentlig grad försummar en skyldighet enligt 8 § 2 mom. eller 10, 11 eller 13 § och försummelsen inte har rättats till inom en av Finansinspektionen angiven skälig tid, får Finansinspektionen förbjuda tillhandahållaren av virtuella valutor att fortsätta verksamheten tills försummelsen har rättats till. Finansinspektionen får förena förbudet med vite. Bestämmelser om Finansinspektionens rätt att meddela offentlig varning finns i lagen om Finansinspektionen. Påföljderna enligt lagen om tillhandahållare av virtuella valutor är mycket begränsade jämfört med dem som fastställs i artikel 111 i MiCA.

Enligt artikel 111.2 i MiCA ska de behöriga myndigheterna ha befogenhet att påföra lämpliga administrativa sanktioner och vidta andra administrativa åtgärder avseende åtminstone de överträdelse som avses i punkt 1 första stycket a–d i den artikeln. Led a gäller överträdelse av artiklarna 4–14, led b gäller överträdelse av artiklarna 16, 17, 19, 22, 23, 25, 27–41, 46 och 47, led c gäller överträdelse av artiklarna 48–51, 53, 54 och 55 och led d gäller överträdelse av artiklarna 59, 60, 64 och 65–83. Enligt artikel 111.2 a i MiCA ska myndigheterna ha befogenhet att utfärda ett offentligt utlåtande med uppgift om den ansvariga fysiska eller juridiska personen och om överträdelsens art. Med offentligt utlåtande eller offentlig varning har vid genomförandet av EU-rättsakterna avsetts en offentlig varning enligt 39 § i lagen om Finansinspektionen. Enligt led b ska de behöriga myndigheterna ha befogenhet att meddela ett föreläggande enligt vilket det krävs att den fysiska eller juridiska personen upphör med det agerande som utgör överträdelsen och inte upprepar det agerandet. Denna befogenhet ingår i 33 § i lagen om Finansinspektionen, enligt vilken förbud eller rättelseuppmaningar enligt 5 mom. kan riktas mot tillsynsobjekts och andra finansmarknadsaktörers anställda eller till andra som handlar för dess räkning. Enligt led c ska de behöriga myndigheterna ha befogenhet att påföra maximala administrativa sanktionsavgifter på minst två gånger beloppet av de vinster som erhållits eller de förluster som undvikits genom överträdelsen, om dessa belopp kan fastställas, även om detta belopp överstiger de maximala belopp som fastställs i led d i denna punkt när det gäller fysiska personer, eller i punkt 3 när det gäller juridiska personer. Genomförandet av led c kräver att det till 40 § i lagen om Finansinspektionen läggs till överträdelse av de artiklar i MiCA som räknas upp i led c. Påföljdsavgiftens storlek anges i 41 § 9 mom. i lagen om Finansinspektionen, enligt vilket påföljdsavgiften emellertid får vara högst två gånger större än den vinning som erhållits genom gärningen eller försummelsen, om vinningen kan bestämmas. Enligt led d ska de behöriga myndigheterna, om det rör sig om en fysisk person, ha befogenhet att påföra maximala administrativa sanktionsavgifter på minst 700 000 EUR eller, i medlemsstater vars officiella valuta inte är euron, motsvarande värde i den officiella valutan den 29 juni 2023. I 41 a § i lagen om Finansinspektionen föreslås ett nytt 16 mom. där det föreskrivs om denna maximala gräns. Trots att det i lagen inte ingår någon uttrycklig bestämmelse om konfiskation av vinning, kan den vinning som erhållits beaktas vid helhetsbedömningen när påföljdsavgiften påförs i enlighet med gällande 41 § och det föreslagna 41 a § 16 mom.

I artikel 111.2 i MiCA anges inte vilka befogenheter de behöriga myndigheterna åtminstone ska ha vid överträdelse som definieras i artikel 111.1 e–f. Led e gäller överträdelse av bestämmelser om förhindrande av och förbud mot marknadsmissbruk. I artikel 111.5 föreskrivs om de administrativa sanktioner och åtgärder som de behöriga myndigheterna ska ha befogenhet att påföra eller vidta för överträdelse av dessa bestämmelser. Led f gäller underlåtenhet att samarbeta i samband med en undersökning eller begäran som avses i artikel 94.3. Finansinspektionen har redan för närvarande tillräckliga befogenheter att ingripa i situationer som avses i led f under de förutsättningar som anges i 33 a § om vite i lagen om Finansinspektionen. I 3 mom. i den paragrafen har också begränsningarna i fråga om självinkriminering vid vitesföreläggande beaktats.

Enligt artikel 111.3 i MiCA ska medlemsstaterna i enlighet med sin nationella rätt säkerställa att de behöriga myndigheterna har befogenhet att, för överträdelse som begås av juridiska personer, ålägga maximala administrativa sanktionsavgifter på minst a) 5 000 000 euro eller, i medlemsstater vars officiella valuta inte är euron, motsvarande värde i den officiella valutan den 29 juni 2023, för de överträdelse som avses i punkt 1 första stycket a–d, b) 3 procent av den juridiska personens totala årsomsättning enligt den senaste tillgängliga redovisning som har godkänts av ledningsorganet när det gäller de överträdelse som avses i punkt 1 första stycket a, c) 5 procent av den juridiska personens totala årsomsättning enligt den senaste tillgängliga redovisning som har godkänts av ledningsorganet när det gäller de överträdelse som avses i

punkt 1 första stycket d, d) 12,5 procent av den juridiska personens totala årsomsättning enligt den senaste tillgängliga redovisning som har godkänts av ledningsorganet när det gäller de överträdelser som avses i punkt 1 första stycket b och c. Bestämmelserna i punkt 3 första stycket led a–d om den maximala administrativa sanktionsavgiften skiljer sig från grunderna för andra påföljdsavgifter enligt 41 a § i lagen om Finansinspektionen, och därför ska egna specialbestämmelser om dem införas i nämnda paragraf. Dessutom ska ovannämnda påföljdsbestämmelser fogas till 40 § i lagen om Finansinspektionen.

Enligt artikel 111.3 andra stycket i MiCA ska, om den juridiska person som avses i första stycket a–d är ett moderföretag eller dotterföretag till ett moderföretag som är skyldigt att upprätta en koncernredovisning i enlighet med direktiv 2013/34/EU, den relevanta totala årsomsättningen vara den totala årsomsättningen eller motsvarande typ av inkomst enligt tillämplig unionsrätt på redovisningsområdet i enlighet med den senast tillgängliga koncernredovisning som godkänts av ledningsorganet för det yttersta moderföretaget. Befogenheten i fråga ingår redan i 41 a § 17 mom. 3 punkten i lagen om Finansinspektionen.

Artikel 111.4 i MiCA förutsätter befogenheter att meddela ett tillfälligt förbud för medlemmar i ledningsorganet för leverantören av kryptotillgångstjänster, eller någon annan fysisk person som hålls ansvarig för överträdelsen, att utöva ledningsfunktioner hos leverantörer av kryptotillgångstjänster. Leverantörer av kryptotillgångstjänster blir i och med denna proposition auktoriserade tillsynsobjekt, varvid denna befogenhet redan ingår i 28 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen.

Enligt artikel 111.5 i MiCA ska de behöriga myndigheterna ha befogenhet att påföra eller vidta åtminstone de administrativa sanktioner och administrativa åtgärder som anges i punkt a–j i händelse av överträdelser av bestämmelserna om förhindrande av och förbud mot marknadsmissbruk (artiklarna 88–92). Enligt artikel 111.1 första stycket i MiCA påverkar inte bestämmelser om administrativa sanktioner och andra administrativa åtgärder enligt förordningen medlemsstaternas möjlighet att föreskriva straffrättsliga påföljder. Enligt artikel 111.1 andra stycket får medlemsstaterna emellertid besluta att inte fastställa några bestämmelser om administrativa sanktioner för överträdelser om de redan är föremål för straffrättsliga påföljder enligt nationell rätt den 30 juni 2024.

Det föreslås nationella bestämmelser om både administrativa och straffrättsliga påföljder för överträdelse av bestämmelserna om marknadsmissbruk avseende kryptotillgångar och offentliggörande av insiderinformation. Förslaget ligger i linje med att både administrativa och straffrättsliga påföljder ska vara tillgängliga när det är fråga om överträdelse av bestämmelserna om marknadsmissbruk avseende finansiella instrument (RP 65/2016 rd). Med tanke på förtroendet för finansmarknaden skulle det vara inkonsekvent och skadligt att föreskriva annorlunda om påföljder för missbruk som begås på marknaden för kryptotillgångar. Här bör det också beaktas att en kryptotillgång kan betraktas som ett finansiellt instrument, varvid missbruk avseende sådana instrument omfattas av tillämpningsområdet för MAR och 51 kap. i strafflagen (39/1889). Gränsdragningen för när en kryptotillgång ska betraktas som ett finansiellt instrument kan inte anses vara tydlig. Det är därför motiverat att missbruk av kryptotillgångar som handlas på en handelsplattform för kryptotillgångar men som inte är finansiella instrument också kan bekämpas genom straffrättsliga påföljder vid sidan av administrativa påföljder. Denna regleringslösning bidrar till att öka förutsägbarheten i straffrättskipningen, eftersom tillämpningen av straffrättsliga bestämmelser inte ska vara beroende av huruvida en kryptotillgång kan anses uppfylla kriterierna för ett finansiellt instrument. Ekonomisk verksamhet på en handelsplattform för kryptotillgångar skiljer sig inte heller på ett principiellt plan från handel med finansiella instrument som upptagits till handel på en reglerad marknad eller en multilateral handelsplattform. Därmed bör det inte finnas någon

skillnad i gärningens klandervärdhet om marknadsmissbruk begås på marknaden för kryptotillgångar eller marknaden för finansiella instrument.

När det gäller förhållandet mellan tillämpningsområdena för administrativa och straffrättsliga påföljder ska bland annat den praxis som etablerats i samband med värdepappersmarknadsbrott iakttas. Den innebär att straffrättsliga påföljder tillämpas i sista hand i enlighet med det straffrättsliga systemet, och för sådana gärningar som är allvarligare i förhållande till gärningar som omfattas av administrativa påföljder. Omständigheter som bör beaktas är graden av tillräknande och den vinning som eftersträvas. För att straffrättsligt klander ska kunna riktas krävs det, beroende på brottsrubriceringen, uppsåt eller grov oaktsamhet från gärningsmannens sida.

Det potentiella *ne bis in idem*-problem som orsakas av överlappande påföljdssystem begränsas i bestämmelsen i 40 § 3 mom. i lagen om Finansinspektionen, enligt vilken påföljdsavgift inte kan påföras en fysisk person för en gärning eller försummelse som enligt lag är straffbar. Enligt bestämmelsen får Finansinspektionen dock påföra påföljdsavgift och avstå från att anmäla ärendet till förundersökningsmyndigheten, om gärningen eller försummelsen med hänsyn till dess menlighet, gärningsmannens skuld sådan den framgår av gärningen, den vinning som erhållits och övriga omständigheter i anslutning till gärningen eller försummelsen anses vara ringa bedömd som en helhet.

De administrativa sanktioner och åtgärder som avses i artikel 111.5 a–j i MiCA och som det ska föreskrivas om nationellt inbegriper följande: ett offentligt utlåtande med uppgift om den ansvariga fysiska eller juridiska personen och om överträdelsens art (led a), ett föreläggande enligt vilket det krävs att den fysiska eller juridiska personen upphör med det agerande som utgör överträdelsen och inte upprepar det agerandet (led b), återföring av de vinster som har gjorts eller förluster som undvikits på grund av överträdelsen, i den mån de kan bestämmas (led c), ett återkallande eller tillfälligt upphävande av auktorisationen för en leverantör av kryptotillgångstjänster (led d), ett tillfälligt förbud för medlemmar i ledningsorganet för leverantören av kryptotillgångstjänster, eller någon annan fysisk person som hålls ansvarig för överträdelsen, att utöva ledningsfunktioner hos leverantörer av kryptotillgångstjänster (led e), vid en upprepad överträdelse av artikel 89, 90, 91 eller 92, ett förbud på minst tio år för medlemmar i ledningsorganet för en leverantör av kryptotillgångstjänster, eller någon annan fysisk person som hålls ansvarig för överträdelsen, att utöva ledningsfunktioner i en leverantör av kryptotillgångstjänster (led f), ett tillfälligt förbud för medlemmar i ledningsorganet för en leverantör av kryptotillgångstjänster eller någon annan fysisk person, som hålls ansvarig för överträdelsen, från att handla för egen räkning (led g), maximala administrativa sanktionsavgifter på minst tre gånger beloppet av de vinster som erhållits eller de förluster som undvikits genom överträdelsen, om dessa belopp kan fastställas, även om detta belopp överstiger de maximala belopp som fastställs i led i eller j, beroende på vad som är tillämpligt (led h), för fysiska personer, maximala administrativa sanktionsavgifter på minst 1 000 000 EUR för överträdelser av artikel 88 och 5 000 000 EUR för överträdelser av artiklarna 89–92 eller, i medlemsstater vars officiella valuta inte är euron, motsvarande värde i den officiella valutan den 29 juni 2023 (led i) samt för en juridisk person, maximala administrativa sanktionsavgifter på minst 2 500 000 EUR för överträdelser av artikel 88 och 15 000 000 EUR för överträdelser av artiklarna 89–92 eller 2 % för överträdelser av artikel 88 och 15 % för överträdelser av artiklarna 89–92 av den juridiska personens totala årsomsättning enligt den senaste tillgängliga redovisning som har godkänts av ledningsorganet, eller, i medlemsstater vars officiella valuta inte är euron, motsvarande värde i den officiella valutan den 29 juni 2023 (led j).

Bestämmelsen i artikel 111.5 a i MiCA om ett offentligt utlåtande med uppgift om den ansvariga fysiska eller juridiska personen och om överträdelsens art ingår i 39 § i den gällande lagen om Finansinspektionen.

Bestämmelsen i artikel 111.5 b i MiCA om ett föreläggande enligt vilket det krävs att den fysiska eller juridiska personen upphör med det agerande som utgör överträdelsen och inte upprepar det agerandet ingår i 33 § i lagen om Finansinspektionen. I den föreslagna lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar föreslås dessutom en bestämmelse om Finansinspektionens möjlighet att meddela förbuds- och rättelsebeslut.

Bestämmelsen i artikel 111.5 c i MiCA om återföring av de vinster som har gjorts eller förluster som undvikits på grund av överträdelsen, i den mån de kan bestämmas ingår inte i den gällande lagen om Finansinspektionen. Den vinning som erhållits genom förfarandet kan dock beaktas vid helhetsbedömningen när påföljdsavgiften påförs i enlighet med 41 och 41 a § i lagen om Finansinspektionen.

Befogenheten enligt artikel 111.5 d i MiCA att återkalla eller upphäva auktorisationen för en leverantör av kryptotillgångstjänster ingår i 26 och 27 § i den gällande lagen om Finansinspektionen.

Ett tillfälligt förbud enligt artikel 111.5 e i MiCA för medlemmar i ledningsorganet för leverantören av kryptotillgångstjänster, eller någon annan fysisk person som hålls ansvarig för överträdelsen, att utöva ledningsfunktioner hos leverantörer av kryptotillgångstjänster ingår i 28 § 1 mom. i den gällande lagen om Finansinspektionen.

Enligt artikel 111.5 f i MiCA ska det vid en upprepad överträdelse av artikel 89, 90, 91 eller 92 vara möjligt att påföra ett förbud på minst tio år för medlemmar i ledningsorganet för en leverantör av kryptotillgångstjänster, eller någon annan fysisk person som hålls ansvarig för överträdelsen, att utöva ledningsfunktioner hos leverantörer av kryptotillgångstjänster. Det föreslås att en bestämmelse om detta fogas till 28 § i lagen om Finansinspektionen som ett nytt 12 mom. Enligt bestämmelsen i förordningen ska förbudet gälla i minst tio år, men den maximala tiden för förbudet är inte begränsad. I den övriga sektorspecifika finansmarknadsregleringen förutsätts det att Finansinspektionen ska ha möjlighet att permanent förbjuda en person att sköta ledningsuppgifter hos bland annat värdepapperscentraler, leverantörer av gräsrötsfinansieringstjänster, fondbolag och förvaringsinstitut. Av konsekvensskäl föreslås det att det vid upprepade överträdelser av bestämmelserna om marknadsmissbruk i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar ska finnas en möjlighet för Finansinspektionen att permanent förbjuda en person att sköta ledningsuppgifter hos leverantörer av kryptotillgångstjänster.

Det föreslås att det i 37 b § i lagen om Finansinspektionen, där det redan nu föreskrivs om handelsförbud för viss tid, ska införas ett tillfälligt förbud enligt artikel 111.5 g i MiCA för medlemmar i ledningsorganet för en leverantör av kryptotillgångstjänster eller någon annan fysisk person som hålls ansvarig för en överträdelse att handla för egen räkning. Paragrafen omfattar i sin nuvarande form inte överträdelser av bestämmelserna i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar och inte heller handel för egen räkning med kryptotillgångar. Paragrafen behöver kompletteras till denna del.

I 41 a § 16 mom. i den gällande lagen om Finansinspektionen föreskrivs det om maximala administrativa sanktionsavgifter enligt artikel 111.5 h i MiCA, vilka är minst tre gånger beloppet av de vinster som erhållits eller de förluster som undvikits genom överträdelsen, om dessa

belopp kan fastställas, även om detta belopp överstiger de maximala belopp som fastställs i led i eller j, beroende på vad som är tillämpligt.

I artikel 111.5 i i MiCA föreskrivs det om de administrativa sanktionsavgifter som den nationella lagstiftaren i enlighet med sin nationella rätt åtminstone ska säkerställa att myndigheterna kan påföra fysiska personer. Enligt det ledet ska administrativa sanktionsavgifter för fysiska personer uppgå till minst 1 000 000 euro när det gäller överträdelser av bestämmelserna om offentliggörande av insiderinformation (artikel 88) och 5 000 000 euro när det gäller överträdelser av förbudet mot insiderhandel (artikel 89), förbudet mot olagligt röjande av insiderinformation (artikel 90), förbudet mot marknadsmanipulation (artikel 91) eller bestämmelserna om förhindrande och upptäckt av marknadsmissbruk (artikel 92).

I artikel 111.5 j i MiCA föreskrivs det om de maximala administrativa sanktionsavgifter som minst ska påföras juridiska personer. För överträdelser av bestämmelserna om offentliggörande av insiderinformation (artikel 88) ska påföras administrativa sanktionsavgifter på minst 2 500 000 euro eller 2 procent av den juridiska personens totala årsomsättning enligt den senaste tillgängliga redovisning som har godkänts av ledningsorganet. Administrativa sanktionsavgifter som påförs för överträdelser av förbudet mot insiderhandel (artikel 89), förbudet mot olagligt röjande av insiderinformation (artikel 90), förbudet mot marknadsmanipulation (artikel 91) och bestämmelserna om förhindrande och upptäckt av marknadsmissbruk (artikel 92) ska uppgå till minst 15 000 000 euro eller 15 procent av den juridiska personens totala årsomsättning enligt den senaste tillgängliga redovisning som har godkänts av ledningsorganet.

Bestämmelser om de överträdelser för vilka en sådan administrativ sanktionsavgift som avses i artikel 111.5 i och j i MiCA kan påföras föreslås i 26 § i lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar. I paragrafen hänvisas det till 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen som gäller påförande av påföljdsavgift. Det krävs en komplettering av 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen för att det i momentet ska beaktas överträdelser av vissa bestämmelser i MiCA och möjligheten att påföra en påföljdsavgift för dessa överträdelser. Dessutom föreslås det att det till 41 a § i lagen om Finansinspektionen fogas nya moment som anger maximibeloppen för de administrativa påföljdsavgifter som påförs fysiska och juridiska personer för överträdelser av bestämmelserna.

Enligt artikel 111.5 andra stycket i MiCA ska, vid tillämpning av första stycket j, om den juridiska personen är ett moderföretag eller dotterföretag till ett moderföretag som är skyldigt att upprätta en koncernredovisning i enlighet med direktiv 2013/34/EU, den relevanta totala årsomsättningen vara den totala årsomsättningen eller motsvarande typ av inkomst enligt tillämplig unionsrätt på redovisningsområdet i den senast tillgängliga koncernredovisning som godkänts av ledningsorganet för det yttersta moderföretaget. En motsvarande bestämmelse ingår i 41 a § 17 mom. 3 punkten i den gällande lagen om Finansinspektionen.

Enligt artikel 111.6 i MiCA får medlemsstaterna också föreskriva om andra befogenheter och om större påföljdsavgifter. Nationellt föreslås inga bestämmelser om andra befogenheter eller om högre maximibelopp för sanktionsavgifter än de som fastställs i MiCA. Maximibeloppet för sanktionsavgiften kan dock på det sätt som avses i MiCA överskridas i situationer där de vinster som erhållits eller de förluster som undvikits genom överträdelsen, om vinsterna och förlusterna kan fastställas, är större än de ovannämnda maximibeloppen. I dessa situationer kan sanktionsavgiftens maximibelopp i de fall som avses i artikel 111.1 a–d i MiCA vara två gånger och i de fall som avses i artikel 111.1 e tre gånger så stort som den vinning som har erhållits genom överträdelsen.

3.12 Rätt att överklaga

Enligt artikel 113.1 i MiCA ska medlemsstaterna säkerställa att beslut som fattas av behöriga myndigheter enligt denna förordning är vederbörligen motiverade och omfattas av rätten att överklaga till domstol. Kravet på vederbörlig motivering av beslut och möjlighet att överklaga hos förvaltningsdomstolen förutsätter inte genomförande, eftersom den rätt att överklaga som avses i 73 § i lagen om Finansinspektionen och bestämmelserna i förvaltningslagen (434/2003) är tillräckliga. I propositionen föreslås dock en informativ bestämmelse som hänvisar till rätten att söka ändring enligt lagen om Finansinspektionen.

Enligt artikel 113.1 i MiCA ska rätten att överklaga till domstol även finnas i det fall att beslut om auktorisation inte har fattats inom sex månader efter det att en ansökan som innehåller alla begärda uppgifter har lämnats in. För bestämmelsen krävs genomförande till den del det är fråga om behandling av ansökan om auktorisation då beslut om auktorisation inte har fattats inom sex månader efter det att en ansökan som innehåller alla begärda uppgifter har lämnats in. Det är fråga om ett rättsmedel i situationer där en myndighet är passiv. En sådan reglering är i princip främmande i vår nationella lagstiftning, där överklagbara förvaltningsbeslut är beslut genom vilka en myndighet har avgjort eller avvisat ett förvaltningsärende. Artikel 113.1 i MiCA förutsätter dock att medlemsstaterna nationellt föreskriver om rätten att överklaga i situationer där en myndighet är passiv. Förordningen lämnar inget nationellt handlingsutrymme till denna del, och därför måste bestämmelser om rätten att överklaga i sådana situationer utfärdas nationellt.

Enligt artikel 113.2 i MiCA ska medlemsstaterna föreskriva att ett eller flera av följande organ, enligt vad som fastställs i nationell rätt, i konsumenternas intresse och i enlighet med nationell rätt, ska kunna begära att ärenden prövas i domstol eller av behöriga administrativa organ för att säkerställa att förordningen tillämpas: a) offentliga organ eller deras företrädare, b) konsumentorganisationer som har ett legitimt intresse av att skydda innehavare av kryptotillgångar, c) yrkesorganisationer som har ett legitimt intresse av att skydda sina medlemmar. Vid genomförandet av EU-bestämmelser (bl.a. RP 151/2017 rd) har det ansetts att en sådan bestämmelse inte förutsätter genomförande. I de situationer som avses i artikeln kan konsumentombudsmannen, om det är fråga om ett förfarande som strider mot konsumentskyddslagen, väcka ärendet i marknadsdomstolen i enlighet med 2 kap. 16–17 § i konsumentskyddslagen (38/1978). Möjligheten att väcka ett ärende i marknadsdomstolen omfattar också andra relevanta överträdelse av konsumentskyddslagen och relevanta påföljder eller medel. Enligt skäl 79 i MiCA bör kryptotillgångstjänster dessutom betraktas som finansiella tjänster enligt definitionen i direktiv 2002/65/EG (Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/65/EG av den 23 september 2002 om distansförsäljning av finansiella tjänster till konsumenter och om ändring av rådets direktiv 90/619/EEG samt direktiven 97/7/EG och 98/27/EG, *direktivet om distansförsäljning av finansiella tjänster*) i de fall där de uppfyller kriterierna i det direktivet. En uppdatering av direktivet om distansförsäljning av finansiella tjänster pågår, särskilt på grund av digitaliseringen. Översynen av direktivet har delgivits riksdagen genom statsrådets skrivelse om ett förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 2011/83/EU om avtal om finansiella tjänster som ingåtts på distans samt om upphävande av direktiv 2002/65/EG (U 56/2022 rd).

3.13 Skadeståndsskyldighet

I lagen om tillhandahållare av virtuella valutor finns det inga särskilda bestämmelser om skadeståndsskyldighet. MiCA innehåller enstaka bestämmelser om skadeståndsskyldighet. För att ytterligare skydda innehavare av kryptotillgångar ska reglerna om skadeståndsansvar gälla för erbjudare och personer som ansöker om upptagande till handel och för medlemmarna i deras

ledningsorgan för den information som lämnas till allmänheten genom vitboken om kryptotillgångar. Dessa bestämmelser ingår i artiklarna 15, 26 och 52 i MiCA. Dessutom innehåller MiCA ansvarsbestämmelser som gäller förvaring av reservtillgångar (artikel 37.10) och förlust av kryptotillgångar eller åtkomst till dem vid händelser som inte kan tillskrivas leverantören (artikel 75.8). I skäl 83 i MiCA preciseras att leverantörer av kryptotillgångstjänster anses vara ansvariga för eventuella förluster till följd av en incident relaterad till informations- och kommunikationsteknik (IKT), inbegripet incidenter till följd av cyberangrepp, stöld eller funktionsfel.

Bestämmelserna i MiCA ger möjlighet att föreskriva också om ett bredare ansvar och de lämnar utrymme att på nationell nivå bedöma en närmare utformning av ansvaret. I samband med den nationella beredningen har det bedömts om skadeståndsskyldigheten ska utsträckas till annan verksamhet som strider mot nationell rätt och MiCA. Statsrådet understödde i sin skrivelse (U 56/2020 rd) ett lagstiftningsmål där utgångspunkten är att reglera likartade finansiella tjänster på det sätt som deras karaktär kräver, det vill säga enligt principen samma risk, samma verksamhet, samma regler. I Finland föreskrivs i den branschspecifika regleringen av leverantörer av finansieringstjänster i regel en skadeståndsskyldighet, om tjänsteleverantören bryter mot en viss bestämmelse som hänför sig till dess verksamhet och genom sin gärning förorsakar annan skada. Eftersom skadeståndslagen inte är tillämplig på avtalsförhållanden, bidrar en avsaknad av en särskild sektorspecifik skadeståndsreglering till att förhållandet mellan kunden och tjänsteleverantören blir utan stöd från regleringen och grundar sig på allmänna avtalsrättsliga principer. Situationen kan inte anses ändamålsenlig med tanke på att kunderna hos aktörer enligt MiCA i stor utsträckning är hushåll och privatpersoner och att de inte har någon faktisk möjlighet att kräva att skadeståndsgrunden ska ingå i deras kundavtal. Därför behövs särskilda bestämmelser om skadeståndsskyldighet.

Skadeståndsskyldighet har i typiska fall också ålagts en styrelseledamot och verkställande direktör hos en leverantör av finansieringstjänster, om dessa uppsåtligen eller av oaksamhet har förorsakat tjänsteleverantören, dess aktieägare eller en annan person skada. En sådan bestämmelse finns till exempel i 16 kap. 1 § 2 mom. i lagen om investeringstjänster, 26 kap. 4 § i lagen om placeringsfonder och i 22 kap. 8 § 2 mom. i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014), i 21 kap. 1 § 2 och 3 mom. i kreditinstitutslagen (610/2014) och i 26 § i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster (203/2022). En skada anses ha orsakats av vårdslöshet, om inte den som är ansvarig för förfarandet visar att han eller hon har handlat omsorgsfullt. Omvänd bevisbörda är motiverad också genom att en styrelseledamot och verkställande direktör lättare kan bevisa att de handlat på det sätt som förordningen förutsätter, än det är för den som yrkar på skadestånd att bevisa att de överträtt dessa skyldigheter. Ett villkor för befrielse från skadeståndsansvar är att styrelsen och den verkställande direktören har sett till att tjänsteleverantören tillämpar arrangemang som krävs enligt lag, och i tillräcklig omfattning utövat tillsyn över iakttagandet av verksamhetsprinciperna. Allmän praxis talar för en tillämpning av motsvarande princip också på skyldigheter som gäller organisering av verksamhet enligt MiCA. Genom den kan man säkerställa att det hittas någon som bär ansvar för den förorsakade skadan även i de situationer där verksamheten upphör till exempel till följd av en gärning som lett till en skada som avses i bestämmelsen och tjänsteleverantören inte längre existerar. Bestämmelsen kan också annars anses ha en förebyggande uppgift. Aktörer enligt MiCA omfattas inte av skyldigheten att höra till ett tvistlösningsorgan utanför domstol som är avgiftsfritt för kunderna. Därför är metoderna för att tillgodose kundskyddet redan också annars begränsade. Dessa skäl talar för en begränsad oaksamhetspresumtion för ledningen.

3.14 Annan gällande lagstiftning

3.14.1 Lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism

I lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (444/2017, nedan *penningtvättslagen*) finns bestämmelser om tillämpningen av förordningen om betalningsuppgifter i fråga om bland annat skyldigheter som gäller kundkontroll, Finansinspektionens tillsyn och administrativa påföljder. I penningtvättslagen används ett annat namn på förordningen än i denna proposition, nämligen "förordningen om information om betalaren". I definitionen i 1 kap. 4 § 4 punkten i penningtvättslagen hänvisas det till förordningen om betalningsuppgifter. Enligt 3 kap. 2 § 1 mom. 1 b-punkten i penningtvättslagen ska den rapporteringsskyldiga identifiera sina kunder och kontrollera deras identitet när det är fråga om en sådan överföring av medel enligt artikel 3.9 i förordningen om information om betalaren som överstiger 1 000 euro. Dessutom föreskrivs det i 3 kap. 2 § 5 mom. i penningtvättslagen bland annat att om kunden ska identifieras och identiteten kontrolleras på grund av att en sådan överföring av medel som avses i artikel 3.9 i förordningen om information om betalaren överskrider 1 000 euro, ska identiteten kontrolleras när den nämnda gränsen nås.

I 7 kap. 1 § i penningtvättslagen föreskrivs det om Finansinspektionens uppgift att övervaka att de rapporteringsskyldiga som står under dess tillsyn följer förordningen om betalningsuppgifter när de sänder eller tar emot överföringar av medel enligt den förordningen.

I 8 kap. i penningtvättslagen finns bestämmelser om administrativa påföljder i samband med försummelse och överträdelse av förordningen om betalningsuppgifter. I 8 kap. 1 § 2 mom. i penningtvättslagen föreskrivs det om Finansinspektionens befogenheter att påföra ordningsavgift för försummelse eller överträdelse av förordningen om information om betalaren. I enlighet med 8 kap. 2 § 1 mom. i penningtvättslagen ska tillsynsmyndigheten meddela rapporteringsskyldiga tillsynsobjekt enligt 7 kap. 1 § 1 mom. en offentlig varning om de uppsåtligen eller av oaksamhet handlar i strid med bland annat andra bestämmelser i förordningen om betalningsuppgifter än de som avses i 1 § 1 eller 2 mom. och 3 § 1 eller 2 mom. I 8 kap. 3 § 2 mom. i penningtvättslagen föreskrivs det om den påföljdsavgift som Finansinspektionen påför dem som bryter mot eller försummar skyldigheterna enligt förordningen om betalningsuppgifter.

I penningtvättslagens 1 kap. 2 § 1 mom. 8 a-punkten, som gäller lagens tillämpningsområde, finns dessutom en hänvisning till lagen om tillhandahållare av virtuella valutor och i 3 kap. 2 § 1 mom. 1 c-punkten föreskrivs det i fråga om kundidentifiering och kontroll av kundens identitet att den rapporteringsskyldiga ska identifiera sina kunder och kontrollera identiteten, om det är fråga om en sådan transaktion som utförs inom en i lagen om tillhandahållare av virtuella valutor avsedd tjänst i anslutning till virtuella valutor och som överstiger 1 000 euro.

När det gäller bestämmelserna om internationella organisationers betydande offentliga uppdrag ska varje medlemsstat enligt artikel 20a.1 i femte penningtvättsdirektivet utfärda och uppdatera en förteckning som anger exakt vilka funktioner som enligt nationella lagar och andra författningar betecknas som viktiga offentliga funktioner för tillämpning av artikel 3.9. Medlemsstaterna ska kräva att varje internationell organisation som är ackrediterad inom deras territorium utfärdar och uppdaterar en förteckning över viktiga offentliga funktioner vid den internationella organisationen för tillämpning av artikel 3.9. Dessa förteckningar ska sändas till kommissionen och får offentliggöras.

Artikel 20a i femte penningtvättsdirektivet har genomförts nationellt genom lagen om ändring av lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (573/2019). Till 1

kap. 4 § i penningtvättslagen fogades ett nytt 2 mom. enligt vilket närmare bestämmelser om de betydande offentliga uppdrag som avses i 1 mom. 11 punkten utfärdas genom förordning av statsrådet (bemyndigande att utfärda förordning). Enligt förarbetena till lagen var avsikten att förordningen skulle omfatta både nationellt betydande offentliga uppdrag och internationella organisationers betydande offentliga uppdrag. I och med att de offentliga uppdragen definieras i förordningen är de också tillgängliga för alla anmälningsskyldiga.⁵

I statsrådets förordning om betydande offentliga uppdrag som avses i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (610/2019, nedan *PEP-förordningen*) föreskrivs det om de betydande offentliga uppdrag som avses i 1 kap. 4 § 11 punkten i penningtvättslagen, i fråga om vilka den som har eller har haft uppdraget betraktas som en person i politiskt utsatt ställning. I 11 § 1 mom. i förordningen definieras internationella sammanslutningar och i 2 mom. förtecknas närmare de internationella sammanslutningar som avses i 1 mom.

Brister har dock upptäckts i det nationella genomförandet av artikel 20a.1 i femte penningtvättsdirektivet. Vid genomförandet har begreppet ackrediterad internationell organisation i femte penningtvättsdirektivet inte beaktats tillräckligt. Dessutom ska varje i Finland ackrediterad internationell organisation upprätta och uppdatera en förteckning över betydande offentliga uppdrag vid den internationella organisationen. Bestämmelser om denna skyldighet bör utfärdas genom lag.

Som det konstateras ovan fogades i samband med det nationella genomförandet av artikel 20a.1 i femte penningtvättsdirektivet till 1 kap. 4 § i penningtvättslagen ett nytt 2 mom., som innehåller ett bemyndigande att utfärda förordning. Enligt bemyndigandet utfärdas närmare bestämmelser om de betydande offentliga uppdrag som avses i 1 mom. 11 punkten genom förordning av statsrådet⁶. I den partiella reformen av penningtvättslagstiftningen⁷ föreslogs dock ändringar som också har konsekvenser för det område som regleras i PEP-förordningen. Det gällande bemyndigandet att utfärda förordning bör i den partiella reformen förtydligas med beaktande av det område som regleras i förordningen.

Syftet med de föreslagna ändringar som gäller internationella organisationer är att effektivisera förhindrandet av penningtvätt och av finansiering av terrorism och att stödja utredningen och avslöjandet av penningtvätt och finansiering av terrorism samt att därigenom öka den samhälleliga stabiliteten och skydda det finansiella systemet mot missbruk.

3.14.2 Lagen om Finansinspektionen

Tillhandahållare av virtuella valutor betraktas som andra finansmarknadsaktörer enligt 5 § i lagen om Finansinspektionen. Enligt 45 § i lagen om Finansinspektionen ska Finansinspektionen övervaka att tillsynsobjekten, näringsidkare enligt lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare, förmedlare av konsumentkrediter som har samband

⁵Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ett övervakningssystem för bank- och betalkonton och till vissa lagar som har samband med den, RP 167/2018 rd, s. 94.

⁶ RP 167/2018 vp, s. 94.

⁷ Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism och 3 och 20 b § i lagen om Finansinspektionen (RP 236/2021 rd) samt regeringens proposition till riksdagen om komplettering av regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism och 3 och 20 b § i lagen om Finansinspektionen (RP 323/2022 rd).

med bostadsegendom, försäkringsförmedlare och tillhandahållare av virtuella valutor iakttar de bestämmelser som är tillämpliga på dem när det gäller marknadsföring och användning av avtalsvillkor och när det gäller förfaranden i kundförhållanden som från konsumentens synpunkt strider mot god sed eller som annars är otillbörliga. Det är ändamålsenligt att lagen om Finansinspektionen ändras så att sådana utgivare som avses i MiCA och som inte är tillsynsobjekt enligt 4 §, och erbjudare som avses i artikel 3.1.13 och som inte är tillsynsobjekt enligt 4 §, samt personer som avses i artiklarna 5.1, 16.1 andra stycket och 48.1 andra stycket i MiCA och som ansöker om upptagande till handel av en kryptotillgång i fortsättningen ska betraktas som andra finansmarknadsaktörer. Leverantörer av kryptotillgångstjänster enligt MiCA och auktoriserade utgivare av tillgångsanknutna token enligt artikel 59.1 a i MiCA ska i fortsättningen vara auktoriserade tillsynsobjekt. Institut för elektroniska pengar är redan för närvarande Finansinspektionens auktoriserade tillsynsobjekt och MiCA medför inga ändringar.

3.14.3 Tillsynsavgifter

Tillhandahållare av virtuella valutor är avgiftsskyldiga enligt 1 § 7 punkten underpunkt m i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgifter. Enligt 10 § 18 punkten i lagen är grundavgiften för tillhandahållare av virtuella valutor 2 740 euro (RP 65/2023). Tillhandahållare av virtuella valutor är andra finansmarknadsaktörer enligt lagen om Finansinspektionen och deras rätt att tillhandahålla tjänster i anslutning till virtuella valutor grundar sig på en registrering som beviljats av Finansinspektionen. Tillhandahållare av virtuella valutor måste i fortsättningen ansöka om auktorisation enligt MiCA om de vill fortsätta med sin verksamhet. MiCA förutsätter att leverantörer av kryptotillgångstjänster har auktorisation, med undantag för de finansiella institut som i fortsättningen får tillhandahålla kryptotillgångstjänster med stöd av anmälan.

Regleringen av verksamheten för tillhandahållare av virtuella valutor, i fortsättningen leverantörer av kryptotillgångstjänster, utvidgas och samtidigt ändras omfattningen av Finansinspektionens tillsynsuppgifter. I och med MiCA måste en lämplig nivå på tillsynsavgiften bedömas för leverantörer av kryptotillgångstjänster, utgivare av tillgångsanknutna token, utgivare enligt artikel 3.1.10 i MiCA och erbjudare enligt artikel 3.1.13 i MiCA. Likaså måste behovet av en tilläggsavgift bedömas för alla finansiella enheter som i fortsättningen får tillhandahålla kryptotillgångstjänster eller ge ut tillgångsanknutna token eller e-pengatoken med stöd av anmälan. Vid bedömningen av en lämplig nivå på tillsynsavgiften bör hänsyn tas till Finansinspektionens kalkyl, enligt vilken den i inledningsfasen behöver sammanlagt tre årsverken för tillsynsuppgifter enligt MiCA. Nivån på tillsynsavgiften kan behöva ses över efter att tillämpningen av MiCA har inletts, när man ser hur antalet aktörer som ansökt om auktorisation och som tillhandahåller tjänster med stöd av anmälan har utvecklats.

På grund av auktorisationsskyldigheten och de utökade tillsynsuppgifterna är det motiverat att det av leverantörer av kryptotillgångstjänster vid sidan av grundavgiften tas ut en proportionell tillsynsavgift. Grunden för bestämmande av den proportionella tillsynsavgiften kan enligt 2 § 3 mom. i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift vara balansomslutningen, de förvaltade placeringsfondernas eller AIF-fondernas sammanlagda tillgångar, omsättningen eller medlemsavgiftsintäkterna enligt den avgiftsskyldiges senast fastställda bokslut jämte i lagen nämnda preciseringar. Bland de olika alternativen för avgiftsgrunder för tillhandahållande av kryptotillgångstjänster lämpar sig omsättningen bäst med beaktande av intäktsmodellen för verksamheten. Intäkterna grundar sig i regel på olika arvoden som samlas in av kunderna. I och med att Finansinspektionens uppgifter utvidgas är det motiverat att grundavgiften för leverantörer av kryptotillgångstjänster fastställs till 8 220 euro och den proportionella avgiften till 0,3616 procent av omsättningen, vilket motsvarar den proportionella avgiften för tillhandahållare av investeringstjänster.

Utgivare av tillgångsanknutna token är föremål för ytterst omfattande skyldigheter i MiCA. Det är därför motiverat att införa en fast tillsynsavgift på 33 000 euro per år för dessa utgivare. Auktoriserade tillsynsobjekt enligt MiCA inbegriper inte sådana utgivare som avses i artikel 3.1.10 och som inte är tillsynsobjekt enligt 4 § i lagen om Finansinspektionen, eller erbjudare som avses i artikel 3.1.13 och som inte är tillsynsobjekt enligt 4 § i lagen om Finansinspektionen, eller personer som avses i artiklarna 5.1, 16.1 andra stycket och 48.1 andra stycket i MiCA och som ansöker om upptagande till handel av en kryptotillgång. De skyldigheter som gäller för dessa påminner mest om de skyldigheter som gäller för värdepappersemitterter. Grundavgiften är 4 110 euro i fråga om emittenter av andra värdepapper än aktier, när värdepappren i Finland är föremål för handel på en reglerad marknad enligt lagen om handel med finansiella instrument. En motsvarande nivå är motiverad också för dessa aktörer.

Kreditinstitut får ge ut tillgångsanknutna token med stöd av anmälan i enlighet med artikel 17 och e-pengatoken i enlighet med artikel 48. Sådan verksamhet ökar kreditinstitutets balansomslutning och därmed ökar den tillsynsavgift som betalas på basis av balansomslutningen. Till exempel leder utgivning av en tillgångsanknutna token med ett balansvärde på 1 miljon euro till en ökning av tillsynsavgiften med 27,81 euro. En sådan avgiftsnivå bör anses vara låg i förhållande till det ökade tillsynsarbetet. Med tanke på att sådan utgivning sannolikt kommer att vara småskalig i början är det mer ändamålsenligt att fastställa en tilläggsavgift i euro för kreditinstitut som ger ut tillgångsanknutna token eller e-pengatoken, i det här fallet 15 000 euro. Nivån på tillsynsavgiften kan ses över senare om omfattningen av denna typ av utgivning ökar avsevärt.

Kreditinstitut får tillhandahålla alla tjänster som avses i artikel 3.1.16 i MiCA med stöd av anmälan. Värdepapperscentraler, värdepappersföretag, institut för elektroniska pengar, förvaltningsbolag för fondföretag och AIF-förvaltare samt marknadsoperatörer som auktoriserats enligt direktiv 2014/65/EU får tillhandahålla kryptotillgångstjänster som definieras närmare i artikel 60 i MiCA med stöd av anmälan. För kreditinstitut, värdepapperscentraler och marknadsoperatörer som tillhandahåller kryptotillgångstjänster föreslås det att tilläggsavgiften ska vara 15 000 euro. Det är mest ändamålsenligt att komplettera grunden för bestämmande av tillsynsavgiften för fondbolag så att de i fortsättningen ska betala en tilläggsavgift också när de tillhandahåller kryptotillgångstjänster med stöd av anmälan. I tilläggsavgiften ska i fortsättningen beaktas också den omsättning som uppstår när kryptotillgångstjänster tillhandahålls med stöd av anmälan. Omsättningen av tillhandahållandet av kryptotillgångstjänster för AIF-förvaltare ska beaktas som en del av omsättningen av sidotjänster när den proportionella avgiften bestäms. För kreditinstitut och institut för elektroniska pengar som ger ut e-pengatoken med stöd av artikel 48 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar föreslås det att tilläggsavgiften ska vara 8 220 euro. Sådan verksamhet ökar med stor sannolikhet behovet av att också öka tillsynen av själva kreditinstitutsverksamheten och verksamheten som institut för elektroniska pengar, och tillsynsavgiften avser täcka detta behov av extra tillsyn.

Enligt lagen om tillsynsavgifter tas det av aktörer med flera auktorisationer ut en avgift endast enligt den högre avgiftsgrunden. I och med MiCA kan vissa aktörer till exempel ha auktorisation både som leverantör av kryptotillgångstjänster och som betalningsinstitut. Då har den auktorisationsavgift som följer av MiCA företräde före avgiften för betalningsinstitut eftersom den förstnämnda är högre.

3.14.4 Lagen om penninginsamlingar

Lagen om penninginsamlingar (863/2019) tillämpas på penninginsamlingar som syftar till att samla in sådan virtuell valuta som avses i 2 § 9 punkten i lagen. Med virtuell valuta avses enligt bestämmelsen en digital värderepresentation som inte emitterats eller garanteras av en centralbank eller en myndighet, som inte nödvändigtvis är kopplad till en valuta som fastställts som lagligt betalningsmedel och som inte har samma rättsliga status som valuta eller pengar, men som godtas av fysiska eller juridiska personer såsom betalningsmedel och som kan överföras, lagras och handlas elektroniskt. Med växlingstjänst för virtuella valutor avses enligt 2 § 10 punkten i lagen om penninginsamlingar en aktör som affärs- eller yrkesmässigt växlar virtuell valuta till annan valuta.

I 26 § 3 mom. i lagen om penninginsamlingar föreskrivs det att om anordnaren av en penninginsamling har tagit emot virtuell valuta som en del av penninginsamlingen, ska anordnaren via en växlingstjänst för virtuell valuta växla den mottagna virtuella valutan till pengar, och sätta in medlen på insamlingskontot innan årsanmälan, slutredovisning, redovisning för småskalig insamling eller redovisning för valinsamling görs.

I lagen om penninginsamlingar ingår en separat definition av virtuella valutor. I EU-lagstiftningen och i och med den också i den nationella lagstiftningen ska det införas definitioner av begreppen kryptotillgång, kryptotillgångstjänster och leverantör av kryptotillgångstjänster. Det är således ändamålsenligt att det också i lagen om penninginsamlingar görs ändringar av teknisk natur för att införa en terminologi som överensstämmer med EU-regleringen.

3.14.5 Strafflagen

Enligt 17 kap. 16 c § 2 mom. i strafflagen (39/1889) döms för penninginsamlingsbrott också den som samlar in pengar eller virtuell valuta på ett sätt som är förbjudet i 7 § 2 mom. i lagen om penninginsamlingar.

I strafflagens 37 kap. finns bestämmelser om betalningsmedelsbrott. Enligt 37 kap. 15 § 3 mom. i strafflagen tillämpas vad som i kapitlet föreskrivs om betalningsmedel också på elektroniska pengar som avses i 5 § 6 a-punkten i lagen om betalningsinstitut (297/2010) och på virtuell valuta som avses i 2 § 1 mom. 1 punkten i lagen om tillhandahållare av virtuella valutor (572/2019).

I strafflagen hänvisas det till definitionerna i lagen om tillhandahållare av virtuella valutor, som föreslås bli upphävd. I EU-lagstiftningen och i och med den också i den nationella lagstiftningen ska det införas definitioner av begreppen kryptotillgång, kryptotillgångstjänster och leverantör av kryptotillgångstjänster. Det är således ändamålsenligt att det också i strafflagen görs ändringar för att införa en terminologi som överensstämmer med EU-regleringen. Kryptotillgång är ett huvudbegrepp som även omfattar tillgångsanknutna token och e-pengatoken. I den nationella lagstiftningen har det inte funnits några definitioner av e-pengatoken eller tillgångsanknutna token. Straffbestämmelsen är i fortsättningen tillämplig i större utsträckning på olika typer av kryptotillgångar.

Det föreslås att strafflagens 51 kap. om värdepappersmarknadsbrott ändras. I kapitlet föreskrivs det i fortsättningen både om värdepappersmarknadsbrott och om kryptotillgångsmarknadsbrott. Straffbestämmelserna grundar sig på artikel 111.1 första stycket i MiCA-förordningen, där medlemsstaterna ges handlingsutrymme att vid sidan av administrativa sanktioner föreskriva om straffrättsliga påföljder. I bestämmelsen föreskrivs det om medlemsstaternas skyldighet att ge behöriga myndigheter befogenhet att vidta lämpliga administrativa sanktioner och andra

administrativa åtgärder för överträdelser av vissa artiklar i MiCA, såsom artiklarna 88–92 om marknadsmissbruk och offentliggörande av insiderinformation. Möjligheten att föreskriva om straffrättsliga påföljder för samma gärningar uttrycks i bestämmelsen genom att införandet av administrativa påföljder inte begränsar medlemsstaternas möjligheter att tillämpa straffrättsliga påföljder.

Vid sidan av administrativa påföljder föreslås det straffbestämmelser för gärningar enligt artiklarna 88–91 i MiCA. I artiklarna föreskrivs det om offentliggörande av insiderinformation, förbud mot insiderhandel, förbud mot olagligt röjande av insiderinformation och förbud mot marknadsmanipulation. Dessutom föreslås det nationella bestämmelser om grovt missbruk av insiderinformation och grov marknadsmanipulation.

De straffrättsliga påföljderna ska kunna tillämpas på sådana gärningar som är allvarligare än gärningar som omfattas av administrativa påföljder. En förutsättning för tillämpning av straffbestämmelsen är uppsåtlighet eller grov oaktsamhet, beroende på hur brottet rubriceras. Vid valet av påföljdssystem kan dessutom beaktas bland annat hur stor vinning som eftersträvs genom gärningen. Det ne bis in idem-problem som eventuellt följer av överlappande påföljdssystem begränsas av 40 § 3 mom. i lagen om Finansinspektionen, enligt vilken påföljdsavgift inte kan påföras en fysisk person för en gärning eller försummelse som enligt lag är straffbar. Enligt bestämmelsen får Finansinspektionen dock påföra påföljdsavgift och avstå från att anmäla ärendet till förundersökningsmyndigheten, om gärningen eller försummelsen med hänsyn till dess menlighet, gärningsmannens skuld sådan den framgår av gärningen, den vinning som erhållits och övriga omständigheter i anslutning till gärningen eller försummelsen anses vara ringa bedömd som en helhet.

De nya straffbestämmelserna har betydelse för förtroendet på marknaden. De nya straffbestämmelserna är motiverade med tanke på att kryptotillgångar kan betraktas som finansiella instrument, varvid bestämmelserna om värdepappersmarknadsbrott i 51 kap. i strafflagen kan tillämpas på gärningen. Eftersom gränsdragningen när en kryptotillgång ska betraktas som ett finansiellt instrument inte alltid kan anses vara tydlig, är det på grund av förutsebarheten i straffrätten motiverat att den straffrättsliga bedömningen av gärningen inte är beroende av om kryptotillgången klassificeras som ett finansiellt instrument eller inte. Bedömningen av instrumentets rättsliga karaktär kan ofta ske i efterhand, och gärningsmannen vet inte nödvändigtvis hur det klassificeras när gärningen begås. Gärningen kan dock annars betraktas som lika allvarlig som ett värdepappersmarknadsbrott. Ekonomisk verksamhet på en handelsplattform för kryptotillgångar skiljer sig inte heller på ett principiellt plan från handel med finansiella instrument på en reglerad marknad eller en multilateral handelsplattform. Därmed bör det inte finnas någon skillnad i gärningens klandervärdhet när det gäller huruvida marknadsmissbruk begås på marknader för kryptotillgångar eller för finansiella instrument. Om det vore möjligt att bestraffa samma gärning endast om instrumentet anses uppfylla definitionen av finansiellt instrument, skulle detta inverka menligt på det allmänna förtroendet på marknaden.

3.14.6 Lotterilagen

Lotterilagens 62 l § gäller förbud mot initiering och genomförande av betalningstransaktioner. Polisstyrelsen ska enligt lagens 62 l § 1 mom. föra en förteckning som finns tillgänglig i ett allmänt datanät i maskinläsbar form över sådana anordnare av penningspel som marknadsför penningspel i strid med 62 § 2 mom. 1 punkten och vilkas anordnande av penningspel Polisstyrelsen har förbjudit med stöd av 62 a §. Enligt 62 l § 2 mom. får en betaltjänstleverantör inte genomföra eller initiera en betalningstransaktion som gäller penningspelande och där betalaren är en fysisk person i egenskap av spelare och betalningsmottagaren en i 1 mom. avsedd

anordnare av penningsspel. Enligt 62 l 3 mom. gäller vad som föreskrivs i 2 mom. även tjänster som hänför sig till virtuell valuta och som tillhandahålls av en tillhandahållare av virtuell valuta samt användning av virtuell valuta som bytesmedel.

Enligt 62 m § 1 mom. i lotterilagen kan Polisstyrelsen förbjuda initiering och genomförande av betalningstransaktioner som gäller penningsspel, om betaltjänstleverantören eller tillhandahållaren av virtuell valuta bryter mot det förbud som anges i 62 l §. Enligt 62 m § 2 mom. kan förbudet riktas mot betaltjänstleverantören eller tillhandahållaren av virtuell valuta.

I lotterilagen används termerna virtuell valuta, tillhandahållare av virtuella valutor och tjänster som hänför sig till virtuell valuta. I EU-lagstiftningen och i och med den också i den nationella lagstiftningen ska det införas definitioner av begreppen kryptotillgång, kryptotillgångstjänster och leverantör av kryptotillgångstjänster. Det är således ändamålsenligt att det också i lotterilagen görs ändringar av teknisk natur för att införa en terminologi som överensstämmer med EU-regleringen.

3.14.7 Lagen om ett övervakningssystem för bank- och betalkonton

Lagen om ett övervakningssystem för bank- och betalkonton trädde i kraft den 1 maj 2019. Till skillnad från EU:s penningtvättsdirektiv (2018/843/EU) omfattar tillämpningsområdet för lagen om ett övervakningssystem för bank- och betalkonton enligt 1 § 3 mom. också tillhandahållare av virtuella valutor. Enligt 2 § 1 punkten i lagen avses med register över bank- och betalkonton ett register där uppgifter samlas om kunder som har bank- och betalkonton i betalningsinstitut, institut för elektroniska pengar och i kreditinstitut med ett i 4 § 1 mom. avsett och av Finansinspektionen beviljat undantagstillstånd samt om kunder i tillhandahållare av virtuella valutor. Enligt 2 § 7 punkten i lagen avses med tillhandahållare av virtuella valutor en sådan person som avses i 2 § i lagen om tillhandahållare av virtuella valutor (572/2019). Enligt 5 § 2 mom. är syftet med registret över bank- och betalkonton att ta emot och lagra samt i enlighet med 7 § 1 mom. lämna ut sådana uppgifter som avses i 6 § 2 och 3 mom. och som lämnats av betalningsinstitut, institut för elektroniska pengar och tillhandahållare av virtuella valutor samt sådana uppgifter som avses i 6 § 3 mom. och som lämnats av kreditinstitut.

Enligt lagens 6 § 1 mom. ska betalningsinstitut, institut för elektroniska pengar och tillhandahållare av virtuella valutor trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av information lämna Tullen de uppgifter som avses i 2 mom. Betalningsinstitut, institut för elektroniska pengar och tillhandahållare av virtuella valutor kan administrera ett i 4 § avsett datasöksystem för betalkonton, varvid de uppgifter som avses i 2 mom. i denna paragraf utlämnas via datasöksystemet.

I lagens 6 § 2 mom. föreskrivs det om uppgifter som ska införas i registret över bank- och betalkonton om sådana kunder i betalningsinstitut, institut för elektroniska pengar och tillhandahållare av virtuella valutor som enligt 3 kap. 2 § i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism ska identifieras. Enligt 2 punkten ska i registret över bank- och betalkonton införas fullständigt namn, födelsetid och finsk personbeteckning eller, om sådan saknas, medborgarskap för kontoinnehavaren och den som har rätt att använda kontot samt kunderna hos en tillhandahållare av virtuella valutor eller, om kontoinnehavaren eller en kund hos en tillhandahållare av virtuella valutor är en juridisk person, dess fullständiga namn, registernummer, registreringsdag och registermyndighet samt alla hos den juridiska personen som har rätt att använda kontot och sådana uppgifter om dem som ovan nämns för fysiska personer.

Enligt 7 § 3 mom. får Tullen till behöriga myndigheter och kreditinstitut, betalningsinstitut, institut för elektroniska pengar och tillhandahållare av virtuella valutor lämna ut logguppgifter som gäller den behöriga myndigheten, betalningsinstitutet, institutet för elektroniska pengar eller tillhandahållaren av virtuella valutor i fråga för uppföljning och övervakning av dess egen verksamhet. Innan uppgifterna lämnas ut ska till Tullen lämnas en utredning om hur användningen och skyddet av de utlämnade uppgifterna kommer att ordnas.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

Det föreslås att lagen om tillhandahållare av virtuella valutor upphävs och i stället för den föreslås en ny lag om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar. I och med den föreslagna lagen övergår man till att använda begreppen kryptotillgångar och kryptotillgångstjänster i enlighet med MiCA och även i övrigt en helt enhetlig terminologi med MiCA. I och med att den nationella lagen upphävs ska utgivning av andra kryptotillgångar än tillgångsanknutna token och e-pengatoken och utbyte av virtuell valuta mot nyttigheter inte längre omfattas av registreringskyldighet. Dessa omfattas inte av auktorisationskraven i MiCA, men i avdelning II i MiCA finns bestämmelser om erbjudande till allmänheten av andra kryptotillgångar än tillgångsanknutna token eller e-pengatoken.

I den nya lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar tas det in bestämmelser som är nödvändiga för att genomföra MiCA. Dessa gäller till exempel behövliga tillsynsbefogenheter, administrativa och straffrättsliga påföljder, rätt att söka ändring i beslut om auktorisation och tystnadsplikt till den del bestämmelser om dem inte finns eller föreslås i lagen om Finansinspektionen och i strafflagen. I den nya lagen föreslås det också bestämmelser om skadeståndsansvar för tjänsteleverantörer och medlemmar i ledningsorgan.

Det föreslås att lagen om Finansinspektionens tillsynsavgift ändras så att den beaktar att leverantörer av kryptotillgångstjänster genom MiCA blir auktoriserade tillsynsobjekt i stället för att omfattas av det nuvarande registreringskravet och att skyldigheterna i och med regleringen och således tillsynsuppgifterna ökar. Vid sidan av nuvarande grundavgift föreslås en proportionell tillsynsavgift. Den proportionella tillsynsavgiften för leverantörer av kryptotillgångstjänster bestäms på grundval av tjänsteleverantörens omsättning och uppgår till 0,3616 procent. Grundavgiften ska enligt förslaget vara 8 220 euro.

I kreditinstitutslagen, lagen om investeringstjänster, lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet, lagen om placeringsfonder, lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder och lagen om handel med finansiella instrument föreslås informativa hänvisningar om att bestämmelser om dessa aktörers rätt att tillhandahålla tjänster enligt EU-förordningen om marknader för kryptotillgångar med stöd av anmälan finns i den förordningen.

Det föreslås att lagen om penninginsamlingar, lotterilagen och strafflagen ändras så att man i fortsättningen använder begreppet kryptotillgång i stället för virtuell valuta och begreppet leverantör av kryptotillgångstjänster i stället för tillhandahållare av virtuella valutor. Dessa ändringar motsvarar utvecklingen i EU-lagstiftningen, där begreppet kryptotillgångar har börjat användas i stället för virtuella valutor. Det föreslås att 51 kap. i strafflagen ändras så att dess bestämmelser i fortsättningen också omfattar missbruk på marknaden för kryptotillgångar.

Enligt MiCA får leverantörer av kryptotillgångstjänster som tillhandahöll sina tjänster i enlighet med tillämplig lag före den 30 december 2024 fortsätta att göra detta till och med den 1 juli

2026 eller till dess att de har beviljats eller nekats en auktorisation enligt artikel 63, beroende på vilket som inträffar först. Medlemsstaterna får besluta att inte tillämpa övergångsordningen för leverantörer av kryptotillgångstjänster eller att förkorta dess varaktighet, om de anser att deras nationella regelverk som var tillämpligt före den 30 december 2024 är mindre strikt. Vid den nationella beredningen beslutades det att ytterligare övergångsperiod föreslås endast för tillhandahållare av virtuella valutor som tillhandahåller tjänster i anslutning till virtuella valutor och som ansöker om auktorisation för kryptotillgångstjänster enligt MiCA. Dessa aktörer kan utnyttja en övergångsperiod på sex månader som syftar till att säkerställa att Finansinspektionen har tillräckligt med tid för att behandla ansökningarna.

I tillämpningsområdet för penningtvättslagen föreslås det att begreppet tillhandahållare av virtuella valutor stryks och ersätts med leverantörer av kryptotillgångstjänster i syfte att förenhetliga terminologin. Det föreslås att hänvisningarna i penningtvättslagen till den tidigare förordningen om betalningsuppgifter, som i lagen kallas förordningen om information om betalaren, ändras så att det hänvisas till den nya förordningen. Den ska i fortsättningen kallas förordningen om betalningsuppgifter, som är ett mer informativt namn. Till penningtvättslagen fogas dessutom bestämmelser som anknyter till de ändringar av penningtvättsdirektivet som ingår i TFR, såsom fristående adresser och korrespondentförbindelser för leverantörer av kryptotillgångstjänster.

I denna proposition föreslås det att 1 kap. 4 § 1 mom. 11 punkten underpunkt j ändras så att begreppet internationell sammanslutning ändras till begreppet internationell organisation.

Därtill föreslås det att 1 kap. 4 § 1 mom. 11 punkten underpunkt j ändras så att underpunkten tillämpas förutom på direktörer, biträdande direktörer och styrelseledamöter i en internationell organisation också på ledamöter i organ som motsvarar styrelsen. I propositionen föreslås det därtill att 1 kap. 4 § 1 mom. 11 punkten underpunkt j ändras så att betydande offentliga uppdrag också är uppdragen som direktör, biträdande direktör och styrelseledamot vid en internationell organisations verksamhetsställe.

I propositionen föreslås det att det till 3 kap. i penningtvättslagen fogas en ny 13 b §, enligt vilken utrikesministeriet ska begära att en internationell organisation upprättar och uppdaterar en förteckning över betydande offentliga uppdrag vid organisationens verksamhetsställe i Finland. Dessutom föreslås det att utrikesministeriet ska lämna förteckningen till finansministeriet utan obefogat dröjsmål.

I propositionen föreslås det dessutom att bemyndigandet att utfärda förordning i 1 kap. 4 § 2 mom. i penningtvättslagen ändras så att närmare bestämmelser om de betydande offentliga uppdrag som avses i 1 mom. 11 punkten utfärdas genom förordning av statsrådet till den del det är fråga om inhemska betydande offentliga uppdrag. Dessutom ändras bemyndigandet att utfärda förordning så att det genom förordning också kan utfärdas närmare bestämmelser om de organisationer som avses i 1 mom. 11 punkten där betydande offentliga uppdrag sköts, till den del det är fråga om inhemska betydande offentliga uppdrag.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

Marknaden för kryptotillgångar har uppstått successivt i och med Bitcoin som lanserades 2009. Det finns för närvarande tusentals olika kryptotillgångar, men en del av de utgivna

kryptotillgångarna är inte i aktiv användning. Det totala värdet av marknaden för kryptotillgångar uppskattades i april 2024 till cirka 2,5 biljoner US-dollar.⁸

Marknaden för kryptotillgångar är till sin karaktär ganska koncentrerad. Till exempel uppskattas Bitcoin och Ethereum sammanlagt stå för så mycket som 70 procent av hela marknaden för kryptotillgångar, mätt i marknadsvärde. Det finns dock utmaningar när det gäller tillförlitligheten och noggrannheten hos data som rör kryptotillgångsmarknaden och uppskattningarna bör tas med försiktighet. De väsentligaste fördelarna med kryptotillgångar kan anses vara till exempel billigare och snabbare gränsöverskridande betalningar, en mer integrerad finansmarknad och ökad finansiell delaktighet.⁹

Marknaden för kryptotillgångar befinner sig för närvarande i en utvecklingsfas och branschen kan förändras avsevärt i och med den nya EU-regleringen. I Finland finns det 12 tillhandahållare av virtuella valutor som tillhandahåller kryptotillgångstjänster som omfattas av MiCA. Utöver detta finns det ett institut för elektroniska pengar som kommer att omfattas av skyldigheterna enligt MiCA. Det finns inga exakta uppgifter om antalet kryptotillgångstjänster inom EU. Det finns uppskattningsvis cirka 700 tjänster för utbyte av kryptotillgångar världen över¹⁰.

4.2.1 Ekonomiska konsekvenser

4.2.1.1 Konsekvenser för hushållen

Det finns inga exakta uppgifter om antalet hushåll som investerar i kryptotillgångar. Enligt Finansinspektionens uppgifter har finländska tillhandahållare av virtuella valutor sammanlagt cirka 100 000 kunder. Enligt en undersökning av Europeiska kommissionen¹¹ har 9 procent av finländarna ägt kryptotillgångar under de senaste två åren. Det finns inga exakta uppgifter om antalet investerare. Utifrån kommissionens utredning och uppgifterna från Finansinspektionen kan man dock sluta sig till att ett stort antal finländare anlitar andra än inhemska leverantörer av kryptotillgångstjänster. Av de uppgifter som finns att tillgå kan man inte sluta sig till hur stor andel av de hushåll som investerar i kryptotillgångar som anlitar tjänsteleverantörer utanför EES och som inte heller i fortsättningen nödvändigtvis kommer att omfattas av MiCA.

Investerarskydd

Hushållen har inte nödvändigtvis särskilt goda möjligheter att bedöma till exempel om aktörerna har infört lämpliga policyer och förfaranden. Kravet på auktorisation för företag som tillhandahåller kryptotillgångstjänster kan därför förbättra nivån på investerarskyddet, eftersom man under auktorisationsprocessen noggrant går igenom företagets verksamhet och säkerställer att det uppfyller kraven i lagstiftningen.

MiCA förbättrar investerarnas rätt till information avsevärt. Kravet på auktorisation och skyldigheten att lämna uppgifter i MiCA eliminerar dock inte de potentiellt mycket stora risker

⁸ <https://coinmarketcap.com/charts/>

⁹ IMF, 2023, g20 note on the macrofinancial implications of crypto assets

¹⁰ <https://coinmarketcap.com/rankings/exchanges/>

¹¹ Monitoring the level of financial literacy in the EU,
<https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2953>

som är förknippade med investeringar i kryptotillgångar. Kryptotillgångar är ofta förknippade med till exempel betydande värdefluktuationer.

Tillgången till tillförlitlig information har också upplevts som en utmaning på kryptotillgångsmarknaden. I sin konsekvensbedömning har kommissionen till exempel påpekat att de nuvarande vitböckerna om kryptotillgångar varierar avsevärt i fråga om kvalitet, transparens och presentation av risker. Eftersom vitböckerna ofta har innehållit överdriven eller vilseledande information är det möjligt att investerare eller konsumenter inte har förstått de rättigheter och risker som är knutna till kryptotillgångarna. Konsumenterna kan därför ha lidit stora förluster genom att köpa kryptotillgångar som lämpar sig dåligt för deras behov och riskprofil. I och med MiCA är minimiinnehållet i vitböcker om kryptotillgångar reglerat och vitböckerna måste offentliggöras innan kryptotillgångarna tas upp till handel. Detta kan förbättra investerarnas möjligheter att få information och deras medvetenhet om till exempel de risker som är förknippade med kryptotillgångar.

Ur investerarnas synvinkel kan de bestämmelser som förhindrar marknadsmissbruk och kravet på offentliggörande av insiderinformation förbättra förtroendet för kryptotillgångsmarknaden och effektiviteten på marknaden när investeringsbesluten grundar sig på tillförlitlig och aktuell information.

Skärpta åtgärder för kundkontroll

I propositionen föreslås det att 1 kap. 4 § 1 mom. 11 punkten underpunkt j ändras så att begreppet internationell sammanslutning ändras till begreppet internationell organisation. Dessutom föreslås det att definitionen av person i politiskt utsatt ställning i internationella organisationer utvidgas så att den också gäller ledamöter i organ som motsvarar styrelsen. Ändringen av definitionen av internationell organisation ökar antalet internationella organisationer som omfattas av lagens tillämpningsområde och på detta sätt utvidgas definitionen av person i politiskt utsatt ställning. Genom att ledamöter i organ som motsvarar styrelsen inkluderas i definitionen av personer i politiskt utsatt ställning utvidgas också definitionen av dessa personer.

De föreslagna ändringarna påverkar således ställningen för hushåll där någon är en person i politiskt utsatt ställning eller en sådan persons familjemedlem eller medarbetare och har uppdrag som direktör, biträdande direktör eller ledamot i styrelsen eller något motsvarande organ i en internationell organisation eller vid en internationell organisations verksamhetsställe. På personer i politiskt utsatt ställning och deras familjemedlemmar och på medarbetare till personer i politiskt utsatt ställning tillämpas skärpta åtgärder för kundkontroll enligt 3 kap. 10 § 1 mom. 1 punkten och 13 § i penningtvättslagen. Genom statsrådets förordning om åtgärder för kundkontroll och om riskfaktorer vid förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (929/2021) har närmare bestämmelser utfärdats om skärpta åtgärder för kundkontroll.

De skärpta åtgärderna för kundkontroll gäller till exempel identifiering av kunden, kontroll av kundens identitet och behandling av personuppgifter i samband med dessa. Skärpta åtgärder för kundkontroll förutsätter att den rapporteringsskyldiga tillämpar ett särskilt omsorgsfullt förfarande, vilket bland annat innebär en mer omfattande utredning och dokumentation om kundens verksamhet och användning av tjänsterna än normalt. Detta kan ha indirekta ekonomiska konsekvenser för hushållen. Ur kundens synvinkel kan detta innebära att tillgången till tjänster fördröjs, vilket kan medföra kostnader för kunden. Dessutom kan kunden själv bli tvungen att bekosta mer omfattande utredningar och dokumentation.

4.2.1.2 Konsekvenser för företagen

Konsekvenser av MiCA för tillhandahållare av virtuella valutor

De största konsekvenserna av MiCA och därmed också av regeringens proposition uppstår för företag som är verksamma i branschen. I januari 2024 fanns det i Finansinspektionens förteckning över tillsynsobjekt 12 tillhandahållare av virtuella valutor och två institut för elektroniska pengar som i sin verksamhet utnyttjar blockkedjeteknik.

I regeringens proposition föreslås det att lagen om tillhandahållare av virtuella valutor upphävs och att den ersätts dels av EU-lagstiftning, dels genom förslagen i regeringens proposition. Leverantörer av kryptotillgångstjänster enligt MiCA måste i fortsättningen ha auktorisation om de vill fortsätta att tillhandahålla tjänster.

MiCA skärper skyldigheterna för leverantörer av kryptotillgångstjänster jämfört med nuläget. De ändringar som förordningen medför för utgivare av e-pengatoken är mindre och gäller främst skyldigheten att offentliggöra en vitbok om kryptotillgångar. De tillhandahållare av virtuella valutor som är registrerade hos Finansinspektionen har olika affärsmodeller, vilket innebär att konsekvenserna för olika aktörer kan skilja sig avsevärt från varandra. Anpassningen till den nya lagstiftningen medför kostnader av engångskaraktär för aktörerna. Kostnader uppstår av bland annat anpassningen till den nya regleringen, utarbetandet av den dokumentation som regleringen förutsätter och processen för ansökan om auktorisation. MiCA kan också medföra behov av mindre ändringar i tjänsteleverantörernas system, särskilt i kundgränssnittet.

Utöver engångskostnader kommer de nya skyldigheterna också att medföra kostnader av kontinuerlig karaktär. I praktiken kan ökande skyldigheter och en närmare avgränsning av verksamhetssätten påverka lönsamheten för tillhandahållandet av kryptotillgångstjänster. Samtidigt gör MiCA det betydligt lättare att bedriva verksamhet utanför Finland. Möjligheten att tillhandahålla kryptotillgångstjänster med stöd av anmälan kan ge företagen nya kunder och därigenom ny affärsverksamhet. MiCA kommer sannolikt att minska den rättsliga osäkerheten för företag som tillhandahåller kryptotillgångar och tjänster i anslutning till dem och förtydliga regleringen, särskilt om verksamheten utvidgas till flera medlemsstater. I fortsättningen behöver företagen alltså inte känna till lagstiftningen i olika länder eftersom spelreglerna är desamma i alla EU-länder, och på så sätt kan utredningskostnaderna bli lägre.

Samtidigt kan MiCA försätta europeiska tjänsteleverantörer i en svagare ställning i förhållande till områden där tillhandahållandet av kryptotillgångstjänster inte regleras alls eller där regleringen är betydligt svagare än MiCA. De företag som intervjuades i samband med lagberedningen ansåg att bestämmelsen i artikel 61 i MiCA om tillhandahållande av kryptotillgångstjänster uteslutande på kundens eget initiativ är en utmaning. Om ett tredjelandsföretag tillhandahåller kryptotillgångstjänster uteslutande på initiativ av en person som är etablerad i unionen, bör kryptotillgångstjänsterna inte betraktas som tillhandahållna i unionen. Det är möjligt att en del av de företag som för närvarande är verksamma i EES-området i fortsättningen kommer att flytta sin verksamhet till tredjeländer, med hänvisning till att tillhandahållandet av tjänster sker på kundernas eget initiativ.

Leverantörer av kryptotillgångstjänster ska i fortsättningen ha de försiktighetsarrangemang som anges i artikel 67 i MiCA. Beroende på vilken typ av tjänst som tillhandahålls är minimikapitalkravet antingen 50 000, 125 000 eller 150 000 euro eller en fjärdedel av de fasta omkostnaderna för det föregående året. Utgivare av tillgångsanknutna token ska vid alla tidpunkter ha en kapitalbas i enlighet med artikel 35 i MiCA på minst 350 000 euro eller 2

procent av det genomsnittliga värdet av reservtillgångarna eller en fjärdedel av de fasta omkostnaderna för det föregående året. I samband med lagberedningen har man inte identifierat några finländska tjänsteleverantörer som ger ut kryptotillgångar som påminner om tillgångsanknutna token. Det finns inga bestämmelser om kapitaltäckningskrav för utgivare av e-pengatoken i MiCA, utan på dem tillämpas bestämmelserna i lagen om betalningsinstitut. MiCA medför alltså inga ändringar i kapitaltäckningskraven för utgivare av e-pengatoken. MiCA påverkar institut för elektroniska pengar som utnyttjar blockkedjeteknik i sin verksamhet framför allt genom informationsskyldigheterna. Dessa aktörer ska i fortsättningen utarbeta en vitbok om e-pengatoken som uppfyller kraven i MiCA och följa förordningens bestämmelser om marknadsföringsmaterial.

Det är svårt att uppskatta andra kostnader som de nya skyldigheterna medför för företagen eftersom de varierar beroende på vilken typ av tjänst som tillhandahålls. De företag som intervjuades i samband med lagberedningen uppgav att MiCA orsakar dem framför allt personalkostnader som gäller utbildning om regleringen, ansökan om auktorisation enligt MiCA, utarbetande av den dokumentation som regleringen kräver och uppdatering av processerna. Vissa mindre systemuppdateringar kan behöva göras i kundgränssnittet. Det var svårt för företagen att vid tiden för intervjuerna under hösten 2023 göra exakta uppskattningar av kostnaderna, eftersom alla utkast till tekniska standarder för tillsyn som skulle utarbetas med stöd av MiCA ännu inte var tillgängliga. Behovet av arbetsinsatser uppskattades vara allt från några månadsverken till några årsverken.

Vid bedömningen av konsekvenserna av propositionen har ändringarna av tillsynsavgifternas belopp granskats. Jämförelsen baserar sig på de högsta tillsynsavgifter som den gällande tillsynsavgiftslagen tillåter. De föreslagna konsekvenserna i fråga om den proportionella avgiften är de högsta belopp som tillsynsavgifterna för de avgiftsskyldiga som mest kan uppgå till. De faktiska tillsynsavgifter som tas ut bestäms på basis av Finansinspektionens faktiska verksamhetsutgifter. Tillsynsavgiften för tillhandahållare av virtuella valutor är enligt lagen om Finansinspektionens tillsynsavgifter en grundavgift på 2 740 euro. I regeringens proposition föreslås det att grundavgiften för tillhandahållare av virtuella valutor ersätts med en kombination av grundavgiften för tillhandahållare av kryptotillgångar och en proportionell avgift. För dessa aktörer föreslås en grundavgift på 8 220 euro och en proportionell avgift på 0,3616 procent av omsättningen. En höjning av det maximibelopp som kan tas ut av aktörerna i form av avgifter innebär en höjning av grundavgiften med 5 480 euro. Avgifterna ökar dessutom med ett belopp som bestäms av den proportionella avgiftsprocentsatsen. Finländska leverantörer av kryptotillgångstjänster är i regel små företag i startskedet av sin verksamhet. Deras omsättning har varierat från hundratusentals till cirka 25 miljoner euro, vilket innebär att den proportionella avgiften som högst blir cirka 90 000 euro. Modellen med proportionella avgifter tar bättre hänsyn till att aktörerna inom branschen ofta är unga företag. Grundavgiften för utgivare, tillhandahållare och aktörer inom kryptotillgångssektorn föreslås vara 4 110 euro. För utgivare av tillgångsanknutna token föreslås en grundavgift på 33 000 euro. För närvarande är inga sådana aktörer verksamma i Finland, och inte heller i Europa i någon större utsträckning. I synnerhet avgifterna för utgivare av tillgångsanknutna token kan behöva ses över om sådana aktörer etablerar sig i Finland och man får erfarenheter av tillsyn över dem i praktiken.

Bland tillhandahållare av virtuella valutor är utgivare av virtuella valutor i fortsättningen inte sådana leverantörer av kryptotillgångstjänster som avses i MiCA. De är inte heller ansvariga enheter enligt penningtvättsdirektivet. Detsamma gäller för växelplattformar som växlar virtuella valutor till någon annan nyttighet eller någon annan nyttighet till virtuell valuta. För erbjudande till allmänheten eller upptagande till handel av en ny kryptotillgång krävs det dock att en vitbok om kryptotillgångar anmäls till den behöriga myndigheten. Antalet utgivningar av kryptotillgångar kan öka på grund av att utgivning i fortsättningen inte förutsätter att

penningtvättslagstiftningen följs och eftersom utgivning, utom i fråga om tillgångsanknutna token, inte kräver uttryckligt godkännande av den behöriga myndigheten.

Konsekvenser av MiCA för aktörer som i fortsättningen får tillhandahålla kryptotillgångstjänster med stöd av anmälan

Vissa finansiella enheter får tillhandahålla kryptotillgångstjänster enligt MiCA med stöd av deras nuvarande auktorisation, så länge som aktören lämnar en sådan anmälan om tillhandahållande av tjänsterna som uppfyller kraven i MiCA. Enligt artikel 60 i MiCA får kreditinstitut i fortsättningen tillhandahålla kryptotillgångstjänster med stöd av anmälan. Kreditinstitutens rätt att tillhandahålla kryptotillgångstjänster är inte begränsad till vissa kategorier av tjänster. Värdepapperscentraler, värdepappersföretag, institut för elektroniska pengar, förvaltningsbolag för fondföretag och AIF-förvaltare samt marknadsoperatörer som auktoriserats enligt direktiv 2014/65/EU får i enlighet med sin auktorisation tillhandahålla tjänster som definieras närmare i artikel 60 i MiCA med stöd av anmälan.

De finansiella enheter som förtecknas i artikel 60 i MiCA kan således i fortsättningen tillhandahålla de kryptotillgångstjänster som anges i artikeln, om de underrättar myndigheterna om tillhandahållandet av tjänsten i enlighet med artikel 60. Detta kan skapa nya affärsmöjligheter för företag som förtecknas i artikel 60. Samtidigt klargör artikeln vilken typ av affärsverksamhet som kan anses vara tillåten för dessa finansiella enheter. Det kommer i fortsättningen att tas ut extra tillsynsavgifter hos dessa aktörer för tillhandahållande av kryptotillgångstjänster.

De finansiella enheter som förtecknas i artikel 60 i MiCA har varit involverade i kryptotillgångsverksamhet i mycket liten utsträckning. Finansinspektionen har registrerat två AIF-förvaltare som förvaltar en fond som investerar i kryptotillgångar. Finansinspektionen har beviljat auktorisation för två institut för elektroniska pengar som i sin verksamhet utnyttjar blockkedjeteknik. Flera av de tillhandahållare av virtuella valutor som intervjuades i samband med lagberedningen ansåg det sannolikt att MiCA ökar intresset för kryptotillgångsmarknaden bland traditionella finansiella enheter. Kundernas efterfrågan ansågs i synnerhet rikta sig mot tjänster för förvaring av kryptotillgångar. Det är dock svårt att bedöma hur mycket de finansiella enheternas intresse för kryptotillgångsmarknaden ökar av de möjligheter som artikel 60 medför. Det antas att de finansiella enheternas beslut inte bara påverkas av hur lagstiftningen utvecklas utan också av den allmänna utvecklingen på kryptotillgångsmarknaden.

Konsekvenser för aktörerna av TFR

TFR förutsätter att leverantörer av kryptotillgångstjänster samlar in och delar information om personer som skickar och tar emot kryptotillgångar via deras tjänster.

Enligt de intervjuer med leverantörer av kryptotillgångstjänster som hölls vid beredningen av propositionen är det omöjligt att förmedla de uppgifter som krävs i TFR vid realtidsöverföringar mellan leverantörer av kryptotillgångstjänster som en del av överföringen av medel. Dessutom bör det beaktas att man i fråga om överföringar till en personlig plånbok, vilka inte omfattas av regleringen, i praktiken måste lita på kundens anmälan. Om kunderna meddelar att de överför kryptotillgångar till sin personliga plånbok kan detta inte verifieras. Eftersom det är mycket lätt att lägga till en ny adress för en ny transaktion i en blockkedja, kommer en överföring av medel till en sådan adress på sätt och vis att gå ut i tomt intet och först när medlen överförs vidare kan adressen kopplas till en viss aktör genom blockkedjeanalys. Sådan spekulation kan konstateras först efter en mycket lång tid i efterhand.

Generellt kan det konstateras att TFR verkar ge upphov till många problem för tjänsteleverantörerna. För att uppfylla kraven i TFR måste betydande tekniska investeringar göras och tjänsteleverantörerna har ännu inte någon exakt plan för de behövliga ändringarna. Arbetsmängden och kostnaderna är större än vad som följer av MiCA, uppskattningsvis hundratusentals euro. Det finns ännu inga färdiga tekniska lösningar och när dessa hittas tar det att ta dem i produktion. Det finns också farhågor som gäller behandlingen av personuppgifter, till exempel verkar det vara besvärligt att överföra uppgifter mellan olika tjänsteleverantörer (från en kryptotillgångstjänst till en annan) och det måste sannolikt genomföras via en egen kanal. Tjänsteleverantörerna har farhågor om hur detta kan genomföras på ett informationssäkert sätt utan att äventyra personuppgifter. I huvudsak förväntar sig aktörerna att externa tjänsteleverantörer ska kunna utveckla en lösning för efterlevnad. Tjänsteleverantörerna hyser tvivel om huruvida alla arrangemang kommer att hinna införas inom den tidsram som krävs för tillämpningen av TFR.

Myndigheterna har konstaterat att tillgången till information i nuläget redan är på en heltäckande nivå på de områden som omfattas av den kommande regleringen. Myndigheterna anser att det finns ett potentiellt hot om försämrade tillgång till information, eftersom regleringen inte påverkar de områden om vilka det inte heller nu fås information.

När det gäller samråden om konsekvensbedömningar kan det sammanfattningsvis konstateras att TFR innehåller skyldigheter som är svåra att fullgöra och kan bli ganska kostsamma. Det verkar som om förordningen egentligen inte kommer att medföra några betydande fördelar förän samma regler följs globalt och kategorin så kallade privata kryptotillgångar förbjuds. Privata kryptotillgångar är kryptotillgångar som kan dölja transaktioner i en blockkedja. Vissa privata kryptotillgångar skyddas, det vill säga krypteras automatiskt all data, medan vissa andra möjliggör kryptering om användaren så önskar.

Rapporteringsskyldiga enligt penningtvättslagen

Det bedöms att förslagen i propositionen som gäller internationella organisationers betydande offentliga uppdrag har konsekvenser för rapporteringsskyldigheten enligt penningtvättslagen. Som kunder till rapporteringsskyldiga omfattas personer som sköter betydande offentliga uppgifter, det vill säga personer i politiskt utsatt ställning och deras familjemedlemmar och medarbetare, av skärpta åtgärder för kundkontroll enligt 3 kap. 13 § i penningtvättslagen. Det här kräver att den rapporteringsskyldiga tillämpar ett särskilt omsorgsfullt förfarande i kundförhållandet. Förslaget förutsätter funktionella och datatekniska ändringar för de rapporteringsskyldiga, och därför bör tillräcklig övergångstid reserveras för genomförandet av ändringarna i 1 kap. 4 § 1 mom. 11 punkten underpunkt j i penningtvättslagen.

Övriga konsekvenser för företag

Regeringens proposition bedöms inte ha några betydande konsekvenser för den övriga företagssektorn. Konsekvenserna för de företag som verkar som investerare påminner om konsekvenserna för hushållen. Till följd av ändringarna förbättras till exempel investerarnas tillgång till information om olika kryptotillgångars egenskaper. Dessutom kan de föreslagna ändringarna påverka utbudet av investeringsobjekt, i och med att en del tjänsteleverantörer inom EES-området sannolikt i fortsättningen kommer att tillhandahålla sina tjänster i Finland med stöd av anmälan.

4.2.1.3 Konsekvenser för internationella organisationer

De förslag i propositionen som gäller internationella organisationers betydande offentliga uppdrag bedöms ha konsekvenser för dessa organisationers verksamhet. Skyldigheten för internationella organisationer att på begäran av utrikesministeriet upprätta och uppdatera en förteckning över betydande offentliga uppdrag vid organisationens verksamhetsställe i Finland ökar de internationella organisationernas administrativa börda, och förslaget medför också administrativa kostnader för organisationerna. Dessa konsekvenser kan dock bedömas vara små eftersom det inte är fråga om någon tung förpliktelse och antalet internationella organisationer som omfattas av den är litet¹².

4.2.1.4 Konsekvenser för de offentliga finanserna

Regeringens proposition har inga konsekvenser för de offentliga finanserna eller för statsbudgeten.

Konsekvenser av TFR för bekämpningen av penningtvätt och av finansiering av terrorism

Syftet med den omarbetade TFR-förordningen är att förbättra spårbarheten för överföringar av medel och kryptotillgångar för att förhindra, upptäcka och utreda penningtvätt och finansiering av terrorism genom att säkerställa att uppgifterna vidarebefordras genom hela betalningskedjan eller kedjan för överföring av kryptotillgångar. Om tjänsteleverantörerna uppfyller kraven i TFR kan det antas att uppgifternas spårbarhet förbättras.

Samtidigt anser de behöriga myndigheterna att tillgången till uppgifter om överföringar av kryptotillgångar redan i nuläget i huvudsak har varit god. Om kraven i TFR leder till att tjänsteleverantörer flyttar till länder utanför EU för att undgå kraven kan det försvåra tillgången till information och därmed förhindrandet, upptäckten och utredningen av penningtvätt och av finansiering av terrorism.

4.2.1.5 Konsekvenser för samhällsekonomin och en helhetsbedömning av konsekvenserna

De föreslagna ändringarna har inga särskilda samhällsekonomiska konsekvenser på kort sikt, med undantag för små konsekvenser för finansieringen av företag. De aktörer som intervjuades i samband med lagberedningen lyfte fram att det omfattande EU-regelverk som MiCA skapar kan öka intresset för kryptotillgångar hos institutionella investerare och aktörer inom finanssektorn i vidare bemärkelse, eftersom branschen kommer att omfattas av en tydlig och enhetlig reglering. Tillämpningen av MiCA kan öka intresset för investeringar i kryptotillgångar och öka kopplingarna mellan den traditionella finanssektorn och marknaden för kryptotillgångar, om traditionella aktörer inom finanssektorn börjar tillhandahålla kryptotillgångstjänster. De samhällsekonomiska konsekvenserna av de ökande kopplingarna syns åtminstone inte på kort sikt och det är svårt att bedöma dem på lång sikt.

Det är möjligt att stora finansmarknadsaktörer på längre sikt kommer att ta i bruk system som bygger på blockkedjeteknik. I detta scenario är valet mellan en öppen och en sluten blockkedjelösning avgörande för frågor som gäller finansiell stabilitet. Den allmänna

¹² Vid den tidpunkt propositionen utarbetades fanns det tio internationella organisationer med verksamhetsställen i Finland (Utrikesministeriet: Representation of international organisations in Finland. Kan läsas på: <https://um.fi/representation-of-international-organisations-in-finland>).

spridningen av tjänster som bygger på en öppen blockkedja har hindrats av flera olösta problem som begränsar tillväxten under de närmaste åren. De som administrerar öppna blockkedjor har en avgörande inverkan på hur systemet fungerar, men de har sällan kunnat identifierats. I och med tillämpningen av MiCA riktas regleringen och tillsynen inte mot dessa administratörer, vilket kan leda till hot mot den finansiella stabiliteten. I slutna blockkedjor kan administratörerna identifieras, och på basis av detta kan riskerna bedömas och aktörerna kan ta bättre hänsyn till dem. MiCA fokuserar på reglering av enskilda aktörer, men beaktar inte branschens koncentration och teknikrelaterade risker. De långsiktiga risker som följer av denna risk är svåra att bedöma i praktiken.

4.2.2 Konsekvenser för miljön

Det är svårt att exakt bedöma miljökonsekvenserna av kryptotillgångar på grund av den utvecklingsfas som marknaden befinner sig i och den dåliga tillgången till tillförlitliga data. I kommissionens konsekvensbedömning betonas dock att kryptotillgångars miljöpåverkan i hög grad beror på deras egenskaper, såsom vilken typ av konsensusmekanism som används i blockkedjan, vilket i sin tur påverkar hur mycket energi transaktionerna förbrukar. MiCA ökar transparensen när det gäller miljökonsekvenserna av kryptotillgångar. Det är ytterst upp till investerarna att avgöra om de i fortsättningen väljer kryptotillgångar vars konsensusmekanismer förbrukar mycket el och därmed har en negativ inverkan på miljön.

4.2.3 Konsekvenser för myndigheterna

4.2.3.1 Konsekvenser för Finansinspektionen

Förslaget har konsekvenser för Finansinspektionen, som blir den myndighet som ansvarar för auktorisation och tillsynen över att förordningen om marknader för kryptotillgångar följs. MiCA kommer att öka Finansinspektionens uppgifter med uppskattningsvis cirka tre årsverken.

Bestämmelserna ger Finansinspektionen nya auktoriserade tillsynsobjekt och Finansinspektionens befogenheter ökar väsentligt. Skyldigheterna för registrerade aktörer enligt den gällande nationella lagen och tillsynen över dem har varit betydligt lättare än den behandling av auktorisationsansökningar och tillsyn som kommer att krävas enligt förordningen om marknader för kryptotillgångar. Centrala nya tillsynsområden är till exempel tillsyn över kreditinstitut, bedömning av ledningens kompetens, ägartillsyn och tillsyn över marknadsmissbruk. Kraven på förfaranden och hur verksamheten organiseras är också betydligt mer omfattande.

Utöver ansökningar från leverantörer av kryptotillgångstjänster kan Finansinspektionen också komma att behandla nya ansökningar om auktorisation för utgivare av e-pengatoken och tillgångsanknutna token som vill komma in på marknaden, vilket ytterligare ökar Finansinspektionens arbetsbörda.

En stor förändring är också möjligheten att tillhandahålla kryptotillgångar eller kryptotillgångstjänster över gränserna genom ett anmälningsförfarande. På grund av att verksamheten är internetbaserad är det mycket sannolikt att en stor andel leverantörer av kryptotillgångstjänster tillhandahåller tjänster över gränserna i alla EES-länder. Den behöriga myndighetens arbetsbörda kommer att öka inte bara i egenskap av inhemsk myndighet utan även i egenskap av värdlandsmyndighet. Enligt förslaget ska den ytterligare övergångsperiod som MiCA möjliggör inte utnyttjas fullt ut i Finland. Då måste man också beakta den teoretiska möjligheten att vissa nya företag söker sig till Finland i hopp om en snabbare handläggning av auktorisationsansökan, vilket ökar Finansinspektionens arbetsbörda.

4.2.3.2 Konsekvenser för Tullen

Som en del av utredningen av tullbrott samarbetar Tullen aktivt med flera olika tjänsteleverantörer. Det finns farhågor om att allt fler personer som är föremål för misstankar i och med den skärpta regleringen övergår till att använda tjänsteleverantörer som trots begäran om uppgifter inte lämnar ut de begärda kunduppgifterna till Tullen, eller tjänsteleverantörer som samlar in kundkontrolluppgifter som är otillräckliga för det arbete som Tullen utför. Tullen har också farhågor om att aktörer som samarbetar upplever att den nya regleringen är besvärlig och på grund av den flyttar sin verksamhet utanför EES och inte längre fortsätter det smidiga samarbetet.

Tullen anser att de utvecklingstendenser och scenarier som regleringen för med sig i praktiken påverkar dess arbete i form av allt mer krävande utredningar och de längre utredningstider som dessa medför. Det kan också antas att kostnaderna för utredningar kommer att öka, till exempel på grund av behovet av programvaror och ytterligare resurser. Enligt Tullens uppskattning är kostnaderna mellan hundratusentals och en halv miljon euro.

4.2.3.3 Konsekvenser för Centralen för utredning av penningtvätt

Centralen för utredning av penningtvätt bedömer att den skärpta regleringen av kryptotillgångstjänster kan leda till att brottslig verksamhet i viss mån flyttar utanför Europa, vilket förlänger utredningstiderna och kräver mer personal för utrednings-, utvecklings- och stöduppgifter. Generellt sett är en särskild utmaning ur ett tidskritiskt perspektiv att vissa tjänsteleverantörer i tredjeländer, vars svar på begäranden om uppgifter, kvalitativt eller i fråga om svarstider, inte alls ligger på samma nivå som för leverantörer av kryptotillgångstjänster som är etablerade i EU.

Det är svårt att bedöma kostnadskonsekvenserna för centralen för utredning av penningtvätt, eftersom det inte finns några konkreta uppgifter om det tekniska genomförandet. Då vet man inte heller vilka system och datastrukturer de tjänster som omfattas av MiCA och TFR kommer att använda. Mot bakgrund av tidigare projekt av samma omfattning och priset på befintliga analysverktyg bedömer centralen för utredning av penningtvätt att de totala bestående konsekvenserna blir 3,5 årsverken och 110 000 euro per år i programvarukostnader. Dessutom uppstår en engångskostnad på 160 000 euro.

4.2.3.4 Konsekvenser för Verket för finansiell stabilitet

Det mest centrala kravet för Verket för finansiell stabilitet är utveckling av kompetensen. Eftersom bedömningen av avvecklingsbarhet görs separat för varje institut ska samma experter hantera både institutets affärsverksamhet och den affärsverksamhet som gäller tillgångsanknutna token och e-pengatoken. MiCA ökar kompetensbehovet framför allt genom att kreditinstituten kan inleda denna affärsverksamhet genom ett anmälningsförfarande. I och med MiCA bör samarbetsförfarandena mellan Verket för finansiell stabilitet och Finansinspektionen eventuellt preciseras i fråga om samordningen av bedömningen av återhämtningsplaner och informationsutbytet.

4.2.3.5 Konsekvenser för utrikesministeriet och finansministeriet

Enligt propositionen ska utrikesministeriet begära att internationella organisationer upprättar och uppdaterar en förteckning över betydande offentliga uppdrag vid organisationens verksamhetsställe i Finland. Dessutom ska utrikesministeriet utan obefogat dröjsmål till finansministeriet lämna den uppdaterade förteckningen över betydande offentliga uppdrag vid

den internationella organisationens verksamhetsställe i Finland och som utrikesministeriet har fått av den internationella organisationen. PEP-förordningen föreslås innehålla en uppställning baserad på förteckningarna över betydande offentliga uppdrag vid internationella organisationers verksamhetsställen i Finland. Uppställningen i förordningen bör ändras när en uppdaterad förteckning lämnas till finansministeriet. Förslaget ökar således den administrativa bördan hos utrikesministeriet och finansministeriet.

4.2.3.6 Övriga konsekvenser för myndigheterna

Förslaget har vissa konsekvenser för marknadsdomstolen, som i fortsättningen ska behandla besvär som gäller beslut enligt 22 § i lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar. På motsvarande sätt har förslaget vissa konsekvenser för Transport- och kommunikationsverket, som kan vara föremål för beslut enligt 22 § i lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar, när verket i egenskap av förvaltare av ett domännamnsregister eller domänregistrator genom beslutet åläggs att radera ett domännamn eller att registrera domännamnet i Finansinspektionens namn. Transport- och kommunikationsverket förvaltar ett register över domännamn under den nationella toppdomänen för Finland, det vill säga toppdomänen fi.

Propositionsutkastet medför andra än tekniska ändringar i flera anvisningar på webbplatsen skatt.fi, i Skatteförvaltningens interna datasystem, i MinSkatt och på skattedeklarationsblanketter. Begreppet kryptotillgångar motsvarar inte helt det nuvarande begreppet virtuella valutor, vilket måste beaktas vid införandet av det nya begreppet och utarbetandet av anvisningar för Skatteförvaltningens kunder.

De förslag i propositionen som gäller internationella organisationers betydande offentliga uppdrag bedöms ha konsekvenser för de övervakare som avses 7 kap. 1 § i penningtvättslagen. Förslaget förutsätter att övervakarna gör ändringar i verksamheten. De förändringar som förutsätts kan dock bedömas ha ringa konsekvenser.

4.2.3.7 Konsekvenser för samhället

MiCA och TFR bedöms inte ha några betydande konsekvenser för samhället förutom att ändringarna förbättrar finansmarknadens tillförlitlighet och på så sätt också den finansiella stabiliteten. Det kan i fortsättningen uppstå kopplingar mellan aktiviteter som omfattas av och faller utanför tillämpningsområdena för MiCA och TFR. I synnerhet etableringen av tjänsteleverantörer i olika länder kan försämra tillsynsmyndigheternas insyn när det gäller gränsöverskridande kopplingar och fördunkla helhetsbilden av riskerna. Utvecklingen av de samhällsrisker som är förknippade med kryptotillgångar behöver övervakas noggrant även i fortsättningen.

4.2.3.8 Konsekvenser för dataskyddet

I propositionen föreslås det att begreppet internationell sammanslutning i 1 kap. 4 § 1 mom. 11 punkten underpunkt j i penningtvättslagen ändras till begreppet internationell organisation. Ändringen av definitionen av internationell organisation ökar antalet internationella organisationer som omfattas av lagens tillämpningsområde och på detta sätt utvidgas definitionen av person i politiskt utsatt ställning.

Dessutom innebär förslaget om att penningtvättslagens definition av person i politiskt utsatt ställning i internationella organisationer ska utvidgas så att den också gäller ledamöter i organ som motsvarar styrelsen att de skärpta åtgärderna för kundkontroll utvidgas jämfört med

gällande bestämmelser. Detta begränsar skyddet för kundens personuppgifter och skyddet för privatlivet. Ändringarna kan dock anses vara små.

4.2.3.9 Konsekvenser för brottsbekämpning och säkerhet samt penningtvätt och finansiering av terrorism

De ändringar som gäller betydande offentliga uppdrag i internationella organisationer och vid internationella organisationers verksamhetsställen i Finland främjar förhindrandet av penningtvätt bland annat i situationer där en person som sköter ett betydande offentligt uppdrag i en internationell organisation eller vid en internationell organisations verksamhetsställe, eller personens familjemedlem eller medarbetare, försöker dölja ursprunget till medel som skaffats genom exempelvis korruption eller på något annat olagligt sätt.

5 Alternativa handlingsvägar

5.1 Handlingsalternativen och deras konsekvenser

MiCA reglerar endast tillhandahållande av kryptotillgångstjänster som definieras i förordningen samt utgivning av tillgångsanknutna token och e-pengatoken. Bestämmelser om annan verksamhet som gäller sådana aktörer finns i unionsrätten och i nationell rätt. Handlingsutrymmet har bedömts nationellt när det gäller huruvida aktörerna ska tillåtas bedriva sådan annan verksamhet som inte grundar sig på en bestämmelse i unionsrätten. I de diskussioner som i samband med beredningen fördes med tillhandahållare av virtuella valutor och ett institut för elektroniska pengar var syftet att klarlägga vilken annan verksamhet bolagen bedriver. Syftet var att bedöma huruvida sådan annan verksamhet till karaktären kan betraktas lämplig i samband med tillhandahållande av tjänster enligt MiCA. Vid beredningen bedömdes ett alternativ där tillåten annan verksamhet definieras i detalj i den nationella lagstiftningen. Parallellt med detta bedömdes ett alternativ där annan affärsverksamhet är tillåten, om detta inte äventyrar kundernas intressen och om sådan annan affärsverksamhet, verksamhet och riskhantering kan ordnas på ett tillförlitligt sätt. Finansinspektionen kan enligt detta alternativ begränsa bedrivandet av annan affärsverksamhet eller kräva att annan affärsverksamhet inte bedrivs, om de ovannämnda förutsättningarna inte kan uppfyllas. Vid beredningen valdes det senare relativt flexibla alternativet, vilket bland annat motsvarar det som föreskrivs om betalningsinstituts övriga affärsverksamhet. Detta har ansetts motiverat eftersom en del av aktörerna enligt MiCA också i fortsättningen har parallell auktorisation som betalningsinstitut.

I samband med beredningen bedömdes också ett alternativ där leverantörer av kryptotillgångstjänster beviljas en ytterligare övergångsperiod i enlighet med artikel 143 i MiCA. För en sådan ytterligare övergångsperiod uppgavs inga särskilda behov från tjänsteleverantörernas sida. Den begränsade omfattningen av lagen om tillhandahållare av virtuella valutor i förhållande till kraven i MiCA talar för ett restriktivt förhållningssätt till den ytterligare övergångsperioden. En ytterligare övergångsperiod på sex månader föreslogs endast för de tillhandahållare av virtuella valutor som är registrerade hos Finansinspektionen och som tillhandahåller tjänster i anslutning till virtuella valutor till kunder och ska lämna in en ansökan om auktorisation som leverantör av kryptotillgångstjänster enligt MiCA till Finansinspektionen. Utifrån intervjuerna skulle det krävas en ytterligare övergångsperiod för att uppfylla kraven i TFR. I TFR ingår dock inte möjligheten att bevilja en ytterligare övergångsperiod, varför frågan inte bedömdes nationellt.

I samband med beredningen bedömdes också en modell för tillsynsavgifter där proportionella avgifter inte tas ut alls. Fasta avgifter kan dock inte anses vara rättvisa då aktörerna är av

sinsemellan olika storlek. En fast avgift skulle i praktiken bli hög, uppskattningsvis cirka 15 000 euro, vilket kan höja tröskeln för tillträde till marknaden.

Skadeståndsbestämmelserna har i samband med beredningen granskats i förhållande till tjänsteleverantörernas allmänna skadeståndsskyldighet. Det finns tidigare praxis om sådan skadeståndsskyldighet i regleringen av kapitalmarknaden och andra finansiella tjänster. I samband med beredningen har det gjorts gränsdragning om huruvida endast den aktör för vilken skadeståndsskyldigheten införs ska bära ansvaret för skyldigheten eller också dess ledning. Vid beredningen bedömdes inte något alternativ utan skadeståndsskyldighet, eftersom detta inte motsvarar de principer som allmänt omfattats i finansmarknadsregleringen. I fråga om den allmänna skadeståndsskyldigheten har det gjorts en jämförelse med det sätt som man gått in för annanstans i lagstiftningen om finansiella tjänster när det gäller att bestämma ledningens skadeståndsansvar. Principen inom ledningens skadeståndsansvar är allmänt att en medlem i eller den verkställande direktören för organet ansvarar för att organisera verksamheten, men inte för att tjänsteleverantören eller dess arbetstagare orsakar skada för kunden genom att bryta mot förvaringssätt eller andra bestämmelser som gäller kundförhållandet. Ett villkor för att befrias från skadeståndsansvar har varit att medlemmen och den verkställande direktören i organet har sett till att tjänsteleverantören tillämpar arrangemang som krävs enligt lag, så att man i verksamheten uppnår de mål som krävs enligt regleringen och att de i tillräcklig omfattning kontrollerat att verksamhetsprinciperna iakttas. De som ansvarar för förfarandet är skyldiga att påvisa att de iakttagit aktsamhet. I beredningen har det inte framkommit några skäl till att det är behövligt att avvika från denna allmänt iakttagna princip.

I 28 § i lagen om Finansinspektionen föreskrivs det om Finansinspektionens rätt att begränsa verksamheten för ledningen hos ett auktoriserat tillsynsobjekt. I flera bestämmelser som har sin bakgrund i EU-rätten har man utgått från att Finansinspektionen vid upprepade överträdelser av bestämmelserna permanent kan förbjuda en person att sköta ledningsuppgifter hos ett auktoriserat tillsynsobjekt. Exempelvis enligt 28 § 5 mom. i lagen om Finansinspektionen kan Finansinspektionen permanent förbjuda en person att sköta uppgifter enligt 1 mom. hos ett auktoriserat tillsynsobjekt som tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet, om personen upprepade gånger har brutit mot bestämmelserna i artikel 14 eller 15 i marknadsmissbruksförordningen. I dessa bestämmelser föreskrivs det om förbud mot insiderhandel och olagligt röjande av insiderinformation samt om förbud mot marknadsmanipulation.

Enligt artikel 111.5 f i MiCA ska medlemsstaterna säkerställa att de behöriga myndigheterna har befogenhet att, vid en upprepade överträdelse av artikel 89, 90, 91 eller 92, påföra ett förbud på minst tio år för medlemmar i ledningsorganet för en leverantör av kryptotillgångstjänster, eller någon annan fysisk person som hålls ansvarig för överträdelsen, att utöva ledningsfunktioner i en leverantör av kryptotillgångstjänster. Bestämmelserna i artiklarna 89–91 motsvarar artiklarna 14 och 15 i marknadsmissbruksförordningen, med den skillnaden att medlemsstaterna enligt artikel 30.2 f i marknadsmissbruksförordningen ska föreskriva om ett permanent förbud. I 28 § 5 mom. i lagen om Finansinspektionen föreskrivs det om möjligheten för Finansinspektionen att vid upprepade överträdelser av artiklarna 14 och 15 i marknadsmissbruksförordningen permanent förbjuda en person att sköta uppgifter hos ett auktoriserat tillsynsobjekt som tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet. Bestämmelsen om förhindrande och upptäckt av marknadsmissbruk i artikel 92 i MiCA motsvarar artikel 16 i marknadsmissbruksförordningen. Marknadsmissbruksförordningen förpliktar dock inte medlemsstaterna att föreskriva om ett permanent förbud mot att sköta ledningsuppgifter på grund av överträdelser av bestämmelserna i artikel 16. Enligt artikel 30.2 i led ii och artikel 30.2 j led ii i marknadsmissbruksförordningen ska det dock föreskrivas att behöriga myndigheter har möjlighet att påföra en sanktionsavgift

för sådana överträdelser. I artikel 111.5 i och j i MiCA ingår motsvarande bestämmelser om sanktionsavgifter för överträdelse av artikel 92.

Eftersom bestämmelserna om marknadsmissbruk i artiklarna 89–91 i MiCA motsvarar bestämmelserna i artiklarna 14 och 15 i marknadsmissbruksförordningen är det motiverat att det i fråga om upprepade överträdelser av dessa bestämmelser på motsvarande sätt som i 28 § 5 mom. i lagen om Finansinspektionen föreskrivs om Finansinspektionens möjlighet att påföra den som överträder bestämmelserna ett permanent förbud att sköta ledningsuppgifter hos leverantörer av kryptotillgångstjänster. Det skulle inte vara konsekvent om upprepade överträdelser av bestämmelserna om marknadsmissbruk leder till ett permanent förbud mot att sköta ledningsuppgifter hos ett auktoriserat tillsynsobjekt som tillhandahåller investeringstjänster eller bedriver investeringsverksamhet, medan ett sådant förbud för leverantörer av kryptotillgångstjänster bara skulle gälla i minst tio år i enlighet med förordningen.

Bestämmelsen i artikel 92 i MiCA har en annan ställning i förhållande till bestämmelserna i artiklarna 89–91. Marknadsmissbruksförordningen innehåller inte något krav på att det ska vara möjligt att meddela ett permanent förbud för upprepade överträdelser av förordningens artikel 16, som motsvarar artikel 92 i MiCA. Kravet om en möjlighet att för upprepade överträdelser av bestämmelserna i artikel 92 i MiCA påföra ett förbud på minst tio år ingår i artikel 111.5 f i MiCA. I princip kan en överträdelse av artikel 92 i MiCA anses vara mindre klandervärd än en överträdelse av artiklarna 89–91. Därför kan den behöriga myndigheten vid upprepade överträdelser av artikel 92 påföra ett förbud på minst 10 och högst 15 år mot att sköta ledningsuppgifter hos leverantörer av kryptotillgångstjänster.

Artikel 111 i MiCA ger nationellt handlingsutrymme att utöver administrativa påföljder föreskriva om straffrättsliga påföljder för överträdelser av artiklarna 4–14, 16, 17, 19, 22, 23, 25, 27–41, 46 och 47, 48–51, 53, 54, 55, 59, 60, 64, 65–83 och 88–92 i förordningen. Medlemsstaterna får dock besluta att inte fastställa några bestämmelser om administrativa sanktioner för överträdelser av ovannämnda artiklar, om de redan är föremål för straffrättsliga påföljder enligt nationell rätt den 30 juni 2024. Straffrättsliga påföljder får också föreskrivas för underlåtenhet att samarbeta eller uppfylla sina skyldigheter i samband med en undersökning eller begäran som avses i artikel 94.3. Till denna del undanröjer dock inte de straffrättsliga påföljderna medlemsstaternas skyldighet att föreskriva om administrativa påföljder och åtgärder.

Det har ansetts motiverat att utnyttja det handlingsutrymme som ingår i förordningen att för överträdelser av artiklarna 88–91 föreskriva om straffrättsliga påföljder vid sidan av administrativa påföljder. I artiklarna föreskrivs det om offentliggörande av insiderinformation (artikel 88), förbud mot insiderhandel (artikel 89), förbud mot olagligt röjande av insiderinformation (artikel 90) och förbud mot marknadsmanipulation (artikel 91). Bestämmelserna om förfaranden som är förbjudna på marknaden för kryptotillgångar motsvarar bestämmelserna om förbjudna förfaranden i marknadsmissbruksförordningen (EU) nr 596/2014 och direktiv nr 2014/57/EU om straffrättsliga påföljder för marknadsmissbruk på marknaden för finansiella instrument. På marknaden för finansiella instrument kan motsvarande gärningar beläggas med administrativa eller straffrättsliga påföljder (RP 65/2016 rd). På marknaden för finansiella instrument tillämpas därför ett påföljdssystem med två steg. Bestämmelser om straffrättsliga påföljder finns i 51 kap. i strafflagen.

Med tanke på förtroendet på marknaden är det motiverat att föreskriva att marknaden för kryptotillgångar ska omfattas av ett motsvarande påföljdssystem med två steg som marknaden för finansiella instrument. De föreslagna straffbestämmelserna om

kryptotillgångsmarknadsbrott i 51 kap. i strafflagen är motiverade med tanke på att produkter som i talspråk kallas kryptotillgångar de facto kan betraktas som finansiella instrument, varvid bestämmelserna om värdepappersmarknadsbrott i 51 kap. i strafflagen kan tillämpas på gärningen. Eftersom gränsdragningen när en kryptotillgång ska betraktas som ett finansiellt instrument inte alltid kan anses vara tydlig, är det på grund av förutsebarheten i straffrätten motiverat att den straffrättsliga bedömningen av gärningen inte är beroende av om en produkt som kallas kryptotillgång klassificeras som ett finansiellt instrument eller inte. Bedömningen av instrumentets rättsliga karaktär kan ofta ske i efterhand, och gärningsmannen vet inte nödvändigtvis hur det klassificeras när gärningen begås. Gärningen kan dock annars betraktas som lika allvarlig som ett värdepappersmarknadsbrott. Ekonomisk verksamhet på en handelsplattform för kryptotillgångar skiljer sig inte på ett principiellt plan från handel med finansiella instrument på en reglerad marknad eller en multilateral handelsplattform. Därmed bör det inte finnas någon skillnad i gärningens klandervärdhet när det gäller huruvida marknadsmissbruk begås på marknader för kryptotillgångar eller för finansiella instrument. Att föreskriva något annat skulle bidra till att undergräva förtroendet för kryptotillgångsmarknaden. Därför räcker det inte med ett påföljdssystem som bygger på enbart administrativa påföljder. Dessutom skulle det inte följa principen om att likartade gärningar ska omfattas av samma påföljder.

5.2 Handlingsmodeller som används eller planeras i andra medlemsstater

För närvarande regleras tillhandahållande av kryptotillgångstjänster i direktiv (EU) 2018/843 (penningtvättsdirektivet). Enligt direktivet ska medlemsstaterna säkerställa att leverantörer av växlingstjänster mellan virtuella valutor och fiatvalutor samt tillhandahållare av plånböcker för virtuella valutor är registrerade. I en del av EU:s medlemsstater har det före stiftandet av MiCA funnits nationell lagstiftning om kryptotillgångar som innehåller krav som går utöver kraven i EU:s penningtvättsdirektiv. Nationell lagstiftning kan påverka hur de genomförandeåtgärder som följer av MiCA genomförs. Det kan ha konsekvenser till exempel för vilken verksamhet som bolagen enligt den nationella lagstiftningen tillåts bedriva i fortsättningen vid sidan av tillhandahållande av kryptotillgångstjänster eller huruvida det överhuvudtaget föreskrivs om en sådan möjlighet.

Avsikten var att under beredningen ta reda på vilka lösningar som planeras i de andra medlemsstaterna, men den mängd information man fick var så begränsad att det inte gick att dra några tillförlitliga slutsatser av den. En del av medlemsstaterna har uppdaterat sina nationella lagar så att de ligger nära kraven i MiCA innan MiCA börjar tillämpas.

Estland

I Estland genomförs¹³ MiCA-förordningen både genom att en ny lag om kryptotillgångar utarbetas och genom att sektorslagstiftningen ändras. I Estland har det kommande genomförandet av MiCA främjats genom en lagändring¹⁴ som gjorts redan tidigare och genom vilken regleringen har ändrats för att den bättre ska motsvara kraven enligt MiCA. Den nationella lagstiftningen i Estland innehåller redan kapitalkrav och krav på yrkesskicklighet för medlemmar i ledningsorgan, vilka motsvarar innehållet i MiCA. Behörig myndighet enligt MiCA i Estland kommer att vara Finantsinspektion. I Estland träder kraven enligt MiCA i kraft den 30 juni 2024 i fråga om utgivare och den 30 december 2024 i fråga om övriga krav.

¹³ <https://eeloud.valitsus.ee/main/mount/docList/8e415d27-ecac-4b1c-914a-f7f696c0281a>

¹⁴ <https://www.fin.ee/en/news/estonia-tighten-regulation-virtual-asset-service-providers>

Leverantörer av kryptotillgångstjänster som bedrivit verksamhet före ikraftträdandet av den estniska nationella lagen kan utnyttja en övergångsperiod fram till den 1 juli 2025.

Frankrike

Även Frankrike har ändrat sin lagstiftning om kryptotillgångar på förhand genom att införa ett effektiviserat auktorisationsförfarande. Lagen om detta trädde i kraft den 1 januari 2024.¹⁵ I Frankrike har det redan tidigare funnits ett förenklat auktorisationsförfarande. I och med genomförandet av MiCA övergår man i Frankrike från ett förenklat auktorisationsförfarande till ett effektiviserat förfarande, där nya sökande ska lämna mer omfattande uppgifter om sin verksamhet än tidigare. Syftet med det effektiviserade förfarandet är att föregripa kraven enligt MiCA. Leverantörer av kryptotillgångstjänster som bedrivit verksamhet före ikraftträdandet av den franska nationella lagen kan utnyttja en övergångsperiod fram till den 1 juli 2025. I Frankrike ska den nationella finansmarknadsmyndigheten, AMF (*L'Autorité des marchés financiers*), vara behörig myndighet enligt MiCA.

Sverige

I Sverige genomförs MiCA genom en ny lag och till exempel i fråga om tillsyn och påföljder genom ändringar i sektorslagstiftningen. Behörig myndighet i Sverige är Finansinspektionen. I fråga om övergångsperioden ska MiCA på motsvarande sätt som i Finland tillämpas i Sverige i huvudsak den 30 december 2024, och i fråga om vissa bestämmelser redan den 30 juni 2024.¹⁶

Spanien

I Spanien är behöriga myndigheter enligt MiCA den nationella myndigheten för tillsyn av värdepappersmarknaden, CNMV (*Comisión Nacional del Mercado de Valores*), och den spanska centralbanken (*Banco de España*). I Spanien har man beslutat att föreslå en övergångsperiod på 12 månader, varvid MiCA börjar tillämpas i Spanien i december 2025.¹⁷ I Spanien skärptes också regleringen av marknadsföring av kryptotillgångar i början av 2022.

Nederländerna

I Nederländerna genomförs MiCA genom ändringar i gällande lagar. Behöriga myndigheter är den nederländska centralbanken (De Nederlandsche Bank, DNB) och den finansmarknadsmyndigheten (Autoriteit Financiële Markten, AMF). Övergångsperioden för leverantörer av kryptotillgångar som är vederbörligen registrerade i slutet av 2024 är sex månader i Nederländerna, vilket innebär att övergångsperioden löper ut i juni 2025.

Litauen

¹⁵ <https://www.amf-france.org/en/news-publications/news/digital-assets-amf-amends-it-general-regulation-and-its-policy-dasp-light-enhanced-registration-and>

¹⁶ [https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/departementsserien-och-](https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/departementsserien-och-promemorior/2023/11/provning-av-arenden-enligt-eus-forordning-om-marknader-for-kryptotillgangar/)

[promemorior/2023/11/provning-av-arenden-enligt-eus-forordning-om-marknader-for-kryptotillgangar/](https://portal.mineco.gob.es/es-es/comunicacion/Paginas/Reglamento-europeo-sobre-el-mercado-de-criptoactivos-MiCA-2023-.aspx)
¹⁷ [https://portal.mineco.gob.es/es-es/comunicacion/Paginas/Reglamento-europeo-sobre-el-mercado-de-](https://portal.mineco.gob.es/es-es/comunicacion/Paginas/Reglamento-europeo-sobre-el-mercado-de-criptoactivos-MiCA-2023-.aspx)

Den litauiska enheten för bekämpning av ekonomisk brottslighet (Financial Crime Investigation Service, FCIS) har ansvarat för registreringen av tillhandahållare av virtuella valutor. Litauen har utsett två behöriga myndigheter för tillsynsuppgifter enligt MiCA. Litauens centralbank är den huvudsakliga tillsynsmyndigheten som bland annat ansvarar för att bevilja auktorisationer enligt MiCA. FCIS ansvarar för tillsynen över att bestämmelserna om bekämpning av penningtvätt följs. I Litauen utnyttjas inte alls den ytterligare övergångsperiod som MiCA möjliggör. Också i Litauen har den nationella lagstiftningen om kryptotillgångar skärpts stegvis den 30 juni 2022 och den 1 november 2022.

6 Remissvar

Finansministeriet lade den 20 december 2023 i tjänsten utlåtande.fi ut en begäran om yttrande om utkastet till proposition om genomförande av EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar och förordningen om betalningsuppgifter. Begäran riktades till sammanlagt 32 specifika aktörer. Utkastet till proposition publicerades också på finansministeriets projektsida. Remisstiden gick ut den 29 januari 2024.

Följande aktörer lämnade ett yttrande: Ålands lagting, Alrecon Oy, Coinmotion Ab, Cornerstone Land Oy, Finlands näringsliv rf, Finanssiala ry, Finansinspektionen, Centralhandelskammaren, Centralkriminalpolisen, Konkurrens- och konsumentverket, Marknadsdomstolen, Narvi Payments Oy Ab, Nordic Law Oy Ab, NorthCrypto Oy, justitieministeriet, Polisstyrelsens lotteriförvaltning, Verket för finansiell stabilitet, inrikesministeriet, Skyddspolisen, Finlands Bank, Dataombudsmannens byrå, Skatteförvaltningen och Skatteförvaltningens enhet för utredning av grå ekonomi. Begäran om yttrande och detaljerade yttranden av dem som svarade på begäran finns på Finansministeriets projektsida.

Ett utkast till proposition med förslag till bestämmelser om internationella organisationers betydande offentliga uppdrag i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism var ute på remiss den 29 juni–den 24 augusti 2023. Det kom in 33 yttranden om propositionen.

Propositionen sändes på remiss till 55 remissinstanser. Yttranden inkom från Ålands landskapsstyrelse, Finlands näringsliv, Finanssiala ry, Finansinspektionen, Forststyrelsen, justitiekanslersämbetet, justitieministeriet, Nordiska utvecklingsfonden (Nordic Development Fund), FFC rf, Senatkongern, inrikesministeriet, Finlands advokatförbund, Dataombudsmannens byrå och Veikkaus Ab.

Ålands landskapsstyrelse och Lotteriinspektionen hade berett ett gemensamt yttrande där de berättade att de beaktar utkasten, men de hade inga andra kommentarer om utkasten.

Riksdagens justitieombudsmans kansli, Regionförvaltningsverket i Södra Finland, centralkriminalpolisen, Kiinteistövaliokunta, Keskusliitto, Konkurrens- och konsumentverket, högsta förvaltningsdomstolen, Lotteriförvaltningen vid Polisstyrelsen, försvarsministeriet, Verket för finansiell stabilitet, skyddspolisen, Åklagarstyrelsen, Tullen, arbets- och näringsministeriet, Utsökningsverket, försäkringsdomstolen, statsrådets kansli och statens revisionsverk uppgav att de inte hade några kommentarer om utkasten.

Begäran om yttrande, yttrandena och ett sammandrag av dem finns på finansministeriets projektsida <https://vm.fi/hankkeet> med projektnumret [VM063:00/2023](#).

6.1 Remissvar om genomförandet av EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar och förordningen om betalningsuppgifter

Allmänt

Alla remissinstanser förutom en ansåg att propositionen är värd att stödja i många avseenden. I yttrandena fästes det vikt vid att det är fråga om genomförande av EU-förordningar, vilket innebär att den nationella lagstiftaren har begränsat nationellt handlingsutrymme. Remissinstanserna välkomnade regleringen av marknaden för kryptotillgångar och ansåg att de nationella handlingsvägarna var allmänt motiverade och dessutom bättre alternativ än nuläget, särskilt med tanke på investerarskyddet. Av remissvaren framkom att det är viktigt att likartade finansiella tjänster regleras på det sätt som deras karaktär kräver. Genomförandet av de förordningar som propositionen gäller förväntas dels effektivisera bekämpningen av penningtvätt, dess förbrott och finansiering av terrorism, dels förbättra myndigheternas möjligheter att bekämpa brottslighet som anknyter till kryptotillgångar inom EU. Förslagen om att den gällande lagen om tillhandahållare av virtuella valutor ska upphävas och de nya bestämmelser som kompletterar EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar tas in i en helt ny lag ansågs leda till ett tydligare rättsläge. Ett annat alternativ som ansågs vara bra och värt att understöda var att terminologin i den övriga lagstiftningen ska harmoniseras med de termer som används i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar.

Även om investerarskyddet förbättras i och med MiCA konstaterar Finansinspektionen att MiCA inte gör kryptotillgångar till trygga eller stabila investeringsobjekt. Värdet på bitcoin, som är den till marknadsvärdet största kryptotillgången, grundar sig till exempel endast på efterfrågan och utbud. Trots att affärsverksamheten i anslutning till kryptotillgångar regleras i allt högre grad bör de som är intresserade av kryptotillgångar även i fortsättningen skaffa dessa först efter noggrant övervägande och förstå vilka risker som är förknippade med kryptotillgångar innan de investerar i dem. Finansinspektionen är övertygad om att det alltså kommer att förekomma en hel del bedrägerier på marknaden, trots att myndigheterna får mer omfattande befogenheter att ingripa åtminstone i sådana fall där tjänster tillhandahålls utan auktorisation. Av denna anledning är det viktigt att olika myndigheter även i fortsättningen underrättar investerarna om riskerna med kryptotillgångar.

Centralkriminalpolisen konstaterar att kryptotillgångsbranschen är gränsöverskridande. Kryptotillgångstjänstens hemland saknar betydelse för den enskilda konsumenten. Trots att bekämpningen av penningtvätt, finansiering av terrorism och brottslighet som anknyter till kryptotillgångar effektiviseras i fråga om de tjänster som omfattas av den nya regleringen finns det en risk för att en del av aktörerna i och med den skärpta regleringen övergår till att använda sådana tjänster som skyldigheterna enligt förordningarna inte gäller. Som exempel kan nämnas kryptotillgångstjänster som är etablerade utanför EU. Till denna del finns det en risk för att marknadsdelningen fördjupas och att det bildas ”kryptotillgångsparadis”, och det blir i så fall svårt eller så gott som omöjligt för förundersökningsmyndigheterna i EU:s medlemsstater att få alla nödvändiga uppgifter av de aktörer som etablerat sig i dessa ”paradis”.

Enligt Centralkriminalpolisen är det möjligt att det sker en förskjutning av verksamheten från centraliserade kryptotillgångstjänster till olika decentraliserade tjänster. Dessa tjänster kan bestå av autonoma program eller plattformar som registrerats direkt i en distribuerad liggare och som till exempel gör det möjligt att omvandla en kryptotillgång till en annan trots de skyldigheter avseende kundkontroll eller betalningsuppgifter som följer av förordningen om kryptotillgångar. Centralkriminalpolisen anser att en striktare reglering kan leda till ett större utbud av metoder och tjänster för utplånande av kryptotillgångars ursprung. Exempel på denna

typ av tjänster där risken för penningtvätt är mycket hög är olika mixertjänster och integritetsvalutor. Det är oklart på vilket sätt en kryptotillgångstjänst på ett tillförlitligt sätt kan bedöma kryptotillgångars ursprung när den som använder tjänsten tar emot tillgångar exempelvis via en mixertjänst. Remissvaret har beaktats och bedömningen av propositionens konsekvenser har kompletterats med de risker som Centralkriminalpolisen lyfter fram.

Finlands Bank konstaterar att missbruk som sker i det finansiella systemet och med hjälp av det samt brottslig verksamhet kan påverka finansmarknadens funktion och stabilitet. Finlands Bank anser att vissa aktörer och aktiviteter faller utanför bestämmelserna i MiCA och TFR och att konsekvensbedömningen till dessa delar behöver kompletteras i den mån det är möjligt. Remissvaret har beaktats.

Skatteförvaltningen konstaterar att propositionen inte medför några behov av tekniska ändringar i Skatteförvaltningens informationssystem och att den inte påverkar verkställandet av beskattningen. Däremot leder propositionsutkastet till att ändringar av annan än teknisk karaktär måste göras i flera anvisningar på Skatteförvaltningens webbplats, i Skatteförvaltningens interna informationssystem, i tjänsten MinSkatt samt på skattedeklarationsblanketterna. Begreppet kryptotillgång motsvarar inte helt det nuvarande begreppet virtuell valuta, vilket måste tas i beaktande när det nya begreppet införs och anvisningar för kunderna utarbetas. Remissvaret har beaktats och bedömningen av propositionens konsekvenser för myndigheterna har kompletterats till denna del.

Skatteförvaltningen påpekar att direktivet om ändring av direktiv 2011/16/EU om administrativt samarbete i fråga om beskattning (DAC8) antogs i oktober 2023 och efter det kommande nationella genomförandet kommer Skatteförvaltningen automatiskt att årligen få uppgifter från leverantörer av kryptotillgångstjänster som de rapporterar till skattemyndigheterna i sina hemmedlemsstater. Rapporteringen gäller i stor utsträckning transaktioner med kryptotillgångar och elektroniska pengar, det vill säga överföringar och utbyten. Informationsutbytet inleds 2027 och avser uppgifter för 2026. Remissvaret har beaktats och ett omnämnande av DAC8-direktivet och dess förhållande till EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar har fogats till propositionen.

Finanssiala ry ser det som problematiskt att registreringsskyldigheten framöver inte kommer att gälla utgivning av andra kryptotillgångar än tillgångsanknutna token och e-pengatoken eller växling av virtuella valutor till nyttigheter, om den nationella lagen om tillhandahållare av virtuella valutor upphävs som det föreslås. Finanssiala ry betonar också att bestämmelserna i MiCA är otillräckliga i en situation där tillhandahållarens hela verksamhet grundar sig på att vilseleda kunderna och ta betalt av dem med lagstridiga metoder. Finansministeriet instämmer i detta remissvar och lyfter fram vikten av att även i fortsättningen upplysa konsumenterna om bedrägerier i anslutning till kryptotillgångar och hur sådana kan identifieras. De varningslistor som administreras av behöriga myndigheter spelar en viktig roll när det gäller att identifiera bedrägerier¹⁸. Samtidigt kan auktoriserade europeiska tjänsteleverantörer i fortsättningen identifieras i ett register som förs av Esma.

Övrig affärsverksamhet som är tillåten enligt nationell rätt

Finansinspektionen understöder förslaget om att 9 § 2 mom. och 19 § 2 mom. i lagen om betalningsinstitut (297/2010) ska tillämpas på tillåten affärsverksamhet. Finansinspektionen har

¹⁸ Exempel: <https://www.finanssivalvonta.fi/sv/register/varningslistor/>

inte noterat att de nuvarande tillhandahållarna av virtuella valutor skulle bedriva affärsverksamhet som anknyter till annat än kryptotillgångar i någon större utsträckning. En motsvarande bestämmelse som 19 § 2 mom. i lagen om betalningsinstitut gör det vid behov möjligt att efter prövning begränsa affärsverksamheten.

Coinmotion Oy, Cornerstone Land Oy, Narvi Payments Oy Ab, Nordic Law Oy och NorthCrypto Oy har föreslagit att en formulering som är helt förenlig med lagen om betalningsinstitut ska användas i definitionen av tillåten affärsverksamhet. Remissinstanserna har föreslagit en ändring enligt vilken "Finansinspektionen kan begränsa bedrivandet av annan affärsverksamhet eller kräva att annan affärsverksamhet inte bedrivs, om det inte är möjligt att ordna verksamheten och riskhanteringen för en leverantör av kryptotillgångstjänster eller en utgivare av tillgångsanknutna token på ett tillräckligt tillförlitligt sätt." Formuleringen i propositionsutkastet lyder "Finansinspektionen kan begränsa eller förbjuda bedrivandet av annan affärsverksamhet". Förslaget till ändring har inte beaktats. En möjlighet att förbjuda annan affärsverksamhet innebär i praktiken ett överklagbart förvaltningsbeslut, genom vilket annan affärsverksamhet förbjuds. Att kräva att annan affärsverksamhet inte bedrivs är en mer flertydig och samtidigt mer ineffektiv formulering än att förbjuda annan verksamhet. Av tydlighets- och rättssäkerhetsskäl och för att kundernas intressen ska kunna tryggas effektivt har den föreslagna formuleringen ansetts vara bättre än den formulering som används i lagen om betalningsinstitut.

Tillämpning av övergångsperioden enligt artikel 143 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar

Finansinspektionen konstaterar att om man väljer att inte tillämpa den ytterligare övergångsperioden är det viktigt att de nuvarande tillhandahållarna av virtuella valutor blir auktoriserade genast den första dagen då förordningens bestämmelser om leverantörer av kryptotillgångstjänster ska tillämpas, det vill säga den 30 december 2024, så att de inte blir tvungna att avbryta sin affärsverksamhet för den tid under vilken ansökan om auktorisation handläggs. De europeiska tillsynsmyndigheterna och Europeiska kommissionen kommer att utfärda bindande bestämmelser och anvisningar som kompletterar förordningen och som gäller bland annat innehållet i och formuläret för ansökan om auktorisation som leverantör av kryptotillgångstjänster samt de lämplighetskrav som ställs på ledningen och ägarna. Inga bindande bestämmelser om ansökan om auktorisation och ansökningsblanketten har tills vidare utfärdats, och remissbehandlingen om en anvisning om lämplighetskrav upphörde den 22 januari 2024.

Finansinspektionen konstaterar att ansökningar om auktorisation sannolikt kan börja handläggas tidigast under den senare halvan av 2024. Tills vidare har inget EU-land heller erfarenhet av hur regleringen ska tillämpas i praktiken, vilket kan påverka ansökningarnas kvalitet och dessutom försvåra handläggningen av dem. När beslutet om övergångsperioden fattas gäller det att försöka hindra att de tillhandahållare av virtuella valutor som har ansökt om auktorisation som leverantör av kryptotillgångstjänster blir tvungna att avbryta sin affärsverksamhet av orsaker som är oberoende av dem själva. I syfte att garantera rättvisa verksamhetsförutsättningar, trygga konsumentskyddet och uppnå en så hög rättssäkerhet som möjligt understöder Finansinspektionen finansministeriets synpunkt om att den övergångsperiod som eventuellt föreskrivs ska vara kort.

Finansinspektionen lyfter i sitt yttrande fram att en del av tillhandahållarna av virtuella valutor eventuellt kan välja att inte alls ansöka om auktorisation som leverantör av kryptotillgångstjänster. Beroende på hur omfattande affärsverksamhet en tillhandahållare av

virtuella valutor bedriver och hur stora kryptotillgångar den förvaltar för sina kunders räkning kan en snabb nedmontering av affärsverksamheten visa sig vara utmanande. Rätten att tillhandahålla tjänster kan alltså upphöra antingen för att tillhandahållaren av virtuella valutor inte ens har ansökt om auktorisation eller för att tillhandahållaren trots ansökan inte har beviljats auktorisation. Oberoende av övergångsperioden behöver konsekvenserna av att verksamheten upphör i dessa olika situationer bedömas i regeringspropositionen. Det gäller till exempel att bedöma hur eventuella virtuella valutor som en tillhandahållare av virtuella valutor har i sin besittning och som ägs av dess kunder ska behandlas, om rätten för tillhandahållaren av virtuella valutor att tillhandahålla kryptotillgångstjänster som omfattas av MiCA upphör. Propositionen har inte kompletterats till denna del. I Finansinspektionens föreskrifts- och anvisningssamling¹⁹ förutsätts att riskbedömningen av tillhandahållare av virtuella valutor ska innehålla nödvändiga utredningar om hur skyddandet och förvaringen av kundmedel ombesörjs i samband med att verksamheten upphör eller affärsverksamheten överförs. Riskbedömningen ska också innehålla en plan för återbetalning av kundmedel i situationer som beskrivs ovan.

Finansinspektionen påpekade i sitt yttrande att om Finlands beslut blir att ingen övergångsperiod alls ska tillämpas gäller det att uppskatta vilka möjligheter det finns att nya företag söker sig till Finland i hopp om en snabbare handläggning av ansökan om auktorisation. Detta gäller i så fall sannolikt endast företag som omfattas av en lång övergångsperiod i ett annat EES-land. Med tanke på att dessa företag också har rätt att ansöka om auktorisation i sina nuvarande etableringsländer senast när MiCA har börjat tillämpas anser Finansinspektionen det vara relativt osannolikt att de väljer att etablera sig på nytt i Finland. Remissvaret har beaktats i bedömningen av propositionens konsekvenser.

Nordic Law Oy, Narvi Payments Oy och Northcrypto Oy konstaterar i sina yttranden att det är motiverat att inte tillämpa någon övergångsperiod, om Finansinspektionen har tillräckliga resurser för att klara av att handlägga ansökningar om auktorisation enligt MiCA från samtliga nuvarande tillhandahållare av virtuella valutor inom den tidsfrist som förutsätts enligt MiCA. De uppskattar att samtliga tillhandahållare sannolikt lämnar in sina ansökningar samtidigt. Om detta de facto inte är möjligt är det enligt Nordic Law Oy motiverat att på nytt överväga alternativet att tillämpa en ytterligare övergångsperiod. Nordic Law anser att det viktigaste är att de tillhandahållare av virtuella valutor som redan verkar på marknaden under inga omständigheter blir tvungna att avbryta sin verksamhet den 1 januari 2025 av orsaker som är oberoende av dem själva.

Coinmotion Oy konstaterar att den preciserade tolkningen av bestämmelserna om leverantörer av kryptotillgångstjänster och den dokumentation som bestämmelserna förutsätter av aktörerna kommer att kräva att Finansinspektionen dels har resurser för ansökningsprocessen för auktorisation, dels kan satsa på anvisningar för aktörerna. Bolaget anser att en övergångsperiod behövs endast om Finansinspektionen inte klarar av att ge anvisningar till tillhandahållare av virtuella valutor som är registrerade enligt den gällande lagen och dessa på grund av Finansinspektionens resurser de facto inte kan beviljas auktorisation inom den tidsfrist som anges i MiCA. Det väsentliga är att tillhandahållarna under inga omständigheter blir tvungna att avbryta sin verksamhet den 1 januari 2025.

Finansministeriet omfattar remissinstansernas syn om att det inte får gå så att tillhandahållare av virtuella valutor som Finansinspektionen registrerat blir tvungna att avbryta sin verksamhet på grund av den tid det tar att handlägga ansökningarna. Finansministeriet har i samband med

¹⁹ Föreskrifter och anvisningar 4/2019.

beredningen fört diskussioner med Finansinspektionen om möjligheterna och tidsplanen för handläggningen av ansökningar. Handläggningen av de ansökningar om auktorisation enligt MiCA som tillhandahållarna av virtuella valutor lämnar in kommer i vilket fall som helst att orsaka en tillfällig överbelastning i Finansinspektionens system för handläggning av ansökningar. Ett scenario där alla ansökningar inte hinner handläggas före den 30 december 2024 är osannolikt. Trots det finns det skäl att försäkra sig om att ingen behöver avbryta sin affärsverksamhet i en sådan situation. Till propositionen har fogats en övergångsbestämmelse som gör det möjligt för dessa tillhandahållare av virtuella valutor att bedriva sin verksamhet på grundval av registrering fram till den 30 juni 2025 eller till dess att Finansinspektionen har godkänt eller förkastat ansökan om auktorisation, beroende på vilken av dessa tidpunkter som infaller tidigare.

Aktörernas tystnadsplikt

Finansinspektionen understöder förslaget att lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar ska innehålla bestämmelser om sekretess och skadeståndsskyldighet av de orsaker som anges i utkastet till regeringens proposition.

Justitieministeriet anser att motiveringen till de föreslagna sekretessbestämmelserna till vissa delar ännu behöver bedömas och kompletteras i samband med den fortsatta beredningen när det gäller utnyttjandet av det handlingsutrymme som den allmänna dataskyddsförordningen medger. Enligt justitieministeriet verkar den föreslagna 6 § om tystnadsplikt vid tillhandahållande av kryptotillgångstjänster vara en bestämmelse som ska tillämpas både på behandlingen av andra uppgifter och på behandlingen av personuppgifter. I fråga om personuppgifter anser justitieministeriet att det i den fortsatta beredningen behöver förtydligas om det samtycke som nämns i 6 § utgör ett samtycke enligt den allmänna dataskyddsförordningen eller ett så kallat samtycke som skyddsåtgärd och vid behov tas hänsyn till grundlagsutskottets relevanta utlåtandepraxis. Grundlagsutskottet har ansett att ett samtycke kompletterar den rättsliga grunden som en skyddsåtgärd i fråga om behandlingen av personuppgifter (GrUU 20/2020 rd, s. 6–8). Grundlagsutskottet har ansett att samtycke från en person vars grundläggande fri- och rättigheter begränsas i sig kan spela en roll i en konstitutionell bedömning. Utskottet har ändå sett vissa problem med en sådan regleringsmetod och poängterat hur viktigt det är att vara mycket återhållsam med att godkänna samtycke som rättslig grund för att ingripa i de grundläggande fri- och rättigheterna. Utskottet har sett det som väsentligt vad som kan betraktas som juridiskt relevant samtycke i en viss situation. Utskottet har också krävt att en lag som utifrån samtycke ingriper i skyddet för de grundläggande fri- och rättigheterna bland annat ska vara exakt och noga avgränsad, att den föreskriver hur samtycket ges och hur det återtas, att det säkerställs att samtycket är genuint och ges av fri vilja och att lagstiftningen är nödvändig. Utskottet har dessutom ansett att det i regleringen också ska säkerställas att samtycket grundar sig på tillräcklig information också i fråga om olika användningsändamål och till exempel utlämnande av uppgifter. (GrUU 20/2020 rd, GrUU 30/2010 rd, s. 6/II, GrUU 19/2000 rd, s. 3/II, GrUU 27/1998 rd, s. 2/II samt GrUU 9/2000 rd, s. 3/II).

Justitieministeriet konstaterar att utnyttjandet av handlingsutrymmet enligt den allmänna dataskyddsförordningen endast har bedömts i fråga om den föreslagna 8 § i specialmotiveringen till förslaget till lag om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar. I motiveringen till lagstiftningsordningen omfattar den konstitutionella bedömningen av utnyttjandet av handlingsutrymmet emellertid mer allmänt de bestämmelser i lagförslaget i fråga som gäller tystnadsplikt och utlämnandet av sekretessbelagda uppgifter. Enligt propositionen kan de sekretessbelagda uppgifterna innehålla personuppgifter.

Justitieministeriet poängterar att också 7 § innehåller bestämmelser om utlämnande av sekretessbelagda uppgifter och föreslår att det åtminstone ska finnas en hänvisning till bedömningen om utnyttjande av handlingsutrymmet också i specialmotiveringen till den paragrafen.

Justitieministeriet konstaterar att enligt motiveringen till lagstiftningsordningen och specialmotiveringen till 8 § är det i fråga om bestämmelserna om utlämnande av uppgifter artikel 6.1 c i den allmänna dataskyddsförordningen, enligt vilken behandlingen är laglig om den är nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige, som ska tillämpas som rättslig grund för att behandla personuppgifter. Justitieministeriet anser att artikel 6.1 c, som föreslås som rättslig grund för 7 §, verkar vara en lämplig rättslig grund för behandlingen av personuppgifter, eftersom det i paragrafen föreskrivs att vissa aktörer är skyldiga att lämna sekretessbelagda uppgifter till myndigheterna.

Justitieministeriet påpekar dock att sekretessbelagda uppgifter enligt 8 § får lämnas till ett antal aktörer som specificeras i paragrafen, och av denna anledning torde artikel 6.1 c inte vara en lämplig rättslig grund för att behandla personuppgifter när personuppgiftsbehandlingen omfattas av paragrafen i fråga. Bestämmelsen förpliktar inte till utlämnande av uppgifter, och den ger den personuppgiftsansvarige bedömningsutrymme när det gäller tillämpningen av bestämmelsen och den behandling av personuppgifter som bestämmelsen kräver. Justitieministeriet anser att man med avseende på 8 § i den fortsatta beredningen på nytt ska bedöma utnyttjandet av det handlingsutrymme som den allmänna dataskyddsförordningen medger och frågan om lämplig rättslig grund för behandling av personuppgifter. I motiveringen förblir förhållandet mellan den föreslagna bestämmelsen och dataskyddsförordningen oklart, och det behöver klargöras i den fortsatta beredningen.

Enligt justitieministeriet har det i den bedömning av handlingsutrymme som gäller de ovannämnda bestämmelserna helt korrekt förts fram att medlemsstaternas lagstiftning enligt artikel 6.3 i dataskyddsförordningen ska uppfylla ett mål av allmänt intresse och vara proportionell mot det legitima mål som eftersträvas. Ministeriet anser att man i den fortsatta beredningen till motiveringen också bör lägga till en bedömning av huruvida de bestämmelser om behandling av personuppgifter som föreslås uppfyller ett mål av allmänt intresse och är proportionella mot det legitima mål som eftersträvas på det sätt som förutsätts i artikel 6.3 i dataskyddsförordningen.

Justitieministeriet konstaterar att det i 7 § föreskrivs om utlämnande av sådana uppgifter till vissa myndigheter som enligt 6 § är sekretessbelagda. I och för sig bör myndigheters rätt att få information regleras i enlighet med grundlagsutskottets vedertagna utlåtan depraxis så att informationsinnehåll begränsas till antingen nödvändiga eller vissa behövliga informationsinnehåll, men det verkar som om de föreslagna bestämmelserna motsvarar bestämmelserna om bankhemlighet i kreditinstitutslagen. I motiveringen till lagstiftningsordningen förblir det oklart i vilken mån avsikten har varit att göra en bedömning utifrån och hänvisa till grundlagsutskottets utlåtan depraxis när det gäller utlämnande av sekretessbelagda uppgifter mellan myndigheter och i vilken mån det har varit meningen att i övrigt bedöma förutsättningarna för inskränkningar i skyddet för privatlivet. För att den sekretessbrytande effekten av 7 och 8 § ska framgå finns det enligt justitieministeriet skäl att till bägge paragraferna foga orden ”trots sekretessbestämmelserna”.

Dataombudsmannens byrå anser att det i den föreslagna lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar och i motiveringen till den inte anges för vilka ändamål leverantörer av kryptotillgångstjänster får samla in personuppgifter om kunder för skötseln av sina egna kundförhållanden. I 3 kap. 8 § fastställs emellertid för vilka

ändamål och på vilka villkor uppgifter får lämnas ut till företag som hör till samma koncern eller sammanslutning. Ur dataskyddsperspektiv föreskrivs det således i 3 kap. 8 §, i dess nuvarande förslagna form, om behandlingen av insamlade personuppgifter för andra ändamål än deras ursprungliga ändamål inom samma koncern. Behandling av uppgifter för andra ändamål än de ursprungliga ändamålen, det vill säga för kundservice, marknadsföring och riskhantering, godkänns på det villkor att samma tystnadsplikt gäller för mottagaren av uppgifterna som för den som lämnar ut dem.

Dataombudsmannens byrå konstaterar att formuleringen i 3 kap. 8 § delvis motsvarar 15 kap. 15 § i den gällande kreditinstitutslagen (610/2014) till den del det är fråga om bankhemlighet och de undantag från tystnadsplikten som det där föreskrivs om när det gäller enheter inom samma koncern. Här ska det dock observeras att den tystnadsplikt som enligt lag gäller för kreditinstitut, och de föreskrivna undantagen från denna, ska hållas åtskilda från dataskyddslagstiftningen, dess grundprinciper och skyddsmekanismer. Eftersom lagstiftningen om bankhemlighet inte har utfärdats för det nationella genomförandet av dataskyddsförordningen eller med stöd av det handlingsutrymme som förordningen medger, innehåller den inte heller bestämmelser om ändring av behandlingsändamål. Bankhemligheten har behandlats som en skyldighet som gäller aktörerna inom denna bransch.

Enligt dataombudsmannens byrå är den föreslagna formuleringen av och specialmotiveringen till 3 kap. 8 § i förslaget till lag om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar inte förenliga med det nationella handlingsutrymme som den allmänna dataskyddsförordningen medger. Det är inte möjligt att på det sätt som föreslås väva samman dataskyddslagstiftning och sekretessbestämmelser som gäller aktörer inom en viss bransch och som är helt separata från dataskyddslagstiftningen. Med stöd av denna typ av sekretessbestämmelser är det inte heller möjligt att tillåta att insamlade personuppgifter behandlas för andra ändamål än de ursprungliga ändamålen. Den föreslagna regleringen strider mot principen om ändamålsbegränsning, som anges i artikel 5.1 b i dataskyddsförordningen, samt mot artikel 6.4 i dataskyddsförordningen.

Dataombudsmannens byrå konstaterar att tyngdpunkten i bedömningen av lagligheten vid utlämnandet av uppgifter ur den allmänna dataskyddsförordningens perspektiv inte ligger på den lagstadgade tystnadsplikt som gäller för de personer som behandlar uppgifter under ansvar av den personuppgiftsansvarige. Lagligheten vid utlämnandet av uppgifter ska i första hand bedömas utifrån den centrala principen i dataskyddsförordningen, det vill säga principen om ändamålsbegränsning. Utlämnandet av uppgifter som behandling av personuppgifter ska bedömas i synnerhet med avseende på huruvida en ytterligare behandling av personuppgifterna är förenlig med det ursprungliga ändamålet för behandling av uppgifterna.

Dataombudsmannens byrå konstaterar att utgångspunkten i artikel 5.1 b i den allmänna dataskyddsförordningen är att personuppgifter endast får samlas in för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål och inte senare behandlas på ett sätt som är oförenligt med dessa ändamål. Om personuppgifter av någon anledning behöver behandlas för annat ändamål än det ändamål för vilket uppgifterna har samlats in, ska artikel 6.4 i den allmänna dataskyddsförordningen följas. Enligt artikel 6.4 är det möjligt att behandla personuppgifter för ett nytt ändamål bland annat om det har föreskrivits om detta i medlemsstatens lagstiftning. Sådan nationell reglering ska dock i ett demokratiskt samhälle vara nödvändig och proportionell med tanke på tryggheten av de mål som avses i artikel 23.1 i dataskyddsförordningen. Bland dessa mål kan nämnas till exempel den allmänna säkerheten eller förhindrande och utredning av brott. Enligt dataombudsmannens byrå handlar det i 3 kap. 8 § i den föreslagna lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar inte om tryggheten av något av de mål som avses i artikel 23.1 utan om kundservice, marknadsföring

eller riskhantering, vilket innebär att de krav som ställs på nationell lagstiftning i artikel 6.4 i dataskyddsförordningen inte uppfylls.

Dataombudsmannens byrå konstaterar att en eventuell senare behandling av uppgifter för andra ändamål än de ursprungliga ändamålen ska genomföras i enlighet med artikel 6.4 i dataskyddsförordningen. Ett praktiskt exempel kan vara att en leverantör av kryptotillgångstjänster ingår ett avtal om kryptotillgångstjänster med en kund och därmed samlar in personuppgifter om kunden för fullgörandet av avtalet i fråga. Om leverantören av kryptotillgångstjänster (det vill säga den personuppgiftsansvarige) avser att i ett senare skede lämna ut uppgifterna till ett företag som hör till samma koncern utan den registrerades samtycke till exempel för skötsel av kundförhållandet eller marknadsföring, gäller det för den personuppgiftsansvarige att bedöma huruvida denna typ av behandling är förenlig med det ändamål för vilket personuppgifterna har samlats in för genomförandet av avtalet. Om den personuppgiftsansvarige i detta fall bedömer att det är fråga om ett nytt ändamål för behandling av personuppgifter ska den personuppgiftsansvarige beakta de förutsättningar som anges i artikel 6.4 i den allmänna dataskyddsförordningen. Detta förutsätter att den personuppgiftsansvarige bedömer bland annat kopplingar mellan de ändamål för vilka personuppgifterna har samlats in och ändamålen med den avsedda ytterligare behandlingen (led a), personuppgifternas art (led c) samt eventuella konsekvenser för registrerade av den planerade fortsatta behandlingen (led d) för att säkerställa att behandlingen av den registrerades uppgifter för andra ändamål är förenlig med det ändamål för vilket uppgifterna ursprungligen samlades in.

Enligt dataombudsmannens byrå bör det också observeras att behandlingen ska vara lagenlig även med tanke på de övriga dataskyddsbestämmelserna. Ett förenligt ändamål ger inte den personuppgiftsansvarige rätt att avvika från de övriga dataskyddsbestämmelserna. Beroende på hur ändamålen och metoderna för behandling av personuppgifter har definierats inom koncernen ska det till exempel bedömas huruvida det är fråga om personuppgiftsbehandling som sker under ansvar av en och samma personuppgiftsansvarig, eventuellt gemensamt personuppgiftsansvariga enligt artikel 26 i den allmänna dataskyddsförordningen eller överföring av uppgifter från en personuppgiftsansvarig till en annan.

Dataombudsmannens byrå konstaterar att med tanke på den allmänna dataskyddsförordningen är bestämmelser om tystnadsplikt en skyddsmekanism som förbättrar säkerheten i behandlingen av personuppgifter. Till exempel i artikel 9.3 i dataskyddsförordningen föreskrivs det om detta. I och med att den allmänna dataskyddsförordningen är lagstiftning som ska tillämpas som sådan kan leverantörer av kryptotillgångstjänster behandla uppgifter som har samband med någons ekonomiska ställning eller personliga förhållanden och som omfattas av tystnadsplikten enligt den föreslagna 3 kap. 6 § endast om de villkor för behandling av uppgifter som anges i den allmänna dataskyddsförordningen uppfylls. Behandlingen av uppgifter om den ekonomiska ställningen hos kunderna hos leverantörer av kryptotillgångstjänster och uppgifter om kundernas personliga förhållanden samt andra personuppgifter som samlats in i ett kundförhållande ska vara lagenlig och ändamålsbegränsad. Med tanke på dataskyddet föreslås det att det i lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar ska föreskrivas om tystnadsplikt som en skyddsåtgärd som förbättrar säkerheten vid behandlingen av personuppgifter.

Dataombudsmannens byrå föreslår att formuleringen i och motiveringen till den föreslagna 8 § ska ändras. Enligt dataombudsmannens byrå bör i första hand lagstiftaren bedöma om bestämmelsen behövs längre eller om den ens är möjlig så länge dataskyddsförordningen är i kraft. Dataombudsmannens byrå anser att det av regleringen och motiveringen till den bör framgå att syftet endast är att föreskriva om en viss typ av lindringar i tystnadsplikten enligt

lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar, när det är fråga om utlämnande av uppgifter inom samma koncern eller sammanslutning. För att regleringen ska vara förenlig med dataskyddsförordningen ska den del av specialmotiveringen strykas där det nämns att det är fråga om sådant utlämnande av uppgifter som det kan föreskrivas om med stöd av det handlingsutrymme som dataskyddsförordningen medger. Vidare ska motiveringen och regleringen inte innehålla några som helst hänvisningar som gör det möjligt att nationellt föreskriva om eventuella nya ändamål för behandlingen av uppgifter när det gäller utlämnande av uppgifter inom en och samma koncern eller sammanslutning.

För att undvika oklarheter och för att de som i praktiken ska tillämpa 8 § ska få en klar bild av vad som är relevant lagstiftning när det gäller behandling av personuppgifter är det enligt Dataombudsmannens byrå viktigt att ändra också meningen med konjunktion i början av bestämmelsen: ”Om inte annat följer av den allmänna dataskyddsförordningen - -”. Ett konstaterande som detta kan orsaka oklarhet hos de personuppgiftsansvariga när det gäller till vilka delar den föreslagna lagen är en speciallag i förhållande till dataskyddsförordningen. För tydlighetens skull konstaterar Dataombudsmannens byrå också att den allmänna skyldigheten att följa dataskyddsförordningen inte längre behöver upprepas separat i den nationella lagstiftningen. Däremot är det möjligt och också viktigt att i motiveringen till regeringens proposition närmare definiera den allmänna skyldigheten att följa dataskyddsförordningen samt förhållandet mellan dataskyddsförordningen och den föreslagna lagen. Vid behov kan det enligt Dataombudsmannens byrå förklaras att utlämnandet av uppgifter med tanke på den allmänna dataskyddsförordningen ska bedömas i synnerhet med avseende på huruvida en ytterligare behandling av personuppgifterna är förenlig med det ursprungliga ändamålet för behandling av uppgifterna. I andra hand bör det enligt Dataombudsmannens byrå i samband med den föreslagna regleringen åtminstone redogöras för den ovan beskrivna nationella regleringshistorien och dess förhållande till den allmänna dataskyddsförordningen.

Justitieministeriets och Dataombudsmannens remissvar har beaktats. Den föreslagna 8 § är förknippad med ett behov av att avvika från tystnadsplikten. De föreslagna paragraffformuleringarna har korrigerats så att det tydligare ska framgå av dem att uppgifter i vissa situationer får lämnas ut trots tystnadsplikten. Specialmotiveringen har korrigerats så att den noggrannare anger att det i lagförslaget varken föreskrivs om eller skapas någon grund för behandling av personuppgifter. Varje personuppgiftsansvarig ska i respektive situation bedöma vilken behandlingsgrund behandlingen av personuppgifter bygger på. Specialmotiveringen har kompletterats med en observation om att utlämnandet av uppgifter med tanke på den allmänna dataskyddsförordningen ska bedömas i synnerhet med avseende på huruvida en ytterligare behandling av personuppgifterna är förenlig med det ursprungliga ändamålet för behandling av uppgifterna. Specialmotiveringen har också preciserats genom en observation om att vissa omständigheter i anslutning till ändamålsbegränsning (artiklarna 5 och 6.4 i dataskyddsförordningen) ska beaktas och att det innan uppgifter lämnas ut ska säkerställas att förutsättningarna för utlämnande av uppgifter uppfylls. Vidare har 8 § preciserats så att den inte heller gäller utlämnande av sådana uppgifter som avses i artikel 9 i dataskyddsförordningen.

Skyddspolisen och inrikesministeriet har fäst vikt vid skyldigheterna att lämna ut uppgifter när det är fråga om utlämnande av uppgifter till myndigheter. Skyddspolisen anser sig vara en av de övriga myndigheter som avses i 7 §. Inrikesministeriet önskar att det i specialmotiveringen preciseras huruvida bestämmelserna om att få information i 4 kap. 3 § och 5a kap. 50 § i polislagen ska tillämpas i de situationer som avses i 7 §. Remissvaret har beaktats och specialmotiveringen till 7 § i lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar har preciserats så att skyddspolisen är en av de övriga myndigheter som avses i 7 §. Till motiveringen har fogats ett omnämnande av att skyldigheten

att lämna ut uppgifter också kan grunda sig på andra bestämmelser, exempelvis de ovannämnda bestämmelserna i polislagen.

Skadeståndsskyldighet

Remissinstanserna understödde de föreslagna bestämmelserna om skadestånd. De ansågs vara förenliga med principen ”samma risk, samma regler” och ge uttryck för de principer som följs i regleringen av finansmarknaden överlag.

Myndigheternas tillsynsbefogenheter

Justitieministeriet förde i sitt yttrande fram flera kommentarer om de tillsynsbefogenheter som den behöriga myndigheten enligt förslaget ska ha. Kommentarerne beror delvis på att de minimibefogenheter som enligt EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar ska föreskrivas nationellt innebär ett betydande ingrepp i näringsidkares friheter. Det är fråga om fullharmoniserad reglering av befogenheter, som i huvudsak inte innehåller något nationellt handlingsutrymme. Remissvaret har beaktats genom ett tillägg i propositionen där det förklaras att minimibefogenheterna enligt EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar är exceptionellt omfattande och att de inte till alla delar är förenliga med de konstitutionella kraven. Syftet med förordningen har varit att skapa metoder för att ingripa i missförhållanden på kryptotillgångsmarknaden med så kraftiga befogenheter som möjligt, och dessa befogenheter är omfattande. Samtidigt har motiveringen till propositionen kompletterats så att det av specialmotiveringen tydligare framgår när förordningen inte lämnar något nationellt handlingsutrymme att föreskriva om befogenheter.

Justitieministeriet fäste i sitt yttrande vikt vid 10 § 2 och 3 mom. i den föreslagna lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar, där det konstateras att Finansinspektionen kan avbryta eller förbjuda tillhandahållande av kryptotillgångstjänster för obestämd tid. Ministeriet framhåller att det i 10 § 1 mom. föreskrivs om en tidsfrist för avbrytandet, närmare bestämt högst 30 på varandra följande bankdagar. Justitieministeriet konstaterar att regleringen är relevant med avseende på näringsfriheten, som tryggas i 18 § i grundlagen. Enligt ministeriet bör 2 mom. preciseras så att det föreskrivs antingen för hur lång tid verksamheten kan avbrytas eller att den ska avbrytas tills vidare eller för en viss tid, samt vilka villkor som gäller för detta. Ministeriet poängterar att ett sådant förbud mot att tillhandahålla tjänster som avses i 3 mom. uppenbarligen ska gälla tills vidare och att denna befogenhet, som i högre grad än i 2 mom. ingriper i aktörens verksamhet, inte har förenats med några som helst villkor. Justitieministeriet anser att den föreslagna regleringen behöver preciseras i den fortsatta beredningen, i den mån det är möjligt med tanke på MiCA, så att det i paragrafen på behörigt sätt föreskrivs om villkoren för ett förbud. Vidare anser ministeriet att skillnaderna mellan förbudande och avbrytande ska förtydligas och att det dessutom tydligt ska framgå om det är fråga om en begränsning som gäller en viss tid eller tills vidare. Remissvaret har beaktats och specialmotiveringen har kompletterats med en kommentar om att ordalydelsen i de föreslagna paragraferna uteslutande grundar sig på en fullharmoniserad reglering av befogenheter utan nationellt handlingsutrymme.

Justitieministeriet konstaterade att det i motiveringen av 11 och 12 § i den föreslagna lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster behöver förtydligas om tillämpningen av bestämmelserna i fråga har samband med behandling och offentliggörande av personuppgifter. Om bestämmelserna även gäller offentliggörande av personuppgifter ska de bedömas med avseende på det handlingsutrymme som den allmänna dataskyddsförordningen medger. Vidare finns det skäl att vid behov beakta grundlagsutskottets utlåtandepraxis när det gäller

offentliggörande av personuppgifter på webben. Grundlagsutskottet har i sin utlåtandepraxis konstaterat att det med tanke på skyddet för personuppgifter och privatlivet är viktigt att endast personuppgifter som är nödvändiga med tanke på tillgången till information publiceras i handlingar som blir offentliga på webben (GrUU 63/2014 rd, s. 5). Grundlagsutskottet har i sin utlåtandepraxis noterat att det är väsentligt med tanke på skyddet för privatlivet och personuppgifter att uppgifter ur ett personregister som placeras på internet inte ska kunna sökas på stora grupper, utan till exempel bara genom enskild sökning (GrUU 35/2020 rd, s. 4, GrUU 2/2018 rd, s. 7, GrUU 17/2016 rd, s. 6, GrUU 32/2008 rd, s. 3/I). Grundlagsutskottet har ansett att det är möjligt att offentliggöra personuppgifter i form av en offentlig informationstjänst, om argumenten för det är godtagbara med tanke på garantierna för rättsskydd och de grundläggande fri- och rättigheterna (GrUU 2/2017 rd, s. 7, GrUU 65/2014 rd, s. 4/II–5/I, GrUU 32/2008 rd s. 2/I–3/II). Med anledning av justitieministeriets remissvar har specialmotiveringen av 11 och 12 § kompletterats med ett omnämmande av att ordalydelsen i de föreslagna paragraferna uteslutande grundar sig på den fullharmoniserade reglering av befogenheter som finns i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar och som inte lämnar något nationellt handlingsutrymme.

Justitieministeriet fäste vikt vid formuleringarna i de föreslagna 17–20 §. Justitieministeriet har noterat att det i 17 § föreskrivs om avbrytande, förbudande och avslutande av marknadsföringskommunikation. Det första och andra momentet verkar delvis överlappa varandra i och med att bägge gäller avbrytande, om det finns grundad anledning att misstänka att förordningen har överträtts. Ministeriet anser att motiveringen till lagstiftningsordningen med avseende på auktorisationsskyldigheten och rapporteringsförfarandet samt bedömningen med tanke på 18 § i grundlagen och grundlagsutskottets utlåtandepraxis som rör denna behöver preciseras så att det framkommer till vilka delar regleringen grundar sig på den direkt tillämpliga EU-förordningen och till vilka delar förordningen lämnar nationellt handlingsutrymme. Om det finns nationellt handlingsutrymme ska det enligt justitieministeriet förklaras hur detta har utnyttjats på det sätt som förutsätts i grundlagen. Remissvaret har beaktats och specialmotiveringen av 17–20 § har kompletterats med ett omnämmande av att ordalydelsen i de föreslagna paragraferna uteslutande grundar sig på den fullharmoniserade reglering av befogenheter som finns i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar och som inte lämnar något nationellt handlingsutrymme.

Myndigheternas rätt att få information och ömsesidiga informationsutbyte

Finansinspektionen tog upp frågan om bestämmelserna om att få information är tillräckligt omfattande. Enligt MiCA ska de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna vid behov komma överens om samarbetsarrangemang med behöriga tillsynsmyndigheter i tredjeländer om utbyte av information med dessa tillsynsmyndigheter och fullgörandet av skyldigheter enligt MiCA i dessa tredjeländer (artikel 107.1). Dessa samarbetsarrangemang ska säkerställa åtminstone ett effektivt informationsutbyte som gör att de behöriga myndigheterna kan utföra sina skyldigheter enligt EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar. Finansinspektionen konstaterar att en motsvarande bestämmelse som förpliktar till internationellt myndighetssamarbete även finns i flera andra EU-rättsakter som gäller kapitalmarknader, såsom marknadsmissbruksförordningen (artikel 26), prospektförordningen (artikel 30) och direktivet om marknader för finansiella instrument (artikel 88). I tillsynen över kapitalmarknaden grundar sig denna typ av internationella samarbetsarrangemang på multilateralt samarbete, i praktiken till exempel på det MMoU-dokument²⁰ som utarbetats inom ramen för den internationella

²⁰ <https://www.iosco.org/about/?subsection=mmou>

organisationen för värdepapperstillsyn (IOSCO) och där Finansinspektionen är part. Remissvaret har beaktats, och i propositionen har tillagts ett förslag till ett nytt 19 § 5 mom. i lagen om Finansinspektionen som ska trygga rätten att få information.

Skatteförvaltningen poängterade i sitt yttrande att man i propositionen inte separat tar ställning till huruvida den information som samlas i och med den nya regleringen får användas i beskattningen. MiCA verkar ändå med avseende på beskattningen innehålla ett undantag från den tystnadsplikt som i regel gäller vid informationsutbyte mellan behöriga myndigheter. Enligt artikel 100 i MiCA får information lämnas ut ”då sådant utlämnande krävs för rättsliga förfaranden eller fall som omfattas av nationell skattelagstiftning eller straffrätt”. Skatteförvaltningen konstaterar att det på nationell nivå utifrån gällande lagstiftning och tolkningspraxis har ansetts vara oklart huruvida Finansinspektionen får lämna ut information till Skatteförvaltningen med stöd av 20 § i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995), och därför är tillgången till information ur Skatteförvaltningens synvinkel inte effektiv. Skatteförvaltningen anser att utkastet till regeringsproposition leder till ett nationellt sett juridiskt osäkert läge. Skatteförvaltningen och Finansinspektionen bör i sitt inbördes informationsutbyte kunna förlita sig på bestämmelser i en nationell lag i stället för på en EU-rättsakt, och det bör åtminstone konstateras i regeringspropositionen varför en bestämmelse i nationell lag anses vara onödig. Tillgången till information blir i framtiden en ännu viktigare fråga för Skatteförvaltningen, eftersom det föreslås att flera olika finansiella enheter, såsom fondbolag eller värdepappersföretag, ska få rätt att tillhandahålla kryptotillgångstjänster med stöd av anmälan. Remissvaret har beaktats, och i beskrivningen av nuläget i propositionen har det lagts till ett omnämnande av att artiklarna 98 och 100 i MiCA är direkt tillämpliga på Finansinspektionen, som är behörig myndighet enligt MiCA.

Skatteförvaltningen konstaterar vidare att den förutom sina egna rättigheter att få information också behöver ha tillräckliga möjligheter att lämna ut information till andra myndigheter. Skatteförvaltningen kan i samband med sin skattekontroll få sådana uppgifter som kan vara relevanta för Finansinspektionen med tanke på dess tillsyn över leverantörer av kryptotillgångstjänster. Som exempel kan nämnas uppgifter om sådana leverantörer av kryptotillgångstjänster som inte har ansökt om auktorisation. På motsvarande sätt föreslås det att ett nytt 2 mom. om handelsförbud för viss tid i fråga om kryptotillgångar fogas till 37 b i lagen om Finansinspektionen. För att möjliggöra en effektiv tillsyn över denna nya skyldighet vore det sannolikt nyttigt för Finansinspektionen att ha rätt att från Skatteförvaltningen få information om en person som ålagts handelsförbud bedriver handel med kryptotillgångar. Finansinspektionen konstaterar att för att en effektiv tillsyn över Finlands kapitalmarknad ska kunna tryggas och för att kraven enligt MiCA och andra EU-rättsakter ska kunna uppfyllas måste lagstiftningen kompletteras, så att Finansinspektionen klarar av att effektivt och ömsesidigt utbyta information med tillsynsmyndigheter i tredjeländer. EU-rättsakterna kräver att lagstiftaren ska säkerställa att Finansinspektionen har de befogenheter som behövs för detta.

Andra kommentarer om lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar

Enligt marknadsdomstolen verkar det på grundval av det som sägs i propositionsutkastet sannolikt att konsekvenserna för marknadsdomstolens uppgifter blir måttliga. Marknadsdomstolen fäster ändå uppmärksamhet vid den helhetseffekt som enskilda tillägg i förteckningen över marknadsrättsliga ärenden i 1 kap. 6 § i lagen om rättegång i marknadsdomstolen (100/2013) har med tanke på domstolens arbetsmängd. Det finns skäl att till denna del förtydliga bedömningen av propositionsutkastets konsekvenser, så att den inte ger en för snäv bild av de konsekvenser som enskilda tillägg i genomförandet av förordningarna

kan få för marknadsdomstolens uppgifter. Remissvaret har beaktats och bedömningen av propositionens konsekvenser har kompletterats till denna del.

Konkurrens- och konsumentverket fäster uppmärksamhet vid punkt 3.12 i utkastet till regeringsproposition, där det hänvisas till konsumentombudsmannens möjlighet att inleda ett ärende i marknadsdomstolen. Konkurrens- och konsumentverket anser att formuleringen av meningen bör ändras så att den också omfattar andra överträdelser av konsumentskyddslagen som kommer i fråga samt relevanta påföljder eller metoder. Remissvaret har beaktats och propositionen har kompletterats till denna del.

Justitieministeriet tog fasta på den föreslagna bestämmelsen om ändringssökande i 5 §, där det föreskrivs om rättsmedel i samband med en myndighets passivitet. Justitieministeriet konstaterar att denna typ av bestämmelser i regel är främmande i den nationella lagstiftningen, där överklagbara förvaltningsbeslut avser beslut genom vilka en myndighet har avgjort eller avvisat ett förvaltningsärende (6 § i lagen om rättegång i förvaltningsärenden). I vissa lagar föreskrivs det dock med anledning av EU-rätten om besvärsmått i samband med en myndighets passivitet. Justitieministeriet anser att det nationella handlingsutrymme som EU-förordningen medger (eller inte medger) bör lyftas fram tydligt i motiveringen till lagförslaget. Remissvaret har beaktats och motiveringen till bestämmelsen har kompletterats till denna del.

Enligt justitieministeriet finns det skäl att i den fortsatta beredningen precisera paragrafens rubrik ("Sökande av ändring"). En sådan rubrik hänvisar av hävd till bestämmelser om sökande av ändring i beslut som fattats med stöd av lag, medan det i utkastet är fråga om en situation där en myndighet inte har fattat något beslut. Justitieministeriet konstaterar också att det saknas en egentlig bestämmelse om sökande av ändring i lagen, och att bestämmelserna om rättssäkerhet inte har behandlats i motiveringen till lagstiftningsordning. Remissvaret har beaktats och paragrafens rubrik har följaktligen ändrats så att den anger att bestämmelsen i fråga handlar om sökande av ändring vid dröjsmål. Samtidigt har ett nytt informativt moment tagits in i paragrafen, enligt vilket bestämmelser om rätten att söka ändring i andra situationer än i samband med en myndighets passivitet finns i 73 § i lagen om Finansinspektionen.

Justitieministeriet fäste uppmärksamhet vid 21 § i lagförslaget, enligt vilken Finansinspektionen kan lägga ut inspektioner eller undersökningar som gäller EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar och den föreslagna lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar på en revisor eller någon annan utomstående sakkunnig. Även om regleringen verkar grunda sig på förordningen och överensstämmer med motsvarande bestämmelser i lagen om Finansinspektionen, anser justitieministeriet att förslaget i motiveringen till lagstiftningsordning ska bedömas i förhållande till 124 § i grundlagen. Enligt ministeriet är det viktigt att man i bedömningen särskilt redogör för det nationella handlingsutrymme och hur det har utnyttjats med beaktande av grundlagen. Faktorer som ska beaktas är bland annat kravet på ändamålsenlighet, tjänsteansvar och kravet på att rättssäkerheten och principen om god förvaltning inte får äventyras. Remissvaret har beaktats genom att specialmotiveringen kompletterats, och till lagtexten har fogats en informativ hänvisning om att bestämmelser om anlitande av utomstående sakkunniga därtill finns i 34 § i lagen om Finansinspektionen.

När det gäller 22 § 3 mom. i lagförslaget, där det föreskrivs om ett undantag från skyldigheten att höra de berörda aktörerna om dessa inte kan höras så snabbt som ärendets brådskande natur nödvändigtvis kräver, ansåg justitieministeriet utifrån motiveringen att bestämmelsen inte grundar sig på sådan reglering som krävs enligt förordningen. Justitieministeriet ansåg det vara oklart varför denna reglering som delvis överlappar med förvaltningslagen är nödvändig. Ministeriet undrade om tanken är att på ett uttömmande sätt föreskriva om grunderna för beslut

om att avstå från hörande så att inte de övriga grunderna för beslut om att avstå från hörande i förvaltningslagen ska bli tillämpliga. Remissvaret har beaktats. Formuleringen i momentet i fråga är förenlig med formuleringen i 12 § 3 mom. i lagen om lagen om vissa befogenheter för konsumentskyddsmyndigheterna, om vilket en informativ hänvisning har tagits in i specialmotiveringen. De enhetliga formuleringarna har ansetts vara nödvändiga av den orsaken att bestämmelserna i fråga grundar sig på EU-rättsakter med motsvarande innehåll. Dessutom har bedömningen av propositionens grundlagsenlighet kompletterats till denna del.

Finansinspektionen anser i sitt yttrande att det finns ett behov av att ändra 22 § så att beslut av Finansinspektionen får föras till Helsingfors förvaltningsdomstol i stället för till marknadsdomstolen. Finansinspektionens beslut, liksom även andra beslut om utövande av tillsynsbefogenheter som meddelas med stöd av 4 kap. i den föreslagna lagen, får enligt 73 § i lagen om Finansinspektionen överklagas genom besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Finansinspektionen hänvisar här till det som sagts i förarbetena till lagen (RP 151/2017 s. 211–212 och 213–214). Enligt Finansinspektionen finns det ingen orsak att bedöma saken annorlunda i fråga om det aktuella beslutet. Marknadsdomstolen konstaterar i sin tur i sitt yttrande att den i nuläget handlägger de ärenden som avses i 12 § i lagen om vissa befogenheter för konsumentskyddsmyndigheterna, vilka motsvarar de ärenden som det i utkastet föreslås att marknadsdomstolen ska handlägga. Finansinspektionens remissvar har inte beaktats, utan det har ansetts vara mer ändamålsenligt att handläggningen av motsvarande ärenden koncentreras till en och samma aktör, det vill säga till marknadsdomstolen. De ärenden som avses i 12 § i lagen om vissa befogenheter för konsumentskyddsmyndigheterna och i 22 § i lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar grundar sig på EU-bestämmelser med motsvarande ordalydelse och syften.

Justitieministeriet konstaterade att bestämmelserna om påföljdsavgift i 26 § har behandlats i motiveringen till lagstiftningsordning i propositionen endast med avseende på 81 § i grundlagen (skatt eller avgift). Eftersom det är fråga om en ny begränsning av de grundläggande fri- och rättigheterna som är förknippad med särskilda rättssäkerhetskrav, behöver de föreslagna nya bestämmelserna om påföljdsavgift granskas mer ingående i motiveringen till lagstiftningsordning. Enligt justitieministeriet är det nödvändigt att redogöra för det nationella handlingsutrymme som EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar eventuellt medger och hur det har utnyttjats i enlighet med grundlagen. Justitieministeriet ansåg det vara en brist att till exempel avgifternas storlek inte har behandlats i motiveringen till lagstiftningsordning, och samtidigt är den straffrättsliga legalitetsprincip som nämns i motiveringen relevant även med tanke på de administrativa påföljdsavgifterna. Enligt det föreslagna 2 mom. påförs påföljdsavgift också den som försummar eller överträder bestämmelser i kommissionens förordningar och beslut som utfärdats med stöd av de bestämmelser som avses i 1 mom. Det framgår inte tydligt av motiveringen till bestämmelsen huruvida förordningen kräver reglering av detta slag. Till dessa delar behöver det nationella handlingsutrymme och genomförandet av legalitetsprincipen bedömas. Remissvaret har beaktats och specialmotiveringen har kompletterats med ett omnämnande av att ordalydelsen i de föreslagna paragraferna uteslutande grundar sig på den fullharmoniserade reglering av befogenheter som finns i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar och som inte lämnar något nationellt handlingsutrymme.

Finansinspektionen poängterar i sitt yttrande att det i MiCA inte direkt föreskrivs om rätten för leverantörer av kryptotillgångstjänster att ta emot penningmedel av kunder, det vill säga kundmedel, för tillhandahållande av kryptotillgångstjänster. Termen kundmedel har här samma innebörd som i 9 kap. i lagen om investeringstjänster (747/2012). I artikel 70.2 och 70.3 föreskrivs det emellertid på mycket allmän nivå om hur kundmedel ska skyddas, om sådana tas emot. Enligt Finansinspektionen kan det uppstå behov av att ta emot kundmedel även i sådana situationer där det inte kan anses vara fråga om exempelvis tillhandahållande av en reglerad

betaltjänst eller utgivning av elektroniska pengar. För att förtydliga rättsläget när det gäller mottagandet av kundmedel i dessa situationer föreslår Finansinspektionen att det i lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar tas in en kort informativ bestämmelse om att leverantörer av kryptotillgångstjänster har rätt att ta emot kundmedel för tillhandahållande av kryptotillgångstjänster. Denna rätt föreligger endast om en leverantör av kryptotillgångstjänster lämnar Finansinspektionen utredningar om vad leverantören kommer att göra för att följa de krav som avses i artikel 70.2 och 70.3 i MiCA. Eftersom de krav som anges i de ovannämnda punkterna är relativt inexakta föreslår Finansinspektionen vidare att finansministeriet ger Finansinspektionen behörighet att meddela föreskrifter i detta avseende. Remissvaret har beaktats, men inga ändringar har gjorts i propositionen utifrån det. MiCA innehåller mindre detaljerade bestämmelser om kundmedel jämfört med direktivet om marknader för finansiella instrument. Den utgör lagstiftning på lägre nivå som utfärdats med stöd av direktivet och som den nationella lagstiftningen om tillhandahållare av investeringstjänster grundar sig på. MiCA utgör fullharmoniserad EU-lagstiftning och innehåller inga motsvarande bestämmelser om delegering.

Ändringar i lagen om Finansinspektionen

Finansinspektionen föreslår som en teknisk ändring att leverantörer av kryptotillgångstjänster och auktoriserade utgivare av tillgångsanknutna token fogas som separata punkter till förteckningen över tillsynsobjekt i 4 § 2 mom. i lagen. I utkastet ingår dessa tillsynsobjekt i samma punkt i förteckningen. Remissvaret har beaktats.

I syfte att göra lagtexten smidigare anser Finansinspektionen att det i förteckningen över andra finansmarknadsaktörer i 5 § 1 mom. bör finnas separata punkter för andra än auktoriserade utgivare samt erbjudare och personer som ansöker om upptagande till handel av en kryptotillgång. Andra utgivare än de som avses i 4 § ingår då som en första ny punkt och andra erbjudare och personer som ansöker om upptagande till handel än de som avses i 4 § blir en andra ny punkt. Finansinspektionen påpekar också att det gäller att beakta de situationer som avses i artikel 3.1. 33b och c i MiCA när det föreskrivs om andra finansmarknadsaktörer. Remissvaret har beaktats.

Justitieministeriet tog fasta på förslaget att Finansinspektionen enligt 28 § 1 mom. ska få en ny befogenhet att permanent förbjuda en person att vara verksam i det högsta förvaltningsorganet för en utgivare av tillgångsanknutna token eller en leverantör av kryptotillgångstjänster. Det är fråga om en betydande begränsning av en grundläggande fri- och rättighet som dock i lagen inte har kopplats till några som helst förutsättningar, utan Finansinspektionen har med stöd av bestämmelsen obegränsad prövningsrätt i dessa fall (se även det som ovan konstaterats om beslut om förbud). För att precisera bestämmelsen behöver det föreskrivas under vilka förutsättningar ett sådant beslut kan fattas. Vidare ska denna typ av permanenta förbud endast kunna meddelas vid synnerligen väsentliga och allvarliga överträdelser för att det ska vara proportionellt. I motiveringen till lagstiftningsordningen i propositionen ska förslaget bedömas med beaktande av grundlagsutskottets utlåtandepraxis. Remissvaret har beaktats och specialmotiveringen har kompletterats med ett omnämnande av att ordalydelsen i de föreslagna paragraferna uteslutande grundar sig på den fullharmoniserade reglering av befogenheter som finns i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar och som inte lämnar något nationellt handlingsutrymme.

Justitieministeriet konstaterar att enligt 28 § 2 mom. kan Finansinspektionen för viss tid förbjuda vissa aktörer som anses ansvariga för en överträdelse att sköta ledningsuppgifter hos leverantörer av kryptotillgångstjänster. Även denna bestämmelse bör enligt justitieministeriet

preciseras i den fortsatta beredningen. Formuleringen ”anses ansvarig för” verkar inte vara tillräckligt exakt när den syftar på nuläget eller framtiden, och ministeriet jämför den med 28 § i den gällande lagen om Finansinspektionen, där formuleringen ”har brutit mot” används. Vidare konstaterar justitieministeriet att det i bestämmelsen inte har preciserats vilken typ av överträdelse det är fråga om och jämför situationen till exempel med följande formulering i den gällande 28 §: ”om personen har brutit mot eller försummat bestämmelserna i artikel 32.1 i värdepapperiseringsförordningen”. Förutom att bestämmelsen behöver preciseras bör förslaget enligt ministeriet även behandlas i motiveringen till lagstiftningsordning i propositionen. Finansinspektionen anser i sin tur att 28 § i lagen om Finansinspektionen behöver förtydligas också bland annat så att det nämns att bägge de föreslagna momenten gäller medlemmar i ledningsorganet för leverantörer av kryptotillgångstjänster. Bestämmelserna bör också vid behov hänvisa till de artiklar i MiCA som, om de överträds, utlöser möjligheten att utöva befogenheterna i fråga. Justitieministeriets och Finansinspektionens remissvar har beaktats. Formuleringen i bestämmelsen har ändrats till ”har brutit mot” och det har preciserats vilken bestämmelse som ska ha överträtts. Dessutom har specialmotiveringen kompletterats.

Enligt Finansinspektionens uppfattning är artikel 112 i MiCA direkt tillämplig, eftersom artikeln inte förutsätter regleringsåtgärder från medlemsstaternas sida, i motsats till exempelvis artikel 111. Av denna anledning anser Finansinspektionen att 41 § 2 mom. i lagen om Finansinspektionen, som gäller bedömningen av påföljdsavgiftens belopp, och det föreslagna 41 § 3 mom. inte bör tillämpas på påföljder som påförs med stöd av MiCA. Finansinspektionen föreslår att ett nytt moment fogas till slutet av paragrafen, och det kan formuleras till exempel enligt följande: ”Om det är fråga om överträdelse av EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar, ska bestämmelserna i artikel 112 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar tillämpas i stället för 2 mom. vid bedömningen av påföljdsavgiftens belopp.” Finansinspektionen poängterar att samma regleringssätt som används i artikel 112 i MiCA även förekommer bland annat i EU:s gräsrotsfinansieringsförordning och EU:s prospektförordning, och att motsvarande regleringssätt följaktligen bör övervägas även i fråga om dem. Remissvaret har beaktats och bestämmelsen har kompletterats med en informativ hänvisning till artikel 112 i MiCA. Samtidigt har hänvisningarna till EU:s prospektförordning och gräsrotsfinansieringsförordning korrigerats för att skapa ett enhetligt uttryckssätt.

Finansinspektionen föreslår att 71 § 1 mom. 18 punkten i lagen om Finansinspektionen kompletteras med anledning av 47 § i lagen om Finansinspektionen så att Finansinspektionen har rätt att lämna ut sekretessbelagd information till konsumentombudsmannen även när den begär ett yttrande enligt 47 § av konsumentombudsmannen. Finansinspektionen kan i en sådan situation bli tvungen att lämna ut sekretessbelagd information till konsumentombudsmannen för att kunna begära ett yttrande. Remissvaret har beaktats och 71 § 1 mom. 18 punkten har kompletterats enligt förslaget.

Ändringar i strafflagen

Flera remissinstanser ansåg att det är viktigt att se till att principen ”samma risk, samma verksamhet, samma regler” realiserats i lagstiftningen om kryptotillgångsmarknaden. Detta innebär att se till att omfattningen av de straffrättsliga bestämmelserna överensstämmer med de allmänna riktlinjer som följs inom finansmarknadsrätten.

Både Finansinspektionen och Centrákriminalpolisen understödde förslaget att till strafflagen foga ett nytt 51 a kap. om kryptotillgångsmarknadsbrott. Enligt Finansinspektionen är det motiverat att det finns ett separat kapitel om kryptotillgångsmarknadsbrott, eftersom definitionen av finansiella instrument i 51 kap. 6 § i strafflagen är bunden uttryckligen till den

definition av finansiella instrument som finns i lagen om investeringstjänster. Enligt Centralkriminalpolisen behövs de föreslagna bestämmelserna i 51 a kap. i strafflagen för att det ska kunna säkerställas att missbruk av insiderinformation som har samband med kryptotillgångar eller röjande av insiderinformation på kryptotillgångsmarknaden, marknadsmanipulation och informationsbrott som gäller kryptotillgångsmarknaden är straffbara gärningar enligt lagen även i situationer där en kryptotillgång inte betraktas som ett finansiellt instrument. Enligt Finansinspektionen främjar den föreslagna regleringslösningen förtroendet för marknaden. Förslaget är motiverat också av den anledningen att polisen i egenskap av förundersökningsmyndighet har större befogenheter än Finansinspektionen när det gäller att undersöka misstänkta missbruk. Finansinspektionen poängterade ändå att de relevanta begreppen bör definieras i 51 a kap. 7 § i propositionsutkastet med tanke på det krav på noggrann avgränsning som gäller i fråga om brottsrekvisit och andra bestämmelser om straffrättsligt ansvar. Enligt Finansinspektionen innehåller den föreslagna 51 a kap 7 § i strafflagen till exempel inga definitioner av begreppen utgivare och erbjudare. Definitionerna i fråga har fogats till 51 kap. 6 § i strafflagen, där det enligt förslaget ska föreskrivas om de definitioner som använts i rekvisiten för värdepappersmarknadsbrott och kryptotillgångsmarknadsbrott.

Enligt Centralkriminalpolisen behövs de föreslagna bestämmelserna i 51 a kap. i strafflagen för att det ska kunna säkerställas att missbruk av insiderinformation som har samband med kryptotillgångar eller röjande av insiderinformation på kryptotillgångsmarknaden, marknadsmanipulation och informationsbrott som gäller kryptotillgångsmarknaden är straffbara gärningar enligt lagen även i situationer där en kryptotillgång inte betraktas som ett finansiellt instrument.

Justitieministeriet ansåg i sitt yttrande att det i fråga om de nya kriminaliseringarna av marknadsmissbruk är oklart vilket handlingsutrymme de föreskrivna straffrättsliga påföljderna grundar sig på och hur detta handlingsutrymme har använts till exempel i valet mellan straffrättslig och administrativ påföljd. Enligt ministeriet bör det, om sanktioner överhuvudtaget är nödvändiga, i förslaget förklaras hur kriminaliseringsprinciperna har tillämpats, hur man i regleringen har strävat efter att undvika att införa sanktioner som hör till flera olika sanktionssystem och huruvida problem i anslutning till ne bis in idem-förbudet kan följa av regleringsmodellen. Motiveringen till propositionen har preciserats i enlighet med justitieministeriets förslag.

Justitieministeriet ifrågasätter i sitt yttrande behovet av att till strafflagen foga ett helt kapitel om marknadsmissbruksbrott som gäller kryptotillgångar. Alternativt kan straffbestämmelserna, om de med beaktande av kriminaliseringsprinciperna är klart nödvändiga, integreras i 51 kap. i strafflagen, som i fråga om struktur och regleringssätt i hög grad påminner om det nya kapitel som föreslås. Justitieministeriets synpunkt har beaktats och straffbestämmelserna har placerats i 51 kap. om värdepappersmarknadsbrott i strafflagen. Det föreslås att rubriken för kapitlet ändras så att det framgår av den att straffbestämmelserna i kapitlet tillämpas förutom på värdepappersmarknaden även på kryptotillgångsmarknaden. Kriminaliseringarnas nödvändighet har preciserats i motiveringen till lagstiftningsordning.

Enligt justitieministeriet är den straffbestämmelse som gäller kryptotillgångsbrott enligt 28 § 1 mom. i den föreslagna lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar de facto en straffbestämmelse av blancotyp. För att förutsättningarna enligt den straffrättsliga legalitetsprincipen ska uppfyllas anser justitieministeriet att straffbestämmelsen måste formuleras enligt de principer för straffbestämmelser som grundlagsutskottet har hänvisat till bland annat i sitt betänkande 25/1994 rd. Enligt justitieministeriet bör det i beredningen säkerställas att man också i fråga om denna typ av brottsrekvisit får en korrekt och tillräcklig uppfattning om det straffbara förfarandets innehåll och område. Straffbestämmelsen i fråga har

i den fortsatta beredningen preciserats bland annat genom att en hänvisning till EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar har tagits in i bestämmelsen när det gäller tillgångsanknutna token.

Tillsynsavgifter

Finansinspektionen har fäst uppmärksamhet vid behöriga myndigheters rätt att få uppgifter när det gäller skyldigheter att rapportera om en persons ekonomiska ställning. Finansinspektionens rätt att få uppgifter har förbättrats genom lagen om Finansinspektionens tillsynsavgifter (1209/2023), som trädde i kraft den 1 januari 2024. I 15 § i den lagen föreskrivs det om avgiftsskyldigas skyldighet att lämna uppgifter och Finansinspektionens rätt att få uppgifter. Rätten att få uppgifter enligt den nya lagen har i samband med beredningen av propositionen ansetts vara tillräckliga även med tanke på tillgången till uppgifter som har samband med de tillsynsavgifter som föreslås.

Finansinspektionen föreslår att en fast tillsynsavgift på 15 000 euro införs för leverantörer av kryptotillgångstjänster. Finansinspektionen motiverar sitt förslag med att de skyldigheter som ska fullgöras och tillsynen över dessa till stor del är oberoende av omfattningen av tjänsteleverantörens affärsverksamhet. Om man håller fast vid den tillsynsavgift som föreslås i propositionsutkastet (en fast avgift och en omsättningsbunden avgift) bör punkten enligt Finansinspektionen korrigeras så att det hänvisas till leverantörens totala omsättning och inte endast till dess omsättning för tillhandahållande av kryptotillgångstjänster. Remissvaret har beaktats såtillvida att det hänvisas till omsättningen i stället för till omsättningen för kryptotillgångstjänster. I propositionen föreslås ingen fast tillsynsavgift, eftersom det med en sådan anses vara omöjligt att tillräckligt väl kunna beakta storleksskillnader och skillnader i affärsverksamhet mellan aktörerna. En fast avgift av den storlek som föreslås kan dessutom bli orimlig för en tjänsteleverantör som precis har inlett sin verksamhet.

Finansinspektionen anser det vara motiverat att en separat tilläggsavgift för utgivning av tillgångsanknutna token tas ut hos kreditinstitut. De föreslagna tillsynsavgifterna för andra aktörer än de som omfattas av MiCA, såsom utgivare och erbjudare, kräver enligt Finansinspektionen i viss mån ytterligare beredning för att såväl avgifternas tidsmässiga räckvidd som en jämlik behandling av de avgiftsskyldiga ska kunna säkerställas. Remissvaret har beaktats och diskussioner om preciseringsbehoven har förts med Finansinspektionen. Den grundavgift som föreslås i 8 § 2 mom. 5 punkten har preciserats så att avgiften i fråga tas ut endast hos andra finansmarknadsaktörer enligt 5 § 38 punkten i lagen om Finansinspektionen, det vill säga hos sådana utgivare som avses i artikel 3.1.10 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar och som inte är tillsynsobjekt enligt 4 §, och erbjudare som avses i artikel 3.1.13 och som inte är tillsynsobjekt enligt 4 §, samt personer som avses i artiklarna 5.1, 16.1 andra stycket och 48.1 andra stycket i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar och som ansöker om upptagande till handel av en kryptotillgång. Vidare har tilläggsavgiften för utgivare av e-pengatoken preciserats genom att den har flyttats från punkt 16 till punkt 17 så att både kreditinstitut som ger ut e-pengatoken och institut för elektroniska pengar är skyldiga att betala en tilläggsavgift på 8 220 euro. Följaktligen måste tilläggsavgiften för värdepapperscentraler eller börser som tillhandahåller kryptotillgångstjänster flyttas från punkt 17 till punkt 18. Tilläggsavgiften för kreditinstitut som ger ut tillgångsanknutna token eller tillhandahåller kryptotillgångstjänster föreslås uppgå till det belopp som anges i punkt 16 i det aktuella förslaget, det vill säga 15 000 euro. Bestämmelser om avgifternas tidsmässiga räckvidd finns i 12 § 2 mom. i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgifter, som trädde i kraft den 1 januari 2024, där det föreskrivs att grundavgiften betalas i sin helhet även om

avgiftsskyldigheten börjar under kalenderåret. Grundavgiften återbetalas inte om avgiftsskyldigheten upphör under kalenderåret.

Andra synpunkter på ändringsförslagen

Finansinspektionen har i sitt yttrande konstaterat att det för konsekvensens skull finns skäl att, i likhet med den övriga sektorslagstiftningen, också till lagen om betalningsinstitut foga ett omnämnande av att institut för elektroniska pengar har rätt att tillhandahålla kryptotillgångstjänster med anknytning till e-pengatoken som de gett ut. Finansinspektionen föreslår att det ska föreskrivas om denna rätt i en helt ny paragraf. Vidare föreslår Finansinspektionen att det till kreditinstitutslagen bör fogas ett omnämnande av rätten att ge ut tillgångsanknutna token. I fråga om de ändringar som föreslås i lagen om investeringstjänster har Finansinspektionen konstaterat att rätten att tillhandahålla kryptotillgångstjänster bör regleras i en separat paragraf, eftersom kryptotillgångstjänster inte är sådana sidotjänster som avses i 2 kap. 3 §. Finansinspektionen anser också att det i motiveringen till propositionen bör konstateras att kryptotillgångar inte är sådana andra investeringsobjekt som avses i 2 kap. 3a § i lagen om investeringstjänster. Remissvaret har beaktats och propositionen har kompletterats till denna del.

Finansinspektionen och Nordic Law Oy har i sitt yttrande lyft fram eventuella brister som de noterat i lagen om betalningsinstitut när det gäller den så kallade distributörsmodellen. Finansinspektionen konstaterar att även artikel 3.4 om distributörer av elektroniska pengar i direktivet om elektroniska pengar (2009/110/EG) behöver genomföras i samband med genomförandet av MiCA. Närmare bestämt handlar bestämmelsen om överlåtelser eller inlösen av elektroniska pengar för utgivarens räkning. Även i skäl 92 i MiCA hänvisas det till distributörsverksamhet. Finansinspektionen konstaterar att trots att den anser att direktivet inte har genomförts fullt ut behandlar Finansinspektionen underrättelser i anslutning till distributörsverksamhet med stöd av den delegerade förordningen (EU) 2017/2055.

Inga ändringar har gjorts i propositionen till följd av remissvaret. Den 28 juni 2023 tillkännagav EU-kommissionen sin avsikt att se över betaltjänstdirektivet. Genom kommissionens förslag ändras och moderniseras det gällande betaltjänstdirektivet, som därmed blir det tredje betaltjänstdirektivet. Dessutom ska en betaltjänstförordning antas. I detta sammanhang sammanslås direktivet om elektroniska pengar och betaltjänstdirektivet till en och samma rättsakt. Finansinspektionens och Nordic Law Oy:s ändringsönskemål kan behöva bedömas på nytt när revideringen av betaltjänstdirektiven har framskridit.

Remissvar som gäller tillförlitlighetsbedömningar och fullgöranderapporter

Finansinspektionen konstaterar att begreppet gott anseende inte har definierats i MiCA. Däremot sägs det i artikel 68.1 och 68.2 i MiCA att dessa personer ”i synnerhet” inte får ha dömts för brott som rör penningtvätt, finansiering av terrorism eller andra brott som skulle påverka deras goda anseende. I artikel 68.1 och 68.2 i MiCA föreskrivs det således endast om ett särdrag av gott anseende. Enligt Finansinspektionen får medlemsstaterna själva avgöra vilket registerutdrag eller annat officiellt dokument som behövs för att man ska kunna bedöma en persons goda anseende. Finansinspektionen anser också att det är god praxis att i stället för eller utöver de utredningar som den berörda personen lämnat för bedömningen av gott anseende utnyttja alla relevanta officiella källor för detta syfte, dock med respekt för personens grundläggande fri- och rättigheter.

Enheten för utredning av grå ekonomi konstaterar att bestämmelserna om gott anseende hos medlemmar i ledningsorgan inte är vare sig tydliga eller uttömmande. Kontroller av gott anseende (Fit & Proper) som Finansinspektionen utför med stöd av andra bestämmelser kan förutsätta att tillsynsmyndigheten för att kunna utreda relevanta omständigheter också behöver ha tillgång till den information som finns i en fullgöranderapport. Fullgöranderapporten innehåller uppgifter om en persons kopplingar till företag, skulder, inkomster, tillgångar samt uppgifter om eventuella näringsförbud och skuldsaneringar som personen förordnats. Enheten för utredning av grå ekonomi konstaterar att MiCA-förordningen också innehåller flera punkter som kan förutsätta att den myndighet som beviljar auktorisation ska utreda de uppgifter om den auktorisationssökande som framgår av en fullgöranderapport.

Skatteförvaltningen konstaterar att även om fullgöranderapporter kan användas och de slutsatser som dras utifrån en sådan rapport skulle leda till att en aktör förvägras auktorisation i Finland, är det enligt Skatteförvaltningens uppfattning möjligt för denna aktör att ansöka om auktorisation i ett annat EU-land och därefter bedriva verksamhet även i Finland. I sådana fall där auktorisation förvägras kan det vara till fördel om de behöriga myndigheter som beviljar auktorisationer i andra länder har tillgång till denna information och får reda på varför aktören förvägrats auktorisation.

Remissvaren har beaktats. Bedömningen av nuläget i fråga om fullgöranderapporter har strukits från beskrivningen av nuläget i propositionen. Kriterierna för utredning av gott anseende preciseras eventuellt i framtiden via tekniska tillsynsstandarder, varvid de nationella lagstiftningsbehoven eventuellt behöver bedömas på nytt.

6.2 Remissvar om de förslag som gäller internationella organisationer

Propositionens följdriktighet och ikraftträdandebestämmelser

Justitiekanslersämbetet påpekar i sitt yttrande att motiveringen i propositionsutkastet ställvis är oklar när det ”föreslås” ändringar förutom i penningtvättslagen även i PEP-förordningen. Dessutom lyfter justitiekanslersämbetet fram de övergångsperioder som nämns i propositionen. I propositionen konstateras att ”Förslaget förutsätter funktionella och datatekniska ändringar för de rapporteringsskyldiga, och därför bör tillräcklig övergångstid reserveras för genomförandet av ändringarna i 1 kap. 4 § 1 mom. 11 punkten underpunkt j i penningtvättslagen.” Det redogörs dock inte för denna övergångstid under den punkt som gäller propositionens ikraftträdande, och övergångstiden beaktas inte heller i ikraftträdandebestämmelsen i lagförslaget. Justitiekanslersämbetet anser att det i den fortsatta beredningen gäller att fästa uppmärksamhet vid att både motiveringen av lagstiftningsordningen och hela regeringspropositionen är tydlig, begriplig och följdriktig samt att den är till nytta för den som ska tillämpa lagstiftningen. Vid den fortsatta beredningen av propositionen har de aspekter som justitiekanslersämbetet framfört i sitt utlåtande bedömts och motiveringen till förslaget samt ikraftträdandebestämmelsen ändrats. Även *Veikkaus Ab* understöder förslaget att en tillräckligt lång övergångsperiod ska reserveras för genomförandet av de ändringar som gäller 1 kap. 4 § 1 mom. 11 punkten underpunkt j i lagen så att funktionella och datatekniska åtgärder kan vidtas.

Skyldighet för internationella organisationer att upprätta och uppdatera en förteckning över betydande offentliga uppdrag

Justitiekanslersämbetet, *justitieministeriet* och Nordiska utvecklingsfonden (Nordic Development Fund, nedan *NDF*) har i sina yttranden tagit fasta på förslaget om att det till 3 kap. i penningtvättslagen ska fogas en ny 13 b §, som formulerats i en form som medför skyldigheter

för internationella organisationer. I yttrandena påpekas att i artikel 20a.1, som gäller denna fråga och som genom femte penningtvättsdirektivet fogats till penningtvättsdirektivet, riktar sig skyldigheten dock till medlemsstaten. Remissinstanserna poängterar att propositionsutkastet behöver kompletteras särskilt med en bedömning om huruvida Finland överhuvudtaget ensidigt kan förplikta en internationell organisation genom sin nationella lagstiftning eller utöver vad som överenskommits i avtal mellan parterna. Vid den fortsatta beredningen har de aspekter som förts fram i yttrandena bedömts, och motiveringen till förslaget och paragrafformuleringarna har ändrats så att utrikesministeriet ska begära att en internationell organisation upprättar och uppdaterar en förteckning över betydande offentliga uppdrag vid organisationens verksamhetsställe i Finland.

Finanssiala ry och NDF har med avseende på den nya 13 b § som det föreslås att ska fogas till 3 kap. i penningtvättslagen fäst vikt vid att det tydligt ska framgå av paragrafen om skyldigheten att upprätta och uppdatera en förteckning över betydande offentliga uppdrag begränsar sig till befattningar som uppfyller kriterierna eller om den även omfattar information om dem som innehar befattningarna i fråga. Vid den fortsatta beredningen har Finanssiala ry:s och NDF:s iakttagelser bedömts och det lyfts fram att det i propositionen hänvisas till artikel 20a.1 i femte penningtvättsdirektivet enligt vilken medlemsstaterna ska kräva att varje internationell organisation som är ackrediterad inom deras territorium utfärdar och uppdaterar en förteckning över viktiga offentliga funktioner vid den internationella organisationen för tillämpning av artikel 3.9. Vid den fortsatta beredningen har det konstaterats att den befintliga hänvisningen till direktivet tillräckligt tydligt anger att det är fråga om en förteckning över uppdrag och inte över dem som innehar uppdragen.

Enligt Finanssiala ry:s yttrande har det ansetts vara behövligt att det i paragrafen tydligt föreskrivs under vilka förutsättningar och på vilka sätt de rapporteringsskyldiga har möjlighet att få de uppgifter som en internationell organisation lämnar till utrikesministeriet och som därifrån förmedlas vidare till finansministeriet. Vidare bör den förteckning över betydande offentliga uppdrag som ska tillämpas nationellt överensstämja med de uppdragsdefinitioner som tillämpas internationellt. Finanssiala ry:s yttrande har beaktats vid den fortsatta beredningen och det har tillagts en hänvisning till femte penningtvättsdirektivet, enligt vilket kommissionen på grundval av förteckningarna ska sammanställa en enda förteckning över alla viktiga offentliga funktioner för tillämpning av artikel 3.9. Denna enda förteckning ska offentliggöras. De kommentarer som Finanssiala ry för fram i sitt yttrande avseende samstämmigheten mellan förteckningen över betydande offentliga uppdrag och de uppgiftsdefinitioner som tillämpas internationellt har bedömts vid den fortsatta beredningen av propositionen, men propositionen har inte ändrats på grundval av yttrandet.

Förhållande till grundlagen

Justitieministeriet anser i sitt yttrande att propositionsutkastets förhållande till 13 § i grundlagen med avseende på föreningsfriheten och mötesfriheten blir minst sagt vagt, och man kan fråga sig om det överhuvudtaget är motiverat att ta upp det i propositionen. Vid den fortsatta beredningen av propositionen har det stycke som handlade om propositionens förhållande till 13 § i grundlagen med avseende på föreningsfriheten och mötesfriheten strukits. Justitieministeriets yttrande har beaktats vid den fortsatta beredningen av propositionen och bedömningen av propositionsutkastet i förhållande till 13 § i grundlagen har strukits.

Bristande konsekvens i motiveringen till propositionen i förhållande till EU-lagstiftningen

Finansinspektionen understöder i sitt yttrande utkastet till proposition om ändring av lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism. Finansinspektionen har särskilt tagit fasta på vissa inexakta hänvisningar till femte penningtvättsdirektivet i texten i propositionsutkastet. Enligt Finansinspektionen gäller artikel 20a.1 i femte penningtvättsdirektivet framför allt skyldigheterna att upprätta och uppdatera en förteckning över de uppdrag som anses vara betydande offentliga uppdrag, och det begränsar inte på det sätt som anges i propositionsutkastet tillämpningen av 1 kap. 4 § 1 mom. 11 punkten underpunkt j i den nationella penningtvättslagen så att det endast kan tillämpas på de personer i politiskt utsatt ställning i en internationell organisation som verkar i ett betydande offentligt uppdrag vid den internationella organisationens verksamhetsställe i medlemsstaten i fråga. Finansinspektionens yttrande beaktades vid den fortsatta beredningen av propositionen, och de textstycken som innehöll inexaktheter raderades.

Övrigt

Senatkoncernen framhöll i sitt yttrande att en utvidgning av bemyndigandet att utfärda förordning, som gör det möjligt att genom förordning också definiera vid vilka organisationer det utförs sådana offentliga uppdrag som måste anses som betydande och som har en central koppling till definitionen av PEP-personer, förtydligar vilka ärenden som är avsedda att regleras genom förordning. Det som behövs för att man ska förstå begreppet person i politiskt utsatt ställning som helhet är enligt yttrandet åtminstone att det i motiveringen till propositionen också beskrivs vad som avses med sådana betydande offentliga uppdrag som inte ska betraktas som inhemska och som inte ska regleras närmare genom förordning. Senatkoncernens yttrande har beaktats vid den fortsatta beredningen, men propositionen har inte ändrats på grundval av yttrandet.

Flera remissinstanser konstaterade att ändringarna i 1 kap. 4 § 1 mom. 11 punkten underpunkt j i penningtvättslagen förtydligar lagtexten och därmed är motiverade. När det gäller ändringen av definitionen konstaterade Dataombudsmannens byrå i sitt yttrande att den förhöjda risk som är förknippad med offentliga uppdrag och de skärpta åtgärder för kundkontroll som följer av detta leder till att personuppgifter behandlas i allt högre grad. För breda definitioner kan leda till att uppgifter om sådana personer behandlas i större omfattning än normalt med tanke på det ändamål för vilket uppgifterna samlats in, vilket kan vara svårt att motivera med avseende på den princip om uppgiftsminimering som avses i artikel 5.1 c i dataskyddsförordningen. Ur dataskyddssynvinkel leder definitionen av offentligt uppdrag till skärpta åtgärder för kundkontroll förutom för respektive personer som innehar sådana uppdrag även för dem närstående personer. Yttrandet av Dataombudsmannens byrå har beaktats vid den fortsatta beredningen av propositionen.

I propositionen har det dessutom gjorts preciseringar och korrigeringar av teknisk natur samt preciseringar av motiveringen utifrån remissvaren.

Ändringar som gjorts i propositionen efter remissbehandlingen oberoende av remissvaren

Även andra preciseringar har gjorts i propositionen oberoende av remissvaren. De har emellertid inte ändrat den proposition som varit föremål för remissbehandlingen i sak i någon betydande grad.

7 Specialmotivering

7.1 Lag om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar

1 kap Allmänna bestämmelser

1 §. Tillämpningsområde. I 1 mom. föreslås en informativ bestämmelse där det konstateras att EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar och kommissionens förordningar och beslut som utfärdats med stöd av den ska tillämpas på tillhandahållande av kryptotillgångstjänster, utgivande av tillgångsanknutna token och e-pengatoken. De begrepp som används i paragrafen är de samma som används i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar och därför behöver de inte definieras separat.

Enligt det föreslagna 2 mom. tillämpas denna lag också på annan affärsverksamhet som bedrivs av en i 1 mom. avsedd aktör samt på sådana utgivare, erbjudare och personer som ansöker om upptagande till handel av kryptotillgångar.

I det föreslagna 3 mom. föreslås en informativ bestämmelse enligt vilken utöver denna lag även tillämpas EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar och kommissionens förordningar och beslut som utfärdats med stöd av den.

Enligt det föreslagna 4 mom. tillämpas denna lag också på andra finansiella enheter enligt artikel 59.1 b i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar när de tillhandahåller kryptotillgångstjänster med stöd av en underrättelse enligt artikel 60 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar. Således har Finansinspektionen till sitt förfogande befogenheter enligt EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar när den utövar tillsyn över kryptotillgångstjänster som tillhandahålls av vissa finansiella enheter.

2 §. Tillsyn och samarbete med andra myndigheter. Enligt förslaget föreskrivs det i 1 mom. att Finansinspektionen övervakar verksamhet enligt EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar och verksamhet enligt denna lag. Därtill övervakar Finansinspektionen iakttagandet av förordningar och beslut som kommissionen utfärdat med stöd av EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar. Förslaget grundar sig på artikel 93 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar. I paragrafen föreslås därtill en informativ bestämmelse om Finansinspektionens skyldighet att samarbeta med konsumentombudsmannen vid tillsynen över kundskyddet, som det föreskrivs om i 46 § i lagen om Finansinspektionen.

I 2 mom. föreslås en informativ bestämmelse där det konstateras att Verket för finansiell stabilitet är en sådan resolutionsmyndighet som avses i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar. För tydlighetens skull konstateras det att bestämmelser om Verket för finansiell stabilitet finns i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet.

2 kap. Auktorisationsskyldighet och annan affärsverksamhet än sådan som avses i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar

3 §. Auktorisationsskyldighet. Den föreslagna 3 § är informativ och i 1–2 mom. hänvisas det till bestämmelserna i MiCA som föreskriver närmare om auktorisationsskyldigheten. Det föreslagna 3 mom. är också informativt och i det hänvisas det till bestämmelsen i MiCA, som föreskriver närmare om rätten att erbjuda e-pengatoken till allmänheten och rätten att ta upp e-pengatoken till handel.

4 §. *Annan affärsverksamhet som bedrivs av leverantörer av kryptotillgångstjänster, utgivare av e-pengatoken och utgivare av tillgångsanknutna token.* I paragrafen föreslås bestämmelser om annan affärsverksamhet som bedrivs av leverantörer av kryptotillgångstjänster, utgivare av e-pengatoken och utgivare av tillgångsanknutna token. Annan affärsverksamhet är tillåten, om den inte äventyrar kundernas intressen och om den övriga affärsverksamheten, verksamheten och riskhanteringen kan ordnas på ett tillförlitligt sätt. Enligt förslaget kan Finansinspektionen begränsa bedrivandet av annan affärsverksamhet eller förutsätta att annan affärsverksamhet inte bedrivs, om ovannämnda förutsättningar inte kan uppfyllas. Paragrafen motsvarar till sitt innehåll vad som föreskrivs om betalningsinstituts övriga affärsverksamhet. Detta har ansetts motiverat eftersom en del av de aktörer som avses i MiCA även i fortsättningen parallellt har auktorisation som betalningsinstitut. Finansinspektionen bör ha aktuell information om bedrivandet av annan tillåten affärsverksamhet i samband med den fortlöpande tillsynen, så att Finansinspektionen de facto kan bedöma den eventuella risk som den övriga affärsverksamheten medför. Förslaget grundar sig på artikel 109 led 3 f, 4 e och 5 g i MiCA.

Det föreslagna 2 mom. är informativt. Enligt artikel 48.1 i MiCA krävs det att utgivare av e-pengatoken är auktoriserade som institut för elektroniska pengar eller kreditinstitut. Bestämmelser om annan affärsverksamhet som är tillåten för utgivare av e-pengatoken finns i lagstiftningen enligt auktorisationen, dvs. kreditinstitutslagen eller lagen om betalningsinstitut.

5 §. *Sökande av ändring vid dröjsmål.* I 1 mom. föreslås bestämmelser om situationer där ett beslut om auktorisation inte har fattats inom sex månader från det att ansökan lämnades in i fråga om en sådan ansökan om auktorisation som innehåller alla de uppgifter som krävs. Enligt förslaget kan sökanden anföra besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Besvären anses då avse ett beslut om avslag av ansökan. Besvär får anföras tills beslut har meddelats. Det föreslås att Finansinspektionen ska underrätta besvärsmyndigheten om beslutet, om detta har meddelats efter att besvär anfördes. Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019). Förslaget grundar sig på artikel 113 i MiCA som är fullständigt harmoniserande EU-lagstiftning. Till följd av förordningen ska det föreskrivas nationellt om besvärsmätt i situationer där en myndighet är passiv, och till denna del finns det inget nationellt handlingsutrymme i förordningen.

I 2 mom. föreslås en informativ bestämmelse om att bestämmelser om sökande av ändring i Finansinspektionens beslut i andra situationer än de som avses i 1 mom. finns i 73 § i lagen om Finansinspektionen.

3 kap. **Bestämmelser om sekretess och utlämnande av uppgifter**

6 §. *Tystnadsplikt.* I paragrafen föreskrivs det om tystnadsplikt på ett sätt som följer den praxis som tillämpas i den övriga lagstiftningen som gäller leverantörer av finansiella tjänster. Utgångspunkten för tystnadsplikten är att när en kund lämnar ut sina uppgifter till en leverantör av finansiella tjänster för att få en tjänst som denne skaffar, ska kunden kunna lita på att uppgifterna inte förmedlas till utomstående. De uppgifter som avses i paragrafen är personuppgifter när de gäller en fysisk person. På behandlingen av uppgifterna tillämpas då alltid i första hand den allmänna dataskyddsförordningen och därtill den nya dataskyddslagen. Uppgifter som rör en enskilds personliga förhållanden kan också ingå i särskilda kategorier av personuppgifter och därmed vara känsliga personuppgifter. I bestämmelsen beaktas att en aktör kan höra till en koncern. Den kan samtidigt ha rätt att agera även med stöd av annan unionsrätt.

De uppgifter som nämns i paragrafen får överföras endast om den till vars förmån tystnadsplikten har föreskrivits ger sitt samtycke till att uppgifterna överförs. I det föreslagna 3 mom. preciseras de förutsättningar som krävs av det samtycke som avses i 1 mom. Enligt det

föreslagna 3 mom. ska det av samtycket framgå att samtycket har lämnats frivilligt och uttryckligt samt med vetskap om för vilka ändamål uppgifterna får användas och lämnas ut. Samtycket kan när som helst återkallas.

7 §. Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter till myndigheter. I paragrafen föreslås att en leverantör av kryptotillgångstjänster, en erbjudare, en utgivare som beviljats auktorisation eller ett företag eller en sammanslutning som hör till samma koncern är skyldig att lämna uppgifter som avses i 6 § till åklagar- och förundersökningsmyndigheter för utredning av brott samt till andra myndigheter som med stöd av lag har rätt att få sådana uppgifter. Denna andra myndighet kan vara t.ex. skyddspolis. Skyldigheten att lämna ut uppgifter kan också grunda sig på andra bestämmelser, till exempel 4 kap. 3 § och 5 a kap. 50 § i polislagen. Tystnadsplikten enligt den föreslagna 6 § hindrar inte att uppgifter fås med stöd av de ovannämnda bestämmelserna i polislagen. De uppgifter som lämnas ut kan också innehålla personuppgifter. Behandlingen av personuppgifter grundar sig på artikel 6.1 c i dataskyddsförordningen.

8 §. Annat utlämnande av sekretessbelagda uppgifter. I paragrafen föreslås bestämmelser om undantag från tystnadsplikten. De uppgifter som avses i paragrafen är personuppgifter när de gäller en fysisk person. På behandlingen av uppgifterna tillämpas då alltid i första hand den allmänna dataskyddsförordningen och därtill den nya dataskyddslagen. Bestämmelsen gäller undantag från huvudregeln om tystnadsplikt. I paragrafen skapas ingen grund för behandling av personuppgifter, dvs. i detta fall utlämnande. I fråga om varje utlämnande ska det separat säkerställas att utlämnandet är förenligt med dataskyddsförordningen. Den som behandlar uppgifter ska alltid i första hand säkerställa att behandlingen och utlämnandet av personuppgifter sker i överensstämmelse med skyldigheterna i dataskyddsförordningen. Avsikten är inte heller att i den föreslagna paragrafen reglera utlämnandet av uppgifter så att det till någon del inverkar på tillämpningen av dataskyddsförordningen. Till exempel är dataskyddsförordningens ändamålsbegränsning och krav på laglig behandling av uppgifter villkor som ska iakttas. I bestämmelsen föreslås således endast bestämmelser om undantag från huvudregeln om tystnadsplikt i 6 §. Det kan anses vara möjligt att lämna ut uppgifter också i övrigt, även om det inte särskilt föreskrivs om detta i den nationella lagstiftningen. Då förutsätts det dock att den som behandlar uppgifterna har en ändamålsenlig grund för behandlingen enligt förordningen. I bestämmelserna beaktas dessutom att det är möjligt att en leverantör av kryptotillgångstjänster, en erbjudare eller en utgivare som beviljats auktorisation hör till en koncern eller sammanslutning.

I 1 mom. föreslås att en leverantör av kryptotillgångstjänster, en erbjudare eller en utgivare som beviljats auktorisation får lämna ut uppgifter som avses i 6 § till samma koncern, och till en enhet som hör till sammanslutningen för kundservice och annan skötsel av kundförhållanden, marknadsföring samt för koncernens, den finansiella företagsgruppens eller sammanslutningens riskhantering, om mottagaren av uppgifterna omfattas av tystnadsplikten enligt denna lag eller av motsvarande tystnadsplikt. De uppgifter som avses i paragrafen är personuppgifter när de gäller en fysisk person. På behandlingen av uppgifterna tillämpas då alltid i första hand dataskyddsförordningen och utöver den dataskyddslagen. Enligt det föreslagna 3 mom. gäller undantaget som föreslås i detta moment inte utlämnande av sådana uppgifter som avses i artiklarna 9 och 10 i dataskyddsförordningen. Det är fråga om behandling av personuppgifter som rör särskilda kategorier av personuppgifter (artikel 9) och fällande domar i brottmål och överträdelse (artikel 10) och därmed känsliga personuppgifter. Innan uppgifterna lämnas ut ska det alltid också bedömas om de innehåller ovannämnda uppgifter som inte kan lämnas ut med stöd av den föreslagna bestämmelsen. I det föreslagna momentet har utlämnandet av uppgifter begränsats till samma koncern eller en enhet som hör till sammanslutningen. Vidare har användningsändamålet för de uppgifter som lämnas ut begränsats i enlighet med etablerad

praxis i den övriga lagstiftningen om finansiella tjänster så att det är fråga om kundservice och annan skötsel av kundförhållanden, marknadsföring eller koncernens riskhantering.

I 2 mom. föreslås ett annat undantag från tystnadsplikten. Enligt momentet får en leverantör av kryptotillgångstjänster, en erbjudare eller en utgivare som beviljats auktorisation lämna ut sådana uppgifter ur sitt kundregister som behövs för marknadsföring samt för kundservice och annan skötsel av kundförhållanden till ett företag som hör till samma ekonomiska sammanslutning som leverantören av kryptotillgångstjänster, erbjudaren eller utgivaren som beviljats auktorisation, om mottagaren av uppgifterna omfattas av tystnadsplikten enligt denna lag eller av motsvarande tystnadsplikt. Enligt den föreslagna 3 mom. gäller undantaget inte utlämnande av sådana uppgifter som avses i artiklarna 9 och 10 i dataskyddsförordningen.

9 §. Förklaring om uppskjutande av offentliggörande. I paragrafen föreslås på det sätt som artikel 88.3 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar möjliggör bestämmelser om att en förklaring om villkoren för att skjuta upp offentliggörandet av information ska lämnas till Finansinspektionen endast på dess begäran.

4 kap. Tillsynsbefogenheter och behörighet att meddela föreskrifter

10 §. Avbrytande av eller förbud mot tillhandahållande av kryptotillgångstjänster. I 1 mom. föreslås att Finansinspektionen kan avbryta eller kräva att en leverantör av kryptotillgångstjänster avbryter tillhandahållandet av kryptotillgångstjänster för högst 30 på varandra följande bankdagar vid ett och samma tillfälle, om det finns grundad anledning att misstänka att EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar har överträtts. I den finska översättningen av EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar används ordet "työpäivä" och i den svenska texten "arbetsdag". I förslaget har man dock för enhetlighetens skull använt ordet "pankkipäivä" på finska och "bankdag" på svenska, vilka tagits in i 17 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen i och med prospektförordningen. Motsvarande uttryck har också tagits in i 5 kap. 11–13 § i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster. Förslaget grundar sig på artikel 94.1 b i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar, som är en fullständigt harmoniserad befogenhetsbestämmelse utan nationellt handlingsutrymme.

I 2 mom. föreslås att Finansinspektionen kan avbryta eller kräva att en leverantör av kryptotillgångstjänster avbryter tillhandahållandet av kryptotillgångstjänster, om tillhandahållandet av kryptotillgångstjänster med beaktande av leverantörens situation kan skada kundernas, i synnerhet privata innehavares intressen. Förslaget grundar sig på artikel 94.1 f i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar, som är en fullständigt harmoniserad befogenhetsbestämmelse utan nationellt handlingsutrymme.

I 3 mom. föreslås att Finansinspektionen kan förbjuda tillhandahållande av kryptotillgångstjänster om EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar har överträtts. Förslaget grundar sig på artikel 94.1 c i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar, som är en fullständigt harmoniserad befogenhetsbestämmelse utan nationellt handlingsutrymme.

11 §. Offentliggörande av väsentlig information. I 1 mom. föreslås att Finansinspektionen för att säkerställa skyddet av kundernas, särskilt privata innehavares, intressen eller marknadens störningsfria funktion kan offentliggöra eller kräva att en leverantör av kryptotillgångstjänster offentliggör all väsentlig information som kan påverka tillhandahållandet av ifrågavarande kryptotillgångstjänster. Förslaget grundar sig på artikel 94.1 d i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar, som är en fullständigt harmoniserad befogenhetsbestämmelse utan nationellt handlingsutrymme.

I 2 mom. föreslås att Finansinspektionen för att säkerställa skyddet av intressena för innehavare av kryptotillgångar, särskilt privata innehavare, eller marknadens störningsfria funktion kan offentliggöra eller kräva att en leverantör av kryptotillgångar, en person som ansöker om att sådana ska tas upp till handel eller en utgivare av tillgångsanknutna token eller e-pengatoken offentliggör all väsentlig information som kan påverka bedömningen av kryptotillgångar som erbjuds till allmänheten eller tas upp till handel. Förslaget grundar sig på artikel 94.1 s i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar, som är en fullständigt harmoniserad befogenhetsbestämmelse utan nationellt handlingsutrymme.

Enligt den föreslagna bestämmelsen är de uppgifter som publiceras i regel andra än personuppgifter. Det är dock möjligt att de uppgifter som publiceras kan innehålla personuppgifter, såsom till exempel namnen på nyckelpersonerna vid de instanser som nämns i 1 och 2 mom. eller namnet på den person som ansöker om upptagande till handel. Behandlingen av personuppgifter grundar sig då på artikel 6.1 c i dataskyddsförordningen. Grundlagsutskottet har i sin remissbehandling konstaterat att det med tanke på skyddet för personuppgifter och privatlivet är viktigt att endast personuppgifter som är nödvändiga med tanke på tillgången till information publiceras i protokoll som blir offentliga på webben (GrUU 63/2014 rd, s. 5). Grundlagsutskottet har i sin remissbehandling fäst uppmärksamhet vid en omständighet som är väsentlig med tanke på skyddet för privatlivet och personuppgifter, nämligen att uppgifter ur ett personregister som läggs ut på internet inte ska kunna sökas i form av olika masssökningar, utan till exempel endast som enskilda sökningar. (GrUU 35/2020 rd, s. 4, GrUU 2/2018 rd, s. 7, GrUU 17/2016 rd, s. 7, GrUU 32/2008 rd, s. 3/1).

12 §. Offentliggörande. I 1 mom. föreslås att Finansinspektionen får offentliggöra att en leverantör av kryptotillgångstjänster underlåter att fullgöra sina skyldigheter. Förslaget grundar sig på artikel 94.1 e i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar, som är en fullständigt harmoniserad befogenhetsbestämmelse utan nationellt handlingsutrymme.

I 2 mom. föreslås att Finansinspektionen får offentliggöra att en erbjudare, en person som ansöker om upptagande till handel eller en utgivare av tillgångsanknutna token eller e-pengatoken underlåter att fullgöra sina skyldigheter enligt EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar. Förslaget grundar sig på artikel 94.1 r i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar, som är en fullständigt harmoniserad befogenhetsbestämmelse utan nationellt handlingsutrymme.

Enligt den föreslagna bestämmelsen är de uppgifter som publiceras huvudsakligen andra än personuppgifter. Det är dock möjligt att de uppgifter som publiceras kan innehålla personuppgifter, såsom till exempel namnen på nyckelpersonerna vid de instanser som nämns i 1 och 2 mom. eller namnet på den person som ansöker om upptagande till handel. Behandlingen av personuppgifter grundar sig då på artikel 6.1 c i dataskyddsförordningen. Vid publicering av uppgifter ska grundlagsutskottets utlåtandepraxis, som nämns i specialmotiveringen till 11 §, beaktas.

13 §. Överlåtelse av avtal i samband med återkallelse av auktorisation. I paragrafen föreslås att Finansinspektionen får kräva att befintliga avtal överläts till en annan leverantör av kryptotillgångstjänster då den återkallar auktorisationen för en leverantör av kryptotillgångstjänster i enlighet med artikel 64 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar. Överlåtelsen förutsätter att kunderna och den mottagande leverantören av kryptotillgångstjänster ger sitt samtycke. Förslaget grundar sig på artikel 94.1 g i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar, som är en fullständigt harmoniserad befogenhetsbestämmelse utan nationellt handlingsutrymme.

14 §. Förordnande om avslutande av verksamheten. I paragrafen föreslås att Finansinspektionen utan förvarning eller föreläggande av en tidsfrist får förordna att en person som tillhandahåller kryptotillgångstjänster ska avsluta verksamheten omedelbart om det finns skäl att anta att personen tillhandahåller kryptotillgångstjänster utan auktorisation. Förslaget grundar sig på artikel 94.1 h i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar, som är en fullständigt harmoniserad befogenhetsbestämmelse utan nationellt handlingsutrymme.

15 §. Revidering eller komplettering av vitböcker om kryptotillgångar. I 1 mom. föreslås att Finansinspektionen får kräva att erbjudare, personer som ansöker om upptagande till handel av kryptotillgångar eller utgivare av tillgångsanknutna token eller e-pengatoken reviderar vitboken om en kryptotillgång eller gör ytterligare ändringar i en reviderad vitbok om en kryptotillgång, om vitboken om en kryptotillgång eller en reviderad vitbok om en kryptotillgång inte innehåller de uppgifter som krävs enligt artikel 6, 19 eller 51 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar. Förslaget grundar sig på artikel 94.1 i i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar, som är en fullständigt harmoniserad befogenhetsbestämmelse utan nationellt handlingsutrymme.

I 2 mom. föreslås att Finansinspektionen för att säkerställa den finansiella stabiliteten eller intressena hos innehavare av kryptotillgångar, särskilt privata innehavare, får kräva att erbjudare, personer som ansöker om upptagande till handel av kryptotillgångar eller utgivare av tillgångsanknutna token eller e-pengatoken ska inkludera ytterligare information i sina vitböcker om kryptotillgångar. Förslaget grundar sig på artikel 94.1 k i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar, som är en fullständigt harmoniserad befogenhetsbestämmelse utan nationellt handlingsutrymme.

16 §. Revidering av marknadsföringsmaterial. I paragrafen föreslås att Finansinspektionen får kräva att erbjudare, personer som ansöker om upptagande till handel av kryptotillgångar eller utgivare av tillgångsanknutna token eller e-pengatoken ändrar sin marknadsföringskommunikation, om marknadsföringsmaterialet inte uppfyller kraven i artikel 7, 29 eller 53 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar. Förslaget grundar sig på artikel 94.1 j i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar, som är en fullständigt harmoniserad befogenhetsbestämmelse utan nationellt handlingsutrymme.

17 §. Avbrytande, förbjudande eller avslutande av marknadsföringskommunikation. I 1 mom. föreslås att Finansinspektionen får avbryta eller förbjuda marknadsföringskommunikation om det finns grundad anledning att misstänka att EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar har överträtts. Förslaget grundar sig på artikel 94.1 p i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar, som är en fullständigt harmoniserad befogenhetsbestämmelse utan nationellt handlingsutrymme.

I 2 mom. föreslås att Finansinspektionen får kräva att erbjudare, personer som ansöker om upptagande till handel, utgivare av tillgångsanknutna token eller e-pengatoken eller relevanta leverantörer av kryptotillgångstjänster avslutar eller avbryter marknadsföringskommunikationen under högst 30 på varandra följande bankdagar vid ett och samma tillfälle, om det finns grundad anledning att misstänka att EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar har överträtts. I den finska översättningen av EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar används ordet "työpäivä" och i den svenska texten "arbetsdag". I förslaget har man dock för enhetlighetens skull använt ordet "pankkipäivä" på finska och "bankdag" på svenska, vilka tagits in i 17 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen i och med prospektförordningen. Motsvarande uttryck har också tagits in i 5 kap. 11–13 § i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster. Förslaget grundar sig på artikel 94.1 q i

EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar, som är en fullständigt harmoniserad befogenhetsbestämmelse utan nationellt handlingsutrymme.

18 §. Befogenhet att avbryta eller förbjuda tillhandahållande eller upptagande till handel av kryptotillgångar. I 1 mom. föreslås att Finansinspektionen får avbryta tillhandahållandet till allmänheten eller upptagandet till handel av kryptotillgångar under högst 30 på varandra följande bankdagar vid ett och samma tillfälle, om det finns grundad anledning att misstänka att EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar har överträtts. I den finska översättningen av EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar används ordet ”työpäivä” och i den svenska texten ”arbetsdag”. I förslaget har man dock för enhetlighetens skull använt ordet ”pankkipäivä” på finska och ”bankdag” på svenska, vilka tagits in i 17 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen i och med prospektförordningen. Motsvarande uttryck har också tagits in i 5 kap. 11–13 § i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster. Förslaget grundar sig på artikel 94.1 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar, som är en fullständigt harmoniserad befogenhetsbestämmelse utan nationellt handlingsutrymme.

I 2 mom. föreslås att Finansinspektionen får förbjuda tillhandahållandet till allmänheten eller upptagandet till handel av kryptotillgångar, om EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar har överträtts eller om det finns grundad anledning att misstänka att EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar överträds. Förslaget grundar sig på artikel 94.1 m i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar, som är en fullständigt harmoniserad befogenhetsbestämmelse utan nationellt handlingsutrymme.

19 §. Befogenhet att avbryta eller förbjuda handel med kryptotillgångar. I 1 mom. föreslås att Finansinspektionen får avbryta eller kräva att en leverantör av kryptotillgångstjänster som driver en handelsplattform för kryptotillgångar avbryter handeln med kryptotillgångar under högst 30 på varandra följande bankdagar vid ett och samma tillfälle, om det finns grundad anledning att misstänka att EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar har överträtts. I den finska översättningen av EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar används ordet ”työpäivä” och i den svenska texten ”arbetsdag”. I förslaget har man dock för enhetlighetens skull använt ordet ”pankkipäivä” på finska och ”bankdag” på svenska, vilka tagits in i 17 kap. 1 § i värdepappersmarknadslagen i och med prospektförordningen. Motsvarande uttryck har också tagits in i 5 kap. 11–13 § i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster. Förslaget grundar sig på artikel 94.1 n i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar.

I 2 mom. föreslås att Finansinspektionen kan avbryta eller kräva att en relevant leverantör av kryptotillgångstjänster som tillhandahåller kryptotillgångstjänster för drift av en handelsplattform för kryptotillgångar avbryter handeln med kryptotillgångar, om handeln, med beaktande av situationen för leverantören, den person som ansöker om upptagande till handel av kryptotillgångar eller utgivaren av en tillgångsanknuten token eller e-pengatoken, skulle strida mot intressena hos innehavare av kryptotillgångar, särskilt privata innehavare. Förslaget grundar sig på artikel 94.1 t i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar, som är en fullständigt harmoniserad befogenhetsbestämmelse utan nationellt handlingsutrymme.

I 3 mom. föreslås att Finansinspektionen får förbjuda handel med kryptotillgångar på en handelsplattform för kryptotillgångar om EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar har överträtts eller om det finns grundad anledning att misstänka att EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar överträds. Förslaget grundar sig på artikel 94.1 o i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar, som är en fullständigt harmoniserad befogenhetsbestämmelse utan nationellt handlingsutrymme.

20 §. Befogenhet att förordna att verksamheten ska avslutas. I paragrafen föreslås att Finansinspektionen utan förvarning eller föreläggande av en tidsfrist får förordna att verksamheten omedelbart ska avslutas, om det finns skäl att anta att en person ger ut tillgångsanknutna token eller e-pengatoken utan auktorisation eller att en person tillhandahåller andra kryptotillgångar än tillgångsanknutna token eller e-pengatoken eller ansöker om att sådana ska tas upp till handel utan en vitbok om kryptotillgången som meddelats i enlighet med artikel 8 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar. Förslaget grundar sig på artikel 94.1 u i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar, som är en fullständigt harmoniserad befogenhetsbestämmelse utan nationellt handlingsutrymme.

21 §. Anlitande av utomstående sakkunniga. I 1 mom. föreskrivs det att Finansinspektionen kan lägga ut inspektioner eller undersökningar som gäller EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar, bestämmelser som utfärdats med stöd av den samt denna lag på revisorer eller sakkunniga. Bestämmelser om sakkunnigas kompetens, oberoende och arvoden finns i 34 § 2–3 mom. i lagen om Finansinspektionen. Enligt 124 § i grundlagen kan offentliga förvaltningsuppgifter anföras andra än myndigheter endast i det fallet att det behövs för en ändamålsenlig skötsel av uppgifterna. Kravet på ändamålsenlighet är ett juridiskt villkor, och det måste bedömas från fall till fall huruvida kravet uppfylls i fråga om varje offentlig förvaltningsuppgift som föreslås bli skött utanför myndighetsorganisationen. Det föreslagna bemyndigandet grundar sig på artikel 94.1 x i MiCA, som är en fullständigt harmoniserad befogenhetsbestämmelse utan nationellt handlingsutrymme.

Det föreslagna 2 mom. är informativt och enligt det finns bestämmelser om anlitande av utomstående sakkunniga därtill i 34 § i lagen om Finansinspektionen.

22 §. Befogenheter i samband med onlinegränssnitt och domännamn. I 1 mom. föreskrivs det om Finansinspektionens befogenheter i anslutning till onlinegränssnitt, leverantörer av förvaringstjänster och domännamn. Med onlinegränssnitt avses enligt artikel 3.1.38 i MiCA all programvara, inklusive en webbplats, en del av en webbplats eller en applikation, som drivs av en erbjudare eller en leverantör av kryptotillgångstjänster eller för någon av dessas räkning och som syftar till att ge innehavare av kryptotillgångar tillgång till deras kryptotillgångar och till att ge kunder tillgång till kryptotillgångstjänster. Enligt 1 mom. får Finansinspektionen ålägga en tjänsteleverantör att avlägsna innehåll, att visa kunder hos leverantörer av kryptotillgångstjänster eller innehavare av kryptotillgångar en tydlig varning när de använder ett onlinegränssnitt, att förhindra eller begränsa åtkomsten till ett onlinegränssnitt eller att ta bort ett onlinegränssnitt. Bestämmelsen grundar sig på strecksatserna i och ii i artikel 94.1 led aa i MiCA. En motsvarande bestämmelse ingår också i 12 § 1 mom. i lagen om vissa befogenheter för konsumentskyddsmyndigheterna (566/2020). I förarbetena för ifrågavarande bestämmelse (RP 54/2019) konstateras att med tjänsteleverantörer avses i bestämmelsen bland annat leverantörer av hosting-, internet- och plattformstjänster samt teleföretag eller motsvarande aktörer som svarar för publicering eller förmedling av information eller för att hålla sådan tillgänglig på nätet. Utgångspunkten i bestämmelsen är att ett beslut kan rikta sig till aktörer som har faktisk möjlighet att använda de metoder som nämns i bestämmelsen, och det är därför inte ändamålsenligt att på ett uttömmande sätt definiera vilka tjänsteleverantörer som kan komma i fråga. Finansinspektionen ska i princip sträva efter att rikta beslutet till en aktör som administrerar innehåll som ska betraktas som lagstridigt. Utnyttjandet av befogenheten förutsätter också informationstekniska specialkunskaper för att åläggandet ska kunna riktas till rätt aktör.

Enligt 2 punkten i momentet får Finansinspektionen ålägga den som förvaltar ett domännamsregister eller registraren att radera ett domännamn eller att registrera domännamnet i Finansinspektionens namn. Enligt 164 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation

(917/2014) förvaltar Transport- och kommunikationsverket ett register över domännamn under den nationella toppdomänen för Finland, dvs. toppdomänen fi. Transport- och kommunikationsverket raderar vid behov domännamnet genom att avregistrera det ur domännamnsregistret och avlägsna det ur fi-roten. Finansinspektionen får meddela ett föreläggande om att ett domännamn ska raderas även i fråga om andra toppdomäner genom att rikta sig till den som förvaltar toppdomäner eller till registraren. Punkten täcker på så sätt de domännamn som använder nationella (ccTLD), allmänna (gTLD) och eventuella andra toppdomäner och som är i användning vid respektive tidpunkt. Enligt bestämmelsen behöver Finansinspektionen inte registrera domännamnet i sitt namn, om den inte anser det behövligt. Med stöd av 169 § i lagen om tjänster inom elektronisk kommunikation kan ett domännamn avregistreras också i vissa andra fall. Enligt 2 mom. kan Finansinspektionen också meddela ett interimistiskt beslut, varmed beslutet gäller tills ärendet är slutligt avgjort.

I 3 mom. föreslås det bestämmelser om Finansinspektionens skyldighet att innan det meddelar ett beslut enligt 1 eller 2 mom. ge mottagaren av beslutet samt den aktör som överträtt bestämmelserna tillfälle att bli hörd, utom i det fall att dessa inte kan höras så snabbt som ärendets brådskande natur nödvändigtvis kräver. En bestämmelse med motsvarande innehåll ingår i 12 § 3 mom. i lagen om vissa befogenheter för konsumentskyddsmyndigheterna. I förarbetena till bestämmelsen i fråga (RP 54/2019) konstateras att det också bör anses betydelsefullt att myndigheten innan den meddelar ett beslut ska ge mottagaren av beslutet samt den näringsidkare som överträtt bestämmelserna tillfälle att bli hörd, utom i det fall att dessa inte kan höras så snabbt som ärendets brådskande natur nödvändigtvis kräver (GrUU 60/2001 rd, s. 3/II). Ett beslut får inte överklagas genom besvär, men den som beslutet riktar sig mot och den näringsidkare som brutit mot bestämmelserna får genom ansökan föra ett sådant beslut som inte är interimistiskt till marknadsdomstolen inom 30 dagar från delfäendet av beslutet. Propositionen tryggar således vars och ens rätt enligt 21 § i grundlagen att få ett beslut som gäller hans eller hennes rättigheter och skyldigheter behandlat vid domstol eller något annat oavhängigt organ.

Enligt 4 mom. kan Finansinspektionen förena sina beslut enligt 1 och 2 mom. med vite. Bestämmelser om föreläggande och utdömande av vite finns i viteslagen (1113/1990). En separat bestämmelse om föreläggande och utdömande av vite behövs, eftersom den i stället för de aktörer som anges i lagen om Finansinspektionen gäller aktörer enligt 1 mom. 1 och 2 punkten.

I 5 mom. föreslås en bestämmelse om sökande av ändring i ett beslut som Finansinspektionen meddelar med stöd av 22 §. Enligt förslaget får beslutet inte överklagas genom besvär hos förvaltningsdomstolen, men den som ett beslut som avses i den föreslagna paragrafen riktar sig till och den aktör som överträtt bestämmelserna får genom en ansökan föra ett sådant beslut som inte är interimistiskt till marknadsdomstolen. Det ska göras inom 30 dagar från delfäendet. I annat fall står beslutet fast. Beslutet ska iakttas, om inte marknadsdomstolen bestämmer något annat. I fråga om förfarandet hänvisas det i 6 mom. till lagen om rättegång i marknadsdomstolen (100/2013).

23 §. Införande av ett minsta nominellt belopp och begränsning av det antal som ges ut. I paragrafen föreslås att Finansinspektionen i enlighet med artiklarna 23.4, 24.3 och 58.3 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar får kräva att utgivaren av en tillgångsanknuten token eller en e-pengatoken inför ett minsta nominellt belopp eller begränsar det antal som ges ut. Befogenheten grundar sig på artikel 94.1 led ab i MiCA.

24 §. Förbuds- och rättelsebeslut. Enligt förslaget föreskrivs det i 1 mom. om Finansinspektionens befogenhet att förbjuda den som handlar i strid med EU:s förordning om

marknader för kryptotillgångar att fortsätta eller upprepa förfarandet i fråga. Finansinspektionen kan samtidigt kräva att förfarandet ändras eller rättas, om detta ska anses behövligt med tanke på att investerarna ska få riktiga och tillräckliga uppgifter. Paragrafen grundar sig på artikel 94.3 h i MiCA.

Enligt det föreslagna 2 mom. kan Finansinspektionen förena förbud eller beslut som avses i 1 mom. med vite. På vitesärenden tillämpas viteslagen.

25 §. Kriterier för bedömning av kunskaper och kompetens. Enligt paragrafen meddelar Finansinspektionen föreskrifter om kriterierna för bedömning av kunskaper och kompetens i situationer där fysiska personer tillhandahåller rådgivning eller information om kryptotillgångar eller kryptotillgångstjänster på uppdrag av leverantörer av kryptovarutjänster. Bestämmelsen grundar sig på artikel 81.7 i MiCA. Medlemsstaterna ska offentliggöra de kriterier som använts för att bedöma sådan kunskap och kompetens. När föreskriften utarbetas ska Finansinspektionen beakta ESMA:s anvisningar för bedömning av kunskaper och kompetens. Genom bestämmelsen genomförs artikel 81.7 andra meningen i MiCA, enligt vilken medlemsstaterna ska offentliggöra de kriterier som använts för att bedöma sådan kunskap och kompetens som avses i artikeln.

5 kap. Administrativa påföljder

26 §. Påföljdsavgift. I 1 mom. föreskrivs enligt förslaget om sådana överträdelser och försummelser av bestämmelser för vilka påföljdsavgift kan påföras i enlighet med 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen. Sådana bestämmelser är artiklarna 4–14 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar om andra kryptotillgångar än tillgångsanknutna token eller e-pengatoken, artiklarna 16, 17, 19, 22, 23, 25, 27–41, 46 och 47 om tillgångsanknutna token, artiklarna 48–51, 53, 54 och 55 om de krav som alla utgivare av e-pengatoken ska uppfylla, artiklarna 59, 60, 64 och 65–83 om beviljande av auktorisation för leverantörer av kryptotillgångstjänster och om förutsättningarna för bedrivande av verksamhet samt artiklarna 88–92 om offentliggörande av insiderinformation, förbud mot insiderhandel, förbud mot olagligt röjande av insiderinformation, förbud mot marknadsmanipulation och förhindrande och upptäckt av marknadsmissbruk. Paragrafens 1 mom. grundar sig på artikel 111.2 d, 111.3 a-d samt 111.5 i och j i MiCA. Punkterna i fråga är fullständigt harmoniserade EU-bestämmelser utan nationellt handlingsutrymme.

I 2 mom. föreslås att påföljdsavgift påförs också den som försummar eller överträder bestämmelser i kommissionens förordningar och beslut som utfärdats med stöd av de bestämmelser som avses i 1 mom.

27 §. Påförande och verkställighet av administrativa påföljder. I paragrafen föreslås en hänvisningsbestämmelse enligt vilken bestämmelser om påförande, offentliggörande och verkställighet av administrativa påföljder finns i 4 kap. i lagen om Finansinspektionen och i avdelning VII i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar. Bestämmelser om omständigheter som Finansinspektionen ska beakta när den påför administrativa påföljder och vidtar administrativa åtgärder finns i artikel 112 i MiCA. Bestämmelser om motsvarande omständigheter finns också i 41 § 2 och 3 mom. i lagen om Finansinspektionen.

6 kap. Straffbestämmelser och skadeståndsskyldighet

28 §. Kryptotillgångsbrott. I 1 mom. föreslås en bestämmelse om att tillhandahållande till allmänheten eller upptagande till handel av tillgångsanknutna token utan auktorisation eller tillhandahållande av kryptotillgångstjänster utan auktorisation är en straffbar gärning. Det är

fråga om en motsvarande situation också om verksamheten fortsätter i strid med ett beslut om återkallande av auktorisation enligt 26 § i lagen om Finansinspektionen eller ett beslut om begränsning av verksamheten enligt 27 § i den lagen. Grundlagsutskottet har ansett (GrUB 25/1994) att målet i fråga om blankostraffbestämmelser bör vara att de är exakt angivna och att de materiella bestämmelser som utgör ett villkor för straffbarhet avfattas med den exakthet som krävs av straffbestämmelser och att det av det normkomplex som bestämmelserna ingår i framgår att brott mot dem är straffbart. Också i den bestämmelse som inbegriper själva kriminaliseringen bör det finnas en saklig beskrivning av den gärning som avses bli kriminaliserad. För att säkerställa att förslaget är exakt och noggrant avgränsat hänvisas det i paragrafen till vissa bestämmelser i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar och lagen om Finansinspektionen så att det i fråga om bestämmelser som innehåller olika slags skyldigheter inte råder oklarhet om vilken del av bestämmelsen som avses. Enligt förslaget följer straffskalan den praxis som tillämpas annanstans i lagstiftningen om tillhandahållande av finansiella tjänster. Behovet av en straffbestämmelse grundar sig på upprätthållandet och tryggheten av det allmänna förtroendet för finansmarknaden i fråga om finansiella tjänster. Straffrättsliga påföljder kan anses effektivisera tillsynen över auktorisationer och förebygga olovligt tillhandahållande av tjänster. Det finns ett vägande samhälleligt behov av att föreskriva om straffbarhet, och därför kan en straffrättslig påföljd anses nödvändig i de situationer som avses i propositionen. Liksom i den övriga nationella lagstiftningen om finansiella tjänster riktas straffrättsliga påföljder i fråga om kryptotillgångsbrott endast till fysiska personer vid verkställigheten.

Paragrafens 2 mom. innehåller enligt förslaget en informativ hänvisning till straffbestämmelserna i 51 kap. i strafflagen som gäller missbruk av insiderinformation, röjande av insiderinformation, marknadsmanipulation och informationsbrott som gäller kryptotillgångsmarknaden.

29 §. Brotts mot tystnadsplikt. I paragrafen föreslås att till straff för brott mot tystnadsplikten döms enligt 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag. Bestämmelsen följer den praxis som tillämpas annanstans i lagstiftningen om tillhandahållare av finansiella tjänster.

30 §. Skadeståndsskyldighet. I 1 mom. föreslås det att en aktör som anges i momentet är skyldig att ersätta skada som aktören uppsåtligt eller av vårdslöshet orsakat den skadelidande, såsom en kund eller någon annan person, genom ett förfarande som strider mot den föreslagna lagen eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller mot EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar eller kommissionens förordningar och beslut som utfärdats med stöd av den. Hänvisningen till denna lag och till EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar samt till kommissionens förordningar och beslut som utfärdats med stöd av den följer samma detaljnivå som tillämpas i den övriga regleringen om finansiella tjänster i motsvarande situationer.

I 2 mom. föreslås det att verkställande direktören för, en medlem i styrelsen eller ett jämförbart organ i samt en ansvarig bolagsman hos en utgivare av en tillgångsanknuten token är skyldiga att ersätta skada som de i sin uppgift uppsåtligt eller av vårdslöshet orsakat utgivaren av en tillgångsanknuten token eller en aktieägare eller någon annan person genom överträdelse av artikel 34.3 eller artikel 36.6 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar.

I 3 mom. föreslås det att verkställande direktören för, en medlem i styrelsen eller ett jämförbart organ i samt en ansvarig bolagsman hos en leverantör av kryptotillgångstjänster är skyldiga att ersätta skada som de i sin uppgift uppsåtligt eller av vårdslöshet orsakat leverantören av kryptotillgångstjänster eller en aktieägare eller någon annan person genom överträdelse av

artikel 68.6 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar. Ansvar för skada som orsakats enligt de föreslagna 2 och 3 mom. täcker allmänt de skyldigheter som gäller ordnandet av verksamheten. Till innehållet och i fråga om hänvisningssättet kan bestämmelserna jämföras med motsvarande bestämmelse i lagen om investeringstjänster, vilket motiveras av att de tjänster som tillhandahålls antingen är identiska eller likartade.

Enligt det föreslagna 4 mom. anses en skada som avses i 2–3 mom. ha orsakats av vårdslöshet, om inte den som är ansvarig för förfarandet visar att han eller hon har handlat omsorgsfullt.

I 5 mom. föreslås en informativ hänvisning till skadeståndslagen i fråga om jämkning av skadestånd och om fördelning av skadeståndsansvaret mellan två eller flera skadeståndsskyldiga.

7 kap. **Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser**

31 §. Ikraftträdande. Enligt det föreslagna 1 mom. träder lagen i kraft den 30 juni 2024, då MiCA:s bestämmelser om tillgångsanknutna token och e-pengatoken blir tillämpliga. Den föreslagna lagens bestämmelser om leverantörer av kryptotillgångstjänster träder dock i kraft den 30 december 2024. Dessa bestämmelser är 3 § 2 mom., 4 § 1 mom., 6–8 §, 10–14 §, 17 § 2 mom., 19 §, 26 § 1 mom. 1 och 4 punkten, 29 § samt 30 § 1 och 3 mom. Tidtabellen för ikraftträdandet följer tidtabellen för ikraftträdandet enligt artikel 149 i MiCA. Avdelningarna III och IV i MiCA tillämpas från och med den 30 juni 2024.

Enligt det föreslagna 2 mom. upphävs lagen om tillhandahållare av virtuella valutor genom denna lag den 31 december 2024.

Enligt det föreslagna 3 mom. får åtgärder som krävs för verkställigheten av lagen vidtas innan lagen träder i kraft. Finansinspektionen kan ta upp en i 3 § avsedd ansökan om auktorisation till behandling enligt denna lag redan innan lagen träder i kraft.

32 §. Övergångsbestämmelse. Till paragrafen föreslås en övergångsbestämmelse, vars syfte är att trygga Finansinspektionen en tillräcklig behandlingstid för ansökningar om auktorisation för leverantörer av kryptotillgångstjänster. Övergångsbestämmelsen gäller endast sådana tillhandahållare av virtuella valutor som när denna lag träder i kraft tillhandahåller kunder tjänster i anslutning till virtuella valutor och ansöker om auktorisation enligt MiCA. Enligt den föreslagna övergångsbestämmelsen har en tillhandahållare av virtuella valutor som vid ikraftträdandet av denna lag tillhandahåller tjänster i anslutning till virtuella valutor med stöd av en registrering som Finansinspektionen har beviljat, fortfarande rätt att tillhandahålla tjänster i anslutning till virtuella valutor enligt sin registrering i enlighet med den upphävda lagen till och med den 30 juni 2025 eller tills tillhandahållaren beviljas auktorisation enligt artikel 59 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar, beroende på vilken tidpunkt som infaller först, om tillhandahållaren senast den 30 oktober 2024 har lämnat in en ansökan till Finansinspektionen om auktorisation enligt artikel 62 i den förordningen. Tillhandahållare av virtuella valutor som Finansinspektionen registrerat och som när lagförslaget träder i kraft inte de facto erbjuder kunderna tjänster kan inte utnyttja den föreslagna övergångsperioden. Förslaget grundar sig på artikel 143.3 i MiCA.

7.2 Lag om Finansinspektionen

4 §. Tillsynsobjekt. I 2 mom. 16 punkten föreslås en teknisk ändring där punkten ändras till kommatecken. Till 2 mom. fogas enligt förslaget en ny 17 punkt, enligt vilken med tillsynsobjekt avses leverantörer av kryptotillgångstjänster enligt artikel 3.1.15 i EU:s

förordning om marknader för kryptotillgångar och aktörer som beviljats auktorisation som utgivare av tillgångsanknutna token enligt artikel 16.1 första stycket a i den förordningen.

5 §. *Andra finansmarknadsaktörer.* Enligt förslaget ändras 38 punkten så att tillhandahållare av virtuella valutor inte längre anses vara andra finansmarknadsaktörer. Det föreslås att lagen om tillhandahållare av virtuella valutor upphävs i och med MiCA. Enligt den föreslagna ändringen är andra finansmarknadsaktörer andra personer än tillsynsobjekt enligt 4 § i denna lag, och utgivare enligt 13 punkten som inte är tillsynsobjekt enligt 4 § i denna lag, samt personer som avses i artikel 5.1, artikel 16.1 andra stycket och artikel 48.1 andra stycket i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar och som ansöker om upptagande till handel av en kryptotillgång.

I 40 punkten föreslås en teknisk ändring där punkten ändras till kommatecken. Det föreslås att det till paragrafen fogas en ny 41 punkt, enligt vilken andra finansmarknadsaktörer dessutom är personer som med stöd av artikel 41.1 och 41.2 samt artikel 83.1 och 83.2 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar omfattas av ägarkontroll.

19 §. *Rätt att få uppgifter av andra.* Till paragrafen fogas enligt förslaget ett nytt 5 mom. enligt vilket Finansinspektionen trots sekretessbestämmelserna har rätt att för sådant i Europeiska unionens rättsakter avsett internationellt myndighetssamarbete som gäller finansmarknaden få relevanta uppgifter av andra än dem som avses ovan i denna paragraf, om de av grundad anledning kan antas ha information som är nödvändig för myndighetssamarbetet.

I artikel 95 i MiCA föreskrivs en skyldighet för de behöriga myndigheter som utsetts av medlemsstaterna att samarbeta under MiCA:s tillsyn. Enligt artikel 1 ska de behöriga myndigheterna utbyta information utan onödigt dröjsmål och samarbeta om utredningar, tillsyn och kontroll av efterlevnad. Enligt artikel 107.1 i MiCA ska de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna vid behov också komma överens med tillsynsmyndigheter i tredjeländer om samarbetsarrangemang som gäller utbyte av information med dessa tillsynsmyndigheter och fullgörandet av skyldigheter enligt förordningen i dessa tredjeländer. Dessa samarbetsarrangemang ska säkerställa åtminstone ett effektivt informationsutbyte som gör att de behöriga myndigheterna kan utföra sina skyldigheter enligt förordningen. Motsvarande bestämmelser som förpliktar till internationellt myndighetssamarbete och informationsutbyte finns också i flera andra EU-rättsakter som gäller finansmarknaden, såsom marknadsmissbruksförordningen (artiklarna 25 och 26), prospektförordningen (artiklarna 30 och 33) och direktivet om marknader för finansiella instrument (artiklarna 79 och 88).

I 19 § 3 mom. i lagen om Finansinspektionen föreskrivs det om Finansinspektionens rätt att få uppgifter av andra än i 4 § avsedda tillsynsobjekt och i 5 § avsedda andra finansmarknadsaktörer. Bestämmelsen gäller endast Finansinspektionens egna tillsynsåtgärder, inte utländska myndigheters tillsynsåtgärder. Det internationella myndighetssamarbete som avses i EU-rättsakterna förutsätter att Finansinspektionen har rätt att få uppgifter också av andra personer än tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer för att kunna ge handräckning till utländska myndigheter. För att genomföra artiklarna 95.1 och 107.1 i MiCA samt de ovannämnda EU-rättsakterna måste paragrafen således kompletteras så att Finansinspektionen har rätt att få uppgifter som är nödvändiga för genomförandet av internationellt myndighetssamarbete också av andra som av grundad anledning kan antas ha sådan information som är nödvändig för myndighetssamarbetet. Utländska myndigheter som avses i bestämmelsen är myndigheter som övervakar finansmarknaden inom EES och i tredjeländer. Finansinspektionens rätt att lämna ut uppgifter till utländska myndigheter som övervakar finansmarknaden grundar sig på 71 § 1 mom. 3 och 12 punkten. Med stöd av 2 mom. i den paragrafen har Finansinspektionen rätt att lämna ut endast den information som var och en av

de myndigheter som nämns i 1 mom. behöver för att kunna utföra sina uppgifter, och om information lämnas ut till utländska myndigheter, under förutsättning att informationen i den andra staten omfattas av motsvarande tystnadsplikt som Finansinspektionen har.

Det föreslagna 5 mom. innefattar överföring av personuppgifter utanför EES. Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten ESMA och IOSCO har kommit överens om administrativa arrangemang för sådana överföringar²¹. Dessutom har Finansinspektionen den 19 juni 2019 ingått ett administrativt arrangemang om överföring av personuppgifter mellan vissa myndigheter inom och utanför EES²². Det administrativa arrangemanget har ingåtts i enlighet med artikel 46.3 i dataskyddsförordningen.

20 a §. Rätt att få uppgifter av förundersöknings- och åklagarmyndigheter. Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 4 mom. enligt vilket Finansinspektionen trots sekretessbestämmelserna har rätt att av förundersöknings- och åklagarmyndigheterna få sådana uppgifter om förundersökning och rättegångsförfarande i fråga om brott som avses i 28 § i lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar och 51 a kap. i strafflagen (39/1889) och som är nödvändiga för uppfyllande av de samarbetsförpliktelser som föreskrivs i artikel 95.1 andra stycket och artikel 115.1 andra stycket i MiCA. Det nya momentet grundar sig på artikel 95.1.2 och artikel 115.1.2 i MiCA. De uppgifter som avses i det föreslagna 4 mom. kan också innehålla personuppgifter. Behandlingen av personuppgifter grundar sig då på artikel 6.1 e i dataskyddsförordningen.

21 §. Särskild rätt att få uppgifter i anslutning till marknadsmissbruk och tillsyn enligt förordningen om referensvärden. Det föreslås att 1 mom. och 2 mom. 2 punkten ändras. Enligt förslaget ändras 1 mom. så att det av momentet framgår att Finansinspektionens trots sekretessbestämmelserna har rätt att av tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer samt av deras styrelsemedlemmar, verkställande direktörer och anställda få uppgifter som behövs för tillsynen över efterlevnaden av sådana bestämmelser i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar som gäller marknadsmissbruk, offentliggörande av information som påverkar värdet av kryptotillgångar som är föremål för handel på en handelsplattform för kryptotillgångar eller handel på en handelsplattform för kryptotillgångar. Rätten att få information gäller uppgifter som hänför sig till kryptotillgångar som är föremål för handel på en handelsplattform för kryptotillgångar eller som är föremål för ansökan om upptagande till handel, utgivare av kryptotillgångar eller transaktioner eller order som utförts med kryptotillgångar. I enlighet med skäl 97 i ingressen till MiCA gäller rätten att få information därtill uppgifter som hänför sig till värdepapper vars värde bestäms utifrån kryptotillgångar som är föremål för handel på en handelsplattform för kryptotillgångar.

I 2 mom. 1 punkten föreslås en teknisk ändring där punkten ändras till kommatecken. Enligt förslaget ändras 2 mom. 2 punkten så att Finansinspektionen har rätt att få sådana uppgifter om en specificerad transaktion som är nödvändiga för tillsynen enligt 1 mom. också av den som är delaktig i en sådan transaktion eller order som gäller kryptotillgångar enligt 1 mom.

²¹ https://www.edps.europa.eu/data-protection/our-work/publications/authorisation-decisions-transfers/iosco-esma-administrative_en samt https://www.iosco.org/about/?subsection=administrative_arrangement

²² <https://www.finanssivalvonta.fi/sv/om-fi/beskrivningar-och-riktlinjer/dataskydd2/administrativ-overenskommelse-for-overforing-av-personuppgifter-mellan-tillsynsmyndigheter-for-vardepappersmarknaden-i-och-utanfor-ees/>

Ovannämnda uppgifter kan också innehålla personuppgifter. Behandlingen av personuppgifter grundar sig då på artikel 6.1 e i dataskyddsförordningen.

27 §. Begränsning av verksamhet som baserar sig på verksamhetstillstånd eller registrering. Enligt förslaget ändras 5 mom. så att Finansinspektionen har befogenhet att begränsa verksamheten för en utgivare och erbjudare enligt MiCA. Befogenheten grundar sig på artikel 94.1 led v i MiCA.

28 §. Begränsning av ledningens verksamhet. Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 12 mom., enligt vilken Finansinspektionen permanent kan förbjuda en person att vara verksam i det högsta förvaltningsorganet för en utgivare av tillgångsanknutna token eller en leverantör av kryptotillgångstjänster. Befogenheten grundar sig på artikel 94.1 led y och artikel 111.5 led f. I artikel 111.5 f i MiCA förutsätts att det föreskrivs om ett förbud på minst tio år för upprepade överträdelse av bestämmelserna. Ett permanent förbud ligger i linje med den utgångspunkt som antagits i finansmarknadslagstiftningen och enligt vilken för upprepade överträdelse kan meddelas ett permanent förbud att vara verksam i ett auktoriserat tillsynsobjekts högsta förvaltningsorgan.

Det föreslås att det till paragrafen fogas ett nytt 13 mom. enligt vilket Finansinspektionen för viss tid, minst tio och högst femton år, kan förbjuda en person att vara verksam i det högsta förvaltningsorganet för en utgivare av tillgångsanknutna token eller en leverantör av kryptotillgångstjänster, om personen upprepade gånger har brutit mot bestämmelserna i artikel 92 i MiCA. Befogenheten grundar sig på artikel 94.1 led y och artikel 111.5 led f. I den övriga finansmarknadslagstiftningen föreskrivs det inte för överträdelse av en bestämmelse som motsvarar artikel 92 i MiCA något permanent förbud mot att vara medlem i ett auktoriserat tillsynsobjekts högsta förvaltningsorgan. Det följer av arten av den upprepade överträdelsen av artikel 92 i MiCA att förbudet är tidsbegränsat. I enlighet med förordningen är förbudets minimitid tio år. Enligt förslaget föreskrivs det att maximitiden är 15 år. Vid bedömningen av förbudets längd ska överträdelsearnas art och allvarlighet samt graden av oaksamhet eller uppsåt hos gärningsmannen beaktas.

Till paragrafen föreslås dessutom ett nytt 14 mom., enligt vilket Finansinspektionen för viss tid, högst fem år, kan förbjuda en medlem i det högsta förvaltningsorganet för en utgivare av en tillgångsanknuten token eller en leverantör av kryptotillgångstjänster eller en fysisk person som anses vara ansvarig för överträdelse av artiklarna 59, 60, 64–83 eller 88–92 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar att sköta ledningsuppgifter hos utgivare av tillgångsanknutna token eller leverantörer av kryptotillgångstjänster. Befogenheten grundar sig på artikel 111.4 och artikel 111.5 led e i MiCA. Ett förbud som gäller i fem år är i linje med längden på andra tidsbundna förbud som antagits i finansmarknadslagstiftningen och som det föreskrivs om i 28 § i lagen om Finansinspektionen.

37 b §. Handelsförbud för viss tid. Enligt förslaget fogas till paragrafen fogas ett nytt 2 mom. som föreskriver om Finansinspektionens rätt att för viss tid förbjuda en fysisk person att handla för egen räkning med kryptotillgångar, om personen försummar eller bryter mot bestämmelserna om offentliggörande av insiderinformation i artikel 88 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar, bestämmelserna om förbud mot insiderhandel, förbud mot olagligt röjande av insiderinformation eller förbud mot marknadsmanipulation i artikel 89–91 i den förordningen eller bestämmelserna om förhindrande och upptäckt av marknadsmissbruk i artikel 92 i den förordningen. Bestämmelsen grundar sig på artikel 111.5 led g i MiCA.

37 g §. Kontroll av kryptotillgångspositioner. Finansinspektionen har trots sekretessbestämmelserna rätt att få uppgifter som hänför sig till tillsynen över efterlevnaden av

EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar av vilken som helst innehavare av kryptotillgångar och ur det positionsregister som avses i artiklarna 37.6 och 75.2 i den förordningen. Finansinspektionen kan ålägga en innehavare av kryptotillgångar att vidta åtgärder för att minska storleken på en position eller exponering eller begränsa en persons möjligheter att förvärva kryptotillgångar. Befogenheten grundar sig på artikel 94.1 led z i MiCA. De uppgifter som nämns i den föreslagna bestämmelsen innehåller vanligen som personuppgifter åtminstone namnet på innehavaren av kryptovaran. Behandlingen av personuppgifter grundar sig då på artikel 6.1 c eller e i dataskyddsförordningen

38 §. Ordningsavgift. Det föreslås att 38 § 2 mom. ändras så att det minsta beloppet på ordningsavgiften som kan påföras en juridisk person sänks från 5 000 euro till 1 000 euro. Vissa juridiska personer som Finansinspektionen övervakar kan ha en liten omsättning, varvid det skulle vara en oskälig åtgärd att påföra en ordningsavgift på 5 000 euro. Det är skäl att sänka ordningsavgiftens nedre gräns för att en administrativ påföljd ska kunna påföras vid brott mot skyldigheterna enligt de lagar som Finansinspektionen övervakar. En motsvarande ändring har gjorts i 8 kap. 1 § 3 mom. i penningtvättslagen genom lagändring 444/2023, som trädde i kraft den 31 mars 2023.

39 §. Offentlig varning. Det föreslås att 1 mom. ändras så att 38 § 6 mom. (en gärning som är belagd med ordningsavgift) och 40 § 5 och 6 mom. (gärningar som är belagda med påföljdsavgift) fogas till de bestämmelser som räknas upp i momentet. Bestämmelserna i fråga har under årens lopp utvidgats, men ändringarna har inte beaktats i 39 § i lagen om Finansinspektionen. Det är fråga om en korrigerig av teknisk karaktär.

40 §. Påföljdsavgift. Det föreslås att 1 mom. ändras så att till de bestämmelser som räknas upp i momentet och för vars överträdelse en påföljdsavgift påförs fogas de bestämmelser som avses i 26 § i lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar. Påföljdsavgift enligt paragrafen kan således påföras för överträdelse av bestämmelserna i artiklarna 4–14, 16, 17, 19, 22, 23, 25, 27–41, 46, 48–51, 53, 54, 55, 59, 60, 64, 65–83 och 88–92 i MiCA.

41 §. Påförande av påföljdsavgift. Enligt förslaget ändras 3 mom. så att när det är fråga om överträdelse av EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar så tillämpas vid bedömningen av påföljdsavgiftens belopp artikel 112 i MiCA, som är direkt tillämplig med stöd av förordningen. Motsvarande regleringssätt föreslås också i fråga om prospektförordningen och gräsrotsfinansieringsförordningen. Vid påförande av påföljdsavgift ska således i samband med överträdelse av prospektförordningen och gräsrotsfinansieringsförordningen i stället för 2 mom. iaktas vad som föreskrivs i artikel 39 i prospektförordningen och artikel 40 i gräsrotsfinansieringsförordningen. Det är fråga om en lagteknisk ändring, eftersom kriterierna i 2 mom. har motsvarat det som föreskrivs i förordningarna. Genom ändringen förtydligas dock att kriterierna i dessa fall kommer direkt från förordningarna.

41 a §. Påföljdsavgiftens maximibelopp i vissa fall. Enligt förslaget fogas till paragrafen ett nytt 9 mom. som föreskriver om maximibeloppet för den påföljdsavgift som påförs för överträdelse av bestämmelserna i artikel 111.1 led a-d i MiCA när påföljdsavgiften påförs en fysisk person. En sådan påföljdsavgift får enligt förslaget uppgå till högst 700 000 euro. Bestämmelsen grundar sig på artikel 111.2 led d i MiCA.

Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 10 mom. som föreskriver om maximibeloppet för den påföljdsavgift som påförs för överträdelse av bestämmelserna i artikel 111.1 led a-d i MiCA när påföljdsavgiften påförs en juridisk person. Enligt förslaget ska påföljdsavgiften vara minst 5 000 000 euro eller minst ett belopp som grundar sig på omsättningen, beroende på vilketdera

beloppet som är större. De omsättningsbaserade minimibeloppen är tre procent av den juridiska personens omsättning under det år som föregår påförandet av påföljdsavgiften för överträdelser enligt punkt 1 led a, fem procent av den juridiska personens omsättning under det år som föregår påförandet av påföljdsavgiften för överträdelser enligt punkt 1 led d och 12,5 procent av den juridiska personens omsättning under det år som föregår påförandet av påföljdsavgiften för överträdelser enligt punkt 1 led b och c. Bestämmelsen grundar sig på första stycket i artikel 111.3 i MiCA.

Det föreslås att bestämmelserna fogas till paragrafen som 9 och 10 mom. så att den nuvarande bestämmelsen i 9 mom. om att påföljdsavgiften trots det som föreskrivs ovan i paragrafen emellertid får vara högst två gånger större än den vinning som erhållits genom gärningen eller försummelsen om vinningen kan bestämmas, också ska tillämpas på överträdelser av bestämmelserna i MiCA på det sätt som förutsätts i artikel 111.2 led c i Mica.

Därtill föreslås det att till paragrafen fogas ett nytt 16 mom. som föreskriver om maximibeloppen för den påföljdsavgift som påförs för överträdelse av bestämmelserna om offentliggörande av insiderinformation som avses i 26 § 1 mom. 5 punkten i lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar. Påföljdsavgiften som påförs en juridisk person får enligt förslaget uppgå till antingen högst två procent av den juridiska personens omsättning under det år som föregår året då påföljdsavgiften bestäms eller högst 2 500 000 euro, beroende på vilketdera beloppet som är större. Påföljdsavgiften som påförs en fysisk person får vara högst en miljon euro. Bestämmelsen grundar sig på artikel 111.5 led i och j i MiCA.

Därtill föreslås det att det till paragrafen fogas ett nytt 17 mom. där det föreskrivs om maximibeloppen för de påföljdsavgifter som påförs för överträdelse av bestämmelserna om förbud mot insiderhandel, förbud mot olagligt röjande av insiderinformation, förbud mot marknadsmanipulation samt om förhindrande och upptäckt av marknadsmissbruk enligt 26 § 6 och 7 punkten i lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar. En påföljdsavgift som påförs en juridisk person får i dessa fall uppgå till antingen högst 15 procent av den juridiska personens omsättning under det år som föregår året då påföljdsavgiften bestäms eller högst 15 miljoner euro, beroende på vilketdera beloppet som är större. Påföljdsavgiften som påförs en fysisk person får i dessa fall vara högst fem miljoner euro. Bestämmelsen grundar sig på artikel 111.5 led i och j i MiCA.

Till följd av de föreslagna nya 9 och 10 mom. samt 16 och 17 mom. ändras numreringen av paragrafens moment. Till följd av de nya 9–10 mom. och 16–17 mom. blir 9–17 mom. 11–21 mom. Till följd av den ändrade numreringen av momenten ska det i det gällande 14 mom., som hänvisar till 13 mom., göras en ändring så att det i momentet, som efter ändringarna blir 16 mom., hänvisar till 15 mom. i stället för 13 mom.

I det nuvarande 16 mom., som efter ändringarna blir 20 mom., föreslås det på grund av de nya momenten en hänvisningsändring. I momentet föreskrivs att påföljdsavgiften enligt paragrafen i situationer som avses i 10–15 mom. får vara högst tre gånger så stor som den vinning som erhållits genom gärningen eller försummelsen, om storleken på vinningen kan bestämmas. En motsvarande bestämmelse som påverkar påföljdsavgiftens belopp ingår i artikel 111.5 led h i MiCA. I fortsättningen ska momentet hänvisa till 12–19 mom. i stället för till 10–15 mom., så att också överträdelser av MiCA-förordningen ska beaktas.

45 §. Tillämpningsområdet för bestämmelserna om tillsyn över kundskyddet. I 1 mom. föreslås en begreppsmässig ändring, eftersom man i den nationella lagstiftningen slopar begreppet tillhandahållare av virtuella valutor och övergår till att använda begreppet leverantör av

kryptotillgångstjänster som överensstämmer med MiCA. I 1 mom. föreslås därtill ett tillägg enligt vilket Finansinspektionen också övervakar förfarandena hos utgivare av tillgångsanknutna token och e-pengatoken.

50 x §. Verksamhet som behörig myndighet enligt EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar. Enligt förslaget föreskrivs det i paragrafen att Finansinspektionen är behörig myndighet och gemensam kontaktpunkt enligt EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar.

71 §. Rätt och skyldighet att lämna ut information. Det föreslås att 1 mom. 14 punkten ändras så att Finansinspektionen har rätt att lämna ut uppgifter till arbetarskyddsmyndigheterna också när den underrättas om överträdelser av lagstiftningen om finansmarknaden, och det är möjligt att den som rapporterar utsätts för förbjudna repressalier enligt 23 § i lagen om skydd för personer som rapporterar om överträdelser av EU-rätten och den nationella lagstiftningen (1171/2022), nedan *visselblåsarlagen*. Bestämmelsen i 71 § 1 mom. 14 punkten i lagen om Finansinspektionen omfattar i sin nuvarande form Finansinspektionens rätt att lämna ut uppgifter till arbetarskyddsmyndigheterna endast i situationer som hänför sig till tillämpningsområdet för marknadsmissbruksförordningen. Finansinspektionen kan dock underrättas om överträdelser av finanslagstiftningen i mycket stor utsträckning. Skyddet för rapporterade personer har inte begränsats till rapportering av överträdelser av marknadsmissbruksförordningen. Finansinspektionen kan således i praktiken behöva samarbeta med arbetarskyddsmyndigheterna också i andra ärenden där den underrättas om överträdelser av finanslagstiftningen och där det är möjligt att den som rapporterar utsätts för förbjudna repressalier. En förutsättning för utlämnande av uppgifter ska inte anses vara att personen har utsatts för förbjudna repressalier, utan redan ett hot om förbjudna repressalier ska anses vara tillräckligt. Med förbjudna repressalier avses alla repressalier enligt 23 § i visseblåsarlagen, dvs. ofördelaktiga åtgärder mot en person i anställningsförhållande på grund av att personen rapporterat om en överträdelse av finanslagstiftningen till Finansinspektionen.

Det föreslås att 1 mom. 18 punkten ändras så att Finansinspektionen kan lämna ut sekretessbelagda uppgifter till konsumentombudsmannen också när den hör konsumentombudsmannen med stöd av 47 § i lagen om Finansinspektionen. Finansinspektionen kan i en sådan situation bli tvungen att lämna ut sekretessbelagda uppgifter till konsumentombudsmannen för hörandet.

Ovannämnda uppgifter kan också innehålla personuppgifter. Behandlingen av personuppgifter grundar sig då på artikel 6.1 c i dataskyddsförordningen.

7.3 Lag om Finansinspektionens tillsynsavgifter

1 §. Avgiftsskyldighet. Det föreslås att 5 punkten ändras så att aktörer inom kryptotillgångssektorn enligt MiCA fogas till punktens rubrik och underpunkter. Till 5 punkten fogas enligt förslaget en underpunkt f, enligt vilken avgiftsskyldiga är leverantörer av kryptotillgångstjänster enligt artikel 3.1.15 i MiCA och utgivare av tillgångsanknutna token enligt artikel 3.11 i MiCA. Till 5 punkten fogas enligt förslaget en underpunkt g, enligt vilken avgiftsskyldiga är sådana utgivare som avses i artikel 3.1.10 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar och som inte är tillsynsobjekt enligt 4 §, och erbjudare som avses i artikel 3.1.13 och som inte är tillsynsobjekt enligt 4 §, samt personer som avses i artiklarna 5.1, 16.1 andra stycket och 48.1 andra stycket i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar och som ansöker om upptagande till handel av en kryptotillgång. Omfattningen av de som är betalningsskyldiga utvidgas jämfört med den gällande lagens tillämpningsområde, enligt vilket endast tillhandahållare av virtuella valutor är avgiftsskyldiga. Det föreslås att 7 punkten

underpunkt m stryks, eftersom lagen om tillhandahållare av virtuella valutor upphävs och bestämmelser om avgiftsskyldigheten för aktörer inom kryptotillgångssektorn finns i ovan beskrivna 5 punkten.

8 §. *Avgifter som tas ut hos aktörer inom sektorn för värdepapper och kryptotillgångar.* Till paragrafens rubrik fogas aktörer inom sektorn för kryptotillgångar så att även rubriken återspeglar de avgifter i fråga om nya avgiftsskyldiga som fogas till paragrafen. Till 1 mom. fogas enligt förslaget en ny 5 punkt som föreskriver om den grundavgift och proportionella avgift för leverantörer av kryptotillgångstjänster som avses i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar. Grundavgiften föreslås vara 8 220 euro och den proportionella avgiften 0,3616 procent av omsättningen. I 4 punkten föreslås en teknisk ändring.

Enligt förslaget ändras 2 mom. så att det till momentet fogas 4 och 5 punkter som föreskriver om tillsynsavgiften för andra aktörer som avses i MiCA. För dessa aktörer är det nödvändigt att föreskriva en egen avgift, som till sin karaktär är en grundavgift. Det föreslås att 4 punkten ändras så att det i den föreskrivs om grundavgiften för utgivare av tillgångsanknutna token enligt artikel 3.1.11 i MiCA. Avgiften är enligt förslaget 33 000 euro. I 5 punkten föreskrivs det enligt förslaget om grundavgiften för aktörer enligt artikel 3.1.10 och 3.1.13 i MiCA samt för personer som avses i artiklarna 5.1, 16.1 andra stycket och 48.1 andra stycket och som ansöker om upptagande till handel av en kryptotillgång. Grundavgiften för dessa genomförs med en teknisk hänvisning till 5 § 38 punkten i lagen om Finansinspektionen, enligt vilken andra finansmarknadsaktörer är andra personer än tillsynsobjekt enligt 4 § i lagen om Finansinspektionen, och utgivare enligt 13 punkten som inte är tillsynsobjekt enligt 4 § i lagen om Finansinspektionen, samt personer som avses i artiklarna 5.1, 16.1 andra stycket och 48.1 andra stycket i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar och som ansöker om upptagande till handel av en kryptotillgång. Grundavgiften är enligt förslaget 4 110 euro.

10 §. *Avgifter som tas ut hos andra aktörer.* Enligt förslaget ändras paragrafen så att avgiften för tillhandahållare av virtuella valutor som föreskrivs i 18 punkten i den gällande lagen slopas som onödig till följd av att lagen om tillhandahållare av virtuella valutor upphävs. Bestämmelser om avgiften för aktörer inom sektorn för kryptotillgångar finns i 8 §. I punkt 17 föreslås därtill en lagteknisk korrigering.

11 §. *Tilläggsavgifter.* Enligt förslaget ändras 4 punkten så att det i den proportionella tillsynsavgiften för fondbolag enligt lagen om placeringsfonder beaktas även det sammanlagda beloppet av kryptotillgångar, om fondbolaget tillhandahåller kryptotillgångstjänster med stöd av en underrättelse enligt artikel 60 i MiCA. Tilläggsavgiften för en leverantör av kryptotillgångstjänster enligt EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar är enligt förslaget 0,3616 procent av kryptotillgångstjänsternas omsättning. I punkt 15 föreslås en lagteknisk korrigering. Till paragrafen fogas enligt förslaget också nya 16 och 17 punkter som föreskriver om tilläggsavgifter för kreditinstitut, värdepapperscentraler och börser. I punkt 16 föreskrivs om en tilläggsavgift för kreditinstitut som ger ut tillgångsanknutna token eller tillhandahåller kryptotillgångstjänster med stöd av artikel 60 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar. I punkt 17 föreskrivs om en tilläggsavgift på 8 220 euro i fråga om kreditinstitut och institut för elektroniska pengar som ger ut e-pengatoken med stöd av artikel 48 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar. Till paragrafen fogas därtill en punkt 18 som föreskriver om en tilläggsavgift på 15 000 euro för värdepapperscentraler och börser som tillhandahåller kryptotillgångstjänster med stöd av artikel 60 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar.

7.4 Strafflag

17 kap. Om brott mot allmän ordning

16 c §. Penninginsamlingsbrott. Enligt förslaget ändras paragrafen så att begreppet kryptotillgångar används i stället för begreppet virtuell valuta. I EU-lagstiftningen och därmed också i den nationella lagstiftningen håller man på att övergå till att använda begreppet kryptotillgång. Kryptotillgångar definieras i artikel 3.1.5 i MiCA. Virtuella valutor definieras i lagen om tillhandahållare av virtuella valutor, som enligt förslaget ska upphävas.

37 kap. Om betalningsmedelsbrott

15 §. Definitioner. Enligt förslaget ändras paragrafen så att definitionen av kryptotillgångar enligt MiCA används i stället för definitionen av virtuell valuta i 2 § 1 mom. 1 punkten i lagen om tillhandahållare av virtuella valutor (572/2019), som enligt förslaget ska upphävas.

51 kap. Om värdepappersmarknads- och kryptotillgångsmarknadsbrott

1 §. Missbruk av insiderinformation. I paragrafen föreslås bestämmelser om att missbruk av insiderinformation i fråga om kryptotillgångar uppsåtligen eller av grov oaktsamhet ska vara straffbart. Missbruk av insiderinformation kan begås genom att för egen eller för någon annans räkning avyttra eller förvärva kryptotillgångar eller genom att återkalla eller ändra en order som gäller kryptotillgångar. Missbruk av insiderinformation kan också begås genom att direkt eller indirekt råda någon om förvärvet eller avyttringen av kryptotillgångar eller om återkallandet eller ändringen av en order som gäller kryptotillgångar. För missbruk av insiderinformation döms också den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet använder insiderinformation på det sätt som avses i bestämmelsen genom att avyttra eller förvärva kryptotillgångar eller återkalla en order som gäller kryptotillgångar, när bakgrunden till missbruket av insiderinformation är rådgivning som är straffbar enligt bestämmelsen. Straffskalan för missbruk av insiderinformation föreslås vara böter eller fängelse i högst två år. Försök till ett uppsåtligt brott är straffbart. Straffbestämmelsen grundar sig på medlemsstaternas möjlighet enligt artikel 111 i MiCA att föreskriva straffrättsliga påföljder för överträdelser av förordningens bestämmelser om marknadsmissbruk.

2 §. Grovt missbruk av insiderinformation. I paragrafen föreslås bestämmelser om grovt missbruk av sådan insiderinformation om kryptotillgångar som avses i 1 §. Enligt paragrafen kan gärningsmannen dömas för grovt missbruk av insiderinformation om kryptotillgångar för det första om man vid uppsåtligt missbruk av insiderinformation eftersträvar en synnerligen stor vinning eller en avsevärd personlig fördel. Enligt förslaget fogas till 1 mom. en ny 2 a punkt, enligt vilken man kan dömas för grovt missbruk av insiderinformation också om gärningsmannen när han begår brottet utnyttjat sin särskilt ansvarsfulla ställning hos en leverantör av kryptotillgångstjänster, utgivare, erbjudare eller någon som ansöker om upptagande till handel eller i tjänst hos, som representant för eller vid utförande av uppdrag för en sammanslutning som hör till samma koncern som en sådan. Med leverantör av kryptotillgångstjänster avses i bestämmelsen både sådana leverantörer av kryptotillgångstjänster enligt EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar som tillhandahåller kryptotillgångstjänster med stöd av en auktorisation enligt förordningen och sådana leverantörer av kryptotillgångstjänster enligt förordningen som har någon annan auktorisation och som tillhandahåller kryptotillgångstjänster genom en anmälan till Finansinspektionen. Med utgivare avses en utgivare enligt definitionen i artikel 3.10 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar och med erbjudare en erbjudare enligt definitionen i artikel 3.13 i den förordningen. Enligt förslaget ska denna skärpningsgrund för

gärningen tillämpas när en person får tillgång till insiderinformation för att han eller hon har en ansvarsfull ställning vid en aktör som avses i bestämmelsen och utnyttjar den erhållna insiderinformationen vid handel med kryptotillgångar. Det är fråga om grovt missbruk av insiderinformation också när brottet begås särskilt planmässigt. Utöver de ovannämnda alternativa förutsättningarna förutsätts det även att missbruket av insiderinformation som helhet bedömt är grovt. Straffskalan för grovt missbruk av insiderinformation är enligt förslaget fängelse i minst fyra månader och högst fyra år. Enligt förslaget är försök straffbart. Straffbestämmelsen grundar sig på medlemsstaternas möjlighet enligt artikel 111 i MiCA att föreskriva straffrättsliga påföljder för överträdelser av förordningens bestämmelser om marknadsmissbruk.

2 a §. Røjande av insiderinformation. I 2 a § som gäller røjande av insiderinformation föreslås inga ändringar, men bestämmelsen ska i fortsättningen tillämpas också på marknaden för kryptotillgångar. Bestämmelsens hänvisning till insiderinformation eller ett i 1 § 1 mom. 2 punkten avsett råd omfattar i fortsättningen obehörigt røjande av insiderinformation också på marknaden för kryptotillgångar, eftersom definitionsbestämmelsen i 7 § i kapitlet definierar insiderinformation genom en hänvisning förutom till definitionen i marknadsmissbruksförordningen även till definitionen av insiderinformation i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar. Även råd som avses i 1 § 1 mom. 2 punkten omfattar i fortsättningen råd som gäller marknaden för kryptotillgångar till följd av de ändringar som föreslås i 1 §. Tillämpningsområdet för den föreslagna 2 a-punkten avviker från tillämpningsområdet för den nuvarande 2 punkten, eftersom det omfattar fysiska personer. På grund av detta, och med tanke på regleringens tydlighet, föreslås att det föreskrivs om skärpningsgrunden i en separat punkt.

Straffbestämmelsens tillämpningsområde omfattar enligt förslaget utöver muntligt røjande också t.ex. situationer där gärningsmannen lämnar ut eller förmedlar en handling som innehåller insiderinformation till någon annan. Som grad av tillräknande för gärningen förutsätts enligt förslaget uppsåt. Uppsåtet innefattar också en bedömning av karaktären av den röjda insiderinformationen och i fråga om ett råd som röjts huruvida rådet baserar sig på insiderinformation.

Obehörigt förmedlande, utlämnande eller røjande av insiderinformation enligt paragrafen tyder på att det inte finns någon laglig och godtagbar grund för gärningen. I enlighet med artikel 90.1 i MiCA är förmedling, överlämnande eller røjande av insiderinformation inte straffbart när det sker som ett normalt led i fullgörandet av tjänst, verksamhet eller åligganden. Gällande 51 kap. 7 § i strafflagen innehåller redan en begränsningsbestämmelse om detta. Enligt förslaget ska begränsningsbestämmelsen i fortsättningen gälla även røjande av insiderinformation på marknaden för kryptotillgångar. I EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar finns inga närmare bestämmelser om lagligt røjande av insiderinformation som ett normalt led i fullgörandet av tjänst, verksamhet eller åligganden. Avgränsningen av lagligheten i fråga om förmedling, utlämnande och røjande av insiderinformation måste således till betydande delar avgöras på basis av annan rättslig reglering och rättspraxis. Straffbestämmelsen har ursprungligen utfärdats i samband med genomförandet av direktivet 2014/57/EU om straffrättsliga påföljder för marknadsmissbruk, som tillämpas på missbruk i fråga om finansiella instrument (RP 65/2016 rd). På grund av att verksamhetsmiljöerna är likartade kan stöd för tolkningen av det förbud mot røjande av insiderinformation som tillämpas på marknaden för kryptotillgångar sökas i tolkningspraxis för det förbud mot røjande av insiderinformation som tillämpas på finansiella instrument.

3 §. Marknadsmanipulation. I paragrafen föreslås ändringar så att straffbestämmelsen om marknadsmanipulation även ska täcka marknadsmanipulation med kryptotillgångar.

Kriminaliseringen av gärningen grundar sig på artikel 91 i MiCA samt på artikel 111.1 första stycket, som ger medlemsstaterna handlingsutrymme att föreskriva straffrättsliga påföljder för överträdelse av förordningen. Enligt paragrafen döms för marknadsmanipulation den som uppsåtligt eller av grov oaktsamhet manipulerar marknaden för kryptotillgångar genom att lägga en order eller inleda en transaktion eller någon annan därmed jämförbar verksamhet som ger en falsk eller vilseledande uppfattning om tillgång, efterfrågan eller pris på en kryptotillgång, låser fast priset på en kryptotillgång på en onormal eller konstlad nivå eller påverkar priset på en kryptotillgång och utnyttjas konstlade eller andra svikliga förfaranden eller arrangemang. För marknadsmanipulation döms även den som i syfte att skaffa sig själv eller någon annan ekonomisk vinning genom att via medier eller andra kanaler sprida information som ger en falsk eller vilseledande uppfattning om tillgång, efterfrågan eller pris på en kryptotillgång, eller låser fast priset på en kryptotillgång på en onormal eller konstlad nivå. Straffskalan för marknadsmanipulation föreslås vara böter eller fängelse i högst två år. Enligt förslaget är försök straffbart.

Bestämmelser om verksamhet som anses vara marknadsmanipulation finns med exempel i artikel 91.3 i MiCA. Bestämmelsen i punkten i fråga och tolkningspraxisen i fråga om den ska beaktas vid tillämpningen av straffbestämmelsen.

I fråga om gärningssättet för marknadsmanipulation som sker i medier enligt straffbestämmelsen ska man vid bedömningen av straffbestämmelsens skyddsområde beakta yttrandefriheten som tryggas i 12 § i grundlagen (se GrUU 4/2005 rd, s. 4/I). Yttrandefriheten tryggar bland annat pressens redaktionella arbete och kommersiella kommunikation (se RP 309/1993 rd, s. 60 och 61).

Straffbestämmelsen innehåller öppna kännetecken på gärningssättet, såsom *”annan därmed jämförbar verksamhet”* samt *”genom att via medier eller andra kanaler sprida information”*. Vid gränsdragningen mellan förbjuden och tillåten verksamhet ska det beaktas i vilken utsträckning gärningssättet liknar de gärningssätt som uttryckligen framgår av bestämmelsen, syftet med gärningen samt hur gärningen ser ut i verksamhetsmiljöns kontext. Till exempel ska den kriminaliserade informationsspridningen *”via andra kanaler”* än medier omfatta informationsspridning till exempel i sociala medier eller till och med mellan privata servrar.

Artikel 91.2 led c i MiCA innehåller inte något krav på att spridningen av information ska medföra ekonomiska fördelar för den som sprider informationen eller för någon annan. Ett sådant villkor ingår dock i den gällande bestämmelsen om marknadsmanipulation i 51 kap. 3 § 1 mom. 2 punkten i strafflagen, som i sin nuvarande form gäller finansiella instrument eller relaterade spotavtal avseende råvaror. Straffbestämmelsen i fråga grundar sig på direktiv 2014/57/EU (se RP 65/2016 rd, s. 47). Eftersom denna straffbestämmelse i fråga om gärningssättet är motsvarande som den föreslagna straffbestämmelsen om marknadsmanipulation på marknaden för kryptotillgångar, föreslås det att det nationellt föreskrivs i bestämmelsen om ett motsvarande ytterligare villkor som gäller ekonomisk vinning. Detta måste anses vara möjligt enligt MiCA. Enligt artikel 111.1 första stycket får medlemsstaterna föreskriva straffrättsliga påföljder. Det måste anses att ifrågavarande handlingsutrymme som lämnats medlemsstaterna inbegriper möjligheten att föreskriva sådana ytterligare villkor för tillämpningen av straffbestämmelserna som inte ingår i förordningens bestämmelse om marknadsmissbruk, men som begränsar området för den verksamhet som är straffbar.

4 §. Grov marknadsmanipulation. I paragrafen föreslås bestämmelser om grova former av sådan marknadsmanipulation med kryptotillgångar som avses i 3 §. Gärningsmannen döms för grov marknadsmanipulation om vid marknadsmanipulation orsakas omfattande ekonomisk skada

eller om brottet är ägnat att avsevärt undergräva förtroendet för kryptotillgångsmarknadens funktion och gärningen även bedömd som helhet är grov. Straffskalan för gärningen är enligt förslaget fängelse i minst fyra månader och högst fyra år. Enligt förslaget är försök straffbart.

5 a §. Informationsbrott som gäller kryptotillgångsmarknaden. Enligt förslaget fogas till kapitlet en ny paragraf med bestämmelser om informationsbrott som gäller kryptotillgångsmarknaden. Enligt förslaget kan man göra sig skyldig till informationsbrott genom att vid marknadsföring eller omsättning av kryptotillgångar i samband med näringsverksamhet lämna osanna eller vilseledande uppgifter om kryptotillgångar, genom att underlåta att på behörigt sätt ge information som enligt artiklarna 6–14, 19, 27–30, 32 och 51–53 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar eller kommissionens förordningar som gäller dessa och utfärdats med stöd av den förordningen ska ges samband med kryptotillgångar och som är ägnad att väsentligt påverka kryptotillgångens värde, eller genom att vid fullgörandet av sin informationsskyldighet enligt EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar eller en förordning som antagits av kommissionen med stöd av den lämna sådan osann eller vilseledande information om kryptotillgången, eller genom att underlåta att på behörigt sätt offentliggöra insiderinformation som gäller en utgivare, en leverantör av kryptotillgångar eller en person som ansöker om upptagande till handel av en kryptotillgång och som enligt artikel 88 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar ska offentliggöras, eller genom att vid fullgörandet av sin skyldighet att offentliggöra information enligt artikel 88 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar offentliggör sådana väsentliga uppgifter om en kryptotillgång som är osanna eller vilseledande. Straffskalan för informationsbrott föreslås vara böter eller fängelse i högst två år.

6 §. Definitioner. Enligt förslaget fogas till paragrafen nya definitioner som följer av de ändringar som föreslås i kapitlets bestämmelser för att täcka marknaden för kryptotillgångar samt av den nya paragrafen för tillämpning av straffbestämmelserna på marknaden för kryptotillgångar. Till paragrafen tas in definitionerna av kryptotillgångar, insiderinformation, utgivare, auktoriserad utgivare, erbjudare, leverantörer av kryptotillgångar och handelsplattformar för kryptotillgångar enligt EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar. Därtill föreslås det att definitionen av handelsplats i 1 mom. 12 punkten ändras så att den omfattar sådana handelsplattformar för kryptotillgångar som avses i artikel 3.18 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar.

Reglerna om marknadsmissbruk i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar tillämpas enligt artikel 86.1 i förordningen på handlingar avseende kryptotillgångar som är upptagna till handel eller för vilka en ansökan om upptagande till handel har lämnats in. Således gäller tillämpningsområdet för 51 kap. i strafflagen enligt förslaget endast sådana kryptotillgångar. Därför avviker definitionen från den som används i 17 och 37 kap. i strafflagen.

6 a §. Tillämpningsområde. Det föreslås att 1 mom. ändras så att 1, 2, 2 a, 3 och 4 § i kapitlet tillämpas på kryptotillgångar som är upptagna till handel på en handelsplattform för kryptotillgångar eller för vilka en ansökan om upptagande till handel har lämnats in. Detta förutsätter att det till 1 mom. fogas en ny 3 a-punkt som gäller detta.

I 4 mom. föreslås en ändring så att bestämmelserna i 1, 2, 3 och 4 § i kapitlet på motsvarande sätt som vid handel med finansiella instrument ska tillämpas på kryptotillgångar som omfattas av kapitlets tillämpningsområde, oberoende av om ifrågavarande transaktion, order eller verksamhet utförs på en handelsplats eller inte. Förslaget är i linje med bestämmelsen om tillämpningsområdet för bestämmelserna om marknadsmissbruk i artikel 86.2 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar. Den ändring som föreslås i 4 mom. förutsätter, på grund av

hänvisningen till ”en handelsplats”, att definitionen av handelsplats i 7 § 1 mom. 12 punkten ändras.

7.5 Kreditinstitutslag

5 kap. Allmänna förutsättningar för affärsverksamhet

1 §. *Affärsverksamhet som är tillåten för inlåningsbanker.* Enligt förslaget fogas till paragrafen ett nytt 4 mom., enligt vilket bestämmelser om en inlåningsbanks rätt att tillhandahålla kryptotillgångstjänster i fortsättningen finns i artikel 60.1 i MiCA samt i kommissionens förordningar och beslut som utfärdats med stöd av EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar. Bestämmelser om en inlåningsbanks rätt att ge ut tillgångsanknutna token finns i fortsättningen i artikel 17 i MiCA och bestämmelser om en inlåningsbanks rätt att erbjuda allmänheten e-pengatoken eller ansöka om att sådana tas upp till handel finns i artikel 48 i MiCA. För tydlighetens skull fogas till kreditinstitutslagen en ny informativ hänvisningsbestämmelse till förordningen i fråga.

2 §. *Affärsverksamhet som är tillåten för kreditföretag.* I 1 mom. föreslås en ändring genom vilken hänvisningen till den föregående paragrafen kompletteras så att den motsvarar det nya 1 § 4 mom. i kapitlet och således hänvisar till kreditinstitutets rätt att tillhandahålla kryptotillgångstjänster enligt artikel 60.1 i MiCA.

7.6 Lagen om investeringstjänster

2 kap. Rätt att tillhandahålla investeringstjänster eller bedriva investeringsverksamhet

3 b §. *Rätt att tillhandahålla kryptotillgångstjänster.* Enligt förslaget fogas till kapitlet en ny 3 b §, enligt vilken bestämmelser om ett värdepappersföretags rätt att tillhandahålla kryptotillgångstjänster i fortsättningen finns i artikel 60.3 i MiCA samt i kommissionens förordningar och beslut som utfärdats med stöd av MiCA. Kryptotillgångstjänster är inte sådana sidotjänster som avses i 2 kap. 3 § i lagen om investeringstjänster, och kryptotillgångar är inte sådana andra investeringsobjekt som avses i 2 kap. 3 a § i den lagen. Tillhandahållande av kryptotillgångstjänster förutsätter antingen en separat auktorisation enligt MiCA eller en underrättelse enligt artikel 60 i MiCA. För tydlighetens skull är det således ändamålsenligt att föreskriva om rätten att tillhandahålla kryptotillgångstjänster i en separat paragraf.

7.7 Lag om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet

2 kap. En värdepapperscentrals verksamhetstillstånd, ägare, förvaltning och verksamhet samt centrala motparter

1 §. *Verksamhetstillstånd och inledande av en värdepapperscentrals verksamhet.* Enligt förslaget fogas till paragrafen ett nytt 10 mom., enligt vilket bestämmelser om en värdepapperscentrals rätt att tillhandahålla förvaring och administration av kryptotillgångar för kunders räkning i fortsättningen finns i artikel 60.2 i MiCA samt i kommissionens förordningar och beslut som utfärdats med stöd av EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar. För tydlighetens skull fogas till lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet en ny informativ hänvisningsbestämmelse till förordningen i fråga.

7.8 Lag om placeringsfonder

2 kap. Fondbolags verksamhetstillstånd

2 §. Verksamhet som är tillåten för fondbolag. Enligt förslaget fogas till paragrafen ett nytt 6 mom., enligt vilket bestämmelser om ett fondbolags rätt att tillhandahålla kryptotillgångstjänster i fortsättningen finns i artikel 60.5 i MiCA samt i kommissionens förordningar och beslut som utfärdats med stöd av EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar. För tydlighetens skull fogas till lagen om placeringsfonder en ny informativ hänvisningsbestämmelse till förordningen i fråga.

7.9 Lag om förvaltare av alternativa investeringsfonder

3 kap. Verksamhet som AIF-förvaltare

3 §. Sidotjänster. Enligt förslaget fogas till paragrafen ett nytt 2 mom., enligt vilket bestämmelser om en AIF-förvaltares rätt att tillhandahålla kryptotillgångstjänster i fortsättningen finns i artikel 60.5 i MiCA samt i kommissionens förordningar och beslut som utfärdats med stöd av EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar. För tydlighetens skull fogas till lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder en ny informativ hänvisningsbestämmelse till förordningen i fråga.

7.10 Lag om handel med finansiella instrument

2 kap. Drift av reglerade marknader

1 §. Tillstånd att driva en reglerad marknad och annan tillåten verksamhet. Enligt förslaget ändras paragrafen så att det till 4 mom. fogas en ny underpunkt 1, där det på motsvarande sätt som i momentets nuvarande ordalydelse föreskrivs om rätten för en börs att tillhandahålla rapporteringstjänster. Enligt förslaget fogas till momentet därtill en ny underpunkt 2, enligt vilken bestämmelser om rätten för en börs att driva en handelsplattform för kryptotillgångar i fortsättningen finns i artikel 60.6 i MiCA samt i kommissionens förordningar och beslut som utfärdats med stöd av EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar. För tydlighetens skull fogas till lagen om handel med finansiella instrument en ny informativ hänvisningsbestämmelse till förordningen i fråga.

7.11 Lagen om penninginsamlingar

1 §. Tillämpningsområde. Enligt förslaget ska man i lagen övergå till att använda definitionen av kryptotillgångar i stället för definitionen av virtuell valuta. Det föreslås att lagens tillämpningsområde ändras så att lagen tillämpas också på penninginsamlingar som syftar till att samla in kryptotillgångar. I EU-lagstiftningen och därmed också i den nationella lagstiftningen håller man på att övergå till att använda begreppet kryptotillgång i stället för virtuell valuta.

2 §. Definitioner. Det föreslås att definitionerna i lagen om penninginsamlingar ändras så att lagen definierar kryptotillgångar i stället för virtuella valutor och kryptotillgångstjänster i stället för växelplattformar för virtuella valutor. Syftet med ändringen är att övergå till att använda definitioner enligt MiCA. Begreppet kryptotillgång anses vara mer beskrivande än begreppet virtuell valuta, där ett av delområdena i definitionen är godkännandet som bytesmedel. Användningen av kryptotillgångar som bytesmedel har de facto varit liten jämfört med användningen i investeringssyfte.

7 §. Förbjudna sätt. Enligt förslaget ändras paragrafen så att begreppet kryptotillgångar används i stället för begreppet virtuell valuta.

26 §. *Insamlingskonto.* Det föreslås att paragrafen ändras så att definitionen av kryptotillgångar används i stället för virtuell valuta och definitionen av kryptotillgångstjänster i stället för växlingstjänst för virtuell valuta.

7.12 Lotterilagen

62 1 §. *Förbud mot initiering och genomförande av betalningstransaktion.* Enligt förslaget ändras paragrafen så att definitionen av kryptotillgångar används i stället för virtuell valuta, definitionen av leverantörer av kryptotillgångstjänster i stället för tillhandahållare av virtuella valutor och definitionen av kryptotillgångstjänster i stället för tjänster som hänför sig till virtuell valuta. I EU-lagstiftningen och därmed också i den nationella lagstiftningen håller man på att övergå till att använda begreppen kryptotillgång, kryptotillgångstjänster och leverantörer av kryptotillgångstjänster. Kryptotillgångar definieras i artikel 3.1.5 i MiCA, leverantörer av kryptotillgångstjänster i artikel 3.1.15 i MiCA och kryptotillgångstjänster i artikel 3.1.16 i MiCA. Virtuella valutor och tjänster som hänför sig till virtuell valuta definieras i lagen om tillhandahållare av virtuella valutor, som enligt förslaget ska upphävas.

62 m §. *Förbudande av initiering och genomförande av betalningstransaktioner.* Enligt förslaget ändras paragrafen så att begreppet leverantör av kryptotillgångstjänster används i stället för tillhandahållare av virtuell valuta.

62 n §. *Rätt att få uppgifter av betaltjänstleverantören.* Enligt förslaget ändras paragrafen så att begreppet leverantör av kryptotillgångstjänster används i stället för tillhandahållare av virtuell valuta.

7.13 Lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism

1 kap. Allmänna bestämmelser

2 §. *Tillämpningsområde.* I fråga om 1 kap. 2 § i penningtvättslagen föreslås det att 1 mom. 1 a-punkten ändras för det första så att hänvisningen till auktoriserade tillsynsobjekt som avses i 4 § 2 mom. i lagen om Finansinspektionen korrigeras. Enligt hänvisningsbestämmelsen i 1 kap. 2 § 1 mom. 1 a-punkten i penningtvättslagen tillämpas lagen på auktoriserade tillsynsobjekt som avses i 4 § 2 mom. i lagen om Finansinspektionen, med undantag av börser som avses i 6 punkten i det momentet och centralinstitutet för en sammanslutning enligt 11 punkten i det momentet. Efter att penningtvättslagen trädde i kraft har det till 4 § 2 mom. i lagen om Finansinspektionen fogats nya 13–15 punkter, men bestämmelsen i penningtvättslagen har då ännu inte ändrats och dessa auktoriserade tillsynsobjekt omfattas således av tillämpningsområdet för penningtvättslagen. Dessa auktoriserade tillsynsobjekt är inte sådana finansiella institut som avses i artikel 3 i penningtvättsdirektivet, och därför ska de inte omfattas av tillämpningsområdet för penningtvättslagen, utan tillämpningsområdet för penningtvättslagen bör till denna del inskränkas. Därtill föreslås att punkten ändras så att andra än leverantörer av kryptotillgångstjänster lämnas utanför tillämpningsområdet för penningtvättslagen.

Vidare upphävs 1 mom. 8 a-punkten, som hänvisar till lagen om tillhandahållare av virtuella valutor, som föreslås bli upphävd.

4 §. *Definitioner.* Det föreslås att 1 kap. 4 § 1 mom. 4 punkten i penningtvättslagen ändras så att där hänvisas till TFR i stället för till förordningen om information om betalaren. Vidare föreslås det att man i lagen för TFR använder namnet förordningen om betalningsuppgifter, som bättre motsvarar förordningens innehåll än namnet förordningen om information om betalaren,

som används i den gällande lagen. Därtill föreslås det att det till 1 mom. i samma paragraf fogas en ny 4 a-punkt som definierar fristående adresser genom att hänvisa till definitionen av fristående adresser i artikel 3.20 i förordningen om betalningsuppgifter. Till artikel 38 i TFR har man fogat penningtvättsdirektivets definition av fristående adresser och genom tillägget av definitionen genomförs ändringen av penningtvättsdirektivet nationellt.

Det föreslås att 1 mom. 11 punkten underpunkt j ändras så att begreppet internationell sammanslutning som använts i punkten ändras till begreppet internationell organisation. Syftet med ändringen är att förtydliga bestämmelserna i penningtvättslagen. I den engelska versionen av det femte penningtvättsdirektivet används begreppet *international organisation*, vilket avser uttryckligen en internationell organisation, som är ett snävare begrepp än internationell sammanslutning.

I den gällande underpunkten är internationell sammanslutning skrivet i plural. Enligt förslaget används begreppet internationell organisation dock i singularis i underpunkten. Syftet med ändringen är att förtydliga bestämmelsen i fråga eftersom det när det är skrivet i plural kan uppfattas så, att för att uppfylla definitionen av person i politiskt utsatt ställning förutsätts personen ha ett betydande offentligt uppdrag i flera internationella organisationer än en.

Det föreslås också att 1 mom. 11 punkten underpunkt j ändras så att definitionen av en person i politiskt utsatt ställning i en internationell organisation också gäller en ledamot i ett organ som motsvarar en styrelse. Ändringen är en följd av det fjärde penningtvättsdirektivet där man enligt artikel 3.9 h i direktivet med ”person i politiskt utsatt ställning” avser en fysisk person som innehar eller har innehaft viktiga offentliga poster, bland annat direktörer, biträdande direktörer, styrelseledamöter och innehavare av liknande poster i en internationell organisation. I Finlands svenska lagstiftning motsvaras begreppet ”viktiga offentliga poster” av begreppet ”betydande offentliga uppdrag”. I den engelska versionen används termen *board* för styrelse, vilket också kan översättas med direktion.

Det föreslås vidare att 1 mom. 11 punkten underpunkt j ändras så att ordet ”ja” i den finska språkdräkten ändras till ordet ”taikka”. Ändringen påverkar inte den svenska språkdräkten. Enligt en ordagrann tolkning av den finska språkdräkten av den gällande definitionen kan det förutsättas att personen samtidigt ska vara direktör, biträdande direktör och styrelseledamot i en internationell organisation för att anses vara en person i politiskt utsatt ställning. Avsikten är dock att definitionen ska omfatta alla dessa roller också separat.

Det föreslås att 1 mom. 11 punkten underpunkt j också ändras så att betydande offentliga uppdrag också är uppdragen som direktör, biträdande direktör och styrelseledamot vid en internationell organisations verksamhetsställe. Ändringen grundar sig på artikel 20a.1 i femte penningtvättsdirektivet enligt vilken medlemsstaterna ska kräva att varje internationell organisation som är ackrediterad inom deras territorium utfärdar och uppdaterar en förteckning över viktiga offentliga funktioner vid den internationella organisationen för tillämpning av artikel 3.9.

I Finland används begreppet ackreditering allmänt endast i samband med ackreditering av chefer för en diplomatisk beskickning. Således är det motiverat att använda ett annat begrepp än ackreditering i detta sammanhang. Enligt förslaget används i bestämmelsen begreppet ”internationell organisations verksamhetsställe” i stället för ”internationell organisation som är ackrediterad”. Enligt förslaget avses med en internationell organisations verksamhetsställe ett sådant verksamhetsställe om vars ställning den internationella organisationen och staten har ingått en överenskommelse om verksamhetsställe. Verksamhetsstället ska dessutom ligga i en

stat med vilket den internationella organisationen har ingått en överenskommelse om verksamhetsställe.

Det femte penningtvättsdirektivet innehåller ingen definition av internationell organisation eller ackrediterad internationell organisation. I internationell rätt finns ingen etablerad definition av internationell organisation.

I 11 § i utkastet till PEP-förordning, som utgör bilaga till regeringens proposition, definieras en internationell organisation och en internationell organisations verksamhetsställe i Finland som följer:

- 1) vars medlemmar består av stater eller andra internationella organisationer,
- 2) som har upprättats genom ett fördrag eller ett annat instrument som regleras i internationell rätt,
- 3) som har en självständig vilja som är fristående från dess medlemmar, och
- 4) som är en juridisk person.

De ändringar som gäller personer i politiskt utsatt ställning och deras närmaste krets förutsätter att de rapporteringsskyldiga gör funktionella och datatekniska ändringar, varför en tillräcklig övergångsperiod måste reserveras för genomförandet av dem och de föreslagna ändringarna träder därför i kraft först den 1 januari 2025.

Det föreslås att 2 mom. ändras så att de närmare bestämmelser om betydande offentliga uppdrag som avses i 1 mom. 11 punkten som utfärdas genom förordning av statsrådet ska gälla inhemska betydande offentliga uppdrag. Den gällande PEP-förordningen omfattar både betydande offentliga uppdrag på nationell nivå och internationella organisationers betydande offentliga uppdrag (RP 167/2018 rd, s. 94). Genom förslaget ändras förordningen så att den omfattar endast inhemska betydande offentliga uppdrag också när det gäller internationella organisationer.

Det föreslås vidare att 2 mom. ändras så att bemyndigandet att utfärda förordning ska möjliggöra utfärdande av närmare bestämmelser genom förordning av statsrådet också om de organisationer som avses i 1 kap. 4 § 1 mom. 11 punkten i penningtvättslagen, där betydande offentliga uppdrag sköts till den del det är fråga om inhemska betydande offentliga uppdrag. Begreppet organisation omfattar i bestämmelsen alla sådana organisationer där betydande offentliga uppdrag sköts. Till denna del föreslås det att bemyndigandet skrivs i formen får närmare bestämmelser utfärdas, eftersom förordningen inte innehåller närmare bestämmelser om alla de organisationer som avses i 1 kap. 4 § 1 mom. 11 punkten i penningtvättslagen där inhemska betydande offentliga uppdrag sköts.

Bemyndigandet att utfärda förordning har fogats till penningtvättslagen genom lagen om ändring av lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism. Ekonomiutskottet föreslog inte i sitt betänkande ändringar i bestämmelsen om bemyndigande att utfärda förordning. Den föreslagna ändringen innebär en formell utvidgning av bemyndigandet att utfärda förordning, eftersom det redan i 4 § 1 mom. i den gällande PEP-förordningen föreskrivs om politiska partier, i 10 § 1 mom. om helt statsägda företag och i 11 § 1 och 2 mom. om internationella sammanslutningar. Den föreslagna ändringen av bemyndigandet att utfärda förordning gör det tydligare vilka ärenden som är avsedda att regleras genom förordning.

3 kap. **Kundkontroll**

2 §. *Kundidentifiering och kontroll av kundens identitet.* Det föreslås att 1 mom. b- och c-punkten samt 5 och 6 mom. ändras så att det i dem hänvisas till den föreslagna lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar och att de tidigare hänvisningarna till förordningen om information om betalaren ändras till hänvisningar till den nya TRF.

12 §. *Skärpta åtgärder för kundkontroll vid korrespondentförbindelser.* Genom artikel 38 i TFR har det till penningtvättsdirektivet fogats en ny artikel 19b som gäller korrespondentförbindelser för kryptotillgångstjänster. Med anledning av ändringen föreslås det att det till 3 kap. 12 § i penningtvättslagen utöver kreditinstitut och finansiella institut fogas leverantörer av kryptotillgångstjänster så att skyldigheterna i paragrafen om skärpta åtgärder för kundkontroll också gäller leverantörer av kryptotillgångstjänster när de ingår avtal med en leverantör av kryptotillgångstjänster som är etablerad i ett land utanför EES.

12 a §. *Skärpta åtgärder för kundkontroll i fråga om fristående adresser.* Genom artikel 38 i TFR har det till penningtvättsdirektivet fogats en ny artikel 19a som gäller åtgärder för kundkontroll i fråga om fristående adresser. Med anledning av ovannämnda ändring föreslås det att det till 3 kap. i penningtvättslagen fogas en ny 12 a § om skärpta åtgärder för kundkontroll i fråga om fristående adresser för leverantörer av kryptotillgångstjänster.

Enligt 1 mom. ska en leverantör av kryptotillgångstjänster identifiera och bedöma den risk för penningtvätt och finansiering av terrorism som är förknippad med överföring av kryptotillgångar till eller från en fristående adress. För detta ändamål ska leverantören av kryptotillgångstjänster ha interna riktlinjer, förfaranden och kontroller.

I 2 mom. föreskrivs om de skärpta åtgärder som leverantörer av kryptotillgångstjänster ska tillämpa för att hantera riskerna i fråga om fristående adresser. Dessa åtgärder bör omfatta en eller flera av de som räknas upp i momentet, nämligen för det första att vidta riskbaserade åtgärder för att identifiera och kontrollera identiteten på avsändaren eller mottagaren av en överföring till eller från en fristående adress eller avsändarens eller mottagarens verkliga huvudman, inbegripet genom att förlita sig på tredje parter, för det andra att kräva ytterligare information om de överförda kryptotillgångarnas ursprung och destination, för det tredje att genomföra en skärpt fortlöpande övervakning av dessa transaktioner och för det fjärde att vidta alla andra än i 1–3 punkten avsedda åtgärder för att minska och hantera riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism samt risken för att riktade ekonomiska sanktioner och riktade ekonomiska sanktioner som rör finansiering av spridning av vapen inte genomförs eller kringgås.

De uppgifter som lämnas ut kan också innehålla personuppgifter. Behandlingen av personuppgifter grundar sig på artikel 6.1 c i dataskyddsförordningen.

13 b §. *Förteckning över betydande offentliga uppdrag vid en internationell organisations verksamhetsställe i Finland.* Det föreslås att till 3 kap. i penningtvättslagen fogas en ny 13 b §, där det föreskrivs om en förteckning som ska upprättas och uppdateras i fråga om betydande offentliga uppdrag vid en internationell organisations verksamhetsställe i Finland. Ändringen grundar sig på artikel 20a.1 i femte penningtvättsdirektivet enligt vilken medlemsstaterna ska kräva att varje internationell organisation som är ackrediterad inom deras territorium utfärdar och uppdaterar en förteckning över viktiga offentliga funktioner vid den internationella organisationen för tillämpning av artikel 3.9. Enligt bestämmelsen svarar utrikesministeriet för upprättandet av förteckningen.

I samband med specialmotiveringen till 1 kap. 4 § 1 mom. 11 punkten underpunkt j definieras det vad som avses med internationell organisation och ackrediterad internationell organisation. Eftersom den föreslagna 13 b § dock ska gälla endast i Finland ackrediterade internationella organisationer föreslås det att det i bestämmelsen för en internationell organisation som är ackrediterad inom territoriet används begreppet internationell organisations verksamhetsställe i Finland. Enligt förslaget avses med en internationell organisations verksamhetsställe i Finland ett verksamhetsställe i en internationell organisation om vars ställning den internationella organisationen och Finland har ingått en överenskommelse om verksamhetsställe. Dessutom ska verksamhetsstället finnas i Finland.

Enligt förslaget lämnas förteckningarna som begärts av utrikesministeriet till utrikesministeriets protokolltjänster, eftersom protokolltjänsterna också sköter andra kontakter med de internationella organisationerna i fråga om deras praktiska verksamhet och verkställandet av överenskommelser om verksamhetsställen. Betydande offentliga uppgifter vid en internationell organisations verksamhetsställe i Finland definieras i 11 a § i det utkast till PEP-förordning som utgör bilaga till propositionen.

Enligt artikel 20 a i det femte penningtvättsdirektivet ska de uppdaterade förteckningarna sändas till kommissionen och de får offentliggöras. På grundval av förteckningarna enligt artikel 20 a sammanställer kommissionen en enda förteckning över alla viktiga funktioner för tillämpning av artikel 3.9. Denna enda förteckning ska offentliggöras.

I 2 mom. föreslås en bestämmelse om utrikesministeriets skyldighet att utan obefogat dröjsmål lämna den förteckning som avses i 1 mom. till finansministeriet. Utifrån de uppgifter som det fått av utrikesministeriet uppdaterar finansministeriet vid behov förteckningen som avses i 11 a § i det bifogade utkastet till PEP-förordning.

7 kap. **Tillsyn**

1 §. Tillsynsmyndigheterna och anmälan till centralen för utredning av penningtvätt. Det föreslås att 3 mom., som gäller Finansinspektionens behörighet att utöva tillsyn över att de rapporteringsskyldiga följer förordningen om information om betalaren när de sänder eller tar emot överföringar av medel enligt förordningen, ändras så att det i den hänvisas till den nya förordningen om betalningsuppgifter och skyldigheterna enligt den när det gäller att sända, förmedla och ta emot överföringar av medel.

8 kap. **Administrativa påföljder**

1 §. Ordningsavgift. Det föreslås ändringar i 1 mom. 8 punkten, som föreskriver om en ordningsavgift i anslutning till skyldigheten enligt 3 kap. 12 § att inhämta tillräckliga uppgifter om det kreditinstitut eller finansiella institut som är motpart. I denna proposition föreslås det att skyldigheterna enligt 3 kap. 12 § i penningtvättslagen också ska gälla leverantörer av kryptotillgångstjänster och därför föreslås det att också leverantörer av kryptotillgångstjänster som är motparter fogas till 8 kap. 1 § 1 mom. 8 punkten i den lagen.

Därtill föreslås det att det till 1 mom. fogas en ny 8 a-punkt som gäller påförande av en ordningsavgift för försummelse eller överträdelse av den nya skyldighet enligt 3 kap. 12 a § i penningtvättslagen som föreslås i denna proposition att identifiera och bedöma den risk för penningtvätt och finansiering av terrorism som är förknippad med överföring av kryptotillgångar till eller från en fristående adress. För att effektivisera iakttagandet av skyldigheten ska tillsynsmyndigheten ha befogenhet att påföra en ordningsavgift för försummelse eller överträdelse av den.

Det föreslås att paragrafens andra moment, där det föreskrivs att Finansinspektionen ska påföra en ordningsavgift för överträdelse av vissa skyldigheter enligt förordningen om information om betalaren, uppdateras så att det hänvisas till den nya förordningen om betalningsuppgifter och tillämpliga artiklar i den. Enligt momentet ska Finansinspektionen också påföra den en ordningsavgift som uppsåtligen eller av oaktsamhet i strid med artiklarna 4–6, 14 och 15 i förordningen om betalningsuppgifter utelämnar uppgifter som krävs om betalare, betalningsmottagare eller överföringar av kryptotillgångar, i strid med artiklarna 10, 19 och 26 i förordningen om betalningsuppgifter försummar sin skyldighet att se till att uppgifterna bevaras, underlåter att genomföra sådana riskbaserade förfaranden som förutsätts i artikel 8, 12, 17 eller 21 i förordningen om betalningsuppgifter, eller försummar sin skyldighet enligt artiklarna 7, 8, 11, 12, 16 och 17 i förordningen om betalningsuppgifter att skapa förfaranden som gör det möjligt att upptäcka de uppgifter om betalare eller betalningsmottagare som saknas eller sin skyldighet enligt artiklarna 8, 12, 17 och 21 i den förordningen att fastställa riskbaserade förfaranden för att verkställa, avvisa eller avbryta medelöverföringar när uppgifterna om dem är bristfälliga.

2 §. Offentlig varning. Det föreslås att hänvisningen i 1 mom. till förordningen om information om betalaren ändras till en hänvisning till den nya förordningen om betalningsuppgifter, därtill görs en teknisk språklig ändring i paragrafen.

3 §. Påföljdsavgift. Det föreslås en ändring i befogenheten enligt 1 mom. 8 punkten att påföra en påföljdsavgift i anslutning till skyldigheten enligt 3 kap. 12 § att inhämta tillräckliga uppgifter om det kreditinstitut eller finansiella institut som är motpart, eftersom det i propositionen föreslås att skyldigheterna enligt 3 kap. 12 § i penningtvättslagen också ska gälla leverantörer av kryptotillgångstjänster. Därför föreslås det att leverantörer av kryptotillgångstjänster som är motparter fogas också till 8 kap. 2 § 1 mom. 8 punkten i penningtvättslagen. Vidare föreslås det att det till 1 mom. fogas en ny 8 a-punkt som gäller påförande av en påföljdsavgift för försummelse eller överträdelse i fråga om den nya skyldighet enligt 3 kap. 12 a § som föreslås i denna proposition att identifiera och bedöma den risk för penningtvätt och finansiering av terrorism som är förknippad med överföring av kryptotillgångar till eller från en fristående adress. I fråga om motiveringen hänvisas det till motiveringen till den föreslagna 8 kap. 1 § 1 mom. 8 a-punkten i penningtvättslagen.

Därtill föreslås det en ändring i paragrafens 2 mom., som hänvisar till förordningen om information om betalaren, så att den hänvisar till den nya förordningen om betalningsuppgifter och tillämpliga artiklar i den. Enligt momentet ska Finansinspektionen också påföra den en påföljdsavgift som uppsåtligen eller av oaktsamhet allvarligt, upprepade gånger eller systematiskt, i strid med artiklarna 4–6, 14 och 15 i förordningen om betalningsuppgifter, utelämnar uppgifter som krävs om betalare, betalningsmottagare eller överföring av kryptotillgångar, allvarligt, upprepade gånger eller systematiskt, i strid med artiklarna 10, 19 och 26 i förordningen om betalningsuppgifter, försummar sin skyldighet att se till att uppgifterna bevaras, allvarligt, upprepade gånger eller systematiskt underlåter att inrätta de riskbaserade förfaranden som förutsätts i artikel 8, 12, 17 eller 21 i förordningen om betalningsuppgifter eller allvarligt, upprepade gånger eller systematiskt underlåter skyldigheten enligt artiklarna 7, 8, 11, 12, 16 och 17 i förordningen om betalningsuppgifter att skapa förfaranden som gör det möjligt att upptäcka de uppgifter om betalare eller betalningsmottagare som saknas eller underlåter skyldigheten enligt artiklarna 8, 12, 17 och 21 i den förordningen att fastställa riskbaserade förfaranden för att verkställa, avvisa eller avbryta medelöverföringar när uppgifterna om dem är bristfälliga.

7.14 Lag om ett övervakningssystem för bank- och betalkonton

1 §. Övervakningssystemet för bank- och betalkonton. Enligt förslaget ändras paragrafen så att definitionen av leverantörer av kryptotillgångstjänster används i stället för tillhandahållare av virtuell valuta, eftersom man i EU-lagstiftningen och därmed också i den nationella lagstiftningen håller på att övergå till att använda definitionen av leverantörer av kryptotillgångstjänster. Tillhandahållare av virtuella valutor definieras i lagen om tillhandahållare av virtuella valutor, som enligt förslaget ska upphävas.

2 §. Definitioner. Det föreslås att 1 punkten ändras så att definitionen av leverantörer av kryptotillgångstjänster används i stället för tillhandahållare av virtuella valutor. Det föreslås att 7 punkten ändras så att hänvisningen till lagen om tillhandahållare av virtuella valutor, som föreslås bli upphävd, stryks och att det i stället tas in en hänvisning till definitionen av leverantörer av kryptotillgångstjänster enligt MiCA.

4 §. Datasöksystem för bank- och betalkonton. Det föreslås att 2 mom. 1 och 4 punkten ändras så att de beaktar den ändring av 3 kap. 3 § 2 mom. i penningtvättslagen som införts genom lag 444/2023 och träder i kraft den 1 mars 2024 och som innebär att man framöver begränsar de identifieringsuppgifter om kunden som lagras i fråga om allmänna intressebevakare. I regeringens proposition 236/2021 rd har ändringen motiverats bland annat med behovet att samtidigt beakta kraven i dataskyddslagstiftningen samt aspekter som hänför sig till de allmänna intressebevakarnas säkerhet och skyddet för privatlivet. Det är möjligt att identifiera allmänna intressebevakare och kontrollera identiteten också indirekt med hjälp av uppgifter som tjänsteleverantören lämnar. Den allmänna intressebevakningen har inte heller ansetts vara förenad med sådana risker för penningtvätt och finansiering av terrorism att det skulle vara nödvändigt att bevara skyldigheten att lagra uppgifterna. Av ovannämnda skäl föreslås att bestämmelser om de uppgifter om allmänna intressebevakare som lämnas ut via datasöksystemet för bank- och betalkonton utfärdas på motsvarande sätt som i penningtvättslagen. I 2 mom. 1 och 4 punkten, där det föreskrivs om uppgifter om den som har rätt att använda kontot och om bankfack, förutsätts det att man i fråga om allmänna intressebevakare lämnar ut motsvarande uppgifter som enligt penningtvättslagen.

5 §. Register över bank- och betalkonton. Enligt förslaget ändras 2 mom. så att definitionen av leverantörer av kryptotillgångstjänster används i stället för tillhandahållare av virtuell valuta.

6 §. Uppgifter som ska föras in i registret över bank- och betalkonton. Enligt förslaget ändras 1 och 2 mom. så att definitionen av leverantörer av kryptotillgångstjänster används i stället för tillhandahållare av virtuell valuta. I 1 mom. görs dessutom en teknisk språklig ändring. Därtill föreslås det att 2 mom. 1 punkten och 3 mom. 1 och 4 punkten ändras på motsvarande sätt som i fråga om 4 §, så att det i fråga om uppgifter om allmänna intressebevakare som förs in i registret över bank- och betalkonton föreskrivs på motsvarande sätt som i penningtvättslagen, och när det gäller motiveringen hänvisas till motiveringen för 4 §.

7 §. Utlämnande av uppgifter ur registret över bank- och betalkonton. Enligt förslaget ändras 3 mom. så att definitionen av leverantörer av kryptotillgångstjänster används i stället för tillhandahållare av virtuell valuta.

7.15 Lag om Konkurrens- och konsumentverket

11 §. Begäran om utlåtande. Enligt förslaget ändras 1 punkten så att hänvisningen till tillhandahållare av virtuella valutor stryks. Framöver är leverantörer av kryptotillgångstjänster auktoriserade tillsynsobjekt som Finansinspektionen utöver tillsyn över. Ändringen i 2 punkten

är av teknisk natur. Enligt förslaget fogas till paragrafen en ny 3 punkt, enligt vilken konsumentombudsmannen ska begära utlåtande i ärenden enligt bestämmelsen även när det gäller utgivare enligt artikel 3.1.10 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar och erbjudare enligt underpunkt 13 i den förordningen.

7.16 Lag om rättegång i marknadsdomstolen

1 kap Allmänna bestämmelser

6 §. *Marknadsrättsliga ärenden.* I 2 mom. 6 punkten föreslås en ändring av teknisk karaktär och i 2 mom. föreslås en ny 7 punkt, enligt vilken marknadsdomstolen handlägger ärenden som avses i 22 § i lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar. Enligt 5 punkten i det momentet handlägger marknadsdomstolen också ärenden som avses i 12 § i lagen om vissa befogenheter för konsumentskyddsmyndigheterna, vilka motsvarar de ärenden som avses i den föreslagna 7 punkten.

7.17 Lag om betalningsinstitut

2 kap. Rätten att tillhandahålla betaltjänster

9 b §. Rätt att tillhandahålla kryptotillgångstjänster. Enligt förslaget fogas till kapitlet en ny 9 b §, enligt vilken bestämmelser om rätten för ett auktoriserat institut för elektroniska pengar att tillhandahålla förvaring och administration av kryptotillgångar för kunders räkning samt överföringstjänster för kryptotillgångar för kunders räkning i fråga om e-pengatoken som institutet gett ut finns i artikel 60.4 i MiCA samt i kommissionens förordningar och beslut som utfärdats med stöd av EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar. För tydlighetens skull fogas till lagen om betalningsinstitut en ny informativ hänvisningsbestämmelse till förordningen i fråga.

8 Bestämmelser på lägre nivå än lag

Propositionen innehåller ett normgivningsbemyndigande, enligt vilket Finansinspektionen bemyndigas att bestämma om de kriterier som används för att bedöma kunskaper och kompetens. Behörigheten att meddela föreskrifter grundar sig på artikel 81.7 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar. Enligt artikeln ska leverantörer av kryptotillgångstjänster som tillhandahåller rådgivning om kryptotillgångar säkerställa att fysiska personer som ger råd eller information om kryptotillgångar eller en kryptotillgångstjänst för deras räkning har de kunskaper och den kompetens som krävs för att de ska kunna fullgöra sina skyldigheter. Medlemsstaterna ska offentliggöra de kriterier som använts för att bedöma sådan kunskap och kompetens. I artikel 81.15 i MiCA förutsätts att Esma senast den 30 december 2024 ska utarbeta anvisningar för bedömningen av kunskap och kompetens. Enligt förslaget ska Finansinspektionen i samband med utarbetandet av föreskriften beakta Esmas anvisningar för bedömning av kunskap och kompetens. Genom denna föreskrift genomförs den andra meningen i artikel 81.7 i MiCA, enligt vilken medlemsstaten ska offentliggöra grunderna för den bedömning av kunskap och kompetens som avses i punkten. Det är inte fråga om ytterligare nationell lagstiftning, eftersom medlemsstaterna enligt en allmän bestämmelse i förordningen själva får bestämma om innehållet i och bedömningsgrunderna för den kunskap och kompetens som krävs. Esma preciserar endast i sin anvisning vilka minimikrav som ska ställas på bedömningen. I Finansinspektionens föreskrifter kan skyldigheten vid behov preciseras till exempel i anslutning till respektive uppdrag eller tjänst. Andra faktorer som talar för en exaktare definition av behövlig kunskap och kompetens är bestämmelsens styrningseffekt, förutsägbarheten av dess tillämpning samt olika aspekter på parternas rättssäkerhet. Brott mot

skyldigheten i fråga kan också få betydande ekonomiska påföljder för leverantörer av kryptotillgångstjänster.

I förslaget om internationella organisationer föreslås det att definitionen av personer i politiskt utsatt ställning i 1 kap. 4 § 1 mom. 11 punkten underpunkt j i penningtvättslagen ändras. Det föreslås också att det i penningtvättslagens 3 kap. tas in en ny 13 b § där det föreskrivs om den förteckning över betydande offentliga uppdrag som internationella organisationer ska upprätta och uppdatera vid organisationens verksamhetsställe i Finland. På grund av de föreslagna ändringarna föreslås det att bestämmelserna om internationella sammanslutningar i PEP-förordningen ändras så att begreppet internationell sammanslutning ändras till begreppen internationell organisation och internationell organisations verksamhetsställe i Finland. Också definitionen av internationell sammanslutning i förordningen bör ändras och i förteckningen över betydande offentliga uppdrag i internationella organisationer bör den föreslagna ändringen i propositionen beaktas, genom vilken definitionen av en person i politiskt utsatt ställning i en internationell organisation ändras till att också gälla en ledamot i ett organ som motsvarar en styrelse. Det föreslås att till förordningen fogas en förteckning över betydande offentliga uppdrag vid internationella organisationers verksamhetsställen i Finland.

I förslaget om internationella organisationer föreslås dessutom en ändring av bemyndigandet att utfärda förordning i 1 kap. 4 § 2 mom. i penningtvättslagen. Enligt det gällande bemyndigandet att utfärda förordning utfärdas närmare bestämmelser om de betydande offentliga uppdrag som avses i 1 mom. 11 punkten genom förordning av statsrådet. Till följd av ändringen föreskrivs det i förordningen om betydande offentliga uppdrag endast till den del det är fråga om inhemska betydande offentliga uppdrag. Dessutom får närmare bestämmelser utfärdas genom förordning av statsrådet också om sådana organisationer där betydande offentliga uppdrag sköts som avses i 1 kap. 4 § 1 mom. 11 punkten i penningtvättslagen, till den del det är fråga om inhemska betydande offentliga uppdrag. I den gällande PEP-förordningen föreskrivs det i 4 § 1 mom. om politiska partier, i 10 § 1 mom. om helt statsägda företag och i 11 § 1 och 2 mom. om internationella sammanslutningar. Till följd av förslaget bör begreppet internationell sammanslutning i förordningen ändras. Dessutom bör förordningen ändras på grund av fjärde penningtvättsdirektivet och nationella behov av lagändringar. Då bör definitionen i förordningen av ett helt statsägt företag ändras och definitioner av företag som är majoritetsägt av staten och statligt affärsverk fogas till förordningen. Ändringen av bemyndigandet att utfärda förordning förtydligar vilka frågor som är avsedda att regleras med förordning.

9 Ikraftträdande

Det föreslås att lagarna träder i kraft huvudsakligen den 30 december 2024, när de nationella lagar, förordningar och administrativa föreskrifter inklusive eventuella straffrättsliga bestämmelser som MiCA och TFR förutsätter ska träda i kraft så att de kan offentliggöras den 30 december 2024. Vissa bestämmelser i MiCA tillämpas redan den 30 juni 2024, varför det föreslås att de nationella bestämmelserna om tillgångsanknutna token och e-pengatoken ska träda i kraft redan den 30 juni 2024.

De ändringar som gäller personer i politiskt utsatt ställning och deras närmaste krets förutsätter att de rapporteringsskyldiga gör funktionella och datatekniska ändringar, varför en tillräcklig övergångsperiod måste reserveras för genomförandet av dem. Därför föreslås det att ändringarna i 1 kap. 4 § 1 mom. 11 punkten underpunkt j i penningtvättslagen ska träda i kraft den 1 januari 2025. Däremot föreslås det att 1 kap. 4 § 2 mom. och 3 kap. 13b § i penningtvättslagen ska träda i kraft så fort som möjligt.

Ändringarna av uppgifter som ska lämnas om allmänna intressebevakare i 4 § 2 mom. 1 och 4 punkten samt i 6 § 2 mom. 1 punkten och 3 mom. 1 och 4 punkten i lagen om ett övervakningssystem för bank- och betalkonton har samband med de ändringar i penningtvättslagen som träder i kraft den 1 mars 2024, och av denna anledning föreslås det att de ska träda i kraft så fort som möjligt, för att skyldigheterna enligt penningtvättslagen ska vara förenliga med skyldigheterna enligt lagen om ett övervakningssystem för bank- och betalkonton.

10 Verkställighet och uppföljning

Senast den 30 juni 2027 ska kommissionen, efter samråd med EBA och Esma, lägga fram en rapport till Europaparlamentet och rådet om tillämpningen av MiCA, i tillämpliga fall åtföljd av ett lagstiftningsförslag. En interimrapport ska läggas fram senast den 30 juni 2025 i tillämpliga fall åtföljd av ett lagstiftningsförslag.

I artikel 141 i MiCA åläggs Esma att lämna en årsrapport om utvecklingen på marknaden. Senast den 31 december 2025 och varje år därefter ska Esma, i nära samarbete med EBA, lämna in en rapport till Europaparlamentet och rådet om tillämpningen av MiCA och utvecklingen på marknader för kryptotillgångar. Rapporten ska offentliggöras.

I artikel 142 i MiCA åläggs kommissionen att sammanställa en rapport om den senaste utvecklingen inom kryptotillgångar. Senast den 30 december 2024 ska kommissionen efter samråd med EBA och Esma lägga fram en rapport till Europaparlamentet och rådet om den senaste utvecklingen avseende kryptotillgångar, framför allt på områden som inte tas upp i MiCA, vid behov åtföljd av ett lagstiftningsförslag. Rapporten ska innehålla åtminstone en bedömning av utvecklingen av decentraliserade finansiella tjänster på marknader för kryptotillgångar och av lämplig regulatorisk behandling av decentraliserade system för kryptotillgångar utan en utgivare eller leverantör av kryptotillgångstjänster, inbegripet en bedömning av behovet och genomförbarheten när det gäller reglering av decentraliserade finansiella tjänster. Rapporten ska innehålla en bedömning av behovet av och genomförbarheten när det handlar om att reglera utlåning och upplåning av kryptotillgångar. Rapporten ska också innehålla en bedömning av behandlingen av tjänster med koppling till överföring av e-pengatoken, om detta inte tas upp i samband med översynen av direktiv (EU) 2015/2366. Rapporten ska också innehålla en bedömning av utvecklingen av marknader för unika och icke fungibla kryptotillgångar och av lämplig regulatorisk behandling av sådana kryptotillgångar, inbegripet en bedömning av behovet och genomförbarheten när det gäller reglering av erbjudare av unika och icke fungibla kryptotillgångar samt leverantörer av tjänster med anknytning till sådana kryptotillgångar.

Enligt artikel 33 i TFR ska kommissionen senast den 31 december 2026 och vart tredje år därefter överlämna en rapport till Europaparlamentet och rådet om tillämpningen av kapitel VI i TFR med särskild hänsyn till gränsöverskridande fall.

Enligt artikel 37 i TFR ska kommissionen senast 12 månader efter den dag då en förordning om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism trätt i kraft se över den här förordningen och vid behov föreslå ändringar för att säkerställa samstämmighet med och anpassning till förordningen om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Senast den 1 juli 2026 ska kommissionen, efter samråd med Europeiska bankmyndigheten, utfärda en rapport i vilken riskerna med överföringar till eller från fristående adresser eller

enheter som inte är etablerade i unionen bedöms, samt behovet av särskilda åtgärder för att minska dessa risker, och vid behov föreslå ändringar av denna förordning.

Senast den 30 juni 2027 bör kommissionen till Europaparlamentet och rådet överlämna en rapport om tillämpningen och efterlevnaden av denna förordning, vid behov åtföljd av ett lagstiftningsförslag.

Penningtvättslagens funktion när det gäller dess 1 kap. 4 § 1 mom. 11 punkten underpunkt j, 1 kap. 4 § 2 mom. och 3 kap. 13 b § följs upp av finansministeriet och inrikesministeriet bland annat utifrån de diskussioner som förs inom ramen för de nationella arbetsgrupperna för förhindrande av penningtvätt och finansiering av terrorism samt diskussioner med centrala aktörer för förhindrande av penningtvätt och finansiering av terrorism. Särskilt de som utövar tillsyn enligt 7 kap. 1 § i penningtvättslagen har möjlighet att vid utförandet av tillsynsuppgifterna observera hur lagändringarna påverkar verkställigheten av bestämmelserna samt hur bestämmelserna fungerar, och att ge tillsynsobjekten separata anvisningar till de delar det anses vara behövligt.

11 Förhållande till andra propositioner

11.1 Samband med andra propositioner

Propositionen har inte samband med andra propositioner.

11.2 Förhållande till budgetpropositionen

Propositionen har inget samband med budgetpropositionen.

12 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

12.1 Utnyttjande av nationellt handlingsutrymme

Förslagen handlar huvudsakligen om åtgärder för att genomföra EU-förordningar. MiCA innehåller jämförelsevis lite nationellt handlingsutrymme och när det används ska det tas hänsyn till kraven som följer av de grundläggande och mänskliga rättigheterna på det sätt som grundlagsutskottet kräver. Handlingsutrymmet begränsas särskilt av kommissionens omfattande och detaljerade lagstiftning som antas med stöd av förordningen och preciserar den. Grundlagsutskottet har av hävd understrukit att man i den mån som EU-lagstiftningen kräver eller möjliggör reglering på det nationella planet ska ta hänsyn till de krav som de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna ställer när det nationella handlingsutrymmet utnyttjas (t.ex. GrUU 9/2019 rd, s. 2, GrUU 1/2018 rd, s. 3). Utskottet har framhållit att det i regeringens propositioner finns anledning att särskilt i fråga om bestämmelser som är av betydelse med hänsyn till de grundläggande fri- och rättigheterna tydligt klargöra ramarna för det nationella handlingsutrymmet (GrUU 1/2018 rd, s. 3, GrUU 26/2017 rd, s. 42, GrUU 2/2017 rd, s. 2, GrUU 44/2016 rd, s. 4). De bestämmelser som föreslås med stöd av MiCA grundar sig till största delen på en fullharmoniserad reglering av befogenheter utan nationellt handlingsutrymme.

Lagen om Finansinspektionen har flera gånger bedömts av grundlagsutskottet. De påföljdsbefogenheter och andra befogenheter som Finansinspektionen får enligt lagförslaget är inte nämnvärt av nytt slag varken till sitt innehåll eller sin karaktär.

På nationell nivå är det möjligt att ge leverantörer av kryptotillgångstjänster och utgivare av e-pengatoken och tillgångsanknutna token rätt att bedriva även annan verksamhet, så att aktörerna kan tillhandahålla sina kunder ett brett urval av tjänster. Bedömningen av i vilken utsträckning sådan verksamhet ska tillåtas bör göras i förhållande till MiCA, annan unionsrätt som reglerar olika branscher och nationell rätt. Enligt artikel 109 i MiCA ska det finnas bestämmelser om den verksamhet som en aktör får bedriva som annan verksamhet i unionsrätten eller i nationell rätt.

I förslaget har det ovannämnda nationella handlingsutrymmet utnyttjats för att nationellt definiera vad som ska betraktas som tillåten affärsverksamhet för utgivare av tillgångsanknutna token och e-pengatoken och för leverantörer av kryptotillgångstjänster. Det finns ingen uttömmande definition av begreppet tillåten affärsverksamhet i propositionen. Annan affärsverksamhet är tillåten, om den inte äventyrar kundernas intressen och om det är möjligt att ordna den andra affärsverksamheten, verksamheten och riskhanteringen på ett tillförlitligt sätt. Finansinspektionen kan begränsa bedrivandet av annan affärsverksamhet eller kräva att annan affärsverksamhet inte ska bedrivas, om de ovannämnda förutsättningarna inte kan uppfyllas.

12.2 Egendomsskydd och näringsfrihet

Förbud mot att verka i ledningsorganet för en tjänsteleverantör

Enligt det nya 28 § 12 mom. i lagen om Finansinspektionen, som ingår i propositionen, kan Finansinspektionen vid upprepad överträdelse av artiklarna 89–91 i MiCA permanent förbjuda en medlem i det högsta förvaltningsorganet för en utgivare av tillgångsanknutna token eller leverantör av kryptotillgångstjänster, eller någon annan fysisk person som hålls ansvarig för överträdelsen, att sköta ledningsuppgifter i en utgivare av tillgångsanknutna token eller en leverantör av kryptotillgångstjänster. I det nya 28 § 13 mom. i lagen om Finansinspektionen konstateras vidare att Finansinspektionen vid upprepad överträdelse av artikel 92 i MiCA kan meddela ett förbud för viss tid, minst 10 år och högst 15 år. Bestämmelserna grundar sig på artikel 111.5 f i MiCA. Enligt 28 § 14 mom. i lagen kan Finansinspektionen meddela ett förbud på högst fem år för överträdelser av artiklarna 59, 60, 64–83 eller 88–92 i MiCA.

De föreslagna befogenheterna är relevanta med tanke på att de kan begränsa den näringsfrihet och frihet att utöva yrke som tryggas i 18 § 1 mom. i grundlagen. Befogenheterna grundar sig dock på en EU-förordning. Befogenheten att meddela ett permanent förbud enligt 28 § 12 mom. i lagen om Finansinspektionen är inte ny och avviker inte från de befogenheter som Finansinspektionen redan nu har enligt paragrafen. Möjligheten att meddela ett permanent förbud är således förenlig med regleringen av finansmarknaden. Möjligheten att meddela ett permanent förbud begränsas så att den endast gäller vid upprepade överträdelser av bestämmelserna. Möjligheten att enligt 28 § 13 mom. i lagen om Finansinspektionen meddela ett förbud för minst 10 år vid upprepad överträdelse av artikel 92 i MiCA grundar sig på en EU-förordning. Förbudets längd begränsas nationellt så att den maximala längden är 15 år. På så sätt kan olika aspekter av överträdelsens art och allvar beaktas i bedömningen av förbudets maximala längd. I artikel 111.4 och 111.5 e i MiCA förutsätts dessutom att det ska föreskrivas om en möjlighet att meddela ett tillfälligt förbud om det är fråga om överträdelser av artiklarna 59, 60, 64–83 eller 88–92 i MiCA. Möjligheten att i dessa fall meddela ett tillfälligt förbud på högst fem år är förenlig med den övriga regleringen av finansmarknaden.

Förbudet kan gälla endast vid vissa ledningsuppgifter hos tjänsteleverantören och det kan meddelas endast när det gäller överträdelser eller försummelser av bestämmelser som avses i

momentet. Grundlagsutskottet har inte ansett att befogenheter av det ovannämnda slaget är problematiska ur konstitutionell synvinkel (t.ex. GrUU 28/2008 rd).

Auktorisationsskyldighet och anmälningsförfarande

MiCA innefattar en auktorisationsskyldighet för de leverantörer av kryptotillgångstjänster som omfattas av förordningen och vars rätt att tillhandahålla tjänster inte grundar sig på en anmälan enligt artikel 60 i MiCA. Motsvarande auktorisationskrav gäller enligt artikel 16 i MiCA andra utgivare av tillgångsanknutna token än kreditinstitut. Utgivning av e-pengatoken förutsätter enligt artikel 48 i MiCA att utgivaren är auktoriserad som institut för elektroniska pengar.

Enligt 18 § 1 mom. i grundlagen har var och en i enlighet med lag rätt att skaffa sig sin försörjning genom arbete, yrke eller näring som han eller hon valt fritt. Finansmarknadslagstiftningen innehåller betydande lagbaserade inskränkningar av näringsfriheten. Syftet med lagstiftningen är att skydda företagets kunders intressen och trygga den finansiella stabiliteten och det allmänna förtroendet för verksamheten på finansmarknaden. Lagstiftningen förutsätter att de företag som tillhandahåller finansiella tjänster och de som förvaltar de grundläggande systemen för de finansiella tjänsterna på förhand skaffar tillstånd för att bedriva verksamheten. På det här sättet kan man försäkra sig om att företaget redan från början har tillräckliga förutsättningar för verksamhet som uppfyller de krav som anges i lag. Dessutom är det viktigt att den lagstiftning som reglerar företagets verksamhet och den offentliga tillsynen tryggar uppnåendet av de ovannämnda allmänna målen. Ovan nämnda bestämmelse om auktorisation är nödvändig för att uppnå de allmänna målen för lagstiftningen om finansmarknaden. Grundlagsutskottet har i sina utlåtanden ansett att näringsfrihet är grundregeln enligt grundlagen. Tillståndsplikt för näringsverksamhet har i undantagsfall ansetts möjlig, om ett viktigt och starkt samhälleligt intresse talar för det (t.ex. GrUU 15/2008, GrUU 9/2005 och GrUU 45/2001). Det finns viktiga och starka samhälleliga skäl för den nu föreslagna auktorisationsregleringen, vilket har konstaterats ovan. Den föreslagna regleringen uppfyller också de allmänna villkoren för en lag som inskränker en grundläggande rättighet. De föreslagna begränsningarna av näringsfriheten är bland annat exakta och klart avgränsade.

Syftet med den föreslagna bestämmelsen är att skydda dels de intressen som investerare verksamma på marknaden har, dels grundläggande förmögenhetsrättsliga rättigheter genom att säkerställa ett investerarskydd på hög nivå. Syftet med bestämmelserna är samtidigt att skydda det allmänna förtroendet för tillhandahållandet av kryptotillgångstjänster. Bestämmelsens syfte att skydda har således betydelse också med tanke på tryggheten av egendomsskyddet i enlighet med 15 § 1 mom. i grundlagen. I lagen finns det således godtagbara grunder för att begränsa den i 18 § i grundlagen avsedda grundläggande fri- och rättigheten. Det bör också noteras att kravet på auktorisation grundar sig på bestämmelser i MiCA som inte lämnar något handlingsutrymme.

Finansinspektionens behörighet att meddela föreskrifter

Det föreslås att Finansinspektionen ges behörighet att meddela föreskrifter enligt 25 § i lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar. Behörigheten gäller de kriterier som används för bedömning av kunskap och kompetens. Behörigheten att meddela föreskrifter grundar sig på artikel 81.7 i MiCA, enligt vilken leverantörer av kryptotillgångstjänster som tillhandahåller rådgivning om kryptotillgångar ska säkerställa att fysiska personer som ger råd eller information om kryptotillgångar eller en kryptotillgångstjänst för deras räkning har de kunskaper och den kompetens som krävs för att

de ska kunna fullgöra sina skyldigheter. Medlemsstaterna ska offentliggöra de kriterier som använts för att bedöma sådan kunskap och kompetens.

Grundlagsutskottet har i flera sammanhang ansett att Finansinspektionen eller dess föregångare kunde ges bemyndiganden av detta slag (t.ex. GrUU 28/2008 rd, GrUU 17/2004 rd och GrUU 67/2002 rd). Den verksamhet som ska regleras präglas av flera sådana yrkesrelaterade särdrag som med hänsyn till föremålet för regleringen ska anses utgöra sådana särskilda skäl som avses i 80 § 2 mom. i grundlagen. Bemyndigandena är med hänsyn till den reglerade verksamhetens karaktär och särdrag tillräckligt noggrant bundna genom bestämmelser i lag. Grundlagsutskottet har också av hävd ansett att det för precisering av bemyndiganden från statsförfattningsrättslig synpunkt räcker att exempelvis i lagen sammankoppla användningen av dem på ett sätt som uppfyller de krav som ställs i direktivet eller i andra EU-författningar (t.ex. GrUU 12 och 13/1996 rd samt GrUU 17/2003 rd, s. 3). Finansinspektionens normgivning begränsas dessutom i sig av grundlagens 80 § 2 mom. (GrUU 24/2002 rd, s. 3/II).

Administrativa påföljder

I 26 § i lagförslag 1 i propositionen föreslås bestämmelser om påföljdsavgifter. Enligt förslaget får Finansinspektionen påföra dessa påföljdsavgifter för överträdelse eller försummelse av de skyldigheter som föreskrivs i lagen. Även i lagförslag 13 i propositionen, som gäller en ändring av 8 kap. 1 och 3 § i penningtvättslagen, föreslås ändringar i anslutning till genomförandet av TFR avseende Finansinspektionens befogenheter att påföra ordnings- och påföljdsavgifter som påföljder för överträdelse eller försummelse av de skyldigheter som föreskrivs i förordningen om betalningsuppgifter.

Grundlagsutskottets vedertagna tolkning är att sådana avgifter med avseende på 81 § i grundlagen varken är skatter eller avgifter, utan administrativa påföljder av sanktionskaraktär för en lagstridig gärning. Grundlagsutskottet har i sak jämställt ekonomiska påföljder av straffkaraktär med straffrättsliga påföljder. Bestämmelser om de allmänna grunderna för en administrativ påföljd ska på det sätt som förutsätts i 2 § 3 mom. i grundlagen utfärdas genom lag, eftersom meddelandet av påföljden innebär utövande av offentlig makt. Grundlagsutskottet har även ansett att det är fråga om betydande utövning av offentlig makt. Lagen måste exakt och tydligt föreskriva om grunderna för betalningsskyldigheten och avgiftens storlek, rättsskyddet för den betalningsskyldige och grunderna för verkställigheten av lagen. Även om kravet på exakthet enligt den straffrättsliga legalitetsprincipen, som framgår av grundlagens 8 §, inte direkt gäller administrativa påföljder kan det allmänna kravet på exakthet ändå inte åsidosättas i ett sådant sammanhang (t.ex. GrUU 14/2013 rd). Dessutom ska bestämmelserna uppfylla kraven i fråga om rätt proportion på påföljderna (t.ex. GrUU 28/2014 rd). Lagförslagets bestämmelser om administrativa påföljdsavgifter och ordningsavgifter motsvarar till karaktär och innehåll de bestämmelser som redan finns i den gällande lagstiftningen. Det är möjligt att söka ändring i beslut om ordningsavgifter och påföljdsavgifter som påförts av Finansinspektionen i enlighet med 73 § i lagen om Finansinspektionen, varvid kravet på rättsskydd uppfylls på det sätt som förutsätts i 21 § i grundlagen.

12.3 Tystnadsplikt och skydd av personuppgifter

De bestämmelser som ingår i lagförslag 1 i propositionen och som gäller sekretess och utlämnande av sekretessbelagda uppgifter har betydelse med tanke på skyddet för privatlivet som tryggas enligt 10 § 1 mom. i grundlagen och skyddet för personuppgifter. Det föreslås att de bestämmelser som ingår i lagförslagen ska samordnas med andra finansmarknadsaktörer. Samtidigt beaktas det att en leverantör eller auktoriserad utgivare av kryptotillgångar samtidigt

kan ha flera auktorisationer enligt unionsrätten och därför är det ändamålsenligt med enhetlig reglering. Dessutom då det är fråga om finansieringstjänster, som tillhandahålls av företag som på annat sätt har nära kontakt med varandra, kan det för att göra verksamheten effektivare krävas att uppgifter lämnas ut mellan olika tjänsteleverantörer. Eftersom sådana uppgifter kan innehålla personuppgifter, ska bestämmelserna och principerna i grundlagen, EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna och dataskyddsförordningen beaktas.

Grundlagsutskottet har också fäst uppmärksamhet vid att Europeiska unionens allmänna dataskyddsförordning fastställer reglerna för skydd av fysiska personer vid behandling av personuppgifter. Enligt utskottet har det betydelse att artikel 8 i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna tillförsäkrar var och en rätt till skydd för personuppgifter. Utskottet har också lyft fram att man vid tillämpningen av EU-lagstiftningen om behandling av personuppgifter måste ta hänsyn till skyddet för privatlivet som garanteras enligt artikel 7 i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna och till skyddet för personuppgifter enligt artikel 8 och att EU-domstolens domar på dessa punkter är utslagsgivande för det viktigaste innehållet i respekten för privatlivet och skyddet för personuppgifter. I utlåtande om förslaget till en nationell dataskyddslag (GrUU 14/2018 rd) har man bedömt behovet av nationell speciallagstiftning om behandlingen av personuppgifter. I utlåtandet har grundlagsutskottet med anledning av den förestående tillämpningen av dataskyddsförordningen sett det som motiverat att justera sin tidigare ståndpunkt till lagstiftningen om skyddet för personuppgifter på vissa punkter. Skyddet för personuppgifter bör i första hand tillgodoses med stöd av den allmänna dataskyddsförordningen och den nationella allmänna lagstiftningen. I princip räcker det med att bestämmelserna om skydd för och behandling av personuppgifter är harmoniserade med dataskyddsförordningen. Det är bra att förhålla sig restriktivt när det gäller att införa nationell speciallagstiftning. Behovet av speciallagstiftning i enlighet med det riskbaserade synsätt som också krävs i dataskyddsförordningen måste dock också bedömas utifrån de hot och risker som behandlingen av personuppgifter orsakar. Ju större risk som hänför sig till behandlingen, desto mer motiverat är det med mer detaljerade bestämmelser. Denna omständighet är av särskild betydelse när det gäller behandling av känsliga uppgifter (GrUU 14/2018 rd, s. 5). De lagförslag som ingår i propositionen innehåller speciallagstiftning på det sätt som beskrivs nedan, vilket anses nödvändigt eftersom det anses att lagstiftningen på så sätt bättre tryggar tillgodoseendet av de registrerades rättigheter. Behandlingen gäller delvis också känsliga personuppgifter, som är sådana personuppgifter som avses i artiklarna 9 och 10 i dataskyddsförordningen. I 8 § i förslaget är en sådan skyddsåtgärd förbud mot att lämna ut uppgifter som avses i artiklarna 9 och 10.

I den allmänna dataskyddsförordningen ingår det inte bestämmelser om utlämnande av uppgifter, men bestämmelserna i den är tillämpliga också vid utlämnande av personuppgifter. Även om grundlagsutskottets tolkningspraxis i regel gäller myndigheternas rätt att lämna ut och få information vid utlämnande av sekretessbelagda uppgifter är det ändå bra att även i andra situationer ange detaljerade och avgränsade bestämmelser om frågan. De uppgifter som behandlas av finansmarknadsaktörerna kan gälla fysiska personer. I de föreslagna bestämmelserna om utlämnande av uppgifter föreskrivs det till denna del endast om undantag från den nationella sekretessbestämmelsen. Till exempel ska leverantörer av kryptotillgångstjänster och auktoriserade utgivare alltid säkerställa att behandlingen av personuppgifter och utlämnandet av uppgifter som rör dem sker i överensstämmelse med dataskyddsförordningen. Dessutom kan man i de situationer med utlämnande av uppgifter som avses i de föreslagna bestämmelserna endast lämna ut uppgifter som är nödvändiga för att utföra uppgifterna i fråga. Kravet grundar sig på grundlagsutskottets avgörandepraxis, där man har ansett att det i regleringen borde ha inkluderats ett krav att uppgifterna är nödvändiga för ett visst ändamål.

I 6 § i lagförslag 1 i propositionen ingår samtycke som ett särskilt skyddsmedel. Grundlagsutskottet har ansett att samtycke kan användas som en skyddsåtgärd som kompletterar den rättsliga grunden för behandling av personuppgifter (GrUU 20/2020 rd, s. 6–8). Grundlagsutskottet har ansett att samtycke från en person vars grundläggande fri- och rättigheter begränsas i sig kan spela en roll i en konstitutionell bedömning, men utskottet har ändå i sin tidigare praxis sett vissa problem med en sådan lagstiftningsmetod och poängterat hur viktigt det är att vara mycket återhållsam med att godkänna samtycke som rättslig grund för att ingripa i de grundläggande fri- och rättigheterna. Utskottet har i det här avseendet sett det som väsentligt vad som kan betraktas som juridiskt relevant samtycke i en viss situation. Utskottet har också krävt att en lag som utifrån samtycke ingriper i skyddet för de grundläggande fri- och rättigheterna bland annat ska vara exakt och noga avgränsad, att den föreskriver hur samtycket ska ges och återtas, att det säkerställs att samtycket är riktigt och ges av fri vilja och att lagstiftningen är nödvändig. Utskottet har dessutom ansett att det i regleringen också ska säkerställas att samtycket grundar sig på tillräcklig information också i fråga om olika användningsändamål och t.ex. utlämnande av uppgifter. (GrUU 20/2020 rd, GrUU 30/2010 rd, s. 6/II, GrUU 19/2000 rd, s. 3/II, GrUU 27/1998 rd, s. 2/II och GrUU 19/2000 rd, s. 3/II).

12.4 Den straffrättsliga legalitetsprincipen

Lagförslag 1 och 4 i propositionen innehåller nya straffbestämmelser för vilka den straffrättsliga legalitetsprincipen enligt 8 § i grundlagen är relevant. I 28 § i lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar föreslås det att det ska vara straffbart att uppsåtligen eller av grov oaktsamhet erbjuda tillgångsanknutna token till allmänheten eller ta upp tillgångsanknutna token till handel utan auktorisation enligt artikel 16.1 a i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar eller att tillhandahålla kryptotillgångstjänster utan auktorisation enligt artikel 59.1 a i den förordningen. Det ska också vara straffbart att handla i strid med ett beslut om återkallande av verksamhetstillstånd enligt 26 § i lagen om Finansinspektionen eller i strid med ett beslut om begränsning av tillståndsenlig verksamhet enligt 27 § i den lagen. Straffskalan vid kryptotillgångsbrott är böter eller fängelse i högst ett år.

För att få en klar bild av innehållet i straffbestämmelsen om kryptotillgångsbrott måste man läsa de andra bestämmelser som det hänvisas till i straffbestämmelsen i fråga och som fastställer gärningens straffbarhet. I detta avseende uppfyller kriminaliseringen i fråga inte helt målet att undvika blancokriminalisering. Exempel på motsvarande blancokriminalisering är gräsrotsfinansieringsbrott, som det föreskrivs om i 22 § i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster (203/2022), och AIF-brott enligt 22 kap. 5 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014). Trots att den föreslagna straffbestämmelsen är en blancobestämmelse måste den anses ange området för straffbart beteende med den exakthet som krävs enligt den straffrättsliga legalitetsprincipen, eftersom det i bestämmelsen tydligt specificeras vilka bestämmelser som fastställer det straffbara beteende som föreskrivs utgöra ett kryptotillgångsbrott.

Det föreslås att straffbestämmelserna om marknadsmissbruk avseende kryptotillgångar ska ingå i 51 kap. i strafflagen. De straffbestämmelser om värdepappersmarknadsbrott som nu ingår i kapitlet motsvarar med avseende på gärningsformerna och straffskalan det som enligt propositionen ska föreskrivas om kryptotillgångsmarknadsbrott.

En central aspekt när det gäller straffbestämmelserna om marknadsmissbruk är att det materiella innehållet i bestämmelserna till stor del bygger på de definitioner och begrepp som används i

EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar. Vidare regleras gränsdragningen för förbjuden verksamhet på en mycket allmän nivå i förordningen. Som exempel kan nämnas att det enligt förordningen är olagligt att röja insiderinformation utom i de fall då röjandet sker som ett normalt led i fullgörandet av ett anställningsuppdrag, ett yrke eller skyldigheter. När röjandet de facto sker som ett normalt led i fullgörandet av ett anställningsuppdrag, ett yrke eller skyldigheter måste avgöras från fall till fall. Röjandets normala karaktär måste bedömas i omvärldens kontext, och tolkningen av denna kan förändras med tiden. Detta faktum och mångfalden av situationer som förekommer i praktiken gör det utmanande att avgöra hur detaljerat området för straffbart beteende kan uttryckas i straffbestämmelserna. Även om grundlagsutskottet i sin praxis (t.ex. GrUU 61/2012 rd, s. 3–4, GrUU 16/2013 rd, s. 2/I, GrUU 6/2014 rd, s. 2/I, GrUU 26/2014 rd, s. 2/II, GrUU 56/2014 rd, s. 2/II och GrUU 10/2016 rd, s. 9) i fråga om den straffrättsliga legalitetsprincipen har fäst vikt vid att brottsrekvisitet för varje brott ska anges tillräckligt exakt så att det går att sluta sig till om en gärning eller försummelse är straffbar eller inte, ska det också anses vara relevant att straffbestämmelserna gäller ett visst specialområde. Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna har i sin rättspraxis ansett att aktörerna inom vissa specialområden kan åläggas skyldighet att hålla sig informerade om och utreda vilken lagstiftning som gäller deras eget område (t.ex. *Cantoni v. Frankrike* 1996, 15.11.1996, punkt 35). De straffbestämmelser som föreslås gäller personer som verkar på kryptotillgångsmarknaden. Aktörer på kryptotillgångsmarknader ska till en viss gräns anses vara skyldiga att utreda vilken typ av verksamhet som i regel är tillåten respektive förbjuden på kryptotillgångsmarknader.

De föreslagna straffbestämmelserna om marknadsmanipulation som ska tillämpas på kryptotillgångsmarknader innefattar på samma sätt som bestämmelserna om värdepappersmarknadsbrott öppna rekvisit för brott, vilket i princip måste betraktas som problematiskt med tanke på den straffrättsliga legalitetsprincipen. Exempel på sådana öppna rekvisit för brott finns i 51 kap. 3 § 1 mom. 1 punkten i strafflagen, *”någon annan jämförbar verksamhet”*, och i 2 punkten i den lagen, *”genom att via medier eller andra kanaler sprida information”*. I bedömningen av huruvida de öppna rekvisiten för brott kan anses vara godtagbara bör man emellertid beakta det som sagts ovan om kriminaliseringar som gäller ett visst specialområde. Aspekter som ska vägas in är gärningsmannens utredningsskyldighet, de snabba förändringar i verksamhetsmiljön som följer till exempel av den tekniska utvecklingen samt det faktum att man ofta kan sluta sig till var gränsen mellan förbjuden och tillåten verksamhet går på basis av kontexten för de straffbara gärningsformerna. Till exempel kan man utifrån formuleringen *”via medier eller andra kanaler”* sluta sig till att det är förbjudet att sprida information på ett sådant sätt att informationen når en tillräckligt stor del av allmänheten som är relevant för handeln med kryptotillgångar. Att sprida information *”via andra kanaler”* innebär i praktiken att sprida information exempelvis i sociala medier eller rentav mellan privata servrar. I bedömningen av öppna gärningsformers godtagbarhet gäller det även att beakta andra rättsobjekt som ska skyddas, såsom förtroendet för marknaden. Så länge aktörerna på marknaden kan lita på att det finns tillräckligt effektiva åtgärder för att ingripa i orättvisa förfaranden på kryptotillgångsmarknaden råder ett allmänt förtroende för marknaden. Detta inverkar indirekt på egendomsskyddet, som tryggas var och en i grundlagen.

Straffbestämmelserna om kryptotillgångsmarknadsbrott måste anses uppfylla förutsättningarna för kriminalisering när det gäller principen att tillämpa straffrättskipningen i sista hand, skydda rättsobjekt och väga fördelar mot nackdelar. Straffbestämmelserna tillämpas parallellt med administrativa påföljder. Straffbestämmelserna omfattar sådana gärningar som är allvarligare än gärningar som omfattas av administrativa påföljder. En förutsättning för tillämpning av straffbestämmelserna är uppsåtlighet eller grov oaksamhet. Vid valet av påföljdssystem ska det dessutom beaktas bland annat hur stor vinning som eftersträvs genom gärningen.

Med tanke på förtroendet för marknaden är det viktigt att det är möjligt att ingripa i missbruk på kryptotillgångsmarknaden i motsvarande omfattning som på värdepappersmarknaden. För marknadsmissbruk på värdepappersmarknaden kan en straffrättslig påföljd påföras. Det är således motiverat att även på kryptotillgångsmarknaden använda ett motsvarande påföljdssystem som det tvåstegssystem som tillämpas på värdepappersmarknaden, där straffrättsliga medel kan användas för att ingripa i de allvarigaste överträdelseerna av bestämmelserna. Detta bidrar till att upprätthålla det allmänna förtroendet på kryptotillgångsmarknaden.

12.5 Skyddet för privatlivet

Skyddet för privatlivet tryggas i 10 § i grundlagen. I propositionen föreslås det i fråga om internationella organisationer att begreppet internationell sammanslutning ska ändras till internationell organisation. Ändringen av definitionen av internationell organisation ökar antalet internationella organisationer som omfattas av lagens tillämpningsområde och på detta sätt utvidgas definitionen av person i politiskt utsatt ställning. I propositionen föreslås dessutom att definitionen av person i politiskt utsatt ställning i internationella organisationer utvidgas till att gälla också ledamöter i organ som motsvarar styrelsen.

På personer i politiskt utsatt ställning och deras familjemedlemmar och på medarbetare till personer i politiskt utsatt ställning tillämpas skärpta åtgärder för kundkontroll enligt 3 kap. 10 § 1 mom. 1 punkten och 13 § i penningtvättslagen. Genom statsrådets förordning om åtgärder för kundkontroll och om riskfaktorer vid förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism har närmare bestämmelser om skärpta åtgärder för kundkontroll utfärdats. De skärpta åtgärderna för kundkontroll gäller till exempel identifiering av kunden, kontroll av kundens identitet och behandling av personuppgifter i samband med dessa.

De föreslagna ändringarna innebär att de skärpta åtgärderna för kundkontroll utvidgas jämfört med nuläget, vilket kan bedömas ha konsekvenser för skyddet för privatlivet enligt 10 § i grundlagen. Förslagen anses nödvändiga för att effektivt förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism, vilket förutsätts i EU:s penningtvätsdirektiv. De föreslagna ändringarnas konsekvenser för skyddet för privatlivet är proportionella, eftersom de avgränsningar som ingår i bestämmelserna är noggranna och tillräckligt exakt angivna och deras väsentliga innehåll framgår av bestämmelserna.

12.6 Tillsynsavgifter av skattenatur

Grundlagsutskottet har i sin tidigare utlåtandep Praxis konstaterat att Finansinspektionens tillsynsavgifter i konstitutionell mening ska betraktas som skatt. Enligt grundlagsutskottets vedertagna tolkning betraktas som en skatt eller som en avgift av skattenatur en betalning som inte är en ersättning eller ett vederlag för förmåner eller service som det allmänna ger den betalningsskyldige. Att betala avgift är dessutom inte frivilligt för dem som omfattas av skyldigheten, utan avgiften följer exempelvis av arten av den verksamhet som utövas (se GrUU 41/2004 rd, GrUU 67/2002 rd, s. 3/I och GrUU 28/2008 rd).

De administrativa kostnaderna för Finansinspektionens verksamhet ska täckas med tillsynsavgifter som tas ut hos de avgiftsskyldiga som nämns i 1 § i tillsynsavgiftslagen. Genom propositionens tredje lagförslag föreslås att 1 § om avgiftsskyldiga ändras så att den i enlighet med MiCA även innefattar nya aktörer på kryptotillgångsmarknaden i deras egenskap av tillsynsavgiftsskyldiga.

Bestämmelserna i propositionens tredje lagförslag ska bedömas i förhållande till den paragraf i grundlagen som gäller statliga skatter och avgifter. Om statsskatt bestäms enligt 81 § 1 mom. i grundlagen genom lag, som ska innehålla bestämmelser om grunderna för skattskyldigheten och skattens storlek samt om de skattskyldigas rättsskydd. Grundlagsutskottet har tidigare konstaterat att den gällande tillsynsavgiftslagen uppfyller grundlagens krav (GrUU 28/2008 rd). Rättsläget anses inte förändras i detta avseende, och därför anses lagförslaget fortfarande uppfylla de minimivillkor som fastställts i grundlagen och av grundlagsutskottet. Finansinspektionens tillsynsavgifter liknar också till sin karaktär de avgifter som tas ut för att täcka de administrativa kostnaderna för Verket för finansiell stabilitet och fonden för finansiell stabilitet och som grundlagsutskottet i sin tolkningspraxis (GrUU 35/2014 rd) har ansett uppfylla grundlagens krav.

Enligt grundlagsutskottets vedertagna praxis ska skattskyldighetens omfattning entydigt framgå av skattelagen (GrUU 36/2005 rd, s. 3). Enligt utskottets praxis måste lagbestämmelserna också vara såtillvida exakta att de lagtillämpande myndigheterna har bunden prövning när det gäller att bestämma skattens storlek (se t.ex. GrUU 41/2004 rd och GrUU 36/2005 rd, s. 3). I 8, 10 och 11 § i propositionens 3:e lagförslag ingår detaljerade bestämmelser om grunderna för bestämmande av avgiften, vilka inte omfattar prövningsrätt för Finansinspektionen. De avgifter som tas ut bestäms också av den budget som Finansinspektionens direktion har fastställt.

Rättsskyddet för de avgiftsskyldiga har säkerställts i gällande lag så att omprövning av Finansinspektionens beslut att bestämma tillsynsavgift får begäras hos Finansinspektionen. Ändring i Finansinspektionens beslut med anledning av begäran om omprövning får sökas genom besvär.

Med stöd av vad som anförts ovan kan den föreslagna regleringen anses vara förenlig med grundlagen.

På de grunder som anges ovan kan lagförslagen godkännas i vanlig lagstiftningsordning.

Kläm

Eftersom MiCA och TFR innehåller bestämmelser som föreslås bli kompletterade genom lag, föreläggs riksdagen med stöd av vad som anförts ovan följande lagförslag:

1.

Lag

om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på följande i artikel 3.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1114 om marknader för kryptotillgångar och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 1095/2010 samt direktiven 2013/36/EU och (EU) 2019/1937, nedan *EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar*, avsedda aktörer:

- 1) leverantörer av kryptotillgångstjänster enligt artikel 3.1.15,
- 2) utgivare av tillgångsanknutna token som avses i artikel 3.1.6,
- 3) utgivare av e-pengatoken som avses i artikel 3.1.7.

Denna lag tillämpas dessutom på annan affärsverksamhet som bedrivs av en i 1 mom. avsedd aktör samt på sådana utgivare, erbjudare och personer som ansöker om upptagande till handel av kryptotillgångar.

På bedrivande av verksamhet som avses i 1 och 2 mom. tillämpas förutom denna lag även EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar och kommissionens förordningar och beslut som utfärdats med stöd av den.

Denna lag tillämpas också på

1) andra finansiella enheter enligt artikel 59.1 b i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar när de tillhandahåller kryptotillgångstjänster med stöd av en underrättelse enligt artikel 60 i den förordningen,

2) kreditinstitut som erbjuder tillgångsanknutna token till allmänheten eller ansöker om att sådana ska tas upp till handel i enlighet med artikel 16.1 b i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar, samt

3) kreditinstitut och institut för elektroniska pengar som erbjuder e-pengatoken till allmänheten eller ansöker om att sådana ska tas upp till handel i enlighet med artikel 48.1 b i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar.

2 §

Tillsyn och samarbete med andra myndigheter

Iakttagandet av denna lag och de författningar och föreskrifter som meddelats med stöd av den samt av EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar och kommissionens förordningar och beslut som utfärdats med stöd av den övervakas av Finansinspektionen. Bestämmelser om Finansinspektionen finns i lagen om Finansinspektionen (878/2008).

Bestämmelser om Finansinspektionens skyldighet att samarbeta med konsumentombudsmannen vid tillsynen över kundskyddet finns i 46 § i lagen om Finansinspektionen.

Verket för finansiell stabilitet är en sådan resolutionsmyndighet som avses i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar. Bestämmelser om Verket för finansiell stabilitet finns i lagen om myndigheten för finansiell stabilitet (1195/2014).

2 kap.

Auktorisationsskyldighet och annan affärsverksamhet än sådan som avses i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar

3 §

Auktorisationsskyldighet

Bestämmelser om auktorisationsskyldigheten som gäller vid erbjudande av tillgångsanknutna token till allmänheten och rätten att ansöka om upptagande till handel av tillgångsanknutna token finns i artikel 16 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar.

Bestämmelser om auktorisationsskyldigheten för leverantörer av kryptotillgångstjänster finns i artikel 59 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar.

Bestämmelser om rätten att erbjuda e-pengatoken till allmänheten och rätten att ta upp e-pengatoken till handel finns i artikel 48 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar.

4 §

Annan affärsverksamhet som bedrivs av leverantörer av kryptotillgångstjänster, utgivare av e-pengatoken och utgivare av tillgångsanknutna token

Leverantörer av kryptotillgångstjänster och utgivare av tillgångsanknutna token får bedriva annan affärsverksamhet i enlighet med auktorisationen. Bedrivandet av annan affärsverksamhet får inte äventyra kundernas intressen. Finansinspektionen kan begränsa eller förbjuda bedrivandet av annan affärsverksamhet, om det inte är möjligt att ordna verksamheten och riskhanteringen för en leverantör av kryptotillgångstjänster eller en utgivare av tillgångsanknutna token på ett tillräckligt tillförlitligt sätt.

Bestämmelser om tillåten affärsverksamhet för utgivare av e-pengatoken som har auktorisation som betalningsinstitut finns i 9 § och 19 § 2 mom. i lagen om betalningsinstitut (297/2010). Bestämmelser om tillåten affärsverksamhet för utgivare av e-pengatoken som har auktorisation som kreditinstitut finns i 5 kap. i kreditinstitutslagen (610/2014).

5 §

Sökande av ändring vid dröjsmål

Om ett beslut om auktorisation inte har fattats inom sex månader från det att ansökan lämnades in i fråga om en sådan ansökan om i 3 § avsedd auktorisation som innehåller alla de uppgifter som krävs, får sökanden anföra besvär hos Helsingfors förvaltningsdomstol. Besvären anses då avse ett beslut om avslag av ansökan. Besvär får anföras tills beslut har meddelats. Finansinspektionen ska underrätta besvärsmyndigheten om beslutet, om detta har meddelats efter att besvär anfördes. Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

Bestämmelser om rätten att söka ändring i andra situationer än de som avses i 1 mom. finns i 73 § i lagen om Finansinspektionen.

3 kap.

Bestämmelser om sekretess och utlämnande av uppgifter

6 §

Tystnadsplikt

Den som i egenskap av medlem eller ersättare i ett organ hos en leverantör av kryptotillgångstjänster, ett företag inom samma koncern eller något annat företag som handlar för kryptotillgångstjänsteleverantörens räkning eller i egenskap av anställd hos dessa eller vid utförande av någon uppgift på uppdrag av dem har fått kännedom om uppgifter som har samband med den ekonomiska ställningen hos någon av kunderna hos leverantören av kryptotillgångstjänster, hos kunder till företag som hör till samma koncern eller hos någon annan person med anknytning till verksamheten för leverantören av kryptotillgångstjänster eller företaget, eller uppgifter som har samband med någons personliga förhållanden eller om en företagshemlighet, är skyldig att hemlighålla saken, om inte den till vars förmån tystnadsplikten har föreskrivits ger sitt samtycke till att uppgifterna röjs. Sekretessbelagd information får inte heller lämnas till bolagsstämman för leverantören av kryptotillgångstjänster eller till ett motsvarande organs stämma eller möte eller till aktieägare, medlemmar, bolagsmän eller andra personer som deltar i stämman eller mötet.

Tystnadsplikten enligt 1 mom. tillämpas också på erbjudare, utgivare som beviljats auktorisation och personer som avses i artikel 16.1 första stycket och artikel 48.1 första stycket i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar.

Av ett samtycke som avses i 1 mom. ska det framgå att det har lämnats frivilligt och uttryckligt samt med vetskap om de ändamål för vilka uppgifter får användas och lämnas ut. Samtycket kan när som helst återkallas.

7 §

Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter till myndigheter

En leverantör av kryptotillgångstjänster, en erbjudare, en utgivare, en utgivare som beviljats auktorisation eller ett företag eller en sammanslutning som hör till samma koncern är skyldig att lämna uppgifter som avses i 6 § till åklagar- och förundersökningsmyndigheter för utredning av brott samt till andra myndigheter som med stöd av lag har rätt att få sådana uppgifter.

8 §

Annat utlämnande av sekretessbelagda uppgifter

En leverantör av kryptotillgångstjänster, en erbjudare och en utgivare som beviljats auktorisation får trots sekretessbestämmelserna lämna ut i 6 § avsedda uppgifter till en enhet som hör till samma koncern och sammanslutning för kundservice och annan skötsel av kundförhållanden, marknadsföring samt för koncernens eller sammanslutningens riskhantering, om mottagaren av uppgifterna omfattas av tystnadsplikten enligt denna lag eller av motsvarande tystnadsplikt.

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. får en leverantör av kryptotillgångstjänster, en erbjudare och en utgivare som beviljats auktorisation lämna ut sådana uppgifter ur sitt kundregister som behövs för marknadsföring samt för kundservice och annan skötsel av kundförhållanden till en aktör som hör till samma ekonomiska sammanslutning, om mottagaren av uppgifterna omfattas av tystnadsplikten enligt denna lag eller av motsvarande tystnadsplikt.

Vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. gäller inte utlämnande av sådana uppgifter som avses i artiklarna 9 och 10 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

9 §

Förklaring om uppskjutande av offentliggörande

En utgivare, erbjudare eller person som ansöker om upptagande till handel ska på begäran lämna Finansinspektionen en sådan förklaring om villkoren för att skjuta upp offentliggörandet av insiderinformation som avses i artikel 88.3 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar.

4 kap.

Tillsynsbefogenheter och behörighet att meddela föreskrifter

10 §

Avbrytande av eller förbud mot tillhandahållande av kryptotillgångstjänster

Finansinspektionen kan avbryta eller kräva att en leverantör av kryptotillgångstjänster avbryter tillhandahållandet av kryptotillgångstjänster under högst 30 på varandra följande bankdagar vid ett och samma tillfälle, om det finns grundad anledning att misstänka att EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar har överträtts.

Finansinspektionen kan avbryta eller kräva att en leverantör av kryptotillgångstjänster avbryter tillhandahållandet av kryptotillgångstjänster, om tillhandahållandet av kryptotillgångstjänster med beaktande av leverantörens situation skulle skada kundernas och i synnerhet icke-professionella innehavares intressen.

Finansinspektionen kan förbjuda tillhandahållande av kryptotillgångstjänster om EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar har överträtts.

11 §

Offentliggörande av väsentlig information

Finansinspektionen kan för att säkerställa skyddet av kundernas och särskilt icke-professionella innehavares intressen eller marknadens störningsfria funktion offentliggöra eller kräva att en leverantör av kryptotillgångstjänster offentliggör all väsentlig information som kan påverka tillhandahållandet av ifrågavarande kryptotillgångstjänster.

Finansinspektionen kan för att säkerställa skyddet av intressena för innehavare av kryptotillgångar och särskilt icke-professionella innehavare eller marknadens störningsfria funktion offentliggöra eller kräva att en leverantör av kryptotillgångar, en person som ansöker om att sådana ska tas upp till handel eller en utgivare av tillgångsanknutna token eller e-

pengatoken offentliggör all väsentlig information som kan påverka bedömningen av kryptotillgångar som erbjuds till allmänheten eller tas upp till handel.

12 §

Offentliggörande

Finansinspektionen kan offentliggöra att en leverantör av kryptotillgångstjänster underlåter att fullgöra sina skyldigheter.

Finansinspektionen kan offentliggöra att en erbjudare, en person som ansöker om upptagande till handel eller en utgivare av tillgångsanknutna token eller e-pengatoken underlåter att fullgöra sina skyldigheter enligt EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar.

13 §

Överlåtelse av avtal i samband med återkallelse av auktorisation

Finansinspektionen kan kräva att befintliga avtal överlåts till en annan leverantör av kryptotillgångstjänster då den återkallar auktorisationen för en leverantör av kryptotillgångstjänster i enlighet med artikel 64 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar. Överlåtelsen förutsätter att kunderna och den mottagande leverantören av kryptotillgångstjänster ger sitt samtycke.

14 §

Förordnande om avslutande av verksamheten

Finansinspektionen kan utan förvarning eller föreläggande av en tidsfrist förordna att verksamheten ska avslutas omedelbart om det finns skäl att anta att en person tillhandahåller kryptotillgångstjänster utan auktorisation.

15 §

Revidering eller komplettering av vitböcker om kryptotillgångar

Finansinspektionen kan kräva att erbjudare, personer som ansöker om upptagande till handel av kryptotillgångar eller utgivare av tillgångsanknutna token eller e-pengatoken reviderar vitboken om en kryptotillgång eller gör ytterligare ändringar i en reviderad vitbok om en kryptotillgång, om vitboken om en kryptotillgång eller en reviderad vitbok om en kryptotillgång inte innehåller de uppgifter som krävs enligt artikel 6, 19 eller 51 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar.

Finansinspektionen kan för att säkerställa den finansiella stabiliteten eller intressena hos innehavare av kryptotillgångar, särskilt icke-professionella innehavare, kräva att erbjudare, personer som ansöker om upptagande till handel av kryptotillgångar eller utgivare av tillgångsanknutna token eller e-pengatoken ska inkludera ytterligare information i sina vitböcker om kryptotillgångar.

16 §

Revidering av marknadsföringsmaterial

Finansinspektionen kan kräva att erbjudare, personer som ansöker om upptagande till handel av kryptotillgångar eller utgivare av tillgångsanknutna token eller e-pengatoken ändrar sin marknadsföringskommunikation, om marknadsföringsmaterialet inte uppfyller kraven i artikel 7, 29 eller 53 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar.

17 §

Avbrytande, förbjudande eller avslutande av marknadsföringskommunikation

Finansinspektionen kan avbryta eller förbjuda marknadsföringskommunikation om det finns grundad anledning att misstänka att EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar har överträtts.

Finansinspektionen kan kräva att erbjudare, personer som ansöker om upptagande till handel, utgivare av tillgångsanknutna token eller e-pengatoken eller relevanta leverantörer av kryptotillgångstjänster avslutar eller avbryter marknadsföringskommunikationen under högst 30 på varandra följande bankdagar vid ett och samma tillfälle, om det finns grundad anledning att misstänka att EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar har överträtts.

18 §

Befogenhet att avbryta eller förbjuda tillhandahållande eller upptagande till handel av kryptotillgångar

Finansinspektionen kan avbryta tillhandahållandet till allmänheten eller upptagandet till handel av kryptotillgångar under högst 30 på varandra följande bankdagar vid ett och samma tillfälle, om det finns grundad anledning att misstänka att EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar har överträtts.

Finansinspektionen kan förbjuda tillhandahållandet till allmänheten eller upptagandet till handel av kryptotillgångar, om EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar har överträtts eller om det finns grundad anledning att misstänka att förordningen överträds.

19 §

Befogenhet att avbryta eller förbjuda handel med kryptotillgångar

Finansinspektionen kan avbryta eller kräva att en leverantör av kryptotillgångstjänster som driver en handelsplattform för kryptotillgångar avbryter handeln med kryptotillgångar under högst 30 på varandra följande arbetsdagar vid ett och samma tillfälle, om det finns grundad anledning att misstänka att EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar har överträtts.

Finansinspektionen kan avbryta eller kräva att en relevant leverantör av kryptotillgångstjänster som tillhandahåller kryptotillgångstjänster för drift av en handelsplattform för kryptotillgångar avbryter handeln med kryptotillgångar, om handeln, med beaktande av situationen för leverantören, den person som ansöker om upptagande till handel av kryptotillgångar eller utgivaren av en tillgångsanknuten token eller e-pengatoken, skulle skada intressena för innehavare av kryptotillgångar och särskilt icke-professionella innehavare.

Finansinspektionen kan förbjuda handel med kryptotillgångar på en handelsplattform för kryptotillgångar om EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar har överträtts eller om det finns grundad anledning att misstänka att förordningen överträds.

20 §

Befogenhet att förordna att verksamheten ska avslutas

Finansinspektionen kan utan förvarning eller föreläggande av en tidsfrist förordna att verksamheten omedelbart ska avslutas, om det finns skäl att anta att en person ger ut tillgångsanknutna token eller e-pengatoken utan auktorisation eller att en person tillhandahåller andra kryptotillgångar än tillgångsanknutna token eller e-pengatoken eller ansöker om att sådana ska tas upp till handel utan en vitbok om kryptotillgången som meddelats i enlighet med artikel 8 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar.

21 §

Anlitande av utomstående sakkunniga

Finansinspektionen kan lägga ut inspektioner eller undersökningar som gäller EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar, bestämmelser i kommissionens förordningar och beslut som utfärdats med stöd av den förordningen samt denna lag och författningar och föreskrifter som meddelats med stöd av denna lag på en revisor eller någon annan utomstående sakkunnig. Denne har i sin uppgift de rättigheter som nämns i 18, 19, 23 och 24 § i lagen om Finansinspektionen och handlar under straffrättsligt tjänsteansvar vid utförandet av sina offentlighetsrättsliga förvaltningsuppgifter enligt denna lag. På skada som orsakats vid utförandet av sakkunniguppdrag tillämpas skadeståndslagen (412/1974).

Bestämmelser om anlitande av utomstående sakkunniga finns därtill i 34 § i lagen om Finansinspektionen.

22 §

Befogenheter i samband med onlinegränssnitt och domännamn

Om en överträdelse som omfattas av tillämpningsområdet för EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar kan medföra allvarlig skada för intressena hos kunder eller innehavare av kryptotillgångar, får Finansinspektionen, om det är nödvändigt för att få överträdelsen att upphöra

1) ålägga en tjänsteleverantör att avlägsna innehåll, att visa kunder hos leverantörer av kryptotillgångstjänster och innehavare av kryptotillgångar en tydlig varning när de använder ett onlinegränssnitt, att förhindra eller begränsa åtkomsten till ett onlinegränssnitt eller att ta bort ett onlinegränssnitt,

2) ålägga den som förvaltar ett domännamnsregister eller domänregistratören att radera ett domännamn eller att registrera domännamnet i Finansinspektionens namn.

Finansinspektionen kan också meddela ett interimistiskt beslut som gäller tills ärendet är slutligt avgjort.

Innan Finansinspektionen meddelar ett beslut enligt 1 eller 2 mom. ska den ge mottagaren av beslutet samt den aktör som överträtt bestämmelserna tillfälle att bli hörd, utom i det fall att dessa inte kan höras så snabbt som ärendets brådskande natur nödvändigtvis kräver.

Finansinspektionen kan förena sina beslut enligt 1 och 2 mom. med vite. Bestämmelser om föreläggande och utdömande av vite finns i viteslagen (1113/1990).

Ändring i ett beslut av Finansinspektionen som avses i 1 mom. får inte sökas genom besvär. Den som ett i denna paragraf avsett beslut riktar sig mot och den aktör som överträtt bestämmelserna får genom en ansökan föra ett sådant beslut som inte är interimistiskt till marknadsdomstolen inom 30 dagar från delfäendet av beslutet. I annat fall står beslutet fast. Beslutet ska iakttas, om inte marknadsdomstolen bestämmer något annat.

Bestämmelser om handläggningen av ärenden i marknadsdomstolen finns i lagen om rättegång i marknadsdomstolen (100/2013).

23 §

Införande av ett minsta nominellt belopp och begränsning av det antal som ges ut

Finansinspektionen får i enlighet med artiklarna 23.4, 24.3 och 58.3 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar kräva att utgivaren av en tillgångsanknuten token eller en e-pengatoken inför ett minsta nominellt belopp eller begränsar det antal som ges ut.

24 §

Förbuds- och rättelsebeslut

Finansinspektionen kan förbjuda den som handlar i strid med EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar eller kommissionens förordningar eller beslut som utfärdats med stöd av den att fortsätta eller upprepa förfarandet i fråga. Finansinspektionen kan samtidigt kräva att förfarandet ändras eller rättas, om detta ska anses behövligt med tanke på att investerarna ska få riktiga och tillräckliga uppgifter.

Finansinspektionen kan förena förbud eller beslut som avses i 1 mom. med vite. Bestämmelser om vite finns i viteslagen.

25 §

Kriterier för bedömning av kunskaper och kompetens

Finansinspektionen meddelar föreskrifter om kriterierna för den bedömning av kunskaper och kompetens som avses i artikel 81.7 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar.

5 kap.

Administrativa påföljder

26 §

Påföljdsavgift

Bestämmelser som avses i 40 § 1 mom. i lagen om Finansinspektionen, för vilka det vid försummelse eller överträdelse påförs påföljdsavgift, är följande bestämmelser i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar:

- 1) artiklarna 4–14 om andra kryptotillgångar än tillgångsanknutna token eller e-pengatoken,
- 2) artiklarna 16, 17, 19, 22, 23, 25, 27–41, 46 och 47 om tillgångsanknutna token,
- 3) artiklarna 48–51, 53, 54 och 55 om de krav som alla utgivare av e-pengatoken ska uppfylla,
- 4) artiklarna 59, 60, 64 och 65–83 om beviljande av auktorisation för leverantörer av kryptotillgångstjänster och om förutsättningarna för bedrivande av verksamhet,
- 5) artikel 88 om offentliggörande av insiderinformation,
- 6) artiklarna 89–91 om förbud mot insiderhandel och olagligt röjande av insiderinformation samt marknadsmanipulation, och
- 7) artikel 92 om förhindrande och upptäckt av marknadsmissbruk.

Påföljdsavgift påförs också den som försummar eller överträder bestämmelser i kommissionens förordningar och beslut som utfärdats med stöd av de bestämmelser som avses i 1 mom.

27 §

Påförande och verkställighet av administrativa påföljder

Bestämmelser om påförande, offentliggörande och verkställighet av administrativa påföljder finns i 4 kap. i lagen om Finansinspektionen och i avdelning VII i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar.

6 kap.

Straffbestämmelser och skadeståndsskyldighet

28 §

Kryptotillgångsbrott

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) erbjuder allmänheten tillgångsanknutna token som avses i artikel 3.1.6 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar,

2) tar upp tillgångsanknutna token till handel utan auktorisation enligt artikel 16.1 a i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar,

3) tillhandahåller kryptotillgångstjänster enligt artikel 3.1.16 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar utan auktorisation enligt artikel 59.1 a i den förordningen, eller

4) handlar i strid med ett beslut enligt 26 § i lagen om Finansinspektionen om återkallande av auktorisation enligt EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar eller i strid med ett beslut enligt 27 § i den lagen om begränsning av verksamhet som baserar sig på auktorisation enligt EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar,

ska, om inte gärningen är ringa eller om inte strängare straff för den föreskrivs någon annanstans i lag, för *kryptotillgångsbrott* dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

Bestämmelser om kryptotillgångsmarknadsbrott finns i 51 kap. i strafflagen (39/1889).

29 §

Brott mot tystnadsplikten

Till straff för brott mot tystnadsplikten enligt 6–8 § döms enligt 38 kap. 1 eller 2 § i strafflagen, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag.

30 §

Skadeståndsskyldighet

Leverantörer av kryptotillgångstjänster, utgivare, erbjudare, utgivare som beviljats auktorisation och personer som avses i artikel 16.1 första stycket i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar, personer som avses i artikel 48.1 första stycket i den förordningen och finansiella enheter som avses i artikel 60.1–60.6 i den förordningen är skyldiga att ersätta skada som de uppsåtligen eller av vårdslöshet orsakat den skadelidande

genom ett förfarande som strider mot denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller mot EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar eller kommissionens förordningar och beslut som utfärdats med stöd av den.

Verkställande direktören för, en medlem i styrelsen eller ett jämförbart organ i samt en ansvarig bolagsman hos en utgivare av en tillgångsanknuten token är skyldiga att ersätta skada som de i sin uppgift uppsåtligen eller av vårdslöshet orsakat utgivaren av en tillgångsanknuten token eller en aktieägare eller någon annan person genom överträdelse av artikel 34.3 eller artikel 36.6 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar.

Verkställande direktören för, en medlem i styrelsen eller ett jämförbart organ i samt en ansvarig bolagsman hos en leverantör av kryptotillgångstjänster är skyldiga att ersätta skada som de i sin uppgift uppsåtligen eller av vårdslöshet orsakat leverantören av kryptotillgångstjänster eller en aktieägare eller någon annan person genom överträdelse av artikel 68.6 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar.

En skada som avses i 2 och 3 mom. anses ha orsakats av vårdslöshet, om inte den som är ansvarig för förfarandet visar att han eller hon har handlat omsorgsfullt.

Bestämmelser om jämkning av skadestånd och om fördelning av skadeståndsansvaret mellan två eller flera skadeståndsskyldiga finns i 2 och 6 kap. i skadeståndslagen.

7 kap.

Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser

31 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 . Bestämmelserna om leverantörer av kryptotillgångstjänster träder i kraft den 30 december 2024.

Genom denna lag upphävs lagen om tillhandahållare av virtuella valutor (572/2019), nedan *den upphävda lagen*.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft. Finansinspektionen kan ta upp en ansökan om auktorisation som avses i 3 § till behandling enligt denna lag redan innan lagen träder i kraft.

32 §

Övergångsbestämmelse

En sådan tillhandahållare av virtuella valutor som avses i 2 § 1 mom. 2 punkten i den upphävda lagen och som vid ikraftträdandet av denna lag tillhandahåller sådana tjänster i anslutning till virtuella valutor som avses i 6 punkten i det momentet med stöd av en registrering som Finansinspektionen har beviljat, har fortfarande rätt att i enlighet med den upphävda lagen tillhandahålla tjänster i anslutning till virtuella valutor enligt sin registrering till och med den 30 juni 2025 eller tills tillhandahållaren beviljas auktorisation enligt artikel 59 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar, beroende på vilken tidpunkt som infaller först, om tillhandahållaren senast den 30 oktober 2024 har lämnat in en ansökan till Finansinspektionen om auktorisation enligt artikel 62 i den förordningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

2.

Lag

om ändring av lagen om Finansinspektionen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om Finansinspektionen (878/2008) 4 § 2 mom. 16 punkten, 5 § 38 och 40 punkten, 21 § 1 och 2 mom., 27 § 5 mom., 38 § 2 mom., 39 § 1 mom., 40 § 1 mom., 41 a § 14 och 16 mom., 45 § 1 mom. och 71 § 1 mom. 14 och 18 punkten, sådana de lyder, 4 § 2 mom. 16 punkten i lag 205/2022, 5 § 38 punkten och 71 § 1 mom. 18 punkten i lag 524/2021, 5 § 40 punkten, 27 § 5 mom., 40 § 1 mom. och 45 § 1 mom. i lag 184/2023, 21 § 1 mom. i lag 520/2016, 21 § 2 mom. och 38 § 2 mom. i lag 752/2012, 39 § 1 mom. i lag 254/2013, 41 a § 14 och 16 mom. i lag 192/2023 och 71 § 1 mom. 14 punkten i lag 446/2017, samt

fogas till 4 § 2 mom., sådant det lyder i lagarna 752/2012, 254/2013, 170/2014, 311/2015, 1055/2016, 352/2017, 1108/2018, 215/2019, 296/2019, 599/2021 och 205/2022, en ny 17 punkt, till 5 §, sådan den lyder i lagarna 752/2012, 902/2012, 254/2013, 170/2014, 198/2015, 520/2016, 737/2016, 1442/2016, 228/2017, 575/2017, 893/2017, 1071/2017, 241/2018, 1229/2018, 215/2019, 517/2019, 296/2019, 574/2019, 963/2019, 316/2020, 524/2021, 599/2021, 205/2022, 184/2023 och 192/2023, en ny 41 punkt, till 19 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1145/2015 och 1229/2018, ett nytt 5 mom., till 20 a §, sådan den lyder i lagarna 352/2017, 1071/2017, 215/2019 och 205/2022, ett nytt 4 mom., till 28 §, sådan den lyder i lagarna 352/2017, 241/2018, 1108/2018, 215/2019, 296/2019, 599/2021, 976/2021, 205/2022 och 192/2023, nya 12–14 mom., till 37 b §, sådan den lyder i lag 520/2016, ett nytt 2 mom., till lagen en ny 37 g §, till 41 §, sådan den lyder i lagarna 611/2014, 1279/2015, 1071/2017, 1229/2018, 524/2021, 954/2021 och 205/2022, ett nytt 4 mom., varvid de nuvarande 4–8 mom. blir 5–9 mom., till 41 a §, sådan den lyder i lagarna 241/2018, 524/2021, 954/2021, 205/2022, 214/2022 och 192/2023, nya 9, 10, 16 och 17 mom., varvid de nuvarande 9–13 mom., det ändrade 14 mom. och det nuvarande 15 mom. blir 11–17 mom. och det ändrade 16 mom. och det nuvarande 17 mom. blir 20 och 21 mom., samt till lagen en ny 50 x § som följer:

4 §

Tillsynsobjekt

Med *auktoriserade tillsynsobjekt* avses i denna lag

16) leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster enligt 3 § 1 punkten i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster (203/2022),

17) leverantörer av kryptotillgångstjänster enligt artikel 3.1.15 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1114 om marknader för kryptotillgångar och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010 och (EU) 1095/2010 samt direktiven 2013/36/EU och (EU) 2019/1937, nedan *EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar*, och en aktör enligt artikel 16.1 första stycket a i den förordningen som auktoriserats som utgivare av tillgångsanknutna token.

5 §

Andra finansmarknadsaktörer

Med *andra finansmarknadsaktörer* avses i denna lag

38) sådana utgivare som avses i artikel 3.1.10 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar och som inte är tillsynsobjekt enligt 4 § i denna lag, och erbjudare som avses i artikel 3.1.13 i den förordningen och som inte är tillsynsobjekt enligt 4 § i denna lag, samt personer som avses i artikel 5.1, artikel 16.1 andra stycket och artikel 48.1 andra stycket i den förordningen och som ansöker om upptagande till handel av en kryptotillgång,

40) den som med stöd av 4 § i lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare (186/2023) är skyldig att anmäla sig till det register över kreditgivare och förmedlare av person-till-person-lån som förs av Finansinspektionen,

41) den som med stöd av artikel 41.1 och 41.2 samt artikel 83.1 och 83.2 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar är skyldig att göra en anmälan till Finansinspektionen om förvärv och avyttring av innehav.

19 §

Rätt att få uppgifter av andra

Finansinspektionen har trots sekretessbestämmelserna rätt att för sådant i Europeiska unionens rättsakter avsett internationellt myndighetssamarbete som gäller finansmarknaden få relevanta uppgifter av andra än dem som avses ovan i denna paragraf, om de av grundad anledning kan antas ha information som är nödvändig för myndighetssamarbetet.

20 a §

Rätt att få uppgifter av förundersöknings- och åklagarmyndigheter

Finansinspektionen har trots sekretessbestämmelserna rätt att av förundersöknings- och åklagarmyndigheterna få sådana uppgifter om förundersökning och rättegångsförfarande i fråga om brott som avses i 28 § i lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar (/) och 51 kap. i strafflagen (39/1889) och som är nödvändiga för uppfyllande av de samarbetsförpliktelser som föreskrivs i artikel 95.1 andra stycket och artikel 115.1 andra stycket i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar.

21 §

Särskild rätt att få uppgifter i anslutning till marknadsmissbruk och tillsyn enligt förordningen om referensvärden

Finansinspektionen har trots sekretessbestämmelserna rätt att av tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer och av deras styrelsemedlemmar, verkställande direktör och anställda få uppgifter som behövs för tillsynen över efterlevnaden av sådana bestämmelser i marknadsmissbruksförordningen, värdepappersmarknadslagen, lagen om handel med

finansiella instrument eller EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar eller med stöd av dessa utfärdade bestämmelser som gäller marknadsmissbruk, offentliggörande av information som påverkar värdet av värdepapper som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform, offentliggörande av information som påverkar värdet på en kryptotillgång som är föremål för handel på en handelsplattform för kryptotillgångar eller handel på en reglerad marknad, en multilateral handelsplattform eller en handelsplattform för kryptotillgångar i övrigt, om uppgifterna har samband med

1) värdepapper som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform eller kryptotillgångar som är föremål för handel på en handelsplattform för kryptotillgångar,

2) värdepapper för vilka det har lämnats in ansökan om upptagande till handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform eller kryptotillgångar för vilka det har lämnats in ansökan om upptagande till handel på en handelsplattform för kryptotillgångar,

3) värdepapper vars värde bestäms utifrån värdepapper som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform eller utifrån kryptotillgångar som är föremål för handel på en handelsplattform för kryptotillgångar,

4) emittenten av värdepapper som avses i 1–3 punkten eller utgivaren, erbjudaren eller den som ansöker om upptagande till handel av kryptotillgångar som avses i 1 eller 2 punkten,

5) transaktioner eller order som gäller värdepapper som avses i 1–3 punkten eller kryptotillgångar som avses i 1 eller 2 punkten.

Finansinspektionen har dessutom sådan rätt som avses i 1 mom. att få de uppgifter om en specificerad transaktion som är nödvändiga för tillsynen enligt 1 mom. av den som

1) handlar på tillsynsobjekts och andra finansmarknadsaktörers vägnar eller för deras räkning,

2) är delaktig i en transaktion eller order som gäller värdepapper eller kryptotillgångar enligt 1 mom.,

3) av någon annan än i 1 eller 2 mom. avsedd orsak av grundad anledning kan antas ha information som avses i 1 mom.

27 §

Begränsning av verksamhet som baserar sig på verksamhetstillstånd eller registrering

Vad som i denna paragraf föreskrivs om begränsning av verksamheten ska tillämpas också på begränsning av försäkringsföreningars stadgeenliga verksamhet, på återkallelse av registrering av ombud som avses i lagen om ombud för obligationsinnehavare, på begränsning av hypoteksbanksverksamhet som avses i lagen om hypoteksbanker och säkerställda obligationer, på begränsning av tillståndsenlig verksamhet som bedrivs av sådana värdepappersföretag i tredjeländer som avses i 5 kap. 5 § i lagen om investeringstjänster, på begränsning av sådan verksamhet som baserar sig på registrering som bedrivs av registreringsskyldiga AIF-förvaltare som avses i 5 kap. 1 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder, på begränsning av verksamhet som i enlighet med registreringen bedrivs av sådana registreringsskyldiga kreditgivare och förmedlare av person-till-person-lån som avses i 3 § i lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare och på begränsning av verksamhet som bedrivs av en utgivare som avses i artikel 3.1.10 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar eller en erbjudare som avses i artikel 3.1.13 i den förordningen. Bestämmelser om förbud mot försäkringsdistribution finns i lagen om försäkringsdistribution. Denna paragraf tillämpas inte på centralinstitutet för sammanslutningen av inlåningsbanker.

28 §

Begränsning av ledningens verksamhet

Finansinspektionen kan permanent förbjuda en person att vara verksam i det högsta förvaltningsorganet för en utgivare av tillgångsanknutna token eller en leverantör av kryptotillgångstjänster, om personen upprepade gånger har brutit mot bestämmelserna i artiklarna 89–91 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar.

Finansinspektionen kan för viss tid, minst 10 år och högst 15 år, förbjuda en person att vara verksam i det högsta förvaltningsorganet för en utgivare av tillgångsanknutna token eller en leverantör av kryptotillgångstjänster, om personen upprepade gånger har brutit mot bestämmelserna i artikel 92 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar.

Finansinspektionen kan för viss tid, högst fem år, förbjuda en medlem i det högsta förvaltningsorganet för en utgivare av tillgångsanknutna token eller för en leverantör av kryptotillgångstjänster eller en fysisk person som anses ansvarig för överträdelse av artikel 59, 60 eller 64–83 eller artiklarna 88–92 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar att sköta ledningsuppgifter hos leverantörer av kryptotillgångstjänster.

37 b §

Handelsförbud för viss tid

Vad som i 1 mom. föreskrivs om Finansinspektionens rätt att för viss tid förbjuda en fysisk person att handla med finansiella instrument tillämpas också på handel för egen räkning med kryptotillgångar, om personen försummar eller bryter mot bestämmelserna om offentliggörande av insiderinformation i artikel 88 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar, bestämmelserna om förbud mot insiderhandel, förbud mot olagligt röjande av insiderinformation eller förbud mot marknadsmanipulation i artiklarna 89–91 i den förordningen eller bestämmelserna om förhindrande och upptäckt av marknadsmissbruk i artikel 92 i den förordningen.

37 g §

Kontroll av kryptotillgångspositioner

Finansinspektionen har trots sekretessbestämmelserna rätt att få uppgifter som hänför sig till tillsynen över efterlevnaden av EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar av vilken som helst innehavare av kryptotillgångar och ur det positionsregister som avses i artiklarna 37.6 och 75.2 i förordningen. Finansinspektionen kan ålägga en innehavare av kryptotillgångar att vidta åtgärder för att minska storleken på en position eller exponering eller begränsa en persons möjligheter att förvärva kryptotillgångar.

38 §

Ordningsavgift

Beloppet på ordningsavgiften ska basera sig på en samlad bedömning. Vid bedömningen ska hänsyn tas till förfarandets art, omfattning och varaktighet. För juridiska personer är ordningsavgiften minst 1 000 och högst 100 000 euro. För fysiska personer är ordningsavgiften minst 500 och högst 10 000 euro.

39 §

Offentlig varning

Finansinspektionen ska meddela tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer en offentlig varning om de uppsåtligen eller av oaktsamhet handlar i strid med andra bestämmelser om finansmarknaden än de som avses i 38 § 1 och 6 mom. eller 40 § 1, 2, 5 eller 6 mom. eller i strid med föreskrifter som utfärdats med stöd av de bestämmelserna. Ett tillsynsobjekt ska också meddelas en offentlig varning om tillsynsobjektet uppsåtligen eller av oaktsamhet handlar i strid med villkoren i sitt verksamhetstillstånd eller i strid med de stadgar som gäller verksamheten.

40 §

Påföljdsavgift

Påföljdsavgift ska påföras den som uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar eller bryter mot de bestämmelser eller beslut som avses i 15 kap. 2 § i värdepappersmarknadslagen, 15 kap. 2 § i lagen om investeringstjänster, 12 kap. 2 § i lagen om handel med finansiella instrument, 15 § i lagen om värdepapperskonton, 8 kap. 6 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet, 48 a § i lagen om betalningsinstitut, 22 kap. 2 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder, 27 kap. 2 § i lagen om placeringsfonder, 20 § i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster, 26 § i lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar, 20 kap. 1 § i kreditinstitutslagen, 17 § 2 mom. i lagen om aktiesparkonton (680/2019), 18 kap. 1 § i resolutionslagen, 21 § i lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare, 68 eller 71 § i lagen om försäkringsdistribution eller 46 § i lagen om hypoteksbanker och säkerställda obligationer.

41 §

Påförande av påföljdsavgift

Om det är fråga om överträdelse av förordningen om referensvärden, ska förutom bestämmelserna i 2 mom. även förfarandets inverkan på realekonomin beaktas vid bedömningen av påföljdsavgiftens belopp. Om det är fråga om överträdelse av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1129 om prospekt som ska offentliggöras när värdepapper erbjuds till allmänheten eller tas upp till handel på en reglerad marknad, och om upphävande av direktiv 2003/71/EG, nedan *prospektförordningen*, ska bestämmelserna i artikel 39 i den förordningen tillämpas i stället för 2 mom. vid bedömningen av påföljdsavgiftens belopp. Om det är fråga om överträdelse av EU:s gräsrotsfinansieringsförordning, ska bestämmelserna i artikel 40 i den förordningen tillämpas i stället för 2 mom. vid bedömningen av påföljdsavgiftens belopp. Om det är fråga om överträdelse av EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar, ska bestämmelserna i artikel 112 i den förordningen tillämpas i stället för 2 mom. vid bedömningen av påföljdsavgiftens belopp.

41 a §

Påföljdsavgiftens maximibelopp i vissa fall

Om påföljdsavgift påförs för en överträdelse av de bestämmelser som avses i 26 § 1 mom. 1–4 punkten i lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar eller överträdelse av de med stöd av dem utfärdade bestämmelser som avses i 26 § 2 mom. i den lagen, får påföljdsavgiften för en fysisk person uppgå till högst 700 000 euro.

Om påföljdsavgift påförs för överträdelse av bestämmelserna i 26 § 1 mom. 1–4 punkten i lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar, ska påföljdsavgiften för en juridisk person uppgå till högst, beroende på vilketdera beloppet som är större, antingen 5 000 000 euro eller

a) tre procent av den juridiska personens omsättning under det år som föregår året då påföljdsavgiften bestäms för överträdelser enligt 26 § 1 mom. 1 punkten,

b) fem procent av den juridiska personens omsättning under det år som föregår året då påföljdsavgiften bestäms för överträdelser enligt 26 § 1 mom. 4 punkten,

c) 12,5 procent av den juridiska personens omsättning under det år som föregår året då påföljdsavgiften bestäms för överträdelser enligt 26 § 1 mom. 2 och 3 punkten.

Om en påföljdsavgift som avses i 15 mom. påförs för en överträdelse av artikel 11.1 led d eller artikel 11.4 i förordningen om referensvärden, får en juridisk person påföras en påföljdsavgift som uppgår till antingen två procent av den juridiska personens omsättning under det år som föregår året då påföljdsavgiften bestäms eller högst 250 000 euro, beroende på vilkendera som är större. En fysisk person får påföras högst 100 000 euro i påföljdsavgift.

Om påföljdsavgift påförs för en överträdelse av bestämmelser enligt 26 § 1 mom. 5 punkten i lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar, får en juridisk person påföras en påföljdsavgift som uppgår till högst, beroende på vilketdera beloppet som är större, antingen två procent av den juridiska personens omsättning under det år som föregår året då påföljdsavgiften bestäms eller högst 2 500 000 euro, och en fysisk person påföras en påföljdsavgift som uppgår till högst en miljon euro.

Om påföljdsavgift påförs för en överträdelse av bestämmelser enligt 26 § 1 mom. 6 eller 7 punkten i lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar, får en juridisk person påföras en påföljdsavgift som uppgår till högst, beroende på vilketdera beloppet som är större, antingen 15 procent av den juridiska personens omsättning under det år som föregår året då påföljdsavgiften bestäms eller högst 15 miljoner euro, och en fysisk person påföras en påföljdsavgift som uppgår till högst fem miljoner euro.

Trots det som föreskrivs i 12–19 mom. får påföljdsavgiften emellertid vara högst tre gånger så stor som den vinning som erhållits genom gärningen eller försummelsen, om storleken på vinningen kan bestämmas.

45 §

Tillämpningsområdet för bestämmelserna om tillsyn över kundskyddet

Finansinspektionen ska övervaka att tillsynsobjekten, näringsidkare enligt lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare, förmedlare av konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom, försäkringsförmedlare samt i 1 § 1 mom. i lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar avsedda leverantörer av kryptotillgångstjänster och i det momentet avsedda utgivare av tillgångsanknutna token och e-pengatoken iakttaga de bestämmelser som är tillämpliga på dem när det gäller marknadsföring och användning av avtalsvillkor och när det gäller förfaranden i

kundförhållanden som från konsumentens synpunkt strider mot god sed eller som annars är otillbörliga. Bestämmelser om tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna om marknadsföring av finansiella instrument finns dessutom i värdepappersmarknadslagen, i lagen om investeringstjänster och i annan lag.

50 x §

Verksamhet som behörig myndighet enligt EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar

Finansinspektionen är en sådan behörig myndighet som avses i artikel 93.1 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar och en sådan gemensam kontaktpunkt för gränsöverskridande administrativt samarbete mellan behöriga myndigheter samt med Europeiska bankmyndigheten och Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten som avses i artikel 93.2 i den förordningen.

71 §

Rätt och skyldighet att lämna ut information

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) har Finansinspektionen utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att lämna ut information till

14) arbetarskyddsmyndigheterna för att de ska kunna fullgöra sina uppgifter och om det är möjligt att den rapporterande personen utsätts för repressalier enligt 23 § i lagen om skydd för personer som rapporterar om överträdelser av EU-rätten och den nationella lagstiftningen (1171/2022) när denne rapporterar om överträdelser av lagstiftningen om finansmarknaden samt för att fullfölja samarbetsskyldigheterna enligt artikel 8 i kommissionens genomförandedirektiv (EU) 2015/2392 om Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 vad gäller rapportering till behöriga myndigheter av faktiska eller potentiella överträdelser av den förordningen, nedan *genomförandedirektivet för marknadsmissbruksförordningen*,

18) konsumentombudsmannen för skötseln av dess tillsynsuppgifter eller för begäran om ett yttrande enligt 47 §.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av lagen om Finansinspektionens tillsynsavgifter

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgifter (1209/2023) 1 § 7 punkten underpunkt m och 10 § 18 punkten,
ändras det inledande stycket i 1 § 5 punkten, rubriken för 8 §, det inledande stycket i 8 § 1 mom., 8 § 1 mom. 4 punkten och 8 § 2 mom. 3 punkten, 10 § 17 punkten samt 11 § 4 och 15 punkten, samt
fogas till 1 § 5 punkten nya underpunkter f och g, till 8 § 1 mom. en ny 5 punkt och till 8 § 2 mom. nya 4 och 5 punkter samt till 11 § nya 16–18 punkter som följer:

1 §

Avgiftsskyldiga

Skyldiga att betala tillsynsavgift till Finansinspektionen är

5) följande aktörer inom sektorn för värdepapper och kryptotillgångar:

- f) leverantörer av kryptotillgångstjänster enligt artikel 3.1.15 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1114 om marknader för kryptotillgångar och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010 och (EU) 1095/2010 samt direktiven 2013/36/EU och (EU) 2019/1937, nedan *EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar*, och utgivare som ansöker om auktorisation enligt artikel 3.1.11 i den förordningen,
- g) andra finansmarknadsaktörer som avses i 5 § 38 punkten i lagen om Finansinspektionen (878/2008),

8 §

Avgifter som tas ut hos aktörer inom sektorn för värdepapper och kryptotillgångar

De avgifter som tas ut hos de aktörer inom sektorn för värdepapper och kryptotillgångar som betalar proportionell avgift och grundavgift bestäms enligt följande:

- 4) □ fråga om filialer till tredjeländers värdepappersföretag är grundavgiften 4 110 euro och den proportionella avgiften 0,3616 procent av omsättningen,
- 5) i fråga om leverantörer av kryptotillgångstjänster enligt artikel 3.1.15 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar är grundavgiften 8 220 euro och den proportionella avgiften 0,3616 procent av omsättningen.

Grundavgiften för de aktörer inom värdepapperssektorn som betalar enbart grundavgift är

- 3) 1 370 euro i fråga om värdepappersföretags holdingföretag,
- 4) 33 000 euro i fråga om utgivare av tillgångsanknutna token enligt artikel 3.1.11 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar,
- 5) 4 110 euro i fråga om andra finansmarknadsaktörer som avses i 5 § 38 punkten i lagen om Finansinspektionen.

10 §

Avgifter som tas ut hos andra aktörer

De avgifter som tas ut hos andra aktörer än sådana som avses i 4–9 § bestäms enligt följande:

17)□ fråga om sådana sammanslutningar enligt artikel 27.2 i värdepapperiseringsförordningen som har beviljats verksamhetstillstånd enligt artikel 28 i den förordningen är grundavgiften 6 400 euro,

11 §

Tilläggsavgifter

Utöver vad som föreskrivs i 4–10 § är de avgiftsskyldiga skyldiga att betala följande tilläggsavgifter:

4) i fråga om fondbolag som tillhandahåller kapitalförvaltning, investeringsrådgivning eller kryptotillgångstjänster är tilläggsavgiften 0,3616 procent av kapitalförvaltningens, investeringsrådgivningens och kryptotillgångstjänsternas omsättning,

15)□om ett kreditinstitut enligt 4 § 1 mom. 1 punkten, en filial till ett EES-kreditinstitut enligt 4 § 1 mom. 2–4 punkten, ett värdepappersföretag enligt 8 § 1 mom. 1 punkten eller en filial till ett EES-värdepappersföretag enligt 8 § 1 mom. 3 punkten är ett särskilt förvaringsinstitut enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder är tilläggsavgiften 2 740 euro,

16) i fråga om kreditinstitut som ger ut tillgångsanknutna token med stöd av artikel 17 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar eller tillhandahåller kryptotillgångstjänster med stöd av artikel 60 i den förordningen är tilläggsavgiften 15 000 euro,

17) i fråga om kreditinstitut och institut för elektroniska pengar som ger ut e-pengatoken med stöd av artikel 48 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar är tilläggsavgiften 8 220 euro,

18) i fråga om en värdepapperscentral eller börs som tillhandahåller kryptotillgångstjänster med stöd av artikel 60 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar är tilläggsavgiften 15 000 euro.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i strafflagen (39/1889) 17 kap. 16 c § 2 mom., 37 kap. 15 § 3 mom. samt rubriken för 51 kap. och 51 kap. 1 § 1 mom., 2 § 1 mom. 2 punkten, 3 § 1 mom., 4 § 1 mom., 6 § 1 mom. 3, 12 och 14 punkten och 6 a § 1 och 5 mom., sådana de lyder, 17 kap. 16 c § 2 mom. i lag 864/2019, 37 kap. 15 § 3 mom. i lag 597/2021, rubriken för 51 kap. och 51 kap. 2 § 1 mom. 2 punkten i lag 753/2012, 51 kap. 1 § 1 mom., 3 § 1 mom., 4 § 1 mom. och 6 a § 5 mom. i lag 521/2016 samt 51 kap. 6 § 1 mom. 3, 12 och 14 punkten och 6 a § 1 mom. i lag 1075/2017, och fogas till 51 kap. 2 § 1 mom., sådant det lyder i lag 753/2012, en ny 2 a-punkt, till 51 kap. en ny 5 a § och till 51 kap. 6 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1075/2017, nya 2 a-, 6 a-, 14 a-, 14 b och 14 c-punkter som följer:

17 kap.

Om brott mot allmän ordning

16 c §

Penninginsamlingsbrott

För penninginsamlingsbrott döms också den som samlar in pengar eller sådana kryptotillgångar som avses i artikel 3.1.5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1114 om marknader för kryptotillgångar och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 1095/2010 samt direktiven 2013/36/EU och (EU) 2019/1937 (EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar) på ett sätt som är förbjudet i 7 § 2 mom. i lagen om penninginsamlingar.

37 kap.

Om betalningsmedelsbrott

15 §

Definitioner

Vad som i detta kapitel föreskrivs om betalningsmedel tillämpas också på elektroniska pengar som avses i 5 § 6 a-punkten i lagen om betalningsinstitut (297/2010) och på kryptotillgångar som avses i artikel 3.1.5 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar.

51 kap.

Om värdepappersmarknads- och kryptotillgångsmarknadsbrott

1 §

Missbruk av insiderinformation

Den som uppsåtligt eller av grov oaktsamhet utnyttjar insiderinformation som har samband med finansiella instrument eller kryptotillgångar

1) genom att för egen eller för någon annans räkning avyttra eller förvärva finansiella instrument eller kryptotillgångar eller genom att återkalla eller ändra en order som gäller finansiella instrument eller kryptotillgångar, eller

2) genom att direkt eller indirekt råda någon om förvärvet eller avyttringen av finansiella instrument eller kryptotillgångar eller om återkallandet eller ändringen av en order som gäller finansiella instrument eller kryptotillgångar,

ska för *missbruk av insiderinformation* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

2 §

Grovt missbruk av insiderinformation

Om vid uppsåtligt missbruk av insiderinformation

2) gärningsmannen när han begår brottet utnyttjar sin särskilt ansvarsfulla ställning i tjänst hos, som representant för eller vid utförande av uppdrag för en värdepapperscentral, en clearingorganisation, en tillhandahållare av investeringstjänster, en börs, en emittent av finansiella instrument eller ett företag som hör till samma koncern som ett sådant företag,

2 a) gärningsmannen när han begår brottet utnyttjar sin särskilt ansvarsfulla ställning i tjänst hos, som representant för eller vid utförande av uppdrag för en i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar avsedd leverantör av kryptotillgångstjänster, emittent, auktoriserad emittent, erbjudare eller person som ansöker om upptagande till handel, eller sammanslutning som hör till samma koncern som en sådan, eller

3 §

Marknadsmanipulation

Den som manipulerar marknaden

1) genom att lägga en order eller inleda en transaktion eller någon annan jämförbar verksamhet som

a) ger en falsk eller vilseledande uppfattning om tillgång, efterfrågan eller pris på ett finansiellt instrument, en kryptotillgång eller ett spotavtal avseende råvaror som relaterar till ett finansiellt instrument,

b) låser fast priset på ett finansiellt instrument, en kryptotillgång eller ett spotavtal avseende råvaror som relaterar till ett finansiellt instrument på en onormal eller konstlad nivå, eller

c) påverkar priset på ett finansiellt instrument, en kryptotillgång eller ett spotavtal avseende råvaror som relaterar till ett finansiellt instrument och konstlade eller andra svikliga förfaranden eller arrangemang utnyttjas, eller

2) i syfte att skaffa sig själv eller någon annan ekonomisk vinning genom att via medier eller andra kanaler sprida information som ger en falsk eller vilseledande uppfattning om tillgång, efterfrågan eller pris på ett finansiellt instrument, en kryptotillgång eller ett spotavtal avseende råvaror som relaterar till ett finansiellt instrument, eller låser fast priset på ett finansiellt instrument, en kryptotillgång eller ett spotavtal avseende råvaror som relaterar till ett finansiellt instrument på en onormal eller konstlad nivå,

ska för *marknadsmanipulation* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

4 §

Grov marknadsmanipulation

Om vid marknadsmanipulation

1) orsakas omfattande ekonomisk skada, eller

2) brottet är ägnat att avsevärt undergräva förtroendet för värdepappersmarknadens eller kryptotillgångsmarknadens funktion,

och marknadsmanipulationen även bedömd som en helhet är grov, ska gärningsmannen för *grov marknadsmanipulation* dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

5 a §

Informationsbrott som gäller kryptotillgångsmarknaden

Den som uppsåtligt eller av grov oaktsamhet

1) vid marknadsföring eller omsättning av kryptotillgångar i samband med näringsverksamhet lämnar osanna eller vilseledande uppgifter om kryptotillgångar,

2) underlåter att på behörigt sätt ge information som enligt artiklarna 6–14, 19, 27–30, 32 och 51–53 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar eller kommissionens förordningar som gäller dessa och utfärdats med stöd av den förordningen ska ges i samband med kryptotillgångar och som är ägnad att väsentligt påverka kryptotillgångens värde, eller vid fullgörandet av sin informationsskyldighet enligt EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar eller en förordning som antagits av kommissionen med stöd av den lämnar sådan osann eller vilseledande information om kryptotillgången, eller

3) underlåter att på behörigt sätt offentliggöra insiderinformation som gäller en emittent och som enligt artikel 88 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar ska offentliggöras, eller vid fullgörandet av sin skyldighet att offentliggöra information enligt artikel 88 i den förordningen offentliggör sådana väsentliga uppgifter om en kryptotillgång som är osanna eller vilseledande,

ska för informationsbrott som gäller kryptotillgångsmarknaden dömas till böter eller fängelse i högst två år.

6 §

Definitioner

I detta kapitel avses med

2 a) *kryptotillgångar* kryptotillgångar som avses i artikel 3.1.5 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar och som har tagits upp till handel på en handelsplattform för kryptotillgångar eller för vilka det har ansökts om upptagande till handel på en handelsplattform för kryptotillgångar,

3) *insiderinformation* information som avses i artikel 7.1–7.4 i marknadsmissbruksförordningen och i artikel 87 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar,

6 a) *handelsplattform för kryptotillgångar* ett multilateralt system enligt artikel 3.1.18 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar som sammanför eller underlättar sammanförandet av flera tredje parter intressen av att köpa eller sälja kryptotillgångar, i systemet och i enlighet med dess regler, på ett sätt som leder till ett avtal, antingen genom utbyte av kryptotillgångar mot medel eller genom utbyte av kryptotillgångar mot andra kryptotillgångar,

12) *handelsplats* en handelsplattform för kryptotillgångar samt en reglerad marknad som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 5 punkten i lagen om handel med finansiella instrument, en multilateral handelsplattform som avses i 8 punkten i den paragrafen och en organiserad handelsplattform som avses i 11 punkten i den paragrafen,

14) *emittent* en emittent som avses i artikel 3.1.21 i marknadsmissbruksförordningen och en utgivare som avses i artikel 3.1.10 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar,

14 a) *auktoriserad utgivare* en utgivare som avses i artikel 3.1.11 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar,

14 b) *erbjudare* en erbjudare som avses i artikel 3.1.13 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar,

14 c) *leverantör av kryptotillgångstjänster* en sådan i artikel 3.1.15 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar avsedd leverantör av kryptotillgångstjänster som får tillhandahålla kryptotillgångstjänster i enlighet med artikel 59 i den förordningen eller som har gjort en i artikel 60 i den förordningen avsedd anmälan till Finansinspektionen,

6 a §

Tillämpningsområde

Bestämmelserna i 1, 2, 2 a, 3 och 4 § i detta kapitel tillämpas endast på finansiella instrument eller kryptotillgångar

1) som är upptagna till handel på en reglerad marknad eller för vilka en ansökan om upptagande till handel har lämnats in,

2) med vilka handel bedrivs på en multilateral handelsplattform eller som är upptagna till handel på en multilateral handelsplattform eller för vilka en ansökan om upptagande till handel på en multilateral handelsplattform har lämnats in,

3) med vilka handel bedrivs på en organiserad handelsplattform,

4) som är upptagna till handel på en handelsplattform för kryptotillgångar eller för vilka en ansökan om upptagande till handel har lämnats in,

5) vilka är sådana utsläppsrätter som avses i kommissionens förordning (EU) nr 1031/2010 om tidsschema, administration och andra aspekter av auktionering av utsläppsrätter för växthusgaser i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen och som utauktioneras på en auktionsplattform som auktoriserats som en reglerad marknad.

Bestämmelserna i 1, 2, 3 och 4 § i detta kapitel tillämpas på transaktioner, order och verksamhet som gäller finansiella instrument eller kryptotillgångar som avses i 1 och 2 mom. i denna paragraf oavsett om transaktionen, ordern eller verksamheten äger rum på en handelsplats eller inte.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

5.

Lag

om ändring av 5 kap. 1 och 2 § i kreditinstitutslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i kreditinstitutslagen (610/2014) 5 kap. 2 § 1 mom., sådant det lyder i lag 152/2022,
och

fogas till 5 kap. 1 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 300/2019 och 152/2022, ett nytt 4 mom. som följer:

5 kap.

Allmänna förutsättningar för affärsverksamhet

1 §

Affärsverksamhet som är tillåten för inlåningsbanker

Bestämmelser om en inlåningsbanks rätt att tillhandahålla kryptotillgångstjänster finns i artikel 60.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1114 om marknader för kryptotillgångar och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 1095/2010 samt direktiven 2013/36/EU och (EU) 2019/1937, nedan *EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar*, samt i kommissionens förordningar och beslut som utfärdats med stöd av den förordningen. Bestämmelser om en inlåningsbanks rätt att ge ut tillgångsanknutna token finns i artikel 17 i den förordningen och bestämmelser om en inlåningsbanks rätt att erbjuda allmänheten e-pengatoken eller ansöka om att sådana tas upp till handel finns i artikel 48 i den förordningen.

2 §

Affärsverksamhet som är tillåten för kreditföretag

Kreditföretag får bedriva affärsverksamhet enligt 1 § 1, 2 och 4 mom. i detta kapitel men inte inlåning från allmänheten. Kreditföretag får från allmänheten ta emot andra medel som ska återbetalas på anfordran än insättningar endast i samband med tillhandahållande av betaltjänster och utgivning av elektroniska pengar.

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag

om ändring av 2 kap. i lagen om investeringstjänster

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till 2 kap. i lagen om investeringstjänster (747/2012) en ny 3 b § som följer:

2 kap.

Rätt att tillhandahålla investeringstjänster eller bedriva investeringsverksamhet

3 b §

Rätt att tillhandahålla kryptotillgångstjänster

Bestämmelser om ett värdepappersföretags rätt att tillhandahålla kryptotillgångstjänster finns i artikel 60.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1114 om marknader för kryptotillgångar och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 1095/2010 samt direktiven 2013/36/EU och (EU) 2019/1937 samt i kommissionens förordningar och beslut som utfärdats med stöd av den förordningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

7.

Lag

om ändring av 2 kap. 1 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 2 kap. 1 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (348/2017)
ett nytt 10 mom. som följer:

2 kap.

En värdepapperscentrals verksamhetstillstånd, ägare, förvaltning och verksamhet samt centrala motparter

1 §

Verksamhetstillstånd och inledande av en värdepapperscentrals verksamhet

Bestämmelser om en värdepapperscentrals rätt att tillhandahålla förvaring och administration av kryptotillgångar för kunders räkning finns i artikel 60.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1114 om marknader för kryptotillgångar och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 1095/2010 samt direktiven 2013/36/EU och (EU) 2019/1937 samt i kommissionens förordningar och beslut som utfärdats med stöd av den förordningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

8.

Lag

om ändring av 2 kap. 2 § i lagen om placeringsfonder

I enlighet med riksdagens beslut
föogas till 2 kap. 2 § i lagen om placeringsfonder (213/2019) ett nytt 6 mom. som följer:

2 kap.

Fondbolags verksamhetstillstånd

2 §

Verksamhet som är tillåten för fondbolag

Bestämmelser om ett fondbolags rätt att tillhandahålla kryptotillgångstjänster finns i artikel 60.5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1114 om marknader för kryptotillgångar och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 1095/2010 samt direktiven 2013/36/EU och (EU) 2019/1937 samt i kommissionens förordningar och beslut som utfärdats med stöd av den förordningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

9.

Lag

om ändring av 3 kap. 3 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder

I enlighet med riksdagens beslut
föogas till 3 kap. 3 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014), sådan paragrafen lyder i lagarna 1078/2017 och 298/2019, ett nytt 2 mom. som följer:

3 kap.

Verksamhet som AIF-förvaltare

3 §

Sidotjänster

Bestämmelser om en AIF-förvaltares rätt att tillhandahålla kryptotillgångstjänster finns i artikel 60.5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1114 om marknader för kryptotillgångar och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 1095/2010

samt direktiven 2013/36/EU och (EU) 2019/1937 samt i kommissionens förordningar och beslut som utfärdats med stöd av den förordningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

10.

Lag

om ändring av 2 kap. 1 § i lagen om handel med finansiella instrument

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om handel med finansiella instrument (1070/2017) 2 kap. 1 § 4 mom., sådant det lyder i lag 598/2021, som följer:

2 kap.

Drift av reglerade marknader

1 §

Tillstånd att driva en reglerad marknad och annan tillåten verksamhet

Bestämmelser om rätten för en börs att

1) tillhandahålla datarapporteringstjänster finns i artikel 27b.2 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument,

2) driva en handelsplattform för kryptotillgångar finns i artikel 60.6 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1114 om marknader för kryptotillgångar och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 1095/2010 samt direktiven 2013/36/EU och (EU) 2019/1937 samt i kommissionens förordningar och beslut som utfärdats med stöd av den förordningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

11.

Lag

om ändring av lagen om penninginsamlingar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om penninginsamlingar (863/2019) 1 § 2 mom., 2 § 9 och 10 punkten, 7 § 2 mom. och 26 § 3 mom. som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas också på penninginsamlingar som syftar till att samla in sådana kryptotillgångar som avses i 2 § 9 punkten.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

9) *kryptotillgång* en digital representation av ett värde eller av en rättighet enligt artikel 3.1.5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1114 om marknader för kryptotillgångar och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010 och (EU) r 1095/2010 samt direktiven 2013/36/EU och (EU) 2019/1937, nedan *EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar*,

10) *kryptotillgångstjänster* verksamhet enligt artikel 3.1.16 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar,

7 §

Förbjudna sätt

Det är dessutom förbjudet att samla in pengar och kryptotillgångar

1) genom ett kedjebrev så att deltagaren utlovas ekonomiska fördelar om han eller hon sänder kedjebrevet vidare, eller på ett sätt som kan jämföras med ett kedjebrev så att mottagaren av ett meddelande i elektronisk eller annan form uppmanas skicka pengar eller kryptotillgångar till den som tidigare gått med i verksamheten, eller

2) i form av pyramidspel så att deltagarnas förtjänst- eller vinstmöjligheter helt eller delvis och utan motprestation grundar sig på de avgifter som de som inträder senare betalar i deltagaravgifter eller som andra engångsbetalningar eller upprepade betalningar.

26 §

Insamlingskonto

Om anordnaren av en penninginsamling har tagit emot kryptotillgångar som en del av penninginsamlingen, ska anordnaren via en kryptotillgångstjänst växla de mottagna kryptotillgångarna till pengar, och sätta in medlen på insamlingskontot innan årsanmälan, slutredovisning, redovisning för småskalig insamling eller redovisning för valinsamling görs.

Denna lag träder i kraft den 20 .

12.

Lag

om ändring av lotterilagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lotterilagen (1047/2001) 62 l § 3 mom., 62 m § 1 och 2 mom. och 62 n § 1 mom.,
sådana de lyder i lag 1284/2021, som följer:

62 l §

Förbud mot initiering och genomförande av betalningstransaktion

Vad som föreskrivs i 2 mom. gäller också kryptotillgångstjänster som tillhandahålls av leverantörer av i 1 § 1 mom. i lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar avsedda *kryptotillgångstjänster* samt användning av kryptotillgångar som bytesmedel.

62 m §

Förbudande av initiering och genomförande av betalningstransaktioner

Polisstyrelsen kan förbjuda initiering och genomförande av betalningstransaktioner som gäller penningspelande, om betaltjänstleverantören eller leverantören av kryptotillgångstjänster bryter mot det förbud som anges i 62 l §.

Förbudet kan riktas mot betaltjänstleverantören eller leverantören av kryptotillgångstjänster.

62 n §

Rätt att få uppgifter av betaltjänstleverantören

Polisstyrelsen har rätt att trots sekretessbestämmelserna av en leverantör av betaltjänster eller en leverantör av kryptotillgångstjänster avgiftsfritt få uppgifter om en anordnare av penningspel som är betalare eller betalningsmottagare och om en tjänstleverantör som på dennes vägnar genomför eller initierar en betalningstransaktion.

Denna lag träder i kraft den 20 .

13.

Lag

om ändring av lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (444/2017) 1 kap. 2 § 1 mom. 8 a-punkten, sådan den lyder i lag 573/2019,

ändras 1 kap. 2 § 1 mom. 1 punkten underpunkt a, 4 § 1 mom. 4 punkten och 11 punkten underpunkt j samt 4 § 2 mom., 3 kap. 2 § 1 mom. 1 punkten underpunkterna b och c, 2 § 5 och 6 mom. samt 12 §, 7 kap. 1 § 3 mom., 8 kap. 1 § 1 mom. 8 punkten och 1 § 2 mom., 2 § 1 mom., 3 § 1 mom. 8 punkten och 3 § 2 mom., av dem 1 kap. 2 § 1 mom. 1 punkten underpunkt a sådan den lyder i lag 207/2022 och 4 § 2 mom. sådant det lyder i lag 573/2019, 3 kap. 2 § 1 mom. 1 punkten underpunkterna b och c sådana de lyder i lag 376/2021, 12 § sådan den lyder i lagarna 406/2018 och 376/2021, 8 kap. 1 § 2 mom. sådant det lyder i lag 406/2018 och 8 kap. 3 § 2 mom. sådant det lyder delvis ändrat i lag 406/2018, samt

fogas till 1 kap. 4 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 1089/2017, 284/2021, 376/2021, 600/2021, 187/2023 och 444/2023, en ny 4 a-punkt, till 3 kap. en ny 12 a § och 13 b §, till 8 kap. 1 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 573/2019 och 444/2023, en ny 8 a-punkt och till 3 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 573/2019 och 444/2023, en ny 8 a-punkt som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på

1) i 4 § 2 mom. i lagen om Finansinspektionen (878/2008) avsedda

a) auktoriserade tillsynsobjekt, med undantag av börser enligt 6 punkten i det momentet, centralinstitutet för en sammanslutning enligt 11 punkten i det momentet, sådana sammanslutningar enligt 13 punkten i det momentet som har beviljats verksamhetstillstånd enligt artikel 28 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2402 om ett allmänt ramverk för värdepapperisering och om inrättande av ett särskilt ramverk för enkel, transparent och standardiserad värdepapperisering samt om ändring av direktiven 2009/65/EG, 2009/138/EG och 2011/61/EU och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 648/2012, holdingföretag enligt 14 punkten i det momentet, godkända publiceringsarrangemang och godkända rapporteringsmekanismer enligt 15 punkten i det momentet, leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster enligt 16 punkten i det momentet och aktörer enligt 17 punkten i det momentet som erbjuder tillgångsanknutna token till allmänheten eller ansöker om upptagande till handel av tillgångsanknutna token i unionen,

4 §

Definitioner

I denna lag avses med

4) *förordningen om betalningsuppgifter* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1113 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och vissa kryptotillgångar och ändring av direktiv (EU) 2015/849,

4 a) fristående adress en sådan fristående adress som avses i artikel 3.20 i förordningen om betalningsuppgifter,

11) *person i politiskt utsatt ställning* en fysisk person som har betydande offentliga uppdrag som

j) direktör, biträdande direktör eller ledamot i styrelsen eller något motsvarande organ i en internationell organisation eller vid en internationell organisations verksamhetsställe,

Närmare bestämmelser om i 1 mom. 11 punkten avsedda betydande offentliga uppdrag utfärdas genom förordning av statsrådet till den del det är fråga om inhemska betydande offentliga uppdrag. Närmare bestämmelser om i 1 mom. 11 punkten avsedda organisationer där betydande offentliga uppdrag sköts får dessutom utfärdas genom förordning av statsrådet till den del det är fråga om inhemska betydande offentliga uppdrag.

3 kap.

Kundkontroll

2 §

Kundidentifiering och kontroll av kundens identitet

De rapporteringsskyldiga får inte ha anonyma konton eller anonyma kundförhållanden eller konton eller kundförhållanden under fingerade namn, med de undantag som föreskrivs i denna paragraf. De rapporteringsskyldiga ska identifiera sina kunder och kontrollera deras identitet vid etablering av ett fast kundförhållande. Dessutom ska den rapporteringsskyldiga identifiera sina kunder och kontrollera identiteten, om

1) kundförhållandet är tillfälligt och

b) det är fråga om en sådan överföring av medel enligt artikel 3.9 eller 3.10 i förordningen om betalningsuppgifter som överstiger 1 000 euro, eller

c) det är fråga om en sådan transaktion som utförs inom en tjänst i anslutning till kryptotillgångar enligt lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar (/) och som överstiger 1 000 euro,

Om kunden ska identifieras och identiteten kontrolleras på grund av att det sammanlagda värdet av enskilda transaktioner i sådana fall som avses i 1 mom. 1 punkten är minst 10 000 euro, en sådan överföring av medel som avses i artikel 3.9 eller 3.10 i förordningen om betalningsuppgifter överskrider 1 000 euro eller det sammanlagda värdet av enskilda transaktioner i sådana fall som avses i 1 mom. 2 punkten är minst 10 000 euro eller i sådana fall som avses i 2 mom. minst 2 000 euro, ska identiteten kontrolleras när den nämnda gränsen nås.

Bestämmelser om skyldigheten att identifiera och om kontroll av identiteten finns dessutom i förordningen om betalningsuppgifter.

12 §

Skärpta åtgärder för kundkontroll vid korrespondentförbindelser

Om ett kreditinstitut eller finansiellt institut eller en leverantör av kryptotillgångstjänster ingår avtal om skötsel av betalningar och andra uppdrag (*korrespondentförbindelse*) med ett kreditinstitut eller finansiellt institut i ett land utanför EES-staterna, ska institutet före avtalsslutet inhämta tillräckliga uppgifter om det kreditinstitut eller finansiella institut eller den leverantör av kryptotillgångstjänster som är motpart för att sätta sig in i dess affärsverksamhet.

Kreditinstitutet eller det finansiella institutet eller leverantören av kryptotillgångstjänster ska göra en bedömning av motpartens anseende, kvaliteten på den tillsyn som motparten utövar och motpartens åtgärder för förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism. Den högsta ledningen för kreditinstitutet eller det finansiella institutet eller leverantören av kryptotillgångstjänster ska godkänna att korrespondentförbindelsen inleds. Avtalet ska uttryckligen avse genomförande av åtgärderna för kundkontroll och lämnande av relevanta uppgifter om dessa åtgärder, på begäran, till det kreditinstitut eller finansiella institut eller den leverantör av kryptotillgångstjänster som är motpart.

Ett kreditinstitut eller finansiellt institut får inte inleda eller fortsätta en korrespondentförbindelse med ett institut som är en brevlådebank eller vars konton brevlådebanks kan använda.

Om värdepappersföretag, betalningsinstitut, fondbolag, AIF-förvaltare eller försäkringsbolag ingår avtal om arrangemang som motsvarar arrangemangen enligt 1 mom., ska denna paragraf iakttas.

Om ett kreditinstitut eller finansiellt institut eller en leverantör av kryptotillgångstjänster tillhandahåller payable-through-konton till andra kreditinstitut och finansiella institut ska institutet eller leverantören säkerställa att det kreditinstitut eller finansiella institut eller den leverantör av kryptotillgångstjänster som är motpart

1) har identifierat de kunder som har direkt tillgång till kreditinstitutets eller det finansiella institutets konto eller verifierat identiteten hos de kunder som har direkt tillgång till kontot hos leverantören av kryptotillgångstjänster och i fråga om dessa kunder fortlöpande vidtagit åtgärder för kundkontroll, och

2) på begäran förser det med relevanta uppgifter som gäller kundkontroll.

12 a §

Skärpta åtgärder för kundkontroll i fråga om fristående adresser

En leverantör av kryptotillgångstjänster ska identifiera och bedöma den risk för penningtvätt och finansiering av terrorism som är förknippad med överföring av kryptotillgångar till eller från en fristående adress. För detta ändamål ska leverantören av kryptotillgångstjänster ha interna riktlinjer, förfaranden och kontroller.

När det gäller fristående adresser ska leverantörer av kryptotillgångstjänster för att hantera riskerna tillämpa skärpta åtgärder, som ska omfatta en eller flera av följande:

1) att vidta riskbaserade åtgärder för att identifiera och kontrollera identiteten på avsändaren eller mottagaren av en överföring till eller från en fristående adress eller avsändarens eller mottagarens verkliga huvudman, inbegripet genom att förlita sig på tredje parter,

2) att kräva ytterligare information om de överförda kryptotillgångarnas ursprung och destination,

3) att genomföra en skärpt fortlöpande övervakning av dessa transaktioner,

4) alla andra än i 1–3 punkten avsedda åtgärder för att minska och hantera riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism samt risken för att riktade ekonomiska sanktioner

och riktade ekonomiska sanktioner som rör finansiering av spridning av vapen inte genomförs eller kringgås.

13 b §

Förteckning över betydande offentliga uppdrag vid en internationell organisations verksamhetsställe i Finland

Utrikesministeriet ska begära att en internationell organisation upprättar och uppdaterar en förteckning över betydande offentliga uppdrag vid organisationens verksamhetsställe i Finland.

Utrikesministeriet ska utan obefogat dröjsmål lämna den i 1 mom. avsedda förteckningen till finansministeriet.

7 kap.

Tillsyn

1 §

Tillsynsmyndigheterna och anmälan till centralen för utredning av penningtvätt

Finansinspektionen utövar dessutom tillsyn över att de rapporteringsskyldiga som står under dess tillsyn följer förordningen om betalningsuppgifter när de sänder, förmedlar eller tar emot överföringar av medel enligt den förordningen.

8 kap.

Administrativa påföljder

1 §

Ordningsavgift

Tillsynsmyndigheten ska påföra rapporteringsskyldiga tillsynsobjekt enligt 7 kap. 1 § 1 mom. en ordningsavgift, med undantag för näringsidkare och sammanslutningar som avses i 1 kap. 2 § 2 mom., om tillsynsobjekten uppsåtligen eller av oaktsamhet

8) försummar eller bryter mot skyldigheten enligt 3 kap. 12 § att inhämta tillräckliga uppgifter om det kreditinstitut eller finansiella institut eller den leverantör av kryptotillgångstjänster som är motpart,

8 a) försummar eller bryter mot skyldigheten enligt 3 kap. 12 a § att identifiera och bedöma den risk för penningtvätt och finansiering av terrorism som är förknippad med överföring av kryptotillgångar till eller från en fristående adress.

Finansinspektionen ska också påföra den en ordningsavgift som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1) i strid med artiklarna 4–6, 14 och 15 i förordningen om betalningsuppgifter utelämnar uppgifter som krävs om betalare, betalningsmottagare eller överföringar av kryptotillgångar,

2) i strid med artiklarna 10, 19 och 26 i förordningen om betalningsuppgifter försummar sin skyldighet att se till att uppgifterna bevaras,

3) underlåter att genomföra sådana riskbaserade förfaranden som förutsätts i artikel 8, 12, 17 eller 21 i förordningen om betalningsuppgifter, eller

4) försummar sin skyldighet enligt artiklarna 7, 8, 11, 12, 16 och 17 i förordningen om betalningsuppgifter att skapa förfaranden som gör det möjligt att upptäcka de uppgifter om betalare eller betalningsmottagare som saknas eller sin skyldighet enligt artiklarna 8, 12, 17 och 21 i den förordningen att fastställa riskbaserade förfaranden för att verkställa, avvisa eller avbryta medelöverföringar när uppgifterna om dem är bristfälliga.

2 §

Offentlig varning

Tillsynsmyndigheten ska meddela rapporteringsskyldiga tillsynsobjekt som avses i 7 kap. 1 § 1 mom. en offentlig varning om de uppsåtligen eller av oaktsamhet handlar i strid med andra bestämmelser i denna lag eller i strid med andra bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den eller i strid med andra bestämmelser i förordningen om betalningsuppgifter än de som avses i 1 § 1 eller 2 mom. och 3 § 1 eller 2 mom. i detta kapitel.

3 §

Påföljdsavgift

Tillsynsmyndigheten ska påföra rapporteringsskyldiga tillsynsobjekt enligt 7 kap. 1 § 1 mom. en påföljdsavgift, med undantag för näringsidkare och sammanslutningar som avses i 1 kap. 2 § 2 mom., om de uppsåtligen eller av oaktsamhet allvarligt, upprepade gånger eller systematiskt

8) försummar eller bryter mot skyldigheten enligt 3 kap. 12 § att inhämta tillräckliga uppgifter om det kreditinstitut eller finansiella institut eller den leverantör av kryptotillgångstjänster som är motpart,

8 a) försummar eller bryter mot skyldigheten enligt 3 kap. 12 a § att identifiera och bedöma den risk för penningtvätt och finansiering av terrorism som är förknippad med överföring av kryptotillgångar till eller från en fristående adress,

Finansinspektionen ska också påföra den en påföljdsavgift som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1) allvarligt, upprepade gånger eller systematiskt, i strid med artiklarna 4–6, 14 och 15 i förordningen om betalningsuppgifter, utelämnar uppgifter som krävs om betalare, betalningsmottagare eller överföring av kryptotillgångar,

2) allvarligt, upprepade gånger eller systematiskt, i strid med artiklarna 10, 19 och 26 i förordningen om betalningsuppgifter, försummar sin skyldighet att se till att uppgifterna bevaras,

3) allvarligt, upprepade gånger eller systematiskt underlåter att inrätta de riskbaserade förfaranden som förutsätts i artikel 8, 12, 17 eller 21 i förordningen om betalningsuppgifter, eller

4) allvarligt, upprepade gånger eller systematiskt underlåter skyldigheten enligt artiklarna 7, 8, 11, 12, 16 och 17 i förordningen om betalningsuppgifter att skapa förfaranden som gör det möjligt att upptäcka de uppgifter om betalare eller betalningsmottagare som saknas eller

underlåter skyldigheten enligt artiklarna 8, 12, 17 och 21 i den förordningen att fastställa riskbaserade förfaranden för att verkställa, avvisa eller avbryta medelöverföringar när uppgifterna om dem är bristfälliga.

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagens 1 kap. 4 § 1 mom. 11 punkten underpunkt j träder dock i kraft först den 1 januari 2025.

14.

Lag

om ändring av lagen om ett övervakningssystem för bank- och betalkonton

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om ett övervakningssystem för bank- och betalkonton (571/2019) 1 § 3 mom., 2 § 1 mom. 1 och 7 punkten, 4 § 2 mom. 1 och 4 punkten, 5 § 2 mom., 6 § 1 mom., det inledande stycket i 6 § 2 mom., 6 § 2 mom. 1 punkten och 6 § 3 mom. 1 och 4 punkten samt 7 § 3 mom., av dem 2 § 1 mom. 1 punkten, 4 § 2 mom. 1 punkten, 6 § 1 mom., det inledande stycket i 6 § 2 mom., och 6 § 3 mom. 1 punkten samt 7 § 3 mom. sådana de lyder i lag 730/2020 och 6 § 2 mom. 1 punkten sådan den lyder i lag 378/2021, som följer:

1 §

Övervakningssystemet för bank- och betalkonton

Det som i denna lag föreskrivs om betalningsinstitut, institut för elektroniska pengar, kreditinstitut och leverantörer av kryptotillgångstjänster tillämpas också på i Finland belägna filialer till utländska betalningsinstitut, institut för elektroniska pengar, kreditinstitut och leverantörer av kryptotillgångstjänster.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *register över bank- och betalkonton* ett register där uppgifter samlas om kunder som har bank- och betalkonton i betalningsinstitut, institut för elektroniska pengar och i kreditinstitut med ett i 4 § 1 mom. avsett och av Finansinspektionen beviljat undantagstillstånd samt om kunder hos leverantörer av kryptotillgångstjänster,

7) *leverantör av kryptotillgångstjänster* en juridisk person eller ett annat företag enligt artikel 3.1.15 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1114 om marknader för kryptotillgångar och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010 och (EU) r 1095/2010 samt direktiven 2013/36/EU och (EU) 2019/1937,

4 §

Datasöksystem för bank- och betalkonton

Via datasöksystemet utlämnas till behöriga myndigheter följande uppgifter om de, trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av information, enligt någon annan lag har rätt att få dem:

1) fullständigt namn, födelsetid och finsk personbeteckning eller, om sådan saknas, medborgarskap för kontoinnehavaren och den som har rätt att använda kontot eller, om kontoinnehavaren är en juridisk person, dess fullständiga namn, registernummer, registreringsdag och registermyndighet, datum när kundrelationen har börjat och upphört, samt alla hos den juridiska personen som har rätt att använda kontot och sådana uppgifter om dem som ovan nämns för fysiska personer eller, om den som har rätt att använda kontot är en allmän intressebevakare, i stället för intressebevakarens namn, födelsetid och personbeteckning, tjänsteproducentens identifieringsuppgifter, intressebevakarens titel samt, om tjänsteproducenten har fler än en allmän intressebevakare, intressebevakarens ordningsnummer,

4) fullständigt namn, födelsetid och finsk personbeteckning eller, om sådan saknas, medborgarskap, för den som hyr ett bankfack och den som har användningsrätt till det eller, om det är fråga om en juridisk person, dess fullständiga namn, registernummer, registreringsdag och registermyndighet samt identifieringsuppgifter om bankfacket och hyrestidens längd eller, om den som har rätt att använda bankfacket är en allmän intressebevakare, i stället för intressebevakarens namn, födelsetid och personbeteckning, tjänsteproducentens identifieringsuppgifter, intressebevakarens titel samt, om tjänsteproducenten har fler än en allmän intressebevakare, intressebevakarens ordningsnummer.

5 §

Register över bank- och betalkonton

Syftet med registret över bank- och betalkonton är att ta emot och lagra samt i enlighet med 7 § 1 mom. lämna ut sådana uppgifter som avses i 6 § 2 och 3 mom. och som lämnats av betalningsinstitut, institut för elektroniska pengar och leverantörer av kryptotillgångstjänster samt sådana uppgifter som avses i 6 § 3 mom. och som lämnats av kreditinstitut.

6 §

Uppgifter som ska föras in i registret över bank- och betalkonton

Betalningsinstitut, institut för elektroniska pengar och leverantörer av kryptotillgångstjänster ska trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av information lämna Tullen de uppgifter som avses i 2 mom. Betalningsinstitut, institut för elektroniska pengar och leverantörer av kryptotillgångstjänster kan administrera ett i 4 § avsett datasöksystem för bank- och betalkonton, varvid de uppgifter som avses i 2 mom. i denna paragraf utlämnas via datasöksystemet.

I registret över bank- och betalkonton ska införas följande uppgifter om sådana kunder i betalningsinstitut, institut för elektroniska pengar och leverantörer av kryptotillgångstjänster som enligt 3 kap. 2 § i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism ska identifieras:

1) fullständigt namn, födelsetid och finsk personbeteckning eller, om sådan saknas, medborgarskap för kontoinnehavaren och den som har rätt att använda kontot samt kunden hos leverantören av kryptotillgångstjänster eller, om kontoinnehavaren eller kunden hos leverantören av kryptotillgångstjänster är en juridisk person, dess fullständiga namn, registernummer, registreringsdag och registermyndighet samt alla hos den juridiska personen som har rätt att använda kontot och sådana uppgifter om dem som ovan nämns för fysiska personer eller, om den som har rätt att använda kontot är en allmän intressebevakare, i stället för intressebevakarens namn, födelsetid och personbeteckning, tjänsteproducentens identifieringsuppgifter, intressebevakarens titel samt, om tjänsteproducenten har fler än en allmän intressebevakare, intressebevakarens ordningsnummer,

Om ett kreditinstitut har fått ett i 4 § 1 mom. avsett tillstånd från Finansinspektionen att avvika från skyldigheten att administrera ett datasöksystem, ska följande uppgifter införas i registret över bank- och betalkonton:

1) fullständigt namn, födelsetid och finsk personbeteckning eller, om sådan saknas, medborgarskap för kontoinnehavaren och den som har rätt att använda kontot eller, om kontoinnehavaren är en juridisk person, dess fullständiga namn, registernummer, registreringsdag och registermyndighet, datum när kundrelationen har börjat och upphört, samt alla hos den juridiska personen som har rätt att använda kontot och sådana uppgifter om dem som ovan nämns för fysiska personer eller, om den som har rätt att använda kontot är en allmän intressebevakare, i stället för intressebevakarens namn, födelsetid och personbeteckning, tjänsteproducentens identifieringsuppgifter, intressebevakarens titel samt, om tjänsteproducenten har fler än en allmän intressebevakare, intressebevakarens ordningsnummer,

4) fullständigt namn, födelsetid och finsk personbeteckning eller, om sådan saknas, medborgarskap, för den som hyr ett bankfack och den som har användningsrätt till det eller, om det är fråga om en juridisk person, dess fullständiga namn, registernummer, registreringsdag och registermyndighet samt identifieringsuppgifter om bankfacket och hyrestidens längd eller, om den som har rätt att använda bankfacket är en allmän intressebevakare, i stället för intressebevakarens namn, födelsetid och personbeteckning, tjänsteproducentens identifieringsuppgifter, intressebevakarens titel samt, om tjänsteproducenten har fler än en allmän intressebevakare, intressebevakarens ordningsnummer.

7 §

Utlämnande av uppgifter ur registret över bank- och betalkonton

Tullen får till behöriga myndigheter samt kreditinstitut, betalningsinstitut, institut för elektroniska pengar och leverantörer av kryptotillgångstjänster lämna ut logguppgifter som gäller den behöriga myndigheten, betalningsinstitutet, institutet för elektroniska pengar, leverantören av kryptotillgångstjänster eller kreditinstitutet i fråga för uppföljning och övervakning av dess egen verksamhet. Innan uppgifterna lämnas ut ska till Tullen lämnas en utredning om hur användningen och skyddet av de utlämnade uppgifterna kommer att ordnas.

Denna lag träder i kraft den 20 .

15.

Lag

om ändring av 11 § i lagen om Konkurrens- och konsumentverket

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Konkurrens- och konsumentverket (661/2012) 11 §, sådan den lyder i lag 567/2020, som följer:

11 §

Begäran om utlåtande

Innan konsumentombudsmannen meddelar ett i 10 § avsett förbud eller interimistiskt förbud eller för ett ärende till marknadsdomstolen ska konsumentombudsmannen begära utlåtande av Finansinspektionen, om ärendet gäller

1) Finansinspektionens tillsynsobjekt, förmedlare av konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom, försäkringsdistributörer, utländska tillsynsobjekt eller deras filialer, utländska förmedlare av konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom eller utländska försäkringsdistributörer enligt 45 § i lagen om Finansinspektionen (878/2008),

2) marknadsföring av sådana finansiella instrument som avses i lagen om investeringstjänster (747/2012),

3) utgivare som avses i artikel 3.1.10 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1114 om marknader för kryptotillgångar och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 1095/2010 samt direktiven 2013/36/EU och (EU) 2019/1937 och erbjudare som avses i underpunkt 13 i den förordningen eller personer som ansöker om upptagande till handel.

Denna lag träder i kraft den 20 .

16.

Lag

om ändring av 1 kap. 6 § i lagen om rättegång i marknadsdomstolen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om rättegång i marknadsdomstolen (100/2013) 1 kap. 6 § 2 mom. 6 punkten, sådan den lyder i lag 1287/2021, samt

fogas till 1 kap. 6 § 2 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 1495/2016, 568/2020 och 1287/2021, en ny 7 punkt som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

6 §

Marknadsrättsliga ärenden

Som marknadsrättsliga ärenden handlägger marknadsdomstolen också följande ärenden som hör till dess behörighet:

- 6) andra ärenden enligt lotterilagen än de som gäller påförande av påföljdsavgift,
- 7) ärenden som avses i 22 § i lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar (/).

Denna lag träder i kraft den 20 .

17.

Lag

om ändring av 2 kap. i lagen om betalningsinstitut

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 2 kap. i lagen om betalningsinstitut (297/2010) en ny 9 b § som följer:

2 kap.

Rätten att tillhandahålla betaltjänster

9 b §

Rätt att tillhandahålla kryptotillgångstjänster

Bestämmelser om rätten för ett auktoriserat institut för elektroniska pengar att tillhandahålla förvaring och administration av kryptotillgångar för kunders räkning samt överföringstjänster för kryptotillgångar för kunders räkning i fråga om e-pengatoken som institutet gett ut finns i artikel 60.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1114 om marknader för kryptotillgångar och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 1095/2010 samt direktiven 2013/36/EU och (EU) 2019/1937 samt i kommissionens förordningar och beslut som utfärdats med stöd av den förordningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 18 april 2024

Statsminister

Petteri Orpo

Näringsminister Wille Rydman

2.

Lag

om ändring av lagen om Finansinspektionen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om Finansinspektionen (878/2008) 4 § 2 mom. 16 punkten, 5 § 38 och 40 punkten, 21 § 1 och 2 mom., 27 § 5 mom., 38 § 2 mom., 39 § 1 mom., 40 § 1 mom., 41 a § 14 och 16 mom., 45 § 1 mom. och 71 § 1 mom. 14 och 18 punkten,

sådana de lyder, 4 § 2 mom. 16 punkten i lag 205/2022, 5 § 38 punkten och 71 § 1 mom. 18 punkten i lag 524/2021, 5 § 40 punkten, 27 § 5 mom., 40 § 1 mom. och 45 § 1 mom. i lag 184/2023, 21 § 1 mom. i lag 520/2016, 21 § 2 mom. och 38 § 2 mom. i lag 752/2012, 39 § 1 mom. i lag 254/2013, 41 a § 14 och 16 mom. i lag 192/2023 och 71 § 1 mom. 14 punkten i lag 446/2017, samt

fogas till 4 § 2 mom., sådant det lyder i lagarna 752/2012, 254/2013, 170/2014, 311/2015, 1055/2016, 352/2017, 1108/2018, 215/2019, 296/2019, 599/2021 och 205/2022, en ny 17 punkt, till 5 §, sådan den lyder i lagarna 752/2012, 902/2012, 254/2013, 170/2014, 198/2015, 520/2016, 737/2016, 1442/2016, 228/2017, 575/2017, 893/2017, 1071/2017, 241/2018, 1229/2018, 215/2019, 517/2019, 296/2019, 574/2019, 963/2019, 316/2020, 524/2021, 599/2021, 205/2022, 184/2023 och 192/2023, en ny 41 punkt, till 19 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1145/2015 och 1229/2018, ett nytt 5 mom., till 20 a §, sådan den lyder i lagarna 352/2017, 1071/2017, 215/2019 och 205/2022, ett nytt 4 mom., till 28 §, sådan den lyder i lagarna 352/2017, 241/2018, 1108/2018, 215/2019, 296/2019, 599/2021, 976/2021, 205/2022 och 192/2023, nya 12–14 mom., till 37 b §, sådan den lyder i lag 520/2016, ett nytt 2 mom., till lagen en ny 37 g §, till 41 §, sådan den lyder i lagarna 611/2014, 1279/2015, 1071/2017, 1229/2018, 524/2021, 954/2021 och 205/2022, ett nytt 4 mom., varvid de nuvarande 4–8 mom. blir 5–9 mom., till 41 a §, sådan den lyder i lagarna 241/2018, 524/2021, 954/2021, 205/2022, 214/2022 och 192/2023, nya 9, 10, 16 och 17 mom., varvid de nuvarande 9–13 mom., det ändrade 14 mom. och det nuvarande 15 mom. blir 11–17 mom. och det ändrade 16 mom. och det nuvarande 17 mom. blir 20 och 21 mom., samt till lagen en ny 50 x § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §

4 §

Tillsynsobjekt

Tillsynsobjekt

Med auktoriserade tillsynsobjekt avses i denna lag

Med auktoriserade tillsynsobjekt avses i denna lag

16) leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster enligt 3 § 1 punkten i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster (203/2022).

16) leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster enligt 3 § 1 punkten i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster (203/2022),

17) leverantörer av kryptotillgångstjänster enligt artikel 3.1.15 i Europaparlamentets och

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

rådets förordning (EU) 2023/1114 om marknader för kryptotillgångar och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010 och (EU) 1095/2010 samt direktiven 2013/36/EU och (EU) 2019/1937, nedan **EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar**, och en aktör enligt artikel 16.1 första stycket a i den förordningen som auktoriserats som utgivare av tillgångsanknutna token.

5 §

Andra finansmarknadsaktörer

Med *andra finansmarknadsaktörer* avses i denna lag

38) sådana tillhandahållare av virtuella valutor som avses i lagen om tillhandahållare av virtuella valutor (572/2019),

40) den som med stöd av 4 § i lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare (186/2023) är skyldig att anmäla sig till det register över kreditgivare och förmedlare av person-till-person-lån som förs av Finansinspektionen.

19 §

Rätt att få uppgifter av andra

5 §

Andra finansmarknadsaktörer

Med *andra finansmarknadsaktörer* avses i denna lag

38) sådana utgivare som avses i artikel 3.1.10 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar och som inte är tillsynsobjekt enligt 4 § i denna lag, och erbjudare som avses i artikel 3.1.13 i den förordningen och som inte är tillsynsobjekt enligt 4 § i denna lag, samt personer som avses i artikel 5.1, artikel 16.1 andra stycket och artikel 48.1 andra stycket i den förordningen och som ansöker om upptagande till handel av en kryptotillgång,

40) den som med stöd av 4 § i lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare (186/2023) är skyldig att anmäla sig till det register över kreditgivare och förmedlare av person-till-person-lån som förs av Finansinspektionen,

41) den som med stöd av artikel 41.1 och 41.2 samt artikel 83.1 och 83.2 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar är skyldig att göra en anmälan till Finansinspektionen om förvärv och avyttring av innehav.

19 §

Rätt att få uppgifter av andra

Finansinspektionen har trots sekretessbestämmelserna rätt att för sådant i

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Europeiska unionens rättsakter avsett internationellt myndighetssamarbete som gäller finansmarknaden få relevanta uppgifter av andra än dem som avses ovan i denna paragraf, om de av grundad anledning kan antas ha information som är nödvändig för myndighetssamarbetet.

20 a §

20 a §

Rätt att få uppgifter av förundersöknings- och åklagarmyndigheter

Rätt att få uppgifter av förundersöknings- och åklagarmyndigheter

Finansinspektionen har trots sekretessbestämmelserna rätt att av förundersöknings- och åklagarmyndigheterna få sådana uppgifter om förundersökning och rättegångsförfarande i fråga om brott som avses i 28 § i lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar (/) och 51 kap. i strafflagen (39/1889) och som är nödvändiga för uppfyllande av de samarbetsförpliktelser som föreskrivs i artikel 95.1 andra stycket i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar.

21 §

21 §

Särskild rätt att få uppgifter i anslutning till marknadsmissbruk och tillsyn enligt förordningen om referensvärden

Särskild rätt att få uppgifter i anslutning till marknadsmissbruk och tillsyn enligt förordningen om referensvärden

Finansinspektionen har trots sekretessbestämmelserna rätt att av tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer och av deras styrelsemedlemmar, verkställande direktör och anställda få uppgifter som behövs för tillsynen över efterlevnaden av sådana bestämmelser i marknadsmissbruksförordningen, värdepappersmarknadslagen eller lagen om handel med finansiella instrument eller med stöd av dessa utfärdade bestämmelser som gäller marknadsmissbruk, offentliggörande av information som påverkar värdet av värdepapper som är föremål för handel på en

Finansinspektionen har trots sekretessbestämmelserna rätt att av tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer och av deras styrelsemedlemmar, verkställande direktör och anställda få uppgifter som behövs för tillsynen över efterlevnaden av sådana bestämmelser i marknadsmissbruksförordningen, värdepappersmarknadslagen, lagen om handel med finansiella instrument eller EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar eller med stöd av dessa utfärdade bestämmelser som gäller marknadsmissbruk, offentliggörande av

Gällande lydelse

reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform eller handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform i övrigt, om uppgifterna har samband med

1) värdepapper som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform,

2) värdepapper för vilka det har lämnats in ansökan om upptagande till handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform,

3) värdepapper vars värde bestäms utifrån värdepapper som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform,

4) emittenten av värdepapper som avses i 1–3 punkten,

5) transaktioner eller order som gäller värdepapper som avses i 1–3 punkten.

Finansinspektionen har dessutom sådan rätt som avses i 1 mom. att få de uppgifter om en specificerad transaktion som är nödvändiga för tillsynen enligt 1 mom. av den som

1) handlar på tillsynsobjekts och andra finansmarknadsaktörers vägnar eller för deras räkning,

2) är delaktig i en transaktion eller order som gäller värdepapper enligt 1 mom.,

3) annars av grundad anledning kan antas ha information som avses i 1 mom.

Föreslagen lydelse

information som påverkar värdet av värdepapper som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform, *offentliggörande av information som påverkar värdet på en kryptotillgång som är föremål för handel på en handelsplattform för kryptotillgångar* eller handel på en reglerad marknad, en multilateral handelsplattform *eller en handelsplattform för kryptotillgångar* i övrigt, om uppgifterna har samband med

1) värdepapper som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform *eller kryptotillgångar som är föremål för handel på en handelsplattform för kryptotillgångar*,

2) värdepapper för vilka det har lämnats in ansökan om upptagande till handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform *eller kryptotillgångar för vilka det har lämnats in ansökan om upptagande till handel på en handelsplattform för kryptotillgångar*,

3) värdepapper vars värde bestäms utifrån värdepapper som är föremål för handel på en reglerad marknad eller på en multilateral handelsplattform *eller utifrån kryptotillgångar som är föremål för handel på en handelsplattform för kryptotillgångar*,

4) emittenten av värdepapper som avses i 1–3 punkten *eller utgivaren, erbjudaren eller den som ansöker om upptagande till handel av kryptotillgångar som avses i 1 eller 2 punkten*,

5) transaktioner eller order som gäller värdepapper som avses i 1–3 punkten *eller kryptotillgångar som avses i 1 eller 2 punkten*.

Finansinspektionen har dessutom sådan rätt som avses i 1 mom. att få de uppgifter om en specificerad transaktion som är nödvändiga för tillsynen enligt 1 mom. av den som

1) handlar på tillsynsobjekts och andra finansmarknadsaktörers vägnar eller för deras räkning,

2) är delaktig i en transaktion eller order som gäller värdepapper *eller kryptotillgångar* enligt 1 mom.,

3) *av någon annan än i 1 eller 2 mom. avsedd orsak* av grundad anledning kan antas ha information som avses i 1 mom.

27 §

Begränsning av verksamhet som baserar sig på verksamhetstillstånd eller registrering

Vad som i denna paragraf föreskrivs om begränsning av verksamheten ska tillämpas också på begränsning av försäkringsföreningars stadgeenliga verksamhet, på återkallelse av registrering av ombud som avses i lagen om ombud för obligationsinnehavare, på begränsning av hypoteksbanksverksamhet som avses i lagen om hypoteksbank och säkerställda obligationer, på begränsning av tillståndsenlig verksamhet som bedrivs av sådana värdepappersföretag i tredjeländer som avses i 5 kap. 5 § i lagen om investeringstjänster, på begränsning av sådan verksamhet som baserar sig på registrering som bedrivs av registreringsskyldiga AIF-förvaltare som avses i 5 kap. 1 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder och på begränsning av verksamhet som i enlighet med registreringen bedrivs av sådana registreringsskyldiga kreditgivare och förmedlare av person-till-person-lån som avses i 3 § i lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare. Bestämmelser om förbud mot försäkringsdistribution finns i lagen om försäkringsdistribution. Denna paragraf tillämpas inte på centralinstitutet för sammanslutningen av inlåningsbanker.

27 §

Begränsning av verksamhet som baserar sig på verksamhetstillstånd eller registrering

Vad som i denna paragraf föreskrivs om begränsning av verksamheten ska tillämpas också på begränsning av försäkringsföreningars stadgeenliga verksamhet, på återkallelse av registrering av ombud som avses i lagen om ombud för obligationsinnehavare, på begränsning av hypoteksbanksverksamhet som avses i lagen om hypoteksbank och säkerställda obligationer, på begränsning av tillståndsenlig verksamhet som bedrivs av sådana värdepappersföretag i tredjeländer som avses i 5 kap. 5 § i lagen om investeringstjänster, på begränsning av sådan verksamhet som baserar sig på registrering som bedrivs av registreringsskyldiga AIF-förvaltare som avses i 5 kap. 1 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder, på begränsning av verksamhet som i enlighet med registreringen bedrivs av sådana registreringsskyldiga kreditgivare och förmedlare av person-till-person-lån som avses i 3 § i lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare och på begränsning av verksamhet som bedrivs av en utgivare som avses i artikel 3.1.10 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar eller en erbjudare som avses i artikel 3.1.13 i den förordningen. Bestämmelser om förbud mot försäkringsdistribution finns i lagen om försäkringsdistribution. Denna paragraf tillämpas inte på centralinstitutet för sammanslutningen av inlåningsbanker.

Gällande lydelse

28 §

Begränsning av ledningens verksamhet

Föreslagen lydelse

28 §

Begränsning av ledningens verksamhet

Finansinspektionen kan permanent förbjuda en person att vara verksam i det högsta förvaltningsorganet för en utgivare av tillgångsanknutna token eller en leverantör av kryptotillgångstjänster, om personen upprepade gånger har brutit mot bestämmelserna i artiklarna 89–91 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar.

Finansinspektionen kan för viss tid, minst 10 år och högst 15 år, förbjuda en person att vara verksam i det högsta förvaltningsorganet för en utgivare av tillgångsanknutna token eller en leverantör av kryptotillgångstjänster, om personen upprepade gånger har brutit mot bestämmelserna i artikel 92 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar.

Finansinspektionen kan för viss tid, högst fem år, förbjuda en medlem i det högsta förvaltningsorganet för en utgivare av tillgångsanknutna token eller för en leverantör av kryptotillgångstjänster eller en fysisk person som anses ansvarig för överträdelse av artikel 59, 60 eller 64–83 eller artiklarna 88–92 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar att sköta ledningsuppgifter hos leverantörer av kryptotillgångstjänster.

37 b §

Handelsförbud för viss tid

37 b §

Handelsförbud för viss tid

Vad som i 1 mom. föreskrivs om Finansinspektionens rätt att för viss tid förbjuda en fysisk person att handla med finansiella instrument tillämpas också på handel för egen räkning med kryptotillgångar, om personen försummar eller bryter mot bestämmelserna om offentliggörande av insiderinformation i artikel 88 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar, bestämmelserna om förbud

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

mot insiderhandel, förbud mot olagligt röjande av insiderinformation eller förbud mot marknadsmanipulation i artiklarna 89–91 i den förordningen eller bestämmelserna om förhindrande och upptäckt av marknadsmissbruk i artikel 92 i den förordningen.

37 g §

Kontroll av kryptotillgångspositioner

Finansinspektionen har trots sekretessbestämmelserna rätt att få uppgifter som hänför sig till tillsynen över efterlevnaden av EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar av vilken som helst innehavare av kryptotillgångar och ur det positionsregister som avses i artiklarna 37.6 och 75.2 i förordningen. Finansinspektionen kan ålägga en innehavare av kryptotillgångar att vidta åtgärder för att minska storleken på en position eller exponering eller begränsa en persons möjligheter att förvärva kryptotillgångar.

38 §

Ordningsavgift

Beloppet på ordningsavgiften baseras på en samlad bedömning. Beloppet ska bestämmas med beaktande av förfarandets art, omfattning och varaktighet. För juridiska personer är ordningsavgiften minst 5 000 och högst 100 000 euro. För fysiska *personer* är ordningsavgiften minst 500 och högst 10 000 euro.

38 §

Ordningsavgift

Beloppet på ordningsavgiften ska basera sig på en samlad bedömning. Vid bedömningen ska hänsyn tas till förfarandets art, omfattning och varaktighet. För juridiska personer är ordningsavgiften minst *1 000* och högst 100 000 euro. För fysiska personer är ordningsavgiften minst 500 och högst 10 000 euro.

39 §

Offentlig varning

Finansinspektionen ska meddela tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer offentlig varning om de uppsåtligen eller av oaktsamhet handlar i

39 §

Offentlig varning

Finansinspektionen ska meddela tillsynsobjekt och andra finansmarknadsaktörer *en* offentlig varning om de uppsåtligen eller av oaktsamhet handlar

Gällande lydelse

strid med andra bestämmelser om finansmarknaden än de som avses i 38 § 1 mom. eller 40 § 1 eller 2 mom. eller i strid med föreskrifter som utfärdats med stöd av de bestämmelserna. Ett tillsynsobjekt ska också meddelas offentlig varning om tillsynsobjektet uppsåtligen eller av oaktsamhet handlar i strid med villkoren i sitt verksamhetstillstånd eller i strid med de stadgar som gäller verksamheten.

40 §

Påföljdsavgift

Påföljdsavgift ska påföras den som uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar eller bryter mot de bestämmelser eller beslut som avses i 15 kap. 2 § i värdepappersmarknadslagen, 15 kap. 2 § i lagen om investeringstjänster, 12 kap. 2 § i lagen om handel med finansiella instrument, 15 § i lagen om värdepapperskonton, 8 kap. 6 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet, 48 a § i lagen om betalningsinstitut, 22 kap. 2 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder, 27 kap. 2 § i lagen om placeringsfonder, 20 § i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster, 20 kap. 1 § i kreditinstitutslagen, 17 § 2 mom. i lagen om aktiesparkonton (680/2019), 18 kap. 1 § i resolutionslagen, 21 § i lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare, 68 eller 71 § i lagen om försäkringsdistribution eller 46 § i lagen om hypoteksbanker och säkerställda obligationer.

41 §

Påförande av påföljdsavgift

Föreslagen lydelse

i strid med andra bestämmelser om finansmarknaden än de som avses i 38 § 1 och 6 mom. eller 40 § 1, 2, 5 eller 6 mom. eller i strid med föreskrifter som utfärdats med stöd av de bestämmelserna. Ett tillsynsobjekt ska också meddelas *en* offentlig varning om tillsynsobjektet uppsåtligen eller av oaktsamhet handlar i strid med villkoren i sitt verksamhetstillstånd eller i strid med de stadgar som gäller verksamheten.

40 §

Påföljdsavgift

Påföljdsavgift ska påföras den som uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar eller bryter mot de bestämmelser eller beslut som avses i 15 kap. 2 § i värdepappersmarknadslagen, 15 kap. 2 § i lagen om investeringstjänster, 12 kap. 2 § i lagen om handel med finansiella instrument, 15 § i lagen om värdepapperskonton, 8 kap. 6 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet, 48 a § i lagen om betalningsinstitut, 22 kap. 2 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder, 27 kap. 2 § i lagen om placeringsfonder, 20 § i lagen om tillhandahållande av gräsrotsfinansieringstjänster, 26 § i *lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar*, 20 kap. 1 § i kreditinstitutslagen, 17 § 2 mom. i lagen om aktiesparkonton (680/2019), 18 kap. 1 § i resolutionslagen, 21 § i lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare, 68 eller 71 § i lagen om försäkringsdistribution eller 46 § i lagen om hypoteksbanker och säkerställda obligationer.

41 §

Påförande av påföljdsavgift

Om det är fråga om överträdelse av förordningen om referensvärden, ska förutom

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

bestämmelserna i 2 mom. även förfarandets inverkan på realekonomin beaktas vid bedömningen av påföljdsavgiftens belopp. Om det är fråga om överträdelse av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1129 om prospekt som ska offentliggöras när värdepapper erbjuds till allmänheten eller tas upp till handel på en reglerad marknad, och om upphävande av direktiv 2003/71/EG, nedan **prospektförordningen**, ska bestämmelserna i artikel 39 i den förordningen tillämpas i stället för 2 mom. vid bedömningen av påföljdsavgiftens belopp. Om det är fråga om överträdelse av EU:s gränsrotsfinansieringsförordning, ska bestämmelserna i artikel 40 i den förordningen tillämpas i stället för 2 mom. vid bedömningen av påföljdsavgiftens belopp. Om det är fråga om överträdelse av EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar, ska bestämmelserna i artikel 112 i den förordningen tillämpas i stället för 2 mom. vid bedömningen av påföljdsavgiftens belopp.

41 a §

Påföljdsavgiftens maximibelopp i vissa fall

41 a §

Påföljdsavgiftens maximibelopp i vissa fall

Om påföljdsavgift påförs för en överträdelse av de bestämmelser som avses i 26 § 1 mom. 1–4 punkten i lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar eller överträdelse av de med stöd av dem utfärdade bestämmelser som avses i 26 § 2 mom. i den lagen, får påföljdsavgiften för en fysisk person uppgå till högst 700 000 euro.

Om påföljdsavgift påförs för överträdelse av bestämmelserna i 26 § 1 mom. 1–4 punkten i lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar, ska påföljdsavgiften för en juridisk person uppgå till högst, beroende på vilketera beloppet som är större, antingen 5 000 000 euro eller

Gällande lydelse

Om en påföljdsavgift som avses i 13 mom. påförs för en överträdelse av artikel 11.1 led d eller 11.4 i förordningen om referensvärden, får en juridisk person påföras en påföljdsavgift som uppgår till antingen *högst* två procent av den juridiska personens omsättning under det år som föregår året då påföljdsavgiften bestäms eller högst 250 000 euro, beroende på vilkendera som är störst. En fysisk person får påföras högst 100 000 euro i påföljdsavgift.

Föreslagen lydelse

a) tre procent av den juridiska personens omsättning under det år som föregår året då påföljdsavgiften bestäms för överträdelser enligt 26 § 1 mom. 1 punkten,

b) fem procent av den juridiska personens omsättning under det år som föregår året då påföljdsavgiften bestäms för överträdelser enligt 26 § 1 mom. 4 punkten,

c) 12,5 procent av den juridiska personens omsättning under det år som föregår året då påföljdsavgiften bestäms för överträdelser enligt 26 § 1 mom. 2 och 3 punkten.

Om en påföljdsavgift som avses i 15 mom. påförs för en överträdelse av artikel 11.1 led d eller artikel 11.4 i förordningen om referensvärden, får en juridisk person påföras en påföljdsavgift som uppgår till antingen två procent av den juridiska personens omsättning under det år som föregår året då påföljdsavgiften bestäms eller högst 250 000 euro, beroende på vilkendera som är *större*. En fysisk person får påföras högst 100 000 euro i påföljdsavgift.

Om påföljdsavgift påförs för en överträdelse av bestämmelser enligt 26 § 1 mom. 5 punkten i lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar, får en juridisk person påföras en påföljdsavgift som uppgår till högst, beroende på vilketdera beloppet som är större, antingen två procent av den juridiska personens omsättning under det år som föregår året då påföljdsavgiften bestäms eller högst 2 500 000 euro, och en fysisk person påföras en påföljdsavgift som uppgår till högst en miljon euro.

Om påföljdsavgift påförs för en överträdelse av bestämmelser enligt 26 § 1 mom. 6 eller 7 punkten i lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar, får en juridisk person påföras en påföljdsavgift som uppgår till högst, beroende på vilketdera beloppet som är större, antingen 15 procent av den juridiska personens omsättning under det år som föregår året då påföljdsavgiften bestäms eller högst 15 miljoner euro, och en

Gällande lydelse

Trots det som föreskrivs i 10–15 mom. får påföljdsavgiften emellertid vara högst tre gånger så stor som den vinning som erhållits genom gärningen eller försummelsen, om storleken på vinningen kan bestämmas.

45 §

Tillämpningsområdet för bestämmelserna om tillsyn över kundskyddet

Finansinspektionen ska övervaka att tillsynsobjekten, näringsidkare enligt lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare, förmedlare av konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom, försäkringsförmedlare och tillhandahållare av virtuella valutor iakttar de bestämmelser som är tillämpliga på dem när det gäller marknadsföring och användning av avtalsvillkor och när det gäller förfaranden i kundförhållanden som från konsumentens synpunkt strider mot god sed eller som annars är otillbörliga. Bestämmelser om tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna om marknadsföring av finansiella instrument finns dessutom i värdepappersmarknadslagen, i lagen om investeringstjänster och i annan lag.

Föreslagen lydelse

fysisk person påföras en påföljdsavgift som uppgår till högst fem miljoner euro.

Trots det som föreskrivs i 12–19 mom. får påföljdsavgiften emellertid vara högst tre gånger så stor som den vinning som erhållits genom gärningen eller försummelsen, om storleken på vinningen kan bestämmas.

45 §

Tillämpningsområdet för bestämmelserna om tillsyn över kundskyddet

Finansinspektionen ska övervaka att tillsynsobjekten, näringsidkare enligt lagen om registrering av vissa kreditgivare och kreditförmedlare, förmedlare av konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom, försäkringsförmedlare *samt i 1 § 1 mom. i lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar avsedda leverantörer av kryptotillgångstjänster och i det momentet avsedda utgivare av tillgångsanknutna token och e-pengatoken* iakttar de bestämmelser som är tillämpliga på dem när det gäller marknadsföring och användning av avtalsvillkor och när det gäller förfaranden i kundförhållanden som från konsumentens synpunkt strider mot god sed eller som annars är otillbörliga. Bestämmelser om tillsynen över efterlevnaden av bestämmelserna om marknadsföring av finansiella instrument finns dessutom i värdepappersmarknadslagen, i lagen om investeringstjänster och i annan lag.

50 x §

Verksamhet som behörig myndighet enligt EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar

Finansinspektionen är en sådan behörig myndighet som avses i artikel 93.1 i EU:s förordning om marknader för

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

kryptotillgångar och en sådan gemensam kontaktpunkt för gränsöverskridande administrativt samarbete mellan behöriga myndigheter samt med Europeiska bankmyndigheten och Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten som avses i artikel 93.2 i den förordningen.

71 §

71 §

Rätt och skyldighet att lämna ut information

Rätt och skyldighet att lämna ut information

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) har Finansinspektionen utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att lämna ut information till

Utöver vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) har Finansinspektionen utan hinder av sekretessbestämmelserna rätt att lämna ut information till

14) arbetarskyddsmyndigheterna för att de ska kunna fullgöra sina uppgifter och för att fullfölja samarbetskyldigheterna enligt artikel 8 i kommissionens genomförandedirektiv (EU) 2015/2392 om Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 vad gäller rapportering till behöriga myndigheter av faktiska eller potentiella överträdelser av den förordningen, nedan *genomförandedirektivet* för marknadsmissbruksförordningen,

14) arbetarskyddsmyndigheterna för att de ska kunna fullgöra sina uppgifter och *om det är möjligt att den rapporterande personen utsätts för repressalier enligt 23 § i lagen om skydd för personer som rapporterar om överträdelser av EU-rätten och den nationella lagstiftningen (1171/2022) när denne rapporterar om överträdelser av lagstiftningen om finansmarknaden samt för att fullfölja samarbetskyldigheterna enligt artikel 8 i kommissionens genomförandedirektiv (EU) 2015/2392 om Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 vad gäller rapportering till behöriga myndigheter av faktiska eller potentiella överträdelser av den förordningen, nedan genomförandedirektivet för marknadsmissbruksförordningen,*

18) konsumentombudsmannen för att denne ska kunna sköta sina tillsynsuppgifter,

18) konsumentombudsmannen för *skötseln av dess tillsynsuppgifter eller för begäran om ett yttrande enligt 47 §,*

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av lagen om Finansinspektionens tillsynsavgifter

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om Finansinspektionens tillsynsavgifter (1209/2023) 1 § 7 punkten underpunkt m och 10 § 18 punkten,
ändras det inledande stycket i 1 § 5 punkten, rubriken för 8 §, det inledande stycket i 8 § 1 mom., 8 § 1 mom. 4 punkten och 8 § 2 mom. 3 punkten, 10 § 17 punkten samt 11 § 4 och 15 punkten, samt
fogas till 1 § 5 punkten nya underpunkter f och g, till 8 § 1 mom. en ny 5 punkt och till 8 § 2 mom. nya 4 och 5 punkter samt till 11 § nya 16–18 punkter som följer:

Gällande lydelse

1 §

Avgiftsskyldiga

Skyldiga att betala tillsynsavgift till
Finansinspektionen är

5) följande aktörer inom
värdepapperssektorn:

7) följande aktörer som inte är sådana
aktörer som avses i 1–6 punkten:

m) tillhandahållare av virtuella valutor
enligt lagen om tillhandahållare av virtuella
valutor (572/2019),

Föreslagen lydelse

1 §

Avgiftsskyldiga

Skyldiga att betala tillsynsavgift till
Finansinspektionen är

5) följande aktörer inom *sektorn för
värdepapper och kryptotillgångar*:

f) leverantörer av kryptotillgångstjänster
enligt artikel 3.1.15 i Europaparlamentets och
rådets förordning (EU) 2023/1114 om
marknader för kryptotillgångar och om
ändring av förordningarna (EU) nr
1093/2010 och (EU) 1095/2010 samt
direktiven 2013/36/EU och (EU) 2019/1937,
nedan **EU:s förordning om marknader för
kryptotillgångar**, och utgivare som ansöker
om auktorisation enligt artikel 3.1.11 i den
förordningen,

g) andra finansmarknadsaktörer som avses
i 5 § 38 punkten i lagen om
Finansinspektionen (878/2008),

7) följande aktörer som inte är sådana
aktörer som avses i 1–6 punkten:

(upphävs)

Gällande lydelse

8 §

Avgifter som tas ut hos aktörer inom värdepapperssektorn

De avgifter som tas ut hos de aktörer inom värdepapperssektorn som betalar proportionell avgift och grundavgift bestäms enligt följande:

4) i fråga om filialer till tredjeländers värdepappersföretag är grundavgiften 4 110 euro och den proportionella avgiften 0,3616 procent av omsättningen.

Grundavgiften för de aktörer inom värdepapperssektorn som betalar enbart grundavgift är

3) 1 370 euro i fråga om värdepappersföretags holdingföretag.

10 §

Avgifter som tas ut hos andra aktörer

De avgifter som tas ut hos andra aktörer än sådana som avses i 4–9 § bestäms enligt följande:

17) i fråga om sådana sammanslutningar enligt artikel 27.2 i värdepapperiseringsförordningen som har beviljats verksamhetstillstånd enligt artikel 28 i den förordningen är grundavgiften 6 400 euro,

Föreslagen lydelse

8 §

Avgifter som tas ut hos aktörer inom sektorn för värdepapper och kryptotillgångar

De avgifter som tas ut hos de aktörer inom sektorn för värdepapper och kryptotillgångar som betalar proportionell avgift och grundavgift bestäms enligt följande:

4) i fråga om filialer till tredjeländers värdepappersföretag är grundavgiften 4 110 euro och den proportionella avgiften 0,3616 procent av omsättningen,

5) i fråga om leverantörer av kryptotillgångstjänster enligt artikel 3.1.15 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar är grundavgiften 8 220 euro och den proportionella avgiften 0,3616 procent av omsättningen.

Grundavgiften för de aktörer inom värdepapperssektorn som betalar enbart grundavgift är

3) 1 370 euro i fråga om värdepappersföretags holdingföretag,

4) 33 000 euro i fråga om utgivare av tillgångsanknutna token enligt artikel 3.1.11 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar,

5) 4 110 euro i fråga om andra finansmarknadsaktörer som avses i 5 § 38 punkten i lagen om Finansinspektionen.

10 §

Avgifter som tas ut hos andra aktörer

De avgifter som tas ut hos andra aktörer än sådana som avses i 4–9 § bestäms enligt följande:

17) i fråga om sådana sammanslutningar enligt artikel 27.2 i värdepapperiseringsförordningen som har beviljats verksamhetstillstånd enligt artikel 28 i den förordningen är grundavgiften 6 400 euro,
(upphävs)

Gällande lydelse

18) i fråga om tillhandahållare av virtuella valutor är grundavgiften 2 740 euro.

11 §

Tilläggsavgifter

Utöver vad som föreskrivs i 4–10 § är de avgiftsskyldiga skyldiga att betala följande tilläggsavgifter:

4) i fråga om fondbolag som tillhandahåller kapitalförvaltning eller investeringsrådgivning är tilläggsavgiften 0,3616 procent av kapitalförvaltningens och investeringsrådgivningens omsättning,

15) om ett kreditinstitut enligt 4 § 1 mom. 1 punkten *underpunkt a eller b*, en filial till ett EES-kreditinstitut enligt 4 § 1 mom. 2–4 punkten, ett värdepappersföretag enligt 8 § 1 mom. 1 punkten eller en filial till ett EES-värdepappersföretag enligt 8 § 1 mom. 3 punkten är ett särskilt förvaringsinstitut enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder, är tilläggsavgiften 2 740 euro.

Föreslagen lydelse

11 §

Tilläggsavgifter

Utöver vad som föreskrivs i 4–10 § är de avgiftsskyldiga skyldiga att betala följande tilläggsavgifter:

4) i fråga om fondbolag som tillhandahåller kapitalförvaltning, investeringsrådgivning eller kryptotillgångstjänster är tilläggsavgiften 0,3616 procent av kapitalförvaltningens, investeringsrådgivningens och kryptotillgångstjänsternas omsättning,

15) om ett kreditinstitut enligt 4 § 1 mom. 1 punkten, en filial till ett EES-kreditinstitut enligt 4 § 1 mom. 2–4 punkten, ett värdepappersföretag enligt 8 § 1 mom. 1 punkten eller en filial till ett EES-värdepappersföretag enligt 8 § 1 mom. 3 punkten är ett särskilt förvaringsinstitut enligt lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder är tilläggsavgiften 2 740 euro,

16) i fråga om kreditinstitut som ger ut tillgångsanknutna token med stöd av artikel 17 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar eller tillhandahåller kryptotillgångstjänster med stöd av artikel 60 i den förordningen är tilläggsavgiften 15 000 euro,

17) i fråga om kreditinstitut och institut för elektroniska pengar som ger ut e-pengatoken med stöd av artikel 48 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar är tilläggsavgiften 8 220 euro,

18) i fråga om en värdepapperscentral eller börs som tillhandahåller kryptotillgångstjänster med stöd av artikel 60 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar är tilläggsavgiften 15 000 euro.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag**om ändring av strafflagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strafflagen (39/1889) 17 kap. 16 c § 2 mom., 37 kap. 15 § 3 mom. samt rubriken för 51 kap. och 51 kap. 1 § 1 mom., 2 § 1 mom. 2 punkten, 3 § 1 mom., 4 § 1 mom., 6 § 1 mom. 3, 12 och 14 punkten och 6 a § 1 och 5 mom., sådana de lyder, 17 kap. 16 c § 2 mom. i lag 864/2019, 37 kap. 15 § 3 mom. i lag 597/2021, rubriken för 51 kap. och 51 kap. 2 § 1 mom. 2 punkten i lag 753/2012, 51 kap. 1 § 1 mom., 3 § 1 mom., 4 § 1 mom. och 6 a § 5 mom. i lag 521/2016 samt 51 kap. 6 § 1 mom. 3, 12 och 14 punkten och 6 a § 1 mom. i lag 1075/2017, och *fogas* till 51 kap. 2 § 1 mom., sådant det lyder i lag 753/2012, en ny 2 a-punkt, till 51 kap. en ny 5 a § och till 51 kap. 6 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1075/2017, nya 2 a-, 6 a-, 14 a-, 14 b och 14 c-punkter som följer:

17 kap.

17 kap.

Om brott mot allmän ordning**Om brott mot allmän ordning**

16 c §

16 c §

*Penninginsamlingsbrott**Penninginsamlingsbrott*

— — — — —
 För penninginsamlingsbrott döms också den som samlar in pengar eller virtuell valuta på ett sätt som är förbjudet i 7 § 2 mom. i lagen om penninginsamlingar.

— — — — —
 För penninginsamlingsbrott döms också den som samlar in pengar eller sådana kryptotillgångar som avses i artikel 3.1.5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1114 om marknader för kryptotillgångar och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 1095/2010 samt direktiven 2013/36/EU och (EU) 2019/1937 (EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar) på ett sätt som är förbjudet i 7 § 2 mom. i lagen om penninginsamlingar.

37 kap.

Om betalningsmedelsbrott

15 §

Definitioner

Vad som i detta kapitel föreskrivs om betalningsmedel tillämpas också på elektroniska pengar som avses i 5 § 6 punkten i lagen om betalningsinstitut (297/2010) och på virtuell valuta som avses i 2 § 1 mom. 1 punkten i lagen om tillhandahållare av virtuella valutor (572/2019).

37 kap.

Om betalningsmedelsbrott

15 §

Definitioner

Vad som i detta kapitel föreskrivs om betalningsmedel tillämpas också på elektroniska pengar som avses i 5 § 6 punkten i lagen om betalningsinstitut (297/2010) och på *kryptotillgångar* som avses i *artikel 3.1.5 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar*.

51 kap.

Om värdepappersmarknadsbrott

1 §

Missbruk av insiderinformation

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet utnyttjar insiderinformation som har samband med finansiella instrument

1) genom att för egen eller för någon annans räkning avyttra eller förvärva finansiella instrument eller genom att återkalla eller ändra en order som gäller finansiella instrument, eller

2) genom att direkt eller indirekt råda någon om förvärvet eller avyttringen av finansiella instrument eller om återkallandet eller ändringen av en order som gäller finansiella instrument,

51 kap.

Om värdepappersmarknads- och kryptotillgångsmarknadsbrott

1 §

Missbruk av insiderinformation

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet utnyttjar insiderinformation som har samband med finansiella instrument *eller kryptotillgångar*

1) genom att för egen eller för någon annans räkning avyttra eller förvärva finansiella instrument *eller kryptotillgångar* eller genom att återkalla eller ändra en order som gäller finansiella instrument *eller kryptotillgångar*, eller

2) genom att direkt eller indirekt råda någon om förvärvet eller avyttringen av finansiella instrument *eller kryptotillgångar* eller om återkallandet eller ändringen av en order som gäller finansiella instrument *eller kryptotillgångar*,

Gällande lydelse

ska för missbruk av insiderinformation dömas till böter eller fängelse i högst två år.

2 §

Grovt missbruk av insiderinformation

Om vid uppsåtligt missbruk av insiderinformation

2) gärningsmannen när han begår brottet utnyttjar sin särskilt ansvarsfulla ställning i tjänst hos, som representant för eller vid utförande av uppdrag för en värdepapperscentral, en clearingorganisation, en tillhandahållare av investeringstjänster, en börs, en emittent av finansiella instrument eller ett företag som hör till samma koncern som ett sådant företag, eller

3 §

Marknadsmanipulation

Den som manipulerar marknaden

1) genom att lägga en order eller inleda en transaktion eller någon annan jämförbar verksamhet som

a) ger en falsk eller vilseledande uppfattning om tillgång, efterfrågan eller pris på ett finansiellt instrument eller ett relaterat spotavtal avseende råvaror,

b) låser fast priset på ett finansiellt instrument eller ett relaterat spotavtal

Föreslagen lydelse

ska för missbruk av insiderinformation dömas till böter eller fängelse i högst två år.

2 §

Grovt missbruk av insiderinformation

Om vid uppsåtligt missbruk av insiderinformation

2) gärningsmannen när han begår brottet utnyttjar sin särskilt ansvarsfulla ställning i tjänst hos, som representant för eller vid utförande av uppdrag för en värdepapperscentral, en clearingorganisation, en tillhandahållare av investeringstjänster, en börs, en emittent av finansiella instrument eller ett företag som hör till samma koncern som ett sådant företag,

2 a) gärningsmannen när han begår brottet utnyttjar sin särskilt ansvarsfulla ställning i tjänst hos, som representant för eller vid utförande av uppdrag för en i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar avsedd leverantör av kryptotillgångstjänster, emittent, auktoriserad emittent, erbjudare eller person som ansöker om upptagande till handel, eller sammanslutning som hör till samma koncern som en sådan, eller

3 §

Marknadsmanipulation

Den som manipulerar marknaden

1) genom att lägga en order eller inleda en transaktion eller någon annan jämförbar verksamhet som

a) ger en falsk eller vilseledande uppfattning om tillgång, efterfrågan eller pris på ett finansiellt instrument, en kryptotillgång eller ett spotavtal avseende råvaror som relaterar till ett finansiellt instrument,

b) låser fast priset på ett finansiellt instrument, en kryptotillgång eller ett

Gällande lydelse

avseende råvaror på en onormal eller konstlad nivå, eller

c) påverkar priset på ett finansiellt instrument eller ett *relaterat* spotavtal avseende råvaror och konstlade eller andra svikliga förfaranden eller arrangemang utnyttjas, eller

2) i syfte att skaffa sig själv eller någon annan ekonomisk vinning genom att via medier eller andra kanaler sprida information som ger en falsk eller vilseledande uppfattning om tillgång, efterfrågan eller pris på ett finansiellt instrument eller ett *relaterat* spotavtal avseende råvaror, eller låser fast priset på ett finansiellt instrument eller ett *relaterat* spotavtal avseende råvaror på en onormal eller konstlad nivå,

ska för *marknadsmanipulation* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

4 §

Grov marknadsmanipulation

Om vid marknadsmanipulation

1) orsakas omfattande ekonomisk skada, eller

2) brottet är ägnat att avsevärt undergräva förtroendet för värdepappersmarknadens funktion,

och marknadsmanipulationen även bedömd som en helhet är grov, ska gärningsmannen för *grov marknadsmanipulation* dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

Föreslagen lydelse

spotavtal avseende råvaror *som relaterar till ett finansiellt instrument på en onormal eller konstlad nivå*, eller

c) påverkar priset på ett finansiellt instrument, *en kryptotillgång* eller ett spotavtal avseende råvaror *som relaterar till ett finansiellt instrument* och konstlade eller andra svikliga förfaranden eller arrangemang utnyttjas, eller

2) i syfte att skaffa sig själv eller någon annan ekonomisk vinning genom att via medier eller andra kanaler sprida information som ger en falsk eller vilseledande uppfattning om tillgång, efterfrågan eller pris på ett finansiellt instrument, *en kryptotillgång* eller ett spotavtal avseende råvaror *som relaterar till ett finansiellt instrument*, eller låser fast priset på ett finansiellt instrument, *en kryptotillgång* eller ett spotavtal avseende råvaror *som relaterar till ett finansiellt instrument* på en onormal eller konstlad nivå,

ska för *marknadsmanipulation* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

4 §

Grov marknadsmanipulation

Om vid marknadsmanipulation

1) orsakas omfattande ekonomisk skada, eller

2) brottet är ägnat att avsevärt undergräva förtroendet för värdepappersmarknadens *eller kryptotillgångs*marknadens funktion,

och marknadsmanipulationen även bedömd som en helhet är grov, ska gärningsmannen för *grov marknadsmanipulation* dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år.

5 a §

Informationsbrott som gäller kryptotillgångsmarknaden

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

1) vid marknadsföring eller omsättning av kryptotillgångar i samband med näringsverksamhet lämnar osanna eller vilseledande uppgifter om kryptotillgångar,

2) underlåter att på behörigt sätt ge information som enligt artiklarna 6–14, 19, 27–30, 32 och 51–53 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar eller kommissionens förordningar som gäller dessa och utfärdats med stöd av den förordningen ska ges i samband med kryptotillgångar och som är ägnad att väsentligt påverka kryptotillgångens värde, eller vid fullgörandet av sin informationsskyldighet enligt EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar eller en förordning som antagits av kommissionen med stöd av den lämnar sådan osann eller vilseledande information om kryptotillgången, eller

3) underlåter att på behörigt sätt offentliggöra insiderinformation som gäller en emittent och som enligt artikel 88 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar ska offentliggöras, eller vid fullgörandet av sin skyldighet att offentliggöra information enligt artikel 88 i den förordningen offentliggör sådana väsentliga uppgifter om en kryptotillgång som är osanna eller vilseledande,

ska för **informationsbrott som gäller kryptotillgångsmarknaden** dömas till böter eller fängelse i högst två år.

6 §

Definitioner

I detta kapitel avses med

6 §

Definitioner

I detta kapitel avses med

2 a) **kryptotillgångar** kryptotillgångar som avses i artikel 3.1.5 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar och som har tagits upp till handel på en handelsplattform för kryptotillgångar eller för vilka det har ansökts om upptagande till handel på en handelsplattform för kryptotillgångar,

3) **insiderinformation** information som avses i artikel 7.1–7.4 i

Gällande lydelse

3) *insiderinformation* information som avses i artikel 7.1–7.4 i marknadsmissbruksförordningen,

12) *handelsplats* en reglerad marknad som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 5 punkten i lagen om handel med finansiella instrument, en multilateral handelsplattform som avses i 8 punkten i den paragrafen och en organiserad handelsplattform som avses i 11 punkten i den paragrafen,

14) *emittent* en emittent enligt definitionen i artikel 3.1.21 i marknadsmissbruksförordningen,

Föreslagen lydelse

marknadsmissbruksförordningen och i artikel 87 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar,

6 a) **handelsplattform för kryptotillgångar** ett multilateralt system enligt artikel 3.1.18 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar som sammanför eller underlättar sammanförandet av flera tredje parter intressen av att köpa eller sälja kryptotillgångar, i systemet och i enlighet med dess regler, på ett sätt som leder till ett avtal, antingen genom utbyte av kryptotillgångar mot medel eller genom utbyte av kryptotillgångar mot andra kryptotillgångar,

12) *handelsplats* en handelsplattform för kryptotillgångar samt en reglerad marknad som avses i 1 kap. 2 § 1 mom. 5 punkten i lagen om handel med finansiella instrument, en multilateral handelsplattform som avses i 8 punkten i den paragrafen och en organiserad handelsplattform som avses i 11 punkten i den paragrafen,

14) *emittent* en emittent som avses i artikel 3.1.21 i marknadsmissbruksförordningen och en utgivare som avses i artikel 3.1.10 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar,

14 a) **auktoriserad utgivare** en utgivare som avses i artikel 3.1.11 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar,

14 b) **erbjudare** en erbjudare som avses i artikel 3.1.13 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar,

14 c) **leverantör av kryptotillgångstjänster** en sådan i artikel 3.1.15 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar avsedd leverantör av kryptotillgångstjänster som får tillhandahålla kryptotillgångstjänster i enlighet med artikel 59 i den förordningen eller som har gjort en i artikel 60 i den förordningen avsedd anmälan till Finansinspektionen,

Gällande lydelse

6 a §

Tillämpningsområde

Bestämmelserna i 1, 2, 2 a, 3 och 4 § i detta kapitel tillämpas endast på finansiella instrument

1) som är upptagna till handel på en reglerad marknad eller för vilka en ansökan om upptagande till handel har lämnats in,

2) med vilka handel bedrivs på en multilateral handelsplattform eller som är upptagna till handel på en multilateral handelsplattform eller för vilka en ansökan om upptagande till handel på en multilateral handelsplattform har lämnats in,

3) med vilka handel bedrivs på en organiserad handelsplattform, eller

4) vilka är sådana utsläppsrätter som avses i kommissionens förordning (EU) nr 1031/2010 om tidsschema, administration och andra aspekter av auktionering av utsläppsrätter för växthusgaser i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen och som utauktioneras på en auktionsplattform som auktoriserats som en reglerad marknad.

Bestämmelserna i 1, 2, 3 och 4 § i detta kapitel tillämpas på transaktioner, order och verksamhet som gäller finansiella instrument som avses i 1 och 2 mom. oavsett om transaktionen, ordern eller verksamheten äger rum på en handelsplats eller inte.

Föreslagen lydelse

6 a §

Tillämpningsområde

Bestämmelserna i 1, 2, 2 a, 3 och 4 § i detta kapitel tillämpas endast på finansiella instrument *eller kryptotillgångar*

1) som är upptagna till handel på en reglerad marknad eller för vilka en ansökan om upptagande till handel har lämnats in,

2) med vilka handel bedrivs på en multilateral handelsplattform eller som är upptagna till handel på en multilateral handelsplattform eller för vilka en ansökan om upptagande till handel på en multilateral handelsplattform har lämnats in,

3) med vilka handel bedrivs på en organiserad handelsplattform,

4) *som är upptagna till handel på en handelsplattform för kryptotillgångar eller för vilka en ansökan om upptagande till handel har lämnats in,*

5) vilka är sådana utsläppsrätter som avses i kommissionens förordning (EU) nr 1031/2010 om tidsschema, administration och andra aspekter av auktionering av utsläppsrätter för växthusgaser i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen och som utauktioneras på en auktionsplattform som auktoriserats som en reglerad marknad.

Bestämmelserna i 1, 2, 3 och 4 § i detta kapitel tillämpas på transaktioner, order och verksamhet som gäller finansiella instrument *eller kryptotillgångar* som avses i 1 och 2 mom. *i denna paragraf* oavsett om transaktionen, ordern eller verksamheten äger rum på en handelsplats eller inte.

Denna lag träder i kraft den 20 .

5.

Lag

om ändring av 5 kap. 1 och 2 § i kreditinstitutslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i kreditinstitutslagen (610/2014) 5 kap. 2 § 1 mom., sådant det lyder i lag 152/2022,
och
fogas till 5 kap. 1 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 300/2019 och 152/2022, ett nytt
4 mom. som följer:

Gällande lydelse

5 kap.

Allmänna förutsättningar för affärsverksamhet

1 §

*Affärsverksamhet som är tillåten för
inlåningsbanker*

Föreslagen lydelse

5 kap.

Allmänna förutsättningar för affärsverksamhet

1 §

*Affärsverksamhet som är tillåten för
inlåningsbanker*

Bestämmelser om en inlåningsbanks rätt att
tillhandahålla kryptotillgångstjänster finns i
artikel 60.1 i Europaparlamentets och rådets
förordning (EU) 2023/1114 om marknader
för kryptotillgångar och om ändring av
förordningarna (EU) nr 1093/2010 och (EU)
nr 1095/2010 samt direktiven 2013/36/EU
och (EU) 2019/1937, nedan **EU:s förordning
om marknader för kryptotillgångar**, samt i
kommissionens förordningar och beslut som
utfärdats med stöd av den förordningen.
Bestämmelser om en inlåningsbanks rätt att
ge ut tillgångsanknutna token finns i artikel 17
i den förordningen och bestämmelser om en
inlåningsbanks rätt att erbjuda allmänheten
e-pengatoken eller ansöka om att sådana tas
upp till handel finns i artikel 48 i den
förordningen.

2 §

*Affärsverksamhet som är tillåten för
kreditföretag*

2 §

*Affärsverksamhet som är tillåten för
kreditföretag*

Gällande lydelse

Kreditföretag får bedriva affärsverksamhet enligt 1 § 1 och 2 mom. i detta kapitel men inte inlåning från allmänheten. Kreditföretag får från allmänheten ta emot andra medel som ska återbetalas på anfordran än insättningar endast i samband med tillhandahållande av betaltjänster och utgivning av elektroniska pengar.

Föreslagen lydelse

Kreditföretag får bedriva affärsverksamhet enligt 1 § 1, 2 och 4 mom. i detta kapitel men inte inlåning från allmänheten. Kreditföretag får från allmänheten ta emot andra medel som ska återbetalas på anfordran än insättningar endast i samband med tillhandahållande av betaltjänster och utgivning av elektroniska pengar.

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag

om ändring av 2 kap. i lagen om investeringstjänster

I enlighet med riksdagens beslut
fögas till 2 kap. i lagen om investeringstjänster (747/2012) en ny 3 b § som följer:

Gällande lydelse

2 kap.

**Rätt att tillhandahålla investeringstjänster
eller bedriva investeringsverksamhet**

Föreslagen lydelse

2 kap.

**Rätt att tillhandahålla investeringstjänster
eller bedriva investeringsverksamhet**

3 b §

***Rätt att tillhandahålla
kryptotillgångstjänster***

*Bestämmelser om ett värdepappersföretags
rätt att tillhandahålla kryptotillgångstjänster
finns i artikel 60.3 i Europaparlamentets och
rådets förordning (EU) 2023/1114 om
marknader för kryptotillgångar och om
ändring av förordningarna (EU) nr
1093/2010 och (EU) nr 1095/2010 samt
direktiven 2013/36/EU och (EU) 2019/1937
samt i kommissionens förordningar och beslut
som utfärdats med stöd av den förordningen.*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Denna lag träder i kraft den 20 .

7.

Lag

om ändring av 2 kap. 1 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
fögas till 2 kap. 1 § i lagen om värdeandelssystemet och om clearingverksamhet (348/2017)
ett nytt 10 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

2 kap.

**En värdepapperscentral
verksamhetstillstånd, ägare, förvaltning
och verksamhet samt centrala motparter**

**En värdepapperscentral
verksamhetstillstånd, ägare, förvaltning
och verksamhet samt centrala motparter**

1 §

1 §

*Verksamhetstillstånd och inledande av en
värdepapperscentral verksamhet*

*Verksamhetstillstånd och inledande av en
värdepapperscentral verksamhet*

Bestämmelser om en värdepapperscentral
rätt att tillhandahålla förvaring och
administration av kryptotillgångar för
kunders räkning finns i artikel 60.2 i
Europaparlamentets och rådets förordning
(EU) 2023/1114 om marknader för
kryptotillgångar och om ändring av
förordningarna (EU) nr 1093/2010 och (EU)
nr 1095/2010 samt direktiven 2013/36/EU
och (EU) 2019/1937 samt i kommissionens
förordningar och beslut som utfärdats med
stöd av den förordningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

8.

Lag

om ändring av 2 kap. 2 § i lagen om placeringsfonder

I enlighet med riksdagens beslut
fögas till 2 kap. 2 § i lagen om placeringsfonder (213/2019) ett nytt 6 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

2 kap.

Fondbolags verksamhetstillstånd

Fondbolags verksamhetstillstånd

2 §

2 §

Verksamhet som är tillåten för fondbolag

Verksamhet som är tillåten för fondbolag

*Bestämmelser om ett fondbolags rätt att
tillhandahålla kryptotillgångstjänster finns i
artikel 60.5 i Europaparlamentets och rådets
förordning (EU) 2023/1114 om marknader
för kryptotillgångar och om ändring av
förordningarna (EU) nr 1093/2010 och (EU)
nr 1095/2010 samt direktiven 2013/36/EU
och (EU) 2019/1937 samt i kommissionens
förordningar och beslut som utfärdats med
stöd av den förordningen.*

Denna lag träder i kraft den 20 .

9.

Lag

om ändring av 3 kap. 3 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder

I enlighet med riksdagens beslut
fögas till 3 kap. 3 § i lagen om förvaltare av alternativa investeringsfonder (162/2014), sådan
paragrafen lyder i lagarna 1078/2017 och 298/2019, ett nytt 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

3 kap.

Verksamhet som AIF-förvaltare

3 §

Sidotjänster

Föreslagen lydelse

3 kap.

Verksamhet som AIF-förvaltare

3 §

Sidotjänster

Bestämmelser om en AIF-förvaltares rätt att tillhandahålla kryptotillgångstjänster finns i artikel 60.5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1114 om marknader för kryptotillgångar och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 1095/2010 samt direktiven 2013/36/EU och (EU) 2019/1937 samt i kommissionens förordningar och beslut som utfärdats med stöd av den förordningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

10.

Lag

om ändring av 2 kap. 1 § i lagen om handel med finansiella instrument

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om handel med finansiella instrument (1070/2017) 2 kap. 1 § 4 mom., sådant det lyder i lag 598/2021, som följer:

Gällande lydelse

2 kap.

Drift av reglerade marknader

1 §

Tillstånd att driva en reglerad marknad och annan tillåten verksamhet

Föreslagen lydelse

2 kap.

Drift av reglerade marknader

1 §

Tillstånd att driva en reglerad marknad och annan tillåten verksamhet

Gällande lydelse

Bestämmelser om en börs rätt att tillhandahålla datarapporteringstjänster finns i artikel 27b.2 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument.

Föreslagen lydelse

Bestämmelser om rätten för en börs att
1) tillhandahålla datarapporteringstjänster finns i artikel 27b.2 i EU:s förordning om marknader för finansiella instrument,
2) driva en handelsplattform för kryptotillgångar finns i artikel 60.6 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1114 om marknader för kryptotillgångar och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 1095/2010 samt direktiven 2013/36/EU och (EU) 2019/1937 samt i kommissionens förordningar och beslut som utfärdats med stöd av den förordningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

11.

Lag

om ändring av lagen om penninginsamlingar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om penninginsamlingar (863/2019) 1 § 2 mom., 2 § 9 och 10 punkten, 7 § 2 mom. och 26 § 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas också på penninginsamlingar som syftar till att samla in sådan virtuell valuta som avses i 2 § 9 punkten.

Föreslagen lydelse

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas också på penninginsamlingar som syftar till att samla in sådana kryptotillgångar som avses i 2 § 9 punkten.

Gällande lydelse

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

9) *virtuell valuta* en digital värderepresentation som inte emitterats eller garanteras av en centralbank eller en myndighet, som inte nödvändigtvis är kopplad till en valuta som fastställts som lagligt betalningsmedel och som inte har samma rättsliga status som valuta eller pengar, men som godtas av fysiska eller juridiska personer såsom betalningsmedel och som kan överföras, lagras och handlas elektroniskt,

10) *växlingstjänst för virtuell valuta* en aktör som affärs- eller yrkesmässigt växlar virtuell valuta till annan valuta,

7 §

Förbjudna sätt

Det är dessutom förbjudet att samla in pengar och virtuell valuta

1) genom ett kedjebrev så att deltagaren utlovas ekonomiska fördelar om han eller hon sänder kedjebrevet vidare, eller på ett sätt som kan jämföras med ett kedjebrev så att mottagaren av ett meddelande i elektronisk eller annan form uppmanas skicka pengar till den som tidigare gått med i verksamheten, eller

2) i form av pyramidspel så att deltagarnas förtjänst- eller vinstmöjligheter helt eller delvis och utan motprestation grundar sig på de avgifter som de som inträder senare betalar i deltagaravgifter eller som andra engångsbetalningar eller upprepade betalningar.

26 §

Insamlingskonto

Föreslagen lydelse

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

9) **kryptotillgång** en digital representation av ett värde eller av en rättighet enligt artikel 3.1.5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1114 om marknader för kryptotillgångar och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010 och (EU) r 1095/2010 samt direktiven 2013/36/EU och (EU) 2019/1937, nedan **EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar**,

10) **kryptotillgångstjänster** verksamhet enligt artikel 3.1.16 i EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar,

7 §

Förbjudna sätt

Det är dessutom förbjudet att samla in pengar och kryptotillgångar

1) genom ett kedjebrev så att deltagaren utlovas ekonomiska fördelar om han eller hon sänder kedjebrevet vidare, eller på ett sätt som kan jämföras med ett kedjebrev så att mottagaren av ett meddelande i elektronisk eller annan form uppmanas skicka pengar eller kryptotillgångar till den som tidigare gått med i verksamheten, eller

2) i form av pyramidspel så att deltagarnas förtjänst- eller vinstmöjligheter helt eller delvis och utan motprestation grundar sig på de avgifter som de som inträder senare betalar i deltagaravgifter eller som andra engångsbetalningar eller upprepade betalningar.

26 §

Insamlingskonto

Gällande lydelse

Om anordnaren av en penninginsamling har tagit emot virtuell valuta som en del av penninginsamlingen, ska anordnaren via en växlingstjänst för virtuell valuta växla den mottagna virtuella valutan till pengar, och sätta in medlen på insamlingskontot innan årsanmälan, slutredovisning, redovisning för småskalig insamling eller redovisning för valinsamling görs.

Föreslagen lydelse

Om anordnaren av en penninginsamling har tagit emot *kryptotillgångar* som en del av penninginsamlingen, ska anordnaren via en *kryptotillgångstjänst* växla *de* mottagna *kryptotillgångarna* till pengar, och sätta in medlen på insamlingskontot innan årsanmälan, slutredovisning, redovisning för småskalig insamling eller redovisning för valinsamling görs.

Denna lag träder i kraft den 20 .

12.

Lag

om ändring av lotterilagen

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lotterilagen (1047/2001) 62 l § 3 mom., 62 m § 1 och 2 mom. och 62 n § 1 mom., sådana de lyder i lag 1284/2021, som följer:

Gällande lydelse

62 l §

Förbud mot initiering och genomförande av betalningstransaktion

Vad som föreskrivs i 2 mom. gäller även tjänster som hänför sig till virtuell valuta och som tillhandahålls av en tillhandahållare av virtuell valuta samt användning av virtuell valuta som bytesmedel.

62 m §

Föreslagen lydelse

62 l §

Förbud mot initiering och genomförande av betalningstransaktion

Vad som föreskrivs i 2 mom. *gäller också kryptotillgångstjänster som tillhandahålls av leverantörer av i 1 § 1 mom. i lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar avsedda kryptotillgångstjänster* samt användning av kryptotillgångar som bytesmedel.

62 m §

Gällande lydelse

Förbjudande av initiering och genomförande av betalningstransaktioner

Polisstyrelsen kan förbjuda initiering och genomförande av betalningstransaktioner som gäller penningspelande, om betaltjänstleverantören eller tillhandahållaren av virtuell valuta bryter mot det förbud som anges i 62 1 §.

Förbudet kan riktas mot betaltjänstleverantören eller tillhandahållaren av virtuell valuta.

62 n §

Rätt att få uppgifter av betaltjänstleverantören

Polisstyrelsen har rätt att trots sekretessbestämmelserna av en leverantör av betaltjänster eller en tillhandahållare av virtuella valutor avgiftsfritt få uppgifter om en anordnare av penningspel som är betalare eller betalningsmottagare och om en tjänsteleverantör som på dennes vägnar genomför eller initierar en betalningstransaktion.

Föreslagen lydelse

Förbjudande av initiering och genomförande av betalningstransaktioner

Polisstyrelsen kan förbjuda initiering och genomförande av betalningstransaktioner som gäller penningspelande, om betaltjänstleverantören eller *leverantören av kryptotillgångstjänster* bryter mot det förbud som anges i 62 1 §.

Förbudet kan riktas mot betaltjänstleverantören eller *leverantören av kryptotillgångstjänster*.

62 n §

Rätt att få uppgifter av betaltjänstleverantören

Polisstyrelsen har rätt att trots sekretessbestämmelserna av en leverantör av betaltjänster eller en *leverantör av kryptotillgångstjänster* avgiftsfritt få uppgifter om en anordnare av penningspel som är betalare eller betalningsmottagare och om en tjänsteleverantör som på dennes vägnar genomför eller initierar en betalningstransaktion.

Denna lag träder i kraft den 20 .

13.

Lag

om ändring av lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (444/2017) 1 kap. 2 § 1 mom. 8 a-punkten, sådan den lyder i lag 573/2019,

ändras 1 kap. 2 § 1 mom. 1 punkten underpunkt a, 4 § 1 mom. 4 punkten och 11 punkten underpunkt j samt 4 § 2 mom., 3 kap. 2 § 1 mom. 1 punkten underpunkterna b och c, 2 § 5 och 6 mom. samt 12 §, 7 kap. 1 § 3 mom., 8 kap. 1 § 1 mom. 8 punkten och 1 § 2 mom., 2 § 1 mom., 3 § 1 mom. 8 punkten och 3 § 2 mom., av dem 1 kap. 2 § 1 mom. 1 punkten underpunkt a sådan den lyder i lag 207/2022 och 4 § 2 mom. sådant det lyder i lag 573/2019, 3 kap. 2 § 1 mom. 1 punkten underpunkterna b och c sådana de lyder i lag 376/2021, 12 § sådan den lyder i lagarna 406/2018 och 376/2021, 8 kap. 1 § 2 mom. sådant det lyder i lag 406/2018 och 8 kap. 3 § 2 mom. sådant det lyder delvis ändrat i lag 406/2018, samt

fogas till 1 kap. 4 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 1089/2017, 284/2021, 376/2021, 600/2021, 187/2023 och 444/2023, en ny 4 a-punkt, till 3 kap. en ny 12 a § och 13 b §, till 8 kap. 1 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 573/2019 och 444/2023, en ny 8 a-punkt och till 3 § 1 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 573/2019 och 444/2023, en ny 8 a-punkt som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

1 kap.

Allmänna bestämmelser

Allmänna bestämmelser

2 §

2 §

Tillämpningsområde

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på

1) i 4 § 2 mom. i lagen om Finansinspektionen (878/2008) avsedda

a) auktoriserade tillsynsobjekt, med undantag av börser enligt 6 punkten i det momentet, centralinstitutet för en sammanslutning enligt 11 punkten och leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster enligt 16 punkten i det momentet,

Denna lag tillämpas på

1) i 4 § 2 mom. i lagen om Finansinspektionen (878/2008) avsedda

a) auktoriserade tillsynsobjekt, med undantag av börser enligt 6 punkten i det momentet, centralinstitutet för en sammanslutning enligt 11 punkten *i det momentet, sådana sammanslutningar enligt 13 punkten i det momentet som har beviljats verksamhetstillstånd enligt artikel 28 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2402 om ett allmänt ramverk för värdepapperisering och om inrättande av ett särskilt ramverk för enkel, transparent och standardiserad värdepapperisering samt om ändring av direktiven 2009/65/EG, 2009/138/EG och 2011/61/EU och förordningarna (EG) nr 1060/2009 och (EU) nr 648/2012, holdingföretag enligt 14 punkten i det momentet, godkända publiceringsarrangemang och godkända rapporteringsmekanismer enligt 15 punkten i det momentet, leverantörer av gräsrotsfinansieringstjänster enligt 16 punkten i det momentet och aktörer enligt 17 punkten i det momentet som erbjuder*

Gällande lydelse

8 a) sådana tillhandahållare av virtuella valutor som avses i lagen om tillhandahållare av virtuella valutor (572/2019),

4 §

Definitioner

I denna lag avses med

4) *förordningen om information om betalaren* Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2015/847 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och om upphävande av förordning (EG) nr 1781/2006,

11) *person i politiskt utsatt ställning* en fysisk person som har betydande offentliga uppdrag som

j) direktör, biträdande direktörer eller styrelseledamot i en internationell sammanslutning,

Närmare bestämmelser om de betydande offentliga uppdrag som avses i 1 mom. 11 punkten utfärdas genom förordning av statsrådet.

Föreslagen lydelse

tillgångsanknutna token till allmänheten eller ansöker om upptagande till handel av tillgångsanknutna token i unionen,

(upphävs)

4 §

Definitioner

I denna lag avses med

4) *förordningen om **betalningsuppgifter*** Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1113 om uppgifter som ska åtfölja överföringar av medel och vissa kryptotillgångar och ändring av direktiv (EU) 2015/849,

4 a) *fristående adress* en sådan fristående adress som avses i artikel 3.20 i förordningen om betalningsuppgifter,

11) *person i politiskt utsatt ställning* en fysisk person som har betydande offentliga uppdrag som

j) direktör, biträdande direktör eller ledamot i styrelsen eller något motsvarande organ i en internationell organisation eller vid en internationell organisations verksamhetsställe,

Närmare bestämmelser om i 1 mom. 11 punkten avsedda betydande offentliga uppdrag utfärdas genom förordning av statsrådet till den del det är fråga om inhemska betydande offentliga uppdrag. Närmare bestämmelser om i 1 mom. 11 punkten avsedda organisationer där betydande offentliga uppdrag sköts får dessutom utfärdas genom förordning av statsrådet till den del det är fråga om inhemska betydande offentliga uppdrag.

Gällande lydelse

3 kap.

Kundkontroll

2 §

Kundidentifiering och kontroll av kundens identitet

De rapporteringsskyldiga får inte ha anonyma konton eller anonyma kundförhållanden eller konton eller kundförhållanden under fingerade namn, med de undantag som föreskrivs i denna paragraf. De rapporteringsskyldiga ska identifiera sina kunder och kontrollera deras identitet vid etablering av ett fast kundförhållande. Dessutom ska den rapporteringsskyldiga identifiera sina kunder och kontrollera identiteten, om

1) kundförhållandet är tillfälligt och

b) det är fråga om en sådan överföring av medel enligt artikel 3.9 i förordningen om information om betalaren som överstiger 1 000 euro, eller

c) det är fråga om en sådan transaktion som utförs inom en i lagen om tillhandahållare av virtuella valutor avsedd tjänst i anslutning till virtuella valutor och som överstiger 1 000 euro,

Om kunden ska identifieras och identiteten kontrolleras på grund av att det sammanlagda värdet av enskilda transaktioner i sådana fall som avses i 1 mom. 1 punkten är minst 10 000 euro eller en sådan överföring av medel som avses i artikel 3.9 i förordningen om information om betalaren överskrider 1 000 euro eller det sammanlagda värdet av enskilda transaktioner i sådana fall som avses i 1 mom. 2 punkten är minst 10 000 euro eller i sådana fall som avses i 2 mom. minst 2 000 euro, ska identiteten kontrolleras när den nämnda gränsen nås.

Bestämmelser om skyldigheten att identifiera och om kontroll av identiteten finns dessutom i förordningen om information om betalaren.

Föreslagen lydelse

3 kap.

Kundkontroll

2 §

Kundidentifiering och kontroll av kundens identitet

De rapporteringsskyldiga får inte ha anonyma konton eller anonyma kundförhållanden eller konton eller kundförhållanden under fingerade namn, med de undantag som föreskrivs i denna paragraf. De rapporteringsskyldiga ska identifiera sina kunder och kontrollera deras identitet vid etablering av ett fast kundförhållande. Dessutom ska den rapporteringsskyldiga identifiera sina kunder och kontrollera identiteten, om

1) kundförhållandet är tillfälligt och

b) det är fråga om en sådan överföring av medel enligt artikel 3.9 *eller 3.10* i förordningen *om betalningsuppgifter* som överstiger 1 000 euro, eller

c) det är fråga om en sådan transaktion som utförs inom en *tjänst i anslutning till kryptotillgångar enligt lagen om leverantörer av kryptotillgångstjänster och om marknader för kryptotillgångar (/)* och som överstiger 1 000 euro,

Om kunden ska identifieras och identiteten kontrolleras på grund av att det sammanlagda värdet av enskilda transaktioner i sådana fall som avses i 1 mom. 1 punkten är minst 10 000 euro, en sådan överföring av medel som avses i artikel 3.9 *eller 3.10* i förordningen om *betalningsuppgifter* överskrider 1 000 euro eller det sammanlagda värdet av enskilda transaktioner i sådana fall som avses i 1 mom. 2 punkten är minst 10 000 euro eller i sådana fall som avses i 2 mom. minst 2 000 euro, ska identiteten kontrolleras när den nämnda gränsen nås.

Bestämmelser om skyldigheten att identifiera och om kontroll av identiteten finns

Gällande lydelse

12 §

Skärpta åtgärder för kundkontroll vid korrespondentförbindelser

Om ett kreditinstitut eller finansiellt institut ingår avtal om skötsel av betalningar och andra uppdrag (*korrespondentförbindelse*) med ett kreditinstitut eller finansiellt institut i ett land utanför EES-staterna, ska institutet före avtalsslutet inhämta tillräckliga uppgifter om det kreditinstitut eller finansiella institut som är motpart för att sätta sig in i dess affärsverksamhet.

Kreditinstitutet eller det finansiella institutet ska göra en bedömning av motpartens anseende, kvaliteten på den tillsyn som motparten utövar och motpartens åtgärder för förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism. Kreditinstitutets eller det finansiella institutets högsta ledning ska godkänna att korrespondentförbindelsen inleds. Avtalet ska uttryckligen avse genomförande av åtgärderna för kundkontroll och lämnande av relevanta uppgifter om dessa åtgärder, på begäran, till det kreditinstitut eller finansiella institut som är motpart.

Ett kreditinstitut eller finansiellt institut får inte inleda eller fortsätta en korrespondentförbindelse med ett institut som är en brevlådebank eller vars konton brevlådebanker kan använda.

Om värdepappersföretag, betalningsinstitut, fondbolag, AIF-förvaltare eller försäkringsbolag ingår avtal om arrangemang som motsvarar arrangemangen enligt 1 mom., ska denna paragraf iakttas.

Om ett kreditinstitut eller finansiellt institut tillhandahåller payable-through-konton till andra kreditinstitut och finansiella institut ska

Föreslagen lydelse

dessutom i förordningen om betalningsuppgifter.

12 §

Skärpta åtgärder för kundkontroll vid korrespondentförbindelser

Om ett kreditinstitut eller finansiellt institut *eller en leverantör av kryptotillgångstjänster* ingår avtal om skötsel av betalningar och andra uppdrag (*korrespondentförbindelse*) med ett kreditinstitut eller finansiellt institut i ett land utanför EES-staterna, ska institutet före avtalsslutet inhämta tillräckliga uppgifter om det kreditinstitut eller finansiella institut *eller den leverantör av kryptotillgångstjänster* som är motpart för att sätta sig in i dess affärsverksamhet.

Kreditinstitutet eller det finansiella institutet *eller leverantören av kryptotillgångstjänster* ska göra en bedömning av motpartens anseende, kvaliteten på den tillsyn som motparten utövar och motpartens åtgärder för förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism. *Den högsta ledningen för kreditinstitutet eller det finansiella institutet eller leverantören av kryptotillgångstjänster* ska godkänna att korrespondentförbindelsen inleds. Avtalet ska uttryckligen avse genomförande av åtgärderna för kundkontroll och lämnande av relevanta uppgifter om dessa åtgärder, på begäran, till det kreditinstitut eller finansiella institut *eller den leverantör av kryptotillgångstjänster* som är motpart.

Ett kreditinstitut eller finansiellt institut får inte inleda eller fortsätta en korrespondentförbindelse med ett institut som är en brevlådebank eller vars konton brevlådebanker kan använda.

Om värdepappersföretag, betalningsinstitut, fondbolag, AIF-förvaltare eller försäkringsbolag ingår avtal om arrangemang som motsvarar arrangemangen enligt 1 mom., ska denna paragraf iakttas.

Om ett kreditinstitut eller finansiellt institut *eller en leverantör av kryptotillgångstjänster* tillhandahåller payable-through-konton till

Gällande lydelse

det säkerställa att det kreditinstitut eller finansiella institut som är motpart

1) har identifierat de kunder som har direkt tillgång till kreditinstitutets eller det finansiella institutets konto och i fråga om dessa kunder fortlöpande vidtagit åtgärder för kundkontroll, samt

2) på begäran förser det med relevanta uppgifter som gäller kundkontroll.

Föreslagen lydelse

andra kreditinstitut och finansiella institut ska *institutet eller leverantören* säkerställa att det kreditinstitut eller finansiella institut *eller den leverantör av kryptotillgångstjänster* som är motpart

1) har identifierat de kunder som har direkt tillgång till kreditinstitutets eller det finansiella institutets konto *eller verifierat identiteten hos de kunder som har direkt tillgång till kontot hos leverantören av kryptotillgångstjänster* och i fråga om dessa kunder fortlöpande vidtagit åtgärder för kundkontroll, *och*

2) på begäran förser det med relevanta uppgifter som gäller kundkontroll.

12 a §

Skärpta åtgärder för kundkontroll i fråga om fristående adresser

En leverantör av kryptotillgångstjänster ska identifiera och bedöma den risk för penningtvätt och finansiering av terrorism som är förknippad med överföring av kryptotillgångar till eller från en fristående adress. För detta ändamål ska leverantören av kryptotillgångstjänster ha interna riktlinjer, förfaranden och kontroller.

När det gäller fristående adresser ska leverantörer av kryptotillgångstjänster för att hantera riskerna tillämpa skärpta åtgärder, som ska omfatta en eller flera av följande:

1) att vidta riskbaserade åtgärder för att identifiera och kontrollera identiteten på avsändaren eller mottagaren av en överföring till eller från en fristående adress eller avsändarens eller mottagarens verkliga huvudman, inbegripet genom att förlita sig på tredje parter,

2) att kräva ytterligare information om de överförda kryptotillgångarnas ursprung och destination,

3) att genomföra en skärpt fortlöpande övervakning av dessa transaktioner,

4) alla andra än i 1–3 punkten avsedda åtgärder för att minska och hantera riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism samt risken för att riktade ekonomiska

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

sanktioner och riktade ekonomiska sanktioner som rör finansiering av spridning av vapen inte genomförs eller kringgås.

13 b §

Förteckning över betydande offentliga uppdrag vid en internationell organisations verksamhetsställe i Finland

Utrikesministeriet ska begära att en internationell organisation upprättar och uppdaterar en förteckning över betydande offentliga uppdrag vid organisationens verksamhetsställe i Finland.

Utrikesministeriet ska utan obefogad dröjsmål lämna den i 1 mom. avsedda förteckningen till finansministeriet.

7 kap.

7 kap.

Tillsyn

Tillsyn

1 §

1 §

Tillsynsmyndigheterna och anmälan till centralen för utredning av penningtvätt

Tillsynsmyndigheterna och anmälan till centralen för utredning av penningtvätt

Finansinspektionen utövar dessutom tillsyn över att de rapporteringsskyldiga som står under dess tillsyn följer förordningen om information om betalaren de tar emot eller gör överföringar av medel enligt den förordningen.

Finansinspektionen utövar dessutom tillsyn över att de rapporteringsskyldiga som står under dess tillsyn följer förordningen om *betalningsuppgifter när de sänder, förmedlar eller tar emot* överföringar av medel enligt den förordningen.

8 kap.

8 kap.

Administrativa påföljder

Administrativa påföljder

1 §

1 §

Ordningsavgift

Ordningsavgift

Tillsynsmyndigheten ska påföra rapporteringsskyldiga tillsynsobjekt enligt 7 kap. 1 § 1 mom. en ordningsavgift, med undantag för näringsidkare och

Tillsynsmyndigheten ska påföra rapporteringsskyldiga tillsynsobjekt enligt 7 kap. 1 § 1 mom. en ordningsavgift, med undantag för näringsidkare och

Gällande lydelse

sammanslutningar som avses i 1 kap. 2 § 2 mom., om tillsynsobjekten uppsåtliga eller av oaktsamhet

8) försummar eller bryter mot skyldigheten enligt 3 kap. 12 § att inhämta tillräckliga uppgifter om det kreditinstitut eller finansiella institut som är motpart,

Finansinspektionen ska också påföra den en ordningsavgift som uppsåtliga eller av oaktsamhet

1) i strid med artiklarna 4–6 i förordningen om information om betalaren utelämnar uppgifter som krävs om betalare eller betalningsmottagare,

2) i strid med artikel 16 i den förordning som nämns i 1 punkten försummar sin skyldighet att se till att uppgifterna bevaras,

3) i strid med artikel 8 eller 12 i den förordning som nämns i 1 punkten underlåter att inrätta effektiva riskbaserade förfaranden, eller

4) försummar sin skyldighet enligt artikel 11 i den förordning som nämns i 1 punkten att skapa förfaranden som gör det möjligt att upptäcka de uppgifter om betalare eller betalningsmottagare som saknas eller sin skyldighet enligt artikel 12 i den förordningen att fastställa riskbaserade förfaranden för att verkställa, avvisa eller avbryta medelöverföringar när uppgifterna om dem är bristfälliga.

Föreslagen lydelse

sammanslutningar som avses i 1 kap. 2 § 2 mom., om tillsynsobjekten uppsåtliga eller av oaktsamhet

8) försummar eller bryter mot skyldigheten enligt 3 kap. 12 § att inhämta tillräckliga uppgifter om det kreditinstitut eller finansiella institut eller den leverantör av kryptotillgångstjänster som är motpart,

8 a) försummar eller bryter mot skyldigheten enligt 3 kap. 12 a § att identifiera och bedöma den risk för penningtvätt och finansiering av terrorism som är förknippad med överföring av kryptotillgångar till eller från en fristående adress.

Finansinspektionen ska också påföra den en ordningsavgift som uppsåtliga eller av oaktsamhet

1) i strid med artiklarna 4–6, 14 och 15 i förordningen om betalningsuppgifter utelämnar uppgifter som krävs om betalare, betalningsmottagare eller överföringar av kryptotillgångar,

2) i strid med artiklarna 10, 19 och 26 i förordningen om betalningsuppgifter försummar sin skyldighet att se till att uppgifterna bevaras,

3) underlåter att genomföra sådana riskbaserade förfaranden som förutsätts i artikel 8, 12, 17 eller 21 i förordningen om betalningsuppgifter, eller

4) försummar sin skyldighet enligt artiklarna 7, 8, 11, 12, 16 och 17 i förordningen om betalningsuppgifter att skapa förfaranden som gör det möjligt att upptäcka de uppgifter om betalare eller betalningsmottagare som saknas eller sin skyldighet enligt artiklarna 8, 12, 17 och 21 i den förordningen att fastställa riskbaserade förfaranden för att verkställa, avvisa eller avbryta medelöverföringar när uppgifterna om dem är bristfälliga.

Gällande lydelse

2 §

Offentlig varning

Tillsynsmyndigheten ska meddela rapporteringsskyldiga tillsynsobjekt enligt 7 kap. 1 § 1 mom. en offentlig varning om de uppsåtligen eller av oaktsamhet handlar i strid med andra bestämmelser i denna lag eller i strid med andra bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den eller i strid med andra bestämmelser i förordningen om information om betalaren än de som avses i 1 § 1 eller 2 mom. och 3 § 1 eller 2 mom. i detta kapitel.

3 §

Påföljdsavgift

Tillsynsmyndigheten ska påföra rapporteringsskyldiga tillsynsobjekt enligt 7 kap. 1 § 1 mom. en påföljdsavgift, med undantag för näringsidkare och sammanslutningar som avses i 1 kap. 2 § 2 mom., om de uppsåtligen eller av oaktsamhet allvarligt, upprepade gånger eller systematiskt

8) försummar eller bryter mot skyldigheten enligt 3 kap. 12 § att inhämta tillräckliga uppgifter om det kreditinstitut eller finansiella institut som är motpart,

Finansinspektionen ska också påföra den en påföljdsavgift som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1) allvarligt, upprepade gånger eller systematiskt, i strid med artikel 4, 5 eller 6 i förordningen om information om betalaren, utelämnar uppgifter som krävs om betalare eller betalningsmottagare,

Föreslagen lydelse

2 §

Offentlig varning

Tillsynsmyndigheten ska meddela rapporteringsskyldiga tillsynsobjekt som avses i 7 kap. 1 § 1 mom. en offentlig varning om de uppsåtligen eller av oaktsamhet handlar i strid med andra bestämmelser i denna lag eller i strid med andra bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den eller i strid med andra bestämmelser i förordningen om *betalningsuppgifter* än de som avses i 1 § 1 eller 2 mom. och 3 § 1 eller 2 mom. i detta kapitel.

3 §

Påföljdsavgift

Tillsynsmyndigheten ska påföra rapporteringsskyldiga tillsynsobjekt enligt 7 kap. 1 § 1 mom. en påföljdsavgift, med undantag för näringsidkare och sammanslutningar som avses i 1 kap. 2 § 2 mom., om de uppsåtligen eller av oaktsamhet allvarligt, upprepade gånger eller systematiskt

8) försummar eller bryter mot skyldigheten enligt 3 kap. 12 § att inhämta tillräckliga uppgifter om det kreditinstitut eller finansiella institut *eller den leverantör av kryptotillgångstjänster* som är motpart,

8 a) försummar eller bryter mot skyldigheten enligt 3 kap. 12 a § att identifiera och bedöma den risk för penningtvätt och finansiering av terrorism som är förknippad med överföring av kryptotillgångar till eller från en fristående adress,

Finansinspektionen ska också påföra den en påföljdsavgift som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1) allvarligt, upprepade gånger eller systematiskt, i strid med artiklarna 4–6, 14 och 15 i förordningen om *betalningsuppgifter*, utelämnar uppgifter som krävs om betalare,

Gällande lydelse

2) upprepade gånger, systematiskt eller allvarligt i strid med artikel 16 i den förordningen försummar sin skyldighet att se till att uppgifterna bevaras,

3) allvarligt, upprepade gånger eller systematiskt underlåter att inrätta de riskbaserade förfaranden som förutsätts i artikel 8 eller 12 i den förordning som nämns i 1 punkten, eller

4) allvarligt, upprepade gånger eller systematiskt i strid med artikel 11 i förordningen underlåter att skapa förfaranden som gör det möjligt att upptäcka de uppgifter om betalare eller betalningsmottagare som saknas eller i strid med artikel 12 i förordningen underlåter att fastställa riskbaserade förfaranden för att verkställa, avvisa eller avbryta medelöverföringar när uppgifterna om dem är bristfälliga.

Föreslagen lydelse

betalningsmottagare eller överföring av kryptotillgångar,

2) *allvarligt*, upprepade gånger eller systematiskt, i strid med *artiklarna 10, 19 och 26* i förordningen *om betalningsuppgifter*, försummar sin skyldighet att se till att uppgifterna bevaras,

3) allvarligt, upprepade gånger eller systematiskt underlåter att inrätta de riskbaserade förfaranden som förutsätts i artikel 8, 12, *17 eller 21* i *förordningen om betalningsuppgifter*, eller

4) allvarligt, upprepade gånger eller systematiskt *underlåter skyldigheten enligt artiklarna 7, 8, 11, 12, 16 och 17 i förordningen om betalningsuppgifter* att skapa förfaranden som gör det möjligt att upptäcka de uppgifter om betalare eller betalningsmottagare som saknas eller *underlåter skyldigheten enligt artiklarna 8, 12, 17 och 21 i den förordningen* att fastställa riskbaserade förfaranden för att verkställa, avvisa eller avbryta medelöverföringar när uppgifterna om dem är bristfälliga.

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagens 1 kap. 4 § 1 mom. 11 punkten underpunkt j träder dock i kraft först den 1 januari 2025.

14.

Lag

om ändring av lagen om ett övervakningssystem för bank- och betalkonton

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om ett övervakningssystem för bank- och betalkonton (571/2019) 1 § 3 mom., 2 § 1 mom. 1 och 7 punkten, 4 § 2 mom. 1 och 4 punkten, 5 § 2 mom., 6 § 1 mom., det inledande stycket i 6 § 2 mom., 6 § 2 mom. 1 punkten och 6 § 3 mom. 1 och 4 punkten samt 7 § 3 mom., av dem 2 § 1 mom. 1 punkten, 4 § 2 mom. 1 punkten, 6 § 1 mom., det inledande stycket i 6 § 2 mom., och 6 § 3 mom. 1 punkten samt 7 § 3 mom. sådana de lyder i lag 730/2020 och 6 § 2 mom. 1 punkten sådan den lyder i lag 378/2021, som följer:

Gällande lydelse

1 §

*Övervakningssystemet för bank- och
betalkonton*

Det som i denna lag föreskrivs om
betalningsinstitut, institut för elektroniska
pengar, kreditinstitut och tillhandahållare av
virtuella valutor tillämpas också på i Finland
belägna filialer till utländska
betalningsinstitut, institut för elektroniska
pengar, kreditinstitut och tillhandahållare av
virtuella valutor.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *register över bank- och betalkonton* ett
register där uppgifter samlas om kunder som
har bank- och betalkonton i betalningsinstitut,
institut för elektroniska pengar och i
kreditinstitut med ett i 4 § 1 mom. avsett och
av Finansinspektionen beviljat
undantagstillstånd samt om kunder i
tillhandahållare av virtuella valutor,

7) *tillhandahållare av virtuella valutor* en
sådan person som avses i 2 § i lagen om
tillhandahållare av virtuella valutor
(572/2019),

4 §

Datasöksystem för bank- och betalkonton

Via datasöksystemet utlämnas till behöriga
myndigheter följande uppgifter om de, trots
sekretessbestämmelserna och andra

Föreslagen lydelse

1 §

*Övervakningssystemet för bank- och
betalkonton*

Det som i denna lag föreskrivs om
betalningsinstitut, institut för elektroniska
pengar, kreditinstitut och *leverantörer av
kryptotillgångstjänster* tillämpas också på i
Finland belägna filialer till utländska
betalningsinstitut, institut för elektroniska
pengar, kreditinstitut och *leverantörer av
kryptotillgångstjänster*.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *register över bank- och betalkonton* ett
register där uppgifter samlas om kunder som
har bank- och betalkonton i betalningsinstitut,
institut för elektroniska pengar och i
kreditinstitut med ett i 4 § 1 mom. avsett och
av Finansinspektionen beviljat
undantagstillstånd samt om kunder *hos
leverantörer av kryptotillgångstjänster*,

7) *leverantör av kryptotillgångstjänster* en
*juridisk person eller ett annat företag enligt
artikel 3.1.15 i Europaparlamentets och
rådets förordning (EU) 2023/1114 om
marknader för kryptotillgångar och om
ändring av förordningarna (EU) nr
1093/2010 och (EU) r 1095/2010 samt
direktiven 2013/36/EU och (EU) 2019/1937,*

4 §

Datasöksystem för bank- och betalkonton

Via datasöksystemet utlämnas till behöriga
myndigheter följande uppgifter om de, trots
sekretessbestämmelserna och andra

Gällande lydelse

begränsningar som gäller erhållande av information, enligt någon annan lag har rätt att få dem:

1) fullständigt namn, födelsetid och finsk personbeteckning eller, om sådan saknas, medborgarskap för kontoinnehavaren och den som har rätt att använda kontot eller, om kontoinnehavaren är en juridisk person, dess fullständiga namn, registernummer, registreringsdag och registermyndighet, datum när kundrelationen har börjat och upphört, samt alla hos den juridiska personen som har rätt att använda kontot och sådana uppgifter om dem som ovan nämns för fysiska personer,

4) fullständigt namn, födelsetid och finsk personbeteckning eller, om sådan saknas, medborgarskap, för den som hyr ett bankfack och den som har användningsrätt till det eller, om det är fråga om en juridisk person, dess fullständiga namn, registernummer, registreringsdag och registermyndighet samt identifieringsuppgifter om bankfacket och hyrestidens längd.

5 §

Register över bank- och betalkonton

Föreslagen lydelse

begränsningar som gäller erhållande av information, enligt någon annan lag har rätt att få dem:

1) fullständigt namn, födelsetid och finsk personbeteckning eller, om sådan saknas, medborgarskap för kontoinnehavaren och den som har rätt att använda kontot eller, om kontoinnehavaren är en juridisk person, dess fullständiga namn, registernummer, registreringsdag och registermyndighet, datum när kundrelationen har börjat och upphört, samt alla hos den juridiska personen som har rätt att använda kontot och sådana uppgifter om dem som ovan nämns för fysiska personer *eller, om den som har rätt att använda kontot är en allmän intressebevakare, i stället för intressebevakarens namn, födelsetid och personbeteckning, tjänsteproducentens identifieringsuppgifter, intressebevakarens titel samt, om tjänsteproducenten har fler än en allmän intressebevakare, intressebevakarens ordningsnummer,*

4) fullständigt namn, födelsetid och finsk personbeteckning eller, om sådan saknas, medborgarskap, för den som hyr ett bankfack och den som har användningsrätt till det eller, om det är fråga om en juridisk person, dess fullständiga namn, registernummer, registreringsdag och registermyndighet samt identifieringsuppgifter om bankfacket och hyrestidens längd *eller, om den som har rätt att använda bankfacket är en allmän intressebevakare, i stället för intressebevakarens namn, födelsetid och personbeteckning, tjänsteproducentens identifieringsuppgifter, intressebevakarens titel samt, om tjänsteproducenten har fler än en allmän intressebevakare, intressebevakarens ordningsnummer.*

5 §

Register över bank- och betalkonton

Gällande lydelse

Syftet med registret över bank- och betalkonton är att ta emot och lagra samt i enlighet med 7 § 1 mom. lämna ut sådana uppgifter som avses i 6 § 2 och 3 mom. och som lämnats av betalningsinstitut, institut för elektroniska pengar och tillhandahållare av virtuella valutor samt sådana uppgifter som avses i 6 § 3 mom. och som lämnats av kreditinstitut.

6 §

Uppgifter som ska föras in i registret över bank- och betalkonton

Betalningsinstitut, institut för elektroniska pengar och tillhandahållare av virtuella valutor ska trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av information lämna Tullen de uppgifter som avses i 2 mom. Betalningsinstitut, institut för elektroniska pengar och tillhandahållare av virtuella valutor kan administrera ett i 4 § avsett datasöksystem för betalkonton, varvid de uppgifter som avses i 2 mom. i denna paragraf utlämnas via datasöksystemet.

I registret över bank- och betalkonton ska införas följande uppgifter om sådana kunder i betalningsinstitut, institut för elektroniska pengar och tillhandahållare av virtuella valutor som enligt 3 kap. 2 § i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism ska identifieras:

1) fullständigt namn, födelsetid och finsk personbeteckning eller, om sådan saknas, medborgarskap för kontoinnehavaren och den som har rätt att använda kontot samt kunderna hos en tillhandahållare av virtuella valutor eller, om kontoinnehavaren eller en kund hos en tillhandahållare av virtuella valutor är en juridisk person, dess fullständiga namn, registernummer, registreringsdag och registermyndighet samt alla hos den juridiska personen som har rätt att använda kontot och sådana uppgifter om dem som ovan nämns för fysiska personer,

Föreslagen lydelse

Syftet med registret över bank- och betalkonton är att ta emot och lagra samt i enlighet med 7 § 1 mom. lämna ut sådana uppgifter som avses i 6 § 2 och 3 mom. och som lämnats av betalningsinstitut, institut för elektroniska pengar och *leverantörer av kryptotillgångstjänster* samt sådana uppgifter som avses i 6 § 3 mom. och som lämnats av kreditinstitut.

6 §

Uppgifter som ska föras in i registret över bank- och betalkonton

Betalningsinstitut, institut för elektroniska pengar och *leverantörer av kryptotillgångstjänster* ska trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av information lämna Tullen de uppgifter som avses i 2 mom. Betalningsinstitut, institut för elektroniska pengar och *leverantörer av kryptotillgångstjänster* kan administrera ett i 4 § avsett datasöksystem för *bank- och betalkonton*, varvid de uppgifter som avses i 2 mom. i denna paragraf utlämnas via datasöksystemet.

I registret över bank- och betalkonton ska införas följande uppgifter om sådana kunder i betalningsinstitut, institut för elektroniska pengar och *leverantörer av kryptotillgångstjänster* som enligt 3 kap. 2 § i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism ska identifieras:

1) fullständigt namn, födelsetid och finsk personbeteckning eller, om sådan saknas, medborgarskap för kontoinnehavaren och den som har rätt att använda kontot samt *kunden hos leverantören av kryptotillgångstjänster* eller, om kontoinnehavaren eller *kunden hos leverantören av kryptotillgångstjänster* är en juridisk person, dess fullständiga namn, registernummer, registreringsdag och registermyndighet samt alla hos den juridiska personen som har rätt att använda kontot och sådana uppgifter om dem som ovan nämns för fysiska personer *eller, om den som har rätt att*

Gällande lydelse

Om ett kreditinstitut har fått ett i 4 § 1 mom. avsett tillstånd från Finansinspektionen att avvika från skyldigheten att administrera ett datasöksystem, ska följande uppgifter införas i registret över bank- och betalkonton:

1) fullständigt namn, födelsetid och finsk personbeteckning eller, om sådan saknas, medborgarskap för kontoinnehavaren och den som har rätt att använda kontot eller, om kontoinnehavaren är en juridisk person, dess fullständiga namn, registernummer, registreringsdag och registermyndighet, datum när kundrelationen har börjat och upphört, samt alla hos den juridiska personen som har rätt att använda kontot och sådana uppgifter om dem som ovan nämns för fysiska personer,

4) fullständigt namn, födelsetid och finsk personbeteckning eller, om sådan saknas, medborgarskap, för den som hyr ett bankfack och den som har användningsrätt till det eller, om det är fråga om en juridisk person, dess fullständiga namn, registernummer, registreringsdag och registermyndighet samt identifieringsuppgifter om bankfacket och hyrestidens längd.

Föreslagen lydelse

använda kontot är en allmän intressebevakare, i stället för intressebevakarens namn, födelsetid och personbeteckning, tjänsteproducentens identifieringsuppgifter, intressebevakarens titel samt, om tjänsteproducenten har fler än en allmän intressebevakare, intressebevakarens ordningsnummer,

Om ett kreditinstitut har fått ett i 4 § 1 mom. avsett tillstånd från Finansinspektionen att avvika från skyldigheten att administrera ett datasöksystem, ska följande uppgifter införas i registret över bank- och betalkonton:

1) fullständigt namn, födelsetid och finsk personbeteckning eller, om sådan saknas, medborgarskap för kontoinnehavaren och den som har rätt att använda kontot eller, om kontoinnehavaren är en juridisk person, dess fullständiga namn, registernummer, registreringsdag och registermyndighet, datum när kundrelationen har börjat och upphört, samt alla hos den juridiska personen som har rätt att använda kontot och sådana uppgifter om dem som ovan nämns för fysiska personer *eller, om den som har rätt att använda kontot är en allmän intressebevakare, i stället för intressebevakarens namn, födelsetid och personbeteckning, tjänsteproducentens identifieringsuppgifter, intressebevakarens titel samt, om tjänsteproducenten har fler än en allmän intressebevakare, intressebevakarens ordningsnummer,*

4) fullständigt namn, födelsetid och finsk personbeteckning eller, om sådan saknas, medborgarskap, för den som hyr ett bankfack och den som har användningsrätt till det eller, om det är fråga om en juridisk person, dess fullständiga namn, registernummer, registreringsdag och registermyndighet samt identifieringsuppgifter om bankfacket och hyrestidens längd *eller, om den som har rätt att använda bankfacket är en allmän intressebevakare, i stället för intressebevakarens namn, födelsetid och personbeteckning, tjänsteproducentens identifieringsuppgifter, intressebevakarens titel samt, om tjänsteproducenten har fler än*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

en allmän intressebevakare,
intressebevakarens ordningsnummer.

7 §

7 §

*Utlämnande av uppgifter ur registret över
bank- och betalkonton*

*Utlämnande av uppgifter ur registret över
bank- och betalkonton*

Tullen får till behöriga myndigheter och kreditinstitut, betalningsinstitut, institut för elektroniska pengar och tillhandahållare av virtuella valutor lämna ut logguppgifter som gäller den behöriga myndigheten, betalningsinstitutet, institutet för elektroniska pengar, tillhandahållaren av virtuella valutor eller kreditinstitutet i fråga för uppföljning och övervakning av dess egen verksamhet. Innan uppgifterna lämnas ut ska till Tullen lämnas en utredning om hur användningen och skyddet av de utlämnade uppgifterna kommer att ordnas.

Tullen får till behöriga myndigheter *samt* kreditinstitut, betalningsinstitut, institut för elektroniska pengar och *leverantörer av kryptotillgångstjänster* lämna ut logguppgifter som gäller den behöriga myndigheten, betalningsinstitutet, institutet för elektroniska pengar, *leverantören av kryptotillgångstjänster* eller kreditinstitutet i fråga för uppföljning och övervakning av dess egen verksamhet. Innan uppgifterna lämnas ut ska till Tullen lämnas en utredning om hur användningen och skyddet av de utlämnade uppgifterna kommer att ordnas.

Denna lag träder i kraft den 20 .

15.

Lag

om ändring av 11 § i lagen om Konkurrens- och konsumentverket

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Konkurrens- och konsumentverket (661/2012) 11 §, sådan den lyder i lag 567/2020, som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

11 §

11 §

Begäran om utlåtande

Begäran om utlåtande

Gällande lydelse

Innan konsumentombudsmannen meddelar ett i 10 § avsett förbud eller interimistiskt förbud eller för ett ärende till marknadsdomstolen ska konsumentombudsmannen begära utlåtande av Finansinspektionen, om ärendet gäller

1) Finansinspektionens tillsynsobjekt, förmedlare av konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom, försäkringsdistributörer, *tillhandahållare av virtuella valutor*, utländska tillsynsobjekt eller deras filialer, utländska förmedlare av konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom eller utländska försäkringsdistributörer enligt 45 § i lagen om Finansinspektionen (878/2008),

2) marknadsföring av sådana finansiella instrument som avses i lagen om investeringstjänster (747/2012).

Föreslagen lydelse

Innan konsumentombudsmannen meddelar ett i 10 § avsett förbud eller interimistiskt förbud eller för ett ärende till marknadsdomstolen ska konsumentombudsmannen begära utlåtande av Finansinspektionen, om ärendet gäller

1) Finansinspektionens tillsynsobjekt, förmedlare av konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom, försäkringsdistributörer, utländska tillsynsobjekt eller deras filialer, utländska förmedlare av konsumentkrediter som har samband med bostadsegendom eller utländska försäkringsdistributörer enligt 45 § i lagen om Finansinspektionen (878/2008),

2) marknadsföring av sådana finansiella instrument som avses i lagen om investeringstjänster (747/2012),

3) *utgivare som avses i artikel 3.1.10 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1114 om marknader för kryptotillgångar och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 1095/2010 samt direktiven 2013/36/EU och (EU) 2019/1937 och erbjudare som avses i underpunkt 13 i den förordningen eller personer som ansöker om upptagande till handel.*

Denna lag träder i kraft den 20 .

16.

Lag

om ändring av 1 kap. 6 § i lagen om rättegång i marknadsdomstolen

I enlighet med riksdagens beslut:

ändras i lagen om rättegång i marknadsdomstolen (100/2013) 1 kap. 6 § 2 mom. 6 punkten, sådan den lyder i lag 1287/2021, samt

fogas till 1 kap. 6 § 2 mom., sådant det lyder delvis ändrat i lagarna 1495/2016, 568/2020 och 1287/2021, en ny 7 punkt som följer:

Gällande lydelse

1 kap.

Allmänna bestämmelser

6 §

Marknadsrättsliga ärenden

Som marknadsrättsliga ärenden handlägger
marknadsdomstolen också följande ärenden
som hör till dess behörighet:

6) andra ärenden enligt lotterilagen än de
som gäller påförande av påföljdsavgift.

Föreslagen lydelse

1 kap.

Allmänna bestämmelser

6 §

Marknadsrättsliga ärenden

Som marknadsrättsliga ärenden handlägger
marknadsdomstolen också följande ärenden
som hör till dess behörighet:

6) andra ärenden enligt lotterilagen än de
som gäller påförande av påföljdsavgift,

7) ärenden som avses i 22 § i lagen om
leverantörer av kryptotillgångstjänster och
om marknader för kryptotillgångar (/).

Denna lag träder i kraft den 20 .

17.

Lag

om ändring av 2 kap. i lagen om betalningsinstitut

I enlighet med riksdagens beslut
föreslås till 2 kap. i lagen om betalningsinstitut (297/2010) en ny 9 b § som följer:

Gällande lydelse

2 kap.

Rätten att tillhandahålla betaltjänster

Föreslagen lydelse

2 kap.

Rätten att tillhandahålla betaltjänster

9 b §

***Rätt att tillhandahålla
kryptotillgångstjänster***

*Bestämmelser om rätten för ett auktoriserat
institut för elektroniska pengar att
tillhandahålla förvaring och administration*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

av kryptotillgångar för kunders räkning samt överföringstjänster för kryptotillgångar för kunders räkning i fråga om e-pengatoken som institutet gett ut finns i artikel 60.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1114 om marknader för kryptotillgångar och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 1095/2010 samt direktiven 2013/36/EU och (EU) 2019/1937 samt i kommissionens förordningar och beslut som utfärdats med stöd av den förordningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Statsrådets förordning

om ändring av statsrådets förordning om betydande offentliga uppdrag som avses i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism

I enlighet med statsrådets beslut
upphävs i statsrådets förordning om betydande offentliga uppdrag som avses i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (610/2019) 3 § 3 punkten,
ändras 1 §, 3 § 2 punkten och 10 och 11 § samt
fogas till förordningen nya 10 a och 11 a § som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Denna förordning innehåller, till den del det är fråga om inhemska betydande offentliga uppdrag, bestämmelser om sådana i 1 kap. 4 § 1 mom. 11 punkten i lagen om förhindrande av penningtvätt och av finansiering av terrorism (444/2017), nedan *penningtvättslagen*, avsedda betydande offentliga uppdrag i fråga om vilka den som har uppdraget betraktas som en person i politiskt utsatt ställning, samt om organisationer där betydande offentliga uppdrag sköts.

3 §

Parlamentsledamot

I 1 kap. 4 § 1 mom. 11 punkten underpunkt b i penningtvättslagen avsedda uppdrag som parlamentsledamot är

2) uppdraget som ledamot av Ålands lagting.

10 §

Företag som är helt statsägt, företag som är majoritetsägt av staten och statligt affärsverk

Ett i 1 kap. 4 § 1 mom. 11 punkten underpunkt i i penningtvättslagen avsett *företag som är helt statsägt* är ett sådant i Finland registrerat bolag som en stat direkt eller indirekt äger sammanlagt 100 procent av.

Ett i 1 kap. 4 § 1 mom. 11 punkten underpunkt i i penningtvättslagen avsett *företag som är majoritetsägt av staten* är ett sådant i Finland registrerat bolag där en stat har majoriteten av det röstetal som samtliga aktier medför.

I 1 kap. 4 § 1 mom. 11 punkten underpunkt i i penningtvättslagen avsedda *statliga affärsverk* är sådana statliga affärsverk som avses i lagen om statliga affärsverk (1062/2010) samt Forststyrelsen, som avses i lagen om Forststyrelsen (234/2016).

10 a §

Medlem av ett förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan i ett företag som är helt statsägt eller majoritetsägt av staten, eller i ett statligt affärsverk

I 1 kap. 4 § 1 mom. 11 punkten underpunkt i i penningtvättslagen avsedda uppdrag som medlem av ett förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan i ett företag som är helt statsägt eller majoritetsägt av staten, eller i ett statligt affärsverk, är uppdragen som styrelseordförande, styrelseledamot, verkställande direktör, förvaltningsrådsordförande och förvaltningsrådsledamot.

I 1 kap. 4 § 1 mom. 11 punkten underpunkt i i penningtvättslagen avsedda uppdrag som medlem av ett förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan i ett statligt affärsverk är dessutom de uppdrag som naturtjänstdirektör och vildmarksdirektör som avses i lagen om Forststyrelsen.

I 1 kap. 4 § 1 mom. 11 punkten underpunkt i i penningtvättslagen avsedda uppdrag som medlem av ett förvaltnings-, lednings- eller tillsynsorgan i ett företag som är helt statsägt eller majoritetsägt av staten, eller i ett statligt affärsverk, är även uppdragen som ersättare eller ställföreträdare för en i 1 eller 2 mom. avsedd person.

11 §

Internationell organisation och en internationell organisations verksamhetsställe i Finland

En i 1 kap. 4 § 1 mom. 11 punkten underpunkt j i penningtvättslagen avsedd *internationell organisation* är en organisation

- 1) vars medlemmar består av stater eller andra internationella organisationer,
- 2) som har upprättats genom ett fördrag eller ett annat instrument som regleras i internationell rätt,
- 3) som har en självständig vilja som är fristående från dess medlemmar, och
- 4) som är en juridisk person.

En internationell organisations i 1 kap. 4 § 1 mom. 11 punkten underpunkt j i penningtvättslagen avsedda verksamhetsställe är en internationell organisations verksamhetsställe i Finland om vars ställning det mellan den internationella organisationen och finska staten har ingåtts en överenskommelse som gäller verksamhetsstället (*en internationell organisations verksamhetsställe i Finland*).

11 a §

Betydande offentliga uppdrag vid en internationell organisations verksamhetsställe i Finland

I 1 kap. 4 § 1 mom. 11 punkten underpunkt j i penningtvättslagen avsedda uppdrag som direktör, biträdande direktör eller ledamot i styrelsen eller något motsvarande organ vid en internationell organisations verksamhetsställe är uppdragen som direktör, biträdande direktör eller ledamot i styrelsen eller något motsvarande organ vid en internationell organisations verksamhetsställe i Finland. Sådana uppdrag är till exempel uppdragen som direktör för verksamhetsstället, verksamhetsledare, biträdande direktör för verksamhetsstället, vice verksamhetsledare eller ordförande eller ledamot i styrelsen eller något motsvarande organ.

Internationella organisationer har följande verksamhetsställen i Finland och i 1 mom. avsedda uppdrag:

[En uppställning över betydande offentliga uppdrag vid internationella organisationers verksamhetsställen i Finland vilken har utformats på basis av förteckningar som de internationella organisationerna har lämnat in med stöd av den i utkastet till regeringsproposition föreslagna 3 kap. 13 b § i penningtvättslagen.]

Denna förordning träder i kraft den 20 .

Förordningens 11 och 11 a § tillämpas dock först från och med den 20 .